

This is a digital copy of a book that was preserved for generations on library shelves before it was carefully scanned by Google as part of a project to make the world's books discoverable online.

It has survived long enough for the copyright to expire and the book to enter the public domain. A public domain book is one that was never subject to copyright or whose legal copyright term has expired. Whether a book is in the public domain may vary country to country. Public domain books are our gateways to the past, representing a wealth of history, culture and knowledge that's often difficult to discover.

Marks, notations and other marginalia present in the original volume will appear in this file - a reminder of this book's long journey from the publisher to a library and finally to you.

Usage guidelines

Google is proud to partner with libraries to digitize public domain materials and make them widely accessible. Public domain books belong to the public and we are merely their custodians. Nevertheless, this work is expensive, so in order to keep providing this resource, we have taken steps to prevent abuse by commercial parties, including placing technical restrictions on automated querying.

We also ask that you:

- + *Make non-commercial use of the files* We designed Google Book Search for use by individuals, and we request that you use these files for personal, non-commercial purposes.
- + *Refrain from automated querying* Do not send automated queries of any sort to Google's system: If you are conducting research on machine translation, optical character recognition or other areas where access to a large amount of text is helpful, please contact us. We encourage the use of public domain materials for these purposes and may be able to help.
- + *Maintain attribution* The Google "watermark" you see on each file is essential for informing people about this project and helping them find additional materials through Google Book Search. Please do not remove it.
- + *Keep it legal* Whatever your use, remember that you are responsible for ensuring that what you are doing is legal. Do not assume that just because we believe a book is in the public domain for users in the United States, that the work is also in the public domain for users in other countries. Whether a book is still in copyright varies from country to country, and we can't offer guidance on whether any specific use of any specific book is allowed. Please do not assume that a book's appearance in Google Book Search means it can be used in any manner anywhere in the world. Copyright infringement liability can be quite severe.

About Google Book Search

Google's mission is to organize the world's information and to make it universally accessible and useful. Google Book Search helps readers discover the world's books while helping authors and publishers reach new audiences. You can search through the full text of this book on the web at <http://books.google.com/>

THE
FIRST THREE BOOKS
OF
XENOPHON'S
ANABASIS
—
ISBISTER

APPROVED SCHOOL-BOOKS

By the Rev. JOHN HUNTER, M.A.

TEXT-BOOK of ENGLISH GRAMMAR: a Treatise on the Etymology and Syntax of the English Language; including Exercises in Parsing and Punctuation: an Etymological Vocabulary of Grammatical Terms; and a copious List of the principal Works on English Grammar. New Edition, and thoroughly Revised 12mo. 2s. 6d.

EXERCISES in ENGLISH PARSING, Progressively arranged and adapted to the Author's *Text-Book of English Grammar*; with Questions suggesting a Course of Oral Instruction for Junior Pupils. Tenth Edition 12mo. 6d.

PARAPHRASING and ANALYSIS of SENTENCES, simplified for the use of Schools, forming a Manual of Instruction and Exercise for the use of Students, Teachers, &c. 12mo. 1s. 3d.—Key, 1s. 3d.

SCHOOL MANUAL of LETTER WRITING: Containing numerous Models of Letters on Commercial and other subjects; with Exercises in Epistolary Composition, Rules of Punctuation, Explanations of Abbreviated Titles, Commercial Terms, &c. Second Edition 12mo. 1s. 6d.

INTRODUCTION to the WRITING of PRECIS or DIGESTS, as applicable to Narratives of Facts or Historical Events, Correspondence, Evidence, Official Documents, and General Composition: with numerous Examples and Exercises. Fourth Edition.....12mo. 2s.—Key, 1s.

JOHNSON'S RASSELAS, with Introductory Remarks, Explanatory and Grammatical Annotations, Specimens of Interrogative Lessons, Answers to Examination-Questions, &c.....12mo. 2s. 6d.

BACON'S ADVANCEMENT of LEARNING, Annotated Summary of Books I. and II. with numerous Extracts from the Work and Specimens of Examination-Questions.....12mo. 2s.

EXAMINATION-QUESTIONS on the FIRST TWO BOOKS of MILTON'S PARADISE LOST, and on SHAKSPEARE'S *MERCHANT OF VENICE*, for the use of Middle-Class Candidates 12mo. 1s.

SELECT PLAYS of SHAKSPEARE, with Explanatory and Illustrative Notes, Critical Remarks, and other Aids to a thorough understanding of each Drama. Edited for the use of Schools and Pupils preparing for Examination 12mo. 2s. 6d. each Play.

HENRY VIII.
JULIUS CÆSAR.

MERCHANT of VENICE.
HAMLET.

THE TEMPEST.
KING LEAR.

BOOKS I. and II. of MILTON'S PARADISE LOST: with a Prose Translation or Paraphrase, the Parsing of the more Difficult Words, Specimens of Analysis, and numerous Illustrative Notes, for the use of Candidates.....12mo price 1s. 6d. each Book.

MILTON'S COMUS, L'ALLEGRO, and IL PENSEROSO, with numerous Notes, critical, illustrative, and explanatory: adapted for use in Training Colleges and Schools 12mo. 1s. 6d.

London: LONGMANS, GREEN, and CO. Paternoster Row.

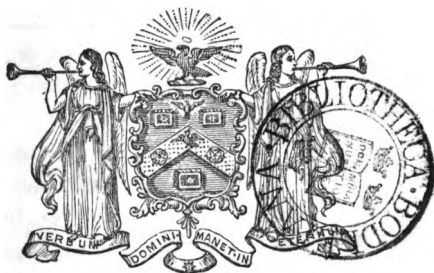
6000840330

THE FIRST THREE BOOKS
OF
XENOPHON'S ANABASIS.

ELUCIDATED BY
NOTES CRITICAL AND EXPLANATORY,
A LEXICON OF ALL THE WORDS IN THE TEXT,
AND A SERIES OF
Easy Reading Lessons for Beginners.

DESIGNED AS A FIRST GREEK READING-BOOK IN SCHOOLS.

BY
A. K. ISBISTER, M.A., LL.B.,
HEAD MASTER OF STATIONERS' SCHOOL, LONDON.

New Edition.

LONDON:
LONGMANS, GREEN, & CO.
1867.

290. k. 9. Digitized by Google

LONDON:
PRINTED BY C. F. HODGSON & SON,
GOUGH SQUARE, FLEET STREET.

PREFACE.

THE present Edition of the First Three Books of the *Anabasis* is based on the text of Dindorf, and has been prepared, at the suggestion of several teachers, as a companion work to the writer's Edition of *Cæsar*, on the same plan. The "Reading Lessons," which precede and lead up to the text, are intended to serve the double purpose of a *Delectus* and an introduction to *Xenophon*. The work may thus be used as a "First Greek Book," which boys who have gone through the verbs in their Greek grammar can take up without any previous preparation, thereby economising and turning to profitable account the time usually wasted on books of unconnected extracts from authors in every variety of style.

The Notes to the Reading Lessons are principally grammatical and explanatory, and are intended to afford that kind and degree of assistance which the student may be supposed to need on his first introduction to a Greek author. For the remainder of the text the explanations of irregular constructions are grouped under leading words in the vocabulary, instead of in the usual form of foot-notes to the passages where they occur. Space has thus been gained (as the same explanation serves for all constructions of

a similar kind) for noticing a larger number, amounting in all to nearly 700, of the most difficult passages in the *Anabasis*, than would otherwise have been possible within the limits of the work, leaving, it is hoped, few or none which are likely to present any difficulty to the learner.

The Vocabulary at the end of the volume has been prepared with special reference to the requirements of beginners. In addition to the common signification of each word, the irregular cases of nouns, the comparison of adjectives, and the parts of the verbs likely to present any difficulty, have been given at greater length than in the ordinary dictionaries. The quantities of doubtful syllables have been marked in all cases in which a doubt might arise; and in the "Reading Lessons," the parts of which compound words are made up have been indicated by hyphens. In the preparation of the Vocabulary free use has been made of the *Wörterbuch zu Xenophon's Anabasis* by F. C. Theisz, (Leipsic, 1863), the well-known *Lexicon Xenophonticum* by Sturz, and the *Vocabularies to the Anabasis* of Krüger and Boise: and the whole has been compared with the last edition of Liddell and Scott's *Greek Lexicon*, and where necessary corrected by it.

LONDON, Nov. 1, 1866.

INTRODUCTION.

THE scene of the events described in the *Anabasis* is included for the most part within that portion of the Persian Empire which formed the triangle between the Mediterranean, the Black Sea, and the Euphrates. Darius Nothus, the ninth king of Persia in succession from Cyrus the Great, died in the year 404 B.C., leaving by his wife Parysatis two sons, Artaxerxes and Cyrus the former of whom succeeded him. Cyrus, who had held the satrapy of Lydia under his father, having been accused by Tissaphernes, satrap of Caria, of plotting against his brother, was apprehended, and only rescued from death by the intercession of his mother. On his return to his government, he formed the design of de-throning Artaxerxes, and with this view, under the pretence of a private war with Tissaphernes, secretly enlisted a large force of Greek and Asiatic mercenaries, with whom he set out from Sardis in the spring of 401 B.C. Xenophon's account of the Expedition commences from this point. The first part of the narrative traces the march of Cyrus *up* the country (*Anabasis*), from Sardis to Cunaxa. The remaining and larger portion is devoted to an account of the return (*Catabasis*) of the Greeks, after the defeat of Cyrus, through Armenia to Cotyora, on the Black Sea, and thence by the Propontis, Thrace, and the Hellespont, to Pergamus, within a short distance of the point from which they set out two years before. The march may be considered as having terminated at Cotyora, as the army sailed from this place to Sinope, although their troubles did not end there.

The narrative of Xenophon contains a statement of the marches of the army, expressed, with some omissions, in Persian parasangs, at the rate of 30 stadia (about 3 English miles) to a parasang. The following Itinerary, giving the various stages of the Expedition, as they are recorded by Xenophon, will enable the reader to follow more closely the details of the narrative.

**TABULAR VIEW OF THE MARCHES AND STOPPAGES IN THE
EXPEDITION OF THE TEN THOUSAND GREEKS.***

THE ANABASIS, OR MARCH UP THE COUNTRY TO CUNAXA.					
	Parasangs.	Days' March.	Stoppages.	Date B.C. 401.	Reference to Xenophon.
From Sardis to the Mæander ...	23	3	...	Mar. 9	i. 2. 5.
To Colossæ.....	8	1	7 dys.	" 10—17	i. 2. 6.
To Celæne.....	20	3	30 "	" 20—Apr. 19	i. 2. 7.
To Peltæ.....	10	2	3 "	Apr. 21—24	i. 2. 10.
To Ceramorum Forum	12	2	3 "	" 24—26	i. 2. 10.
To the Plain of Caystrus	30	3	5 "	" 29—May 4	i. 2. 11.
To Thymbrium.....	10	2	...	May 6	i. 2. 13.
To Tyriæum	10	2	3 "	" 8—11	i. 2. 14.
To Iconium	20	3	3 "	" 14—17	i. 2. 19.
Through Lycaonia	30	5	...	" 22	i. 2. 19.
To Dana	25	4	3 "	" 26—29	i. 2. 20.
In the Plain	...	...	1 "	" 30	i. 2. 21.
Through the Defiles into Cilicia	25	4	...	June 3	i. 2. 21.
Stay at Tarsus	...	...	20 "	" 23	i. 2. 25.
From Tarsus to R. Psarus.....	10	2	...	" 25	i. 4. 1.
To Pyramus	5	1	...	" 26	ib.
To Issus	15	2	3 "	" 28—July 1	ib.
To the Gates of Syria	5	1	...	July 2	i. 4. 4.
To Myriandrus.....	5	1	7 "	" 3—10	i. 4. 6.
To the river Chalus	20	4	...	" 14	i. 4. 9.
To the river Daradax	30	5	...	" 19	i. 4. 10.
To Thapsacus	15	3	5 "	" 22—27	i. 4. 11.
To the river Araxes	50	9	3 "	Aug. 5—8	i. 4. 19.
To Corsote	35	5	3 "	" 13—16	i. 5. 4.
To Pylæ	90	13	...	" 29	i. 5. 5.
Through Babylonia.....	15	4	...	Sept. 2	i. 7. 1.
Day of the Battle at Cunaxa.....	...	...	1 "	" 8	i. 8. 0.
Sum	514	84	97 "		

* Extracted from the edition of the Anabasis of Dr. Raphael Kühner. (Watson's Translation.)

THE CATABASIS, OR RETURN FROM CUNAXA TO COTYORA.

	Parasangs.	Days' March.	Stoppages.	Date B.C. 401, 400.	Reference to Xenophon.
Day after the Battle of Cunaxa...	...	...	...	Sept. 4	ii. 2. 1, <i>seqq.</i>
Junction with Ariæus	...	2	23 dys.	" 6—29	ii. 2. 8.
To the Wall of Media.....	...	3	...	Oct. 2	ii. 4. 9—12.
To Sitace.....	8	2	2 "	" 4	ii. 4. 13.
To the river Phrysus	20	4	...	" 8	ii. 4. 25.
Through Media.....	30	6	...	" 14	ii. 4. 27.
To Cæne.....	4	1	...	" 15	ii. 4. 28.
To the river Zabatus	16	4	3 "	" 19—22	ii. 5. 1.
To some villages not named.....	5	1	1 "	" 23, 24	{ iii. 3. 11.
To Larissa	...	1	...	" 25	{ iii. 4. 1.
To Mespila.....	6	1	...	" 26	iii. 4. 7.
To some villages not named.....	4	1	1 "	" 27, 28	iii. 4. 10.
Through the Plain	...	1	...	" 29	iii. 4. 13—18.
To a Palace	...	5	3 "	N ov. 3—6	iii. 4. 18.
To certain villages	...	1	...	" 7	iii. 4. 24.
Into the Plain	...	3	...	" 10	ib.
March back	...	1	...	" 11	iii. 4. 31.
Through the Carduchi	...	7	...	" 18	iv. 1. & 2.
At the river Centrites	...	...	1 "	" 19	iv. 3. 2.
To the sources of the Tigris.....	15	3	...	" 22	iv. 4. 3.
To the river Teleboas.....	15	3	...	" 25	ib.
Through the Plain	15	3	2 "	" 28—30	iv. 5. 2.
To the Euphrates.....	...	4	...	Dec. 4	ib.
To the Armenian villages	...	4	7 "	" 8—15	iv. 5. 23, 23.
When the guide escaped	...	3	...	" 18	iv. 6. 3.
Advance beyond the Phasis.....	35	7	...	" 25	iv. 6. 4.
To the Mountains of the Taochi.....	10	2	1 "	" 27, 28	iv. 6. 5.
Crossing the mountains.....	...	1	...	" 29	iv. 6. 5—27.
Through the Taochi	30	5	...	Jan. 3 B.C. 400	iv. 7. 1.
Through the Chalybes	50	7	...	" 10	iv. 7. 15.
Through the Scythini.....	20	4	8 "	" 15—18	iv. 7. 18.
To Gymnias	20	4	...	" 22	iv. 7. 19.
To Mount Theches	...	5	...	" 27	iv. 7. 21.
Through the Macrones	10	3	...	" 30	iv. 8. 1—8.
Through the Colchians	...	3	...	Feb. 2	iv. 8. 8.
Battle with the Colchians	...	...	1 "	" 3	iv. 8. 9—19.
Delay on account of the honey...	...	...	3 "	" 6	iv. 8. 20.
To Trebisond	7	2	30 "	" 8—Mar. 10	iv. 8. 22.
To Cerasus.....	...	3	10 "	Mar. 13—23	v. 3. 2.
To the borders of the Mossynœci	...	1	...	" 24	v. 4. 2.
Through the Mossynœci	...	8	...	Apr. 1	v. 4. 2—29.
Through the Chalybes	...	1	...	"	v. 5. 1.
To Cotyora.....	...	2	45 "	" 3—May 10	v. 5. 3.
Sum.....	...	122	134 ds.		

Xenophon (Anab. v. 5. 4) says that "the length of the journey down the country, from the field of battle near Babylon to Cotyora, was a hundred and twenty-two

days' march, six hundred and twenty parasangs, and eighteen thousand six hundred stadia, occupying eight months," *i. e.* from September 4th, 401, to May 18th, 400 B.C. The voyage from Cotyora to Sinope took two days, May 19th and 20th; the army stayed at Sinope five days, that is, till May 25th; and two days after, May 27th, they arrived at Heraclea. Thence they proceeded to the harbour of Calpe, situated in Bithynia, or Asiatic Thrace; at the beginning of October they crossed over to Byzantium; and during December, 400, and January, 399, they were engaged in the service of the Thracian prince Seuthes. They then joined the forces of Thibron the Spartan, to whom Xenophon handed over the remainder of his command to be incorporated with the force assembled against Tissaphernes, on the 5th March, B.C. 399. "The computation of the whole journey," says Xenophon (*Anab. vii. 8. 26*), "the ascent and descent, was 215 days' march, 1155 parasangs, 34,650 stadia. The length of time occupied in the ascent and descent, was one year and three months."

READING LESSONS

FROM

XENOPHON.

I.

1. Παις γιγνεται. 2. παιδες δυο γιγνονται. 3. Δα-
ρειου και Παρυσатиδος γιγνονται παιδες δυο. 4. Ἀρτα-
ξερξης πρεσβυτερος ἐστι. 5. Κυρος νεωτερος ἐστι. 6.
Δαρειος, ὁ των Περσων βασιλευς, ἀσθενει. 7. ὑποπτει
τελευτην του βιου. 8. Δαρειος ἡσθενει, και ὑπώπτει
τελευτην του βιου. 9. βουλεται τους παιδας παρ-ειναι.
10. ἐβουλετο τῷ παιδε ἀμφοτέρω παρ-ειναι.

Δαρείου καὶ Παρυσάτιδος γίγνονται¹ παῖδες δύο,
πρεσβύτερος μὲν² Ἀρταξέρξης, νεώτερος δὲ Κῦρος.
ἐπεὶ δὲ³ ἡσθένει Δαρείος καὶ ὑπώπτει τελεύτην⁴ τοῦ
βίου, ἐβούλετο τῷ παιδὲ ἀμφοτέρω παρεῖναι.

¹ γίγνονται, the historical present, used for the past.

² μὲν — δὲ. These particles cannot properly be translated into English, but have a general signification similar to our phrases, "indeed — but," "on the one hand — on the other," "in the first place — in the second."

³ ἐπεὶ δέ, but when = now when.

⁴ τελεύτη often occurs, like βασιλεύς, ἀρχή, ἀνήρ, and other words of common occurrence, without the article.

II.

1. Ὁ πρεσβύτερος παρ-εστι. 2. Ἀρταξερξῆς παρὼν¹ τυγχάνει. 3. Κυρον μετα-πεμπεται.² 4. Δαρείος Κυρον σατράπην ποιεῖ. 5. μεταπεμπεται Κυρον ἀπο τῆς ἀρχῆς, ἧς αὐτὸν σατράπην ἐποίησε. 6. Δαρείος Κυρον ἀπο-δεικνύσι στρατηγον. 7. πολλοὶ ἀθροίζονται³ εἰς τὸ Καστωλὸν πεδῖον. 8. Κυρον στρατηγον ἀπεδείξε παντῶν, ὅσοι εἰς Καστωλοῦ πεδῖον ἀθροίζονται.

Ὁ μὲν οὖν πρεσβύτερος παρὼν ἐτύγχανε· Κύρον δὲ μεταπέμπεται. ἀπὸ τῆς ἀρχῆς ἧς αὐτὸν σατράπην ἐποίησε,⁴ καὶ στρατηγὸν δὲ αὐτὸν ἀπέδειξε πάντων, ὅσοι εἰς Καστωλοῦ πεδῖον ἀθροίζονται.

III.

1. Κυρος ἀνα-βαίνει. 2. λαμβάνει συν αὐτῷ Τισσαφερνήν. 3. Ἐλάβε Τισσαφερνήν ὡς φίλον.⁵ 4. Κυρος ἀνα-βαίνει, λαβὼν Τισσαφερνήν ὡς φίλον. 5. Κυρος ὀπλίτας ἔχει τριακοσίους. 6. Ἀνεβῆ, ὀπλίτας ἔχων τριακοσίους τῶν Ἑλλήνων. 7. Ξενίας ἀρχεῖ τῶν ὀπλιτῶν. 8. Κυρος ἀνα-βαίνει, ὀπλίτας ἔχων τριακοσίους, καὶ Ξενίαν Παρρασίον αὐτῶν ἀρχοντα.

Ἀναβαίνει οὖν ὁ Κῦρος λαβὼν Τισσαφέρνήν ὡς φίλον, καὶ τῶν Ἑλλήνων δὲ ἔχων ὀπλίτας ἀνέβη⁷ τριακοσίους, ἀρχοντα δὲ αὐτῶν Ξενίαν Παρράσιον.

¹ Happens or chances being present (i. e., to be present). This is a construction peculiar to some verbs, as *τυγχάνω*, *λαμβάνω*, *φθάνω*, where the participle is used as a complement instead of the infinitive.

² *Mid.*, sends after for himself = sends for.

³ Muster on the plain of Castolus.

⁴ Of which he had made him satrap; *aor.* for *pluperf.*

⁵ ὡς φίλον, as a friend.

⁶ Proper names, if they have been recently mentioned, or are to be specially particularised, may take the article; but otherwise generally not. The usage, however, is very irregular.

⁷ ἀναβαίνει . . . ἀνέβη. Such changes from the historical present to the past are very frequent.

IV.

1. Δαρείος τελευτά. 2. Ἀρταξερξῆς καθ-ιστᾶται εἰς¹ την βασιλειαν. 3. Δαρείος ἐτελεύτησε καὶ Ἀρταξερξῆς κατ-εσθη εἰς την βασιλειαν. 4. Τισσαφερνῆς δια-βαλλει τον Κυρον. 5. Ἐπει Ἀρταξερξῆς κατ-εσθη εἰς την βασιλειαν, Τισσαφερνῆς δια-βαλλει τον Κυρον προς τον ἀδελφον. 6. Κυρὸς ἐπι-βουλευει τῷ ἀδελφῷ. 7. Τισσαφερνῆς δια-βαλλει τον Κυρον, ὡς² ἐπι-βουλευοι τῷ ἀδελφῷ.

Ἐπεὶ δὲ ἐτελεύτησε Δαρεῖος, καὶ κατέσθη εἰς τὴν βασιλείαν Ἀρταξέρξης, Τισσαφέρνης διαβάλλει τὸν Κῦρον πρὸς τὸν ἀδελφόν, ὥς ἐπιβουλεύοι αὐτῷ.

V.

1. Ἀρταξερξῆς πείθεται δια τους Τισσαφερνους λογους. 2. Συλ-λαμβάνει Κυρον. 3. Ὁ βασιλευς βουλεται ἀπο-κτεινειν τον ἀδελφον. 4. Ἀρταξερξῆς συλ-λαμβάνει Κυρον ὡς ἀπο-κτενω³ αὐτον. 5. ἡ μητηρ ἐξ-αιτευται⁴ τον υἱον. ἀπο-πεμπει αὐτον ἐπὶ την ἀρχην. 6. ἐξ-αιτησαμενη Κυρον ἡ μητηρ ἀπο-πεμπει αὐτον ἐπὶ την ἀρχην.

ὁ δὲ πείθεται τε καὶ⁵ συλλαμβάνει Κῦρον ὡς ἀποκτενῶν· ἡ δὲ μήτηρ ἐξαιτησαμένη αὐτὸν ἀποπέμπει πάλιν ἐπὶ τὴν ἀρχήν.

VI.

1. Κυρὸς ἀπ-ερχεται. 2. κινδυνευει καὶ ἀ-τιμαζεται. 3. Κυρὸς ἀπ-ηλθε κινδυνευσας καὶ ἀ-τιμασθεις. 4. ἐστιν

¹ Is set down in the monarchy—established on the throne.

² The optative is here used like the *obliqua oratio* in Latin—(saying) “how that he is plotting,” as if plotting against him.

³ The future participle is often used, as in Latin, to express a purpose—“as intending to kill him.”

⁴ *Mid.* to beg for oneself; hence, to beg off.

⁵ τε — καί, Lat. et — et, both — and.

ἐπὶ¹ τῷ ἀδελφῷ. 5. Κυρος βουλευεται² ὅπως μηποτε ἐτι³ ἔσται ἐπὶ τῷ ἀδελφῷ. 6. βουλευεται ὅπως βασιλευσει ἀντι τοῦ ἀδελφου. 7. βουλευεται ὅπως, ἣν δυνηται, βασιλευσει ἀντ' ἐκείνου.

ὁ δ' ὡς ἀπῆλθε κινδυνεύσας καὶ ἀτιμασθείς, βουλεύεται ὅπως μήποτε ἐτι ἔσται ἐπὶ τῷ ἀδελφῷ, ἀλλ', ἣν δύνηται, βασιλεύσει ἀντ' ἐκείνου.

VII.

1. Παρυσᾶτις φῖλει τον Κυρον. 2. Παρυσᾶτις, ἡ μητηρ, φιλει τον Κυρον μαλλον ἢ τον ἀδελφον. 3. Παρυσᾶτις ὑπ-αρχει⁴ τῷ Κυρῷ. 4. Ἡ μητηρ ὑπ-ηρχε τῷ Κυρῷ, φιλουσα αὐτον μαλλον ἢ τον Ἀρταξερξην. 5. ἀφ-ικνειται τις προς Κυρον. 6. ἀφ-ικνειτο τις των παρα βασιλεως⁵ προς αὐτον. 7. παντας, ὅσοι ἀφ-ικνουνται των παρα βασιλεως προς αὐτον, ἀπο-πεμπει, ὥστε φίλους εἶναι ἑαυτῷ. 8. παντας οὕτω δια-τίθεισ⁶ ἀπ-επεμπετο, ὥσθ' ἑαυτῷ μαλλον φίλους εἶναι ἢ βασιλεῖ.

Παρυσᾶτις μὲν δὴ ἡ μήτηρ ὑπῆρχε τῷ Κύρῳ, φιλουσα αὐτὸν μᾶλλον ἢ τὸν βασιλεύοντα Ἀρτάξερξην. ὅστις⁷ δ' ἀφικνεῖτο τῶν παρὰ βασιλέως πρὸς αὐτὸν, πάντας οὕτω διατιθεὶς ἀπεπέμπετο ὥστε αὐτῷ μᾶλλον φίλους εἶναι ἢ βασιλεῖ.

VIII.

1. Κυρος ἐπι-μελειται των βαρβαρων.⁸ 2. οἱ παρα

¹ In the power of.

² *Mid.* deliberates. βουλεύειν τινί or ἐπὶ τινί, to take counsel against another; βουλεύεσθαι, to take counsel for oneself, deliberate.

³ μήποτε ἐτι, never any more, no longer.

⁴ Is in favour of.

⁵ Of those about the king—his attendants.

⁶ 1 *a. part.*, having so disposed (them) in feeling.

⁷ ὅστις . . . πάντας. Note the singular relative with the plural antecedent.

⁸ Pays attention to the Barbarians (*i. e.*, the non-Greeks, the Persians).

Κυρῷ βαρβάροι ἱκάνοι πολεμεῖν εἰσι. 3. ἐπ-εμελείτο τῶν παρ' αὐτῷ βαρβάρων, ὡς¹ πολεμεῖν ἱκάνοι εἶησαν. 4. Κυρὸς ἐπ-εμελείτο τῶν παρ' αὐτῷ βαρβάρων, ὡς εὐνοϊκῶς ἔχοιεν² αὐτῷ. 5. Κυρὸς ἠθροίζει τοὺς Ἕλληνας ὡς δυνάται πλειστοὺς.³ 6. ἠθροίζειν ἐπι-κρυπτομενὸς τὴν Ἑλληνικὴν δυνάμιν. 7. τὴν Ἑλληνικὴν δυνάμιν ἠθροίζειν ὡς μαλιστα ἐδυνάτο⁴ ἐπι-κρυπτομενός. 8. ὁ βασιλεὺς ἀ-παρασκευὸς ἐστὶ. 9. τὴν δυνάμιν ὡς μαλιστα ἐδυνάτο ἐπι-κρυπτομενὸς ἠθροίζειν, ὅπως βασιλέα λάβοι ὅτι⁵ ἀ-παρασκευοτάτον.

Καὶ τῶν παρ' αὐτῷ δὲ βαρβάρων ἐπεμελεῖτο ὡς πολεμεῖν τε ἱκανοὶ εἶησαν καὶ εὐνοϊκῶς ἔχοιεν αὐτῷ· τὴν δὲ Ἑλληνικὴν δυνάμιν ἠθροίζειν ὡς μάλιστα ἐδύνατο ἐπικρυπτόμενος, ὅπως ὅτι ἀπαρασκευότατον λάβοι βασιλέα.

IX.

1. Ὁ Κυρὸς τὴν συλ-λογὴν ποιεῖ τῶν Ἑλλήνων. 2. ἡ συλ-λογὴ ἐποιεῖτο ὡδε. 3. Κυρὸς ἔχει τοὺς φυλάκας ἐν ταῖς πόλεσι. 4. ὅποσας εἶχε φυλάκας ἐν ταῖς πόλεσι ἀνδρας Πελοποννησίου εἶλε. 5. παρ-αγγελλεῖ τοῖς φρουραρχοῖς τῶν φυλάκων λαμβάνειν ἀνδρας Πελοποννησίου. 6. παρ-ηγγεῖλε⁶ τοῖς φρουραρχοῖς λαμβάνειν ἀνδρας ὅτι πλειστοὺς. 7. Τισσαφερινὸς ἐπι-βουλευεῖται ταῖς πόλεσι. 8. παρ-ηγγεῖλε τοῖς φρουραρχοῖς λαμβάνειν ἀνδρας ὅτι βελτιστοὺς, ὡς⁷ Τισσαφερινὸς ἐπιβουλευόντος ταῖς πόλεσι.

¹ ὡς, in order that. εἶησαν, Optative present of εἶμι.

² εὐνοϊκῶς ἔχειν (with *dat.*), to be well disposed towards. An adverb, with ἔχειν, is often used instead of its corresponding adjective with εἶναι.

³ ὡς δυνάται πλείστους, the most that he can. ὡς and ὅτι, like the Latin *quam*, are often used to strengthen the superlative.

⁴ ὡς μάλιστα ἐδύνατο, as much as he was able.

⁵ As unprepared as possible. λάβοι, 2nd aorist optative.

⁶ παρήγγειλε, 1st aorist.

⁷ ὡς, as if—under the pretext of.

Ὡς οὖν ἐπικρίτο τὴν συλλογὴν. ὅσας εἶχε φυλακὰς ἐν ταῖς πόλεσι, παρήγγειλε τοῖς φρουράρχοις ἐκάστοις λαμβάνειν ἄνδρας Πελοποννησίους ὅτι πλείστους καὶ βελτίστους, ὡς ἐπιβουλεύοντος Τισσαφέρνους ταῖς πόλεσι.

X.

1. Αἱ πόλεις εἰσι Τισσαφερνους.¹ 2. αἱ Ἰωνικαὶ πόλεις ἦσαν Τισσαφερνους το ἄρχαιον.² 3. ὁ βασιλεὺς διδωσι Τισσαφέρνει τας πόλεις. 4. αἱ πόλεις ἐκ βασιλέως δεδομεναι, ἦσαν Τισσαφερνους. 5. αἱ πόλεις ἀφεστηκᾶσι. 6. πασαι αἱ πόλεις ἀφ-εστηκᾶσι προς Κυρον. 7. Μιλητος οὐκ ἀφ-εστηκε προς Κυρον. 8. ἐν Μιλητῳ δε βουλευονται τῖνες τα αὐτα ταυτα. 9. Τισσαφερνης προ-αἰσθᾶνεται τους βουλευομενους προς Κυρον ἀποστηναι. 10. ἀπο-κτεινει πολλους ἐν Μιλητῳ ταυτα βουλευομενους. 11. τους ἄλλους ἐκ-βαλλει. 12. τους³ μεν ἀπο-κτεινει, τους δε ἐκ-βαλλει.

Καὶ γὰρ ἦσαν αἱ Ἰωνικαὶ πόλεις Τισσαφέρνους τὸ ἀρχαῖον, ἐκ βασιλέως δεδομένα, τότε δ' ἀφεστήκεσαν πρὸς Κῦρον πᾶσαι πλὴν Μιλήτου· ἐν Μιλήτῳ δὲ Τισσαφέρνης προαισθόμενος τὰ αὐτὰ ταῦτα βουλευομένους, ἀποστήναι πρὸς Κῦρον, τοὺς μὲν αὐτῶν ἀπέκτεινε, τοὺς δὲ ἔξεβαλεν.

XI.

1. Ὁ Κυρος ὑπο-λαμβάνει τους φευγοντας. 2. συλλεγει στρατευμα, και πολι-ορκει Μιλητον. 3. πολλοι ἐκ-πιπτουσιν⁴ ἐκ της πολεως. 4. Κυρος πειράται κατ-ᾶγειν τους ἐκ-πεπτωκοτας. 5. ἀθροίζει στρατευμα. 6. προφᾶσις ἐστι Κυρῳ του ἀθροίζειν⁵ στρατευμα.

¹ Gen. of possession.

² τὸ ἀρχαῖον, as adv., formerly.

³ τους—τους, Lat. alios—alios, some—others.

⁴ Lit. fall out of—are banished from.

⁵ The infinitive used substantively—a pretence for collecting.

7. ὁ Κύρος πεμπει προς τον βασιλέα. 8. Κύρος ἀξιοι, τας πολεις διδοσθαι αὐτῷ. 9. ἡξίου ταντας τας πολεις δοθηναι οἷ.¹ 10. ἡξίου, ἀδελφος ὢν του βασιλέως, ταντας τας πολεις δοθηναι οἷ. 11. Τισσαφερνης ἀρχει των πολεων. 12. ἡξίου τας πολεις δοθηναι οἷ, μαλλον ἢ Τισσαφερνην ἀρχειν αὐτων. 13. ἡ μητηρ συμ-πραττει² Κυρῷ ταυτα.

Ὁ δὲ Κύρος ὑπολαβὼν τοὺς φεύγοντας, συλλέξας στρατεύμα ἐπολιόρκει Μίλητον καὶ κατὰ γῆν καὶ κατὰ θάλατταν, καὶ ἐπειρᾶτο κατάγειν τοὺς ἐκπεπτωκότας. καὶ αὕτη αὖ ἄλλη πρόφασις ἦν αὐτῷ τοῦ ἀθροίζειν στρατεύμα. πρὸς δὲ βασιλέα πέμπων ἡξίου ἀδελφὸς ὢν αὐτοῦ δοθῆναι οἷ ταύτας τὰς πόλεις, μᾶλλον ἢ Τισσαφέρνην ἀρχειν αὐτῶν, καὶ ἡ μήτηρ συνέπραττεν αὐτῷ ταῦτα.

XII.

1. Βασιλεὺς οὐκ αἰσθᾶνεται της ἐπιβουλης. 2. νομίζει Κυρον Τισσαφερνει πολεμουντα. 3. ἐνομίζει αὐτον Τισσαφερνει πολεμουντα δαπάναν³ ἀμφι τα στρατευμᾶτα. 4. Βασιλεὺς οὐδεν⁴ ἀχθεται αὐτων πολεμουντων. 5. δασμοι γιγνονται⁵ βασιλει ἐκ των πολεων. 6. Κύρος ἀπο-πεμπει βασιλει τους γιγνομενους δασμους ἐκ των πολεων. 7. ἀπο-πεμπει τους δασμους ἐκ των πολεων, ὧν⁶ Τισσαφερνης ἐτυγχᾶεν ἔχων. 8. συλ-λεγεται Κυρῷ ἄλλο στρατευμα ἐν Χερρονησῷ. 9. συλ-λεγεται το στρατευμα ἐν Χερρονησῷ, τη⁷ καταωτιπερας Ἀβυδου. 10. τουτο το στρατευμα συν-ελεγετο τουδε τον τροπον.

¹ οἷ (dat. of ὅς) is distinguished from αὐτῷ, in that it is reflexive.

² Co-operates with Cyrus in these things.

³ Was incurring expenses about his army.

⁴ Is nothing disquieted at their fighting.

⁵ There are tributes accruing.

⁶ ὧν for ὅς, attracted in the gen. by its antecedent τῶν πόλεων.

⁷ τη is here emphatic. In the Chersonesus, opposite Abydos.

*Ὡστε βασιλεὺς τῆς μὲν πρὸς ἑαυτὸν ἐπιβουλῆς οὐκ ἡσθάνετο, Τισσαφέρνει δὲ ἐνόμιζε πολεμοῦντα αὐτόν ἀμφὶ τὰ στρατεύματα δαπανᾶν ὥστε οὐδὲν ἡχθετο αὐτῶν πολεμούντων. καὶ γὰρ ὁ Κῦρος ἀπέπεμπε τοὺς γιγνομένους δασμοὺς βασιλεῖ ἐκ τῶν πόλεων, ὧν Τισσαφέρνῃς ἐτύγχανεν ἔχων. ἄλλο δὲ στράτευμα αὐτῷ συνελέγετο ἐν Χερρονήσῳ, τῇ καταατιπέρας Ἀβύδου τόνδε τὸν τρόπον.

XIII.

1. Κλεαρχος, Λακεδαιμονιος φυγας, συγ-γιγνεται Κυρω. 2. Κυρος ἀγᾶται Κλεαρχον. 3. δίδωσιν αὐτῷ μυριοὺς δαρεικοὺς. 4. Κλεαρχος ἐλάββε το χρυσιον. 5. συλ-λεγει στρατευμα ἀπο τουτων των χρημάτων. 6. Οἱ Θραῖκες οἰκουσιν ὑπὲρ Ἑλλησποντον. 7. οὗτοι πολεμουσι τοις Ἑλλησιν. 8. Κλεαρχος πολεμει τοις Θραῖσι καὶ ὠφελεὶ τοὺς Ἑλληνας. 9. Κλεαρχος ὀρμάται¹ ἐκ Χερρονησου. 10. ἐκ Χερρονησου ὀρμωμενος ἐπολεμει τοις Θραῖσι. 11. αἱ Ἑλλησποντιαῖκαι πολεις συμ-βαλλονται² εἰς την τροφην των στρατιωτων. 12. συνεβαλλοντο αὐτῷ ἐκουσαι χρημάτα εἰς την τροφην των στρατιωτων.

Κλέαρχος Λακεδαιμόνιος φυγὰς ἦν· τούτῳ συγγενόμενος ὁ Κῦρος ἡγάσθη τε αὐτὸν καὶ δίδωσιν αὐτῷ μυριοὺς δαρεικοὺς. ὁ δὲ λαβὼν τὸ χρυσίον στράτευμα συνέλεξεν ἀπὸ τούτων τῶν χρημάτων, καὶ ἐπολέμει ἐκ Χερρονήσου ὀρμώμενος τοῖς Θραῖσι τοῖς ὑπὲρ Ἑλλήσποντον οἰκοῦσι, καὶ ὠφέλει τοὺς Ἑλληνας· ὥστε καὶ χρήματα συνεβάλλοντο αὐτῷ εἰς τὴν τροφήν τῶν στρατιωτῶν αἱ Ἑλλησποντιακαὶ πόλεις ἐκούσαι.

¹ Sets out.² Contribute towards.

XIV.

1. Ἄλλο δὲ στρατεῦμα οὕτω τρεφεται Κυρῷ.¹ 2. τουτο το στρατεῦμα τρεφομενον λανθάνει² αὐτῷ. 3. Ἀριστιππος ξένος ἐστὶ Κυρῷ. 4. οἱ οἴκοι ἀντιστασιωται³ πιεζουσιν αὐτον. 5. Ἀριστιππος πιεζεται ὑπο τῶν οἴκοι ἀντιστασιωτων. 6. Ἀριστιππος ἐρχεται πρὸς Κυρον. 7. αἰτεῖ αὐτον μισθον εἰς δισχιλίους ξένους.⁴ 8. αἰτεῖ μισθον τριῶν μηνῶν. 9. Ἀριστιππος αἰτεῖ Κυρον μισθον ὥς οὕτω περι-γενομενος ἂν⁵ τῶν ἀντιστασιωτων. 10. Κυρος δίδωσιν αὐτῷ εἰς τετρακισχιλίους ξένους καὶ ἑξ μηνῶν⁶ μισθον. 11. Κυρος δίδωσιν αὐτῷ μισθον καὶ δειταὶ αὐτοῦ μὴ κατα-λῦσαι [τον πολεμον]. 12. Δειταὶ αὐτοῦ μὴ προσθεν⁷ κατα-λῦσαι [τον πολεμον] πρὶν ἂν αὐτῷ συμβουλευσῇται.

Τοῦτο δ' αὖ οὕτω τρεφόμενον ἐλάνθανεν αὐτῷ τὸ στρατεῦμα. Ἀρίστιππος δὲ ὁ Θετταλὸς ξένος ὢν ἐτύγγανεν αὐτῷ, καὶ πιεζόμενος ὑπὸ τῶν οἴκοι ἀντιστασιωτῶν ἐρχεται πρὸς τὸν Κῦρον, καὶ αἰτεῖ αὐτὸν εἰς δισχιλίους ξένους καὶ τριῶν μηνῶν μισθόν, ὥς οὕτω περιγενόμενος ἂν τῶν ἀντιστασιωτῶν. ὁ δὲ Κῦρος δίδωσιν αὐτῷ εἰς τετρακισχιλίους καὶ ἑξ μηνῶν μισθόν, καὶ δεῖται αὐτοῦ μὴ πρόσθεν⁷ καταλῦσαι πρὸς τοὺς ἀντιστασιώτας πρὶν ἂν αὐτῷ συμβουλευσῇται. Οὕτω δὲ αὖ τὸ ἐν Θετταλίᾳ ἐλάνθανεν αὐτῷ τρεφόμενον στρατεῦμα.

¹ Is maintained in this manner for Cyrus.

² τρεφόμενον λανθάνει, being maintained escapes observation = is secretly maintained. λανθάνω with a participle may be Englished by taking the participle as a verb and the verb itself as an adverb.

³ Those of the opposite faction at home.

⁴ Pay for 2000 mercenaries.

⁵ On the plea that he might thus overcome. ἂν belongs to περι-γενομενος, and renders it conditional. Participles and infinitives of any tense with ἂν acquire the force of a conditional future, similar to the optative of that tense.

⁶ Pay for 4000 mercenaries and for six months.

⁷ πρόσθεν . . . πρὶν, before that (= Lat prius . . . quam).

XV.

1. Προξενος ὁ Βοιωτιος ξενος ἐστὶ Κυρῷ. 2. Κυρὸς κελευει Προξενον παρα-γιγενεσθαι. 3. Προξενος λαμβάνει¹ πολλους ἀνδρας. 4. Κυρὸς ἐκέλευσεν αὐτον παραγενεσθαι, λαβοντα ἀνδρας ὅτι πλειστους.² 5. Κυρὸς Προξενον παρα-γενεσθαι ἐκέλευσεν ὡς βουλομενος στρατευσθαι εἰς Πισίδας. 6. Κυρὸς εἰς Πισίδας στρατευσθαι βουλεται, ὡς πραγμᾶτα παρ-εχοντων³ των Πισιδων τῇ ἑαυτου χωρᾷ. 7. ἐκέλευσε Σοφαινετον τον Στυμφαλιον, ξενον ὄντα αὐτου, ἐλθειν, λαβοντα ἀνδρας ὅτι πλειστους. 8. Σωκράτην τον Ἀχαιοιν ἐλθειν ἐκέλευσεν, ὡς πολεμήσων Τισσαφερνει. 9. Σοφαινετος και Σωκράτης οὕτως ποιουσι.

Πρόξενον δὲ τὸν Βοιώτιον ξένον ὄντα αὐτῷ ἐκέλευσε λαβόντα ἀνδρας ὅτι πλείστους παραγενέσθαι, ὡς εἰς Πισίδας βουλόμενος στρατεύεσθαι, ὡς πράγματα παρ-εχόντων τῶν Πισιδῶν τῇ ἑαυτοῦ χώρα. Σοφαίνετον δὲ τὸν Στυμφάλιον καὶ Σωκράτην τὸν Ἀχαιόν, ξένους ὄντας καὶ τούτους, ἐκέλευσεν ἀνδρας λαβόντας ἐλθεῖν ὅτι πλείστους, ὡς πολεμήσων Τισσαφέρνει σὺν⁴ τοῖς φυγάσι τῶν Μιλησίων. καὶ ἐπαίουσι οὕτως αὐτοί.

XVI.

1. Κυρὸς πορευεται ἀνω.⁵ 2. Δοκει⁶ Κυρῷ ἤδη πορευεσθαι ἀνω. 3. βουλεται ἐκ-βαλλειν τους Πισίδας ἐκ της χωρας. 4. Κυρὸς την προφᾶσιν ποιειται ὡς Πισίδας

¹ Takes, i. e. enlists.

² As many as possible.

³ ὡς, as if, i. e. under the pretence that the Pisidians were giving trouble in his district.

⁴ As if about to go to war against Tissaphernes in company with..

⁵ Upwards, i. e. from the coast to the interior.

⁶ It seems good.

βουλομενος. ἐκ-βαλλειν πανταπαῖσιν ἐκ τῆς χώρας. 5. ἀθροίζει ἐνταῦθα στρατευμα ὡς ἐπὶ Πισίδας. 6. Κυρος παρ-αγγελλει τῷ Κλεάρχῳ ἡκειν. 7. Κλεάρχος ἐλάβεν ὅσον ἦν αὐτῷ στρατευμα. 8. Ἀριστιππος συν-αλλαττεται¹ προς τοὺς ἀντιστασιώτας. 9. Ἀριστιππος συν-ηλλάγη ἤδη προς τοὺς οἰκοὶ ἀντιστασιώτας. 10. Κυρος παρ-αγγελλει Ἀριστιππῷ, συν-αλλαγεντι προς τοὺς οἰκοὶ, ἀπο-πεμψαι προς ἑαυτὸν τὸ στρατευμα. 11. Ἀριστιππος ἀπ-επεμψε Κυρῷ ὃ εἶχε στρατευμα.² 12. Ξενίας ὃ Ἄρκας προ-εσθῆκει Κυρῷ³ τοῦ ξενίκου [στρατευμάτος]. 13. Κυρος παρ-αγγελλει Ξενίᾳ, ὃς αὐτῷ τοῦ ξενίκου προ-εσθῆκει, ἡκειν. 14. Ξενίας λαμβάνει οὓς ἔχει ἀνδρας, πλὴν ὅποσοι ἰκάνοι ἦσαν φυλαττειν τὰς ἀκροπολεις.

Ἐπεὶ δ' ἐδόκει ἤδη πορεύεσθαι αὐτῷ ἄνω, τὴν μὲν πρόφασιν ἐποιεῖτο ὡς Πισίδας βουλόμενος ἐκβαλεῖν παντάπασιν ἐκ τῆς χώρας· καὶ ἀθροίζει ὡς ἐπὶ τούτους τό τε βαρβαρικὸν καὶ τὸ Ἑλληνικὸν ἐνταῦθα στρατευμα, καὶ παραγγέλλει τῷ τε Κλεάρχῳ λαβόντι ἡκειν ὅσον ἦν αὐτῷ στράτευμα, καὶ τῷ Ἀριστίππῳ, συν-αλλαγέντι πρὸς τοὺς οἰκοὶ, ἀπόπεμψαι πρὸς ἑαυτὸν ὃ εἶχε στράτευμα. καὶ Ξενία τῷ Ἀρκάδι, ὃς αὐτῷ προ-εσθῆκει τοῦ ἐν ταῖς πόλεσι ξενικοῦ, ἡκειν παραγγελλει λαβόντα⁴ τοὺς ἀνδρας, πλὴν ὅποσοι ἰκανοὶ ἦσαν τὰς ἀκροπόλεις φυλάττειν.

XVII.

1. Κυρος τοὺς Μιλητῶν πολι-ορκουντας ἐκάλεσε. 2. κελευει τοὺς φυγάδας συν αὐτῷ στρατευσθαι. 3. τοις

¹ Comes to terms.

² The force which he had = τὸ στράτευμα ὃ εἶχε.

³ Was set over—had been commanding—for Cyrus.

⁴ We should rather have expected here λαβόντι, as in the preceding sentence, where it is connected with Κλεάρχῳ. Xenophon, however, often in such constructions makes the participle or adjective agree, as here, with the suppressed subject (αὐτῶν) of the infinitive, rather than with the oblique case preceding.

φυγᾷσιν ὑπ-ισχνεῖται αὐτοὺς οἰκᾶδε κατ-ᾄγειν. 4. Κυρὸς κᾶλως κατα-πραττει τοῦτο. 5. κᾶλως κατα-πραττει ταῦτα ἐφ' ᾧ στρατεύεται. 6. Κυρὸς ὑπ-εσχετο, εἰ κᾶλως κατα-πραξίειν ἐφ' ᾧ ἐστρατεύετο, τοὺς φυγᾶδας οἰκᾶδε κατ-ᾄγειν. 7. Κυρὸς ὑπ-εσχετο μὴ προσθεν παύσασθαι πρὶν αὐτοὺς οἰκᾶδε κατ-αγαῖν. 8. οἱ φυγᾶδες πειθονται. 9. οἱ φυγᾶδες πιστευουσι Κυρῷ. 10. λαβόντες τὰ ὅπλα παρ-ῆσαν¹ εἰς Σαρδεῖς.

Ἐκάλεσε δὲ καὶ τοὺς Μίλητον πολιορκοῦντας, καὶ τοὺς φυγᾶδας ἐκέλευσε σὺν αὐτῷ στρατεύεσθαι, ὑποσχόμενος αὐτοῖς, εἰ καλῶς καταπράξίειν ἐφ' ᾧ ἐστρατεύετο, μὴ πρόσθεν παύσασθαι πρὶν αὐτοὺς καταγάγειν οἰκᾶδε. οἱ δὲ ἡδέως ἐπείθοντο· ἐπίστευον γὰρ αὐτῷ καὶ λαβόντες τὰ ὅπλα παρήσαν εἰς Σάρδεῖς.

XVIII.

1. Ξενίας λαμβᾷνει τοὺς ἐκ τῶν πολεων ὀπλίτας.² 2. παρα-γίγνεται εἰς Σαρδεῖς. 3. Ξενίας, ὀπλίτας λαβῶν εἰς τετρακισχιλίους,³ παρ-εγενετο εἰς Σαρδεῖς. 4. Προξενος δὲ παρ-εστι, ὀπλίτας ἔχων εἰς πεντακοσίους καὶ χιλίους. 5. Σοφαινετος δὲ παρ-εστι, ὀπλίτας ἔχων χιλίους. 6. Σωκράτης δὲ ὁ Ἀχαιὸς ὀπλίτας ἔχει ὥς⁴ πεντακοσίους. 7. Πασίων δὲ εἰς ἑπτακοσίους ἔχων ἀνδρας παρα-γίγνεται. 8. ἦν δὲ καὶ Πασίων καὶ ὁ Σωκράτης τῶν ἀμφὶ Μίλητον στρατευομένων.⁵ 9. οὗτοι μὲν Κυρῷ εἰς Σαρδεῖς ἀφικνουνται.

¹ Came to Sardis. *παρεῖναι* (to be present), although a verb of rest, may be followed by *εἰς* when the idea of previous motion is implied in the sentence;—they were present, having come to Sardis.

² The full form of the expression would be—τοὺς ἐν ταῖς πόλεσιν ἐκ τῶν πόλεων, takes from the cities the forces which were in them.

³ To the number of 4000.

⁴ About.

⁵ Of those who were serving around Miletus. τῶν στρατευομένων, partitive genitive depending on ἦν.

Ξεύλας μὲν δὴ τοὺς ἐκ τῶν πόλεων λαβὼν παρεγένετο εἰς Σάρδεις, ὀπλίτας εἰς τετρακισχιλίους· Πρόξενος δὲ παρὴν ἔχων ὀπλίτας μὲν εἰς πεντακοσίους καὶ χιλίους, γυμνήτας δὲ πεντακοσίους, Σοφαίνετος δὲ ὁ Στυμφάλιος ὀπλίτας ἔχων χιλίους, Σωκράτης δὲ ὁ Ἀχαιοὺς ὀπλίτας ἔχων ὡς πεντακοσίους, Πασίων δὲ ὁ Μεγαρεὺς εἰς ἑπτακοσίους ἔχων ἄνδρας παρεγένετο· ἦν δὲ καὶ οὗτος καὶ ὁ Σωκράτης τῶν ἀμφὶ Μίλητον στρατευομένων. οὗτοι μὲν εἰς Σάρδεις αὐτῷ ἀφίκοντο.

XIX.

1. Τισσαφέρνης κατα-νοεῖ ταῦτα. 2. τὴν παρασκευὴν ἡγείται μεγάλῃν εἶναι. 3. ἡ παρασκευὴ μείζων ἐστὶ, ἢ ὥς ἐπὶ Πισίδας.¹ 4. Τισσαφέρνης, ταῦτα κατα-νοήσας, ἡγησάτο τὴν παρασκευὴν μείζονα εἶναι ἢ ὥς ἐπὶ Πισίδας. 5. μείζονα ἡγησάμενος εἶναι ἢ ὥς ἐπὶ Πισίδας τὴν παρασκευὴν, πορευεταὶ ὡς βασιλέα.² 6. ἵππεας ἔχει ὡς πεντακοσίους. 7. πορευεταὶ ὡς βασιλέα (τῇ ὁδῷ) ἢ ἐδυνάτο ταχιστα.³ 8. βασιλεὺς ἀκούει παρὰ Τισσαφέρνους τὸν Κύρου στόλον. 9. βασιλεὺς ἀντι-παρα-σκευάζεται.⁴

Τισσαφέρνης δὲ κατανοήσας ταῦτα, καὶ μείζονα ἡγησάμενος εἶναι ἢ ὥς ἐπὶ Πισίδας τὴν παρασκευὴν, πορεύεται ὡς βασιλέα ἢ ἐδύνατο τάχιστα, ἵππεας ἔχων ὡς πεντακοσίους. καὶ βασιλεὺς μὲν δὴ, ἐπεὶ ἤκουσε παρὰ Τισσαφέρνους τὸν Κύρου στόλον, ἀντιπαρεσκευάζετο.

XX.

1. Κύρος ὁρμᾶται ἀπὸ Σαρδῶν. 2. Κύρος, ἔχων (τοὺς) οὐς εἰρηκα, ὁρμᾶτο ἀπὸ Σαρδῶν. 3. ἐξ-ελαυνεῖ

¹ Greater than as if against—too great to be intended against—the Pisidians.

² To the king. ὡς as a preposition is only used before names of persons.

³ By the route he could most quickly go to the king.

⁴ *Mid.* begins to prepare himself in turn.

σταθμούς τρεις ἐπὶ τον Μαιανδρον ποταμόν. 4. το εὔρος τουτου του ποταμού δυο πλεθρα ἔστι. 5. γεφύρα δε τῷ ποταμῷ ἐπ-εστιν. 6. γεφύρα δε ἐπ-ην, ἐξευγμενη πλοιοις ἑπτα. 7. Κυρος δια-βαινει τον ποταμόν. 8. τον ποταμόν δια-βας ἐξ-ελαυνει εἰς Κολοσσας, πολιν οἰκουμένην, εὐδαιμονα και μεγαλήν. 9. Κυρος μενει ἐν Κολοσσαις ἡμερας ἑπτα. 10. ἦκει και Μένων ὁ Θεττάλος, ὀπλίτας ἔχων χιλίους και πελταστας¹ πεντακοσίους.

Kyros δὲ ἔχων οὗς εἴρηκα ὥρμητο ἀπὸ Σάρδεω· καὶ ἐξελαύνει διὰ τῆς Λυδίας σταθμούς τρεῖς, παρὰ σάγγας εἴκοσι καὶ δύο, ἐπὶ τὸν Μαίανδρον ποταμόν. τούτου τὸ εὔρος δύο πλέθρα· γέφυρα δὲ ἐπὶν ἐξευγμένη πλοίοις ἑπτὰ. τούτον διαβὰς ἐξελαύνει διὰ Φρυγίας σταθμὸν ἕνα, παρὰ σάγγας ὀκτώ, εἰς Κολοσσάς, πόλιν οἰκουμένην, εὐδαίμονα καὶ μεγάλην. ἐνταῦθα ἔμεινεν ἡμέρας ἑπτὰ· καὶ ἦκε Μένων ὁ Θετταλός, ὀπλίτας ἔχων χιλίους καὶ πελταστὰς πεντακοσίους, Δόλοπας καὶ Αἰνιᾶνας καὶ Ὀλυνθίους.

XXI.

1. Κυρος εἰς Κελαινας ἐξ-ελαυνει. 2. αἱ δε Κελαιναι πολις ἔστι της Φρυγίας, μεγάλη και εὐδαιμων. 3. Κυρῷ δε ἐν Κελαιναις, της Φρυγίας πολει, βασιλεια ἦν και παραδεισος. 4. ἔστιν ἐν τῷ παραδεισῷ πολλα και ἀγρια θηρια. 5. ταυτα τα θηρια Κυρος θηρευει ἀπο ἵππου.² 6. βουλομενος τους ἵππους γυμνᾶζειν, θηρευει τα θηρια ἐν τῷ παραδεισῷ. 7. τα θηρια ἐθηρευεν ἀπο ἵππου, ὅποτε

¹ The Greek infantry consisted of—(1) ὀπλίται, "heavy armed," carrying a large shield (σπλον), a cuirass (θώραξ), and pike (δόρυ); (2) ψιλοὶ or γυμνήται, "light armed," wearing no defensive armour; (3) πελτασταί, "targeteers," wearing light defensive armour, and small targes or bucklers (πέλται).

² On horseback, *litt.* from a horse, (Lat. ex equo).

γυμνᾶσαι βούλοιοτο ἑαυτὸν. 8. ὁ ποταμός ρει δια τοῦ παραδείσου. 6. αἱ πηγαὶ τοῦ ποταμοῦ εἰσὼν¹ ἐκ τῶν βασιλείων. 7. ρει δὲ καὶ οὗτος ὁ ποταμός δια τῆς Κελαινων πόλεως.

Ἐντεῦθεν ἐξελαύνει σταθμούς τρεῖς, παρασάγγας εἴκοσι, εἰς Κελαινάς, τῆς Φρυγίας πόλιν οἰκουμένην, μεγάλην καὶ εὐδαίμονα. ἐνταῦθα Κύρῳ βασιλεία ἦν καὶ παράδεισος μέγας, ἀγρίων θηρίων πλήρης, ἃ ἐκεῖνος ἐθήρευεν ἀπὸ ἵππου, ὅποτε γυμνᾶσαι βούλοιοτο ἑαυτὸν τε καὶ τοὺς ἵππους. διὰ μέσου δὲ τοῦ παραδείσου ῥεῖ ὁ Μαίανδρος ποταμός· αἱ δὲ πηγαὶ αὐτοῦ εἰσὼν ἐκ τῶν βασιλείων· ῥεῖ δὲ καὶ διὰ τῆς Κελαινῶν πόλεως.

XXII.

1. Ἔστι δὲ μεγάλῃ βασιλεῖ² ἐν Κελαιναῖς βασιλεία. 2. ταῦτα τὰ βασιλεία ἐπὶ ταῖς τοῦ ποταμοῦ πηγαῖς ἔστι. 3. τὰ βασιλεία ἐρυμνα ἔστι, ὑπο τῇ ἀκροπολεὶ. 4. ὁ Μαρσύας ποταμός ἐμ-βαλλεῖ (ἑαυτὸν) εἰς τὸν Μαιανδρὸν. 5. τοῦ δὲ Μαρσύου το εὖρος ἔστιν εἴκοσι ποδῶν.³ 6. Μαρσύας ἐρῖζει τῷ Ἀπολλωνί. 7. Ἀπολλων λεγεται Μαρσύαν νικησαι. 8. Ἀπολλων ἐκ-δερει Μαρσύαν. 9. Ἀπολλων ἐνίκησε Μαρσύαν ἐρίζοντα οἱ περὶ σοφίας.⁴ 10. ἐκρεμάσε το Μαρσύου δερμα ἐν τῷ ἀντρῷ. 11. αἱ πηγαὶ εἰσὶν ἐκ τοῦ ἀντροῦ, ἐν ᾧ Ἀπολλων λεγεται κρεμᾶσαι το Μαρσύου δερμα. 12. ὁ ποταμός Μαρσύας καλεῖται.

¹ The springs issue from, *lit.* are out of, *i. e.* in the palace. Prepositions, or adverbs, denoting motion, are not unfrequently joined with *εἶναι*. Compare i. 7. 6.; ii. 4. 13. and 15.

² The king of Persia was called by the Greeks the "Great King."

³ The full form would be τὸ εὖρος ἔστιν εὖρος εἴκοσι καὶ πέντε ποδῶν (Krüger).

⁴ Contending with him in a trial respecting skill (in music)—in a trial of musical skill.

Ἔστι δὲ καὶ μεγάλου βασιλέως βασιλεία ἐν Κελαιναῖς ἐρυμνὰ ἐπὶ ταῖς πηγαῖς τοῦ Μαρσίου ποταμοῦ ὑπὸ τῇ ἀκροπόλει· ρεῖ δὲ καὶ οὗτος διὰ τῆς πόλεως καὶ ἐμβάλλει εἰς τὸν Μαίανδρον· τοῦ δὲ Μαρσίου τὸ εὖρος ἐστὶν εἴκοσι καὶ πέντε ποδῶν. ἐνταῦθα λέγεται Ἀπόλλων ἐκδεῖραι Μαρσύαν, νικήσας ἐρίζοντά οἱ περὶ σοφίας, καὶ τὸ δέρμα κρεμάσαι ἐν τῷ ἄντρῳ· ὅθεν αἱ πηγαί· διὰ δὲ τοῦτο ὁ ποταμὸς καλεῖται Μαρσύας.

XXIII.

1. Ξέρξης ἡττάτο ὑπο τῶν Ἑλλήνων. 2. ὑπο τῶν Ἑλλήνων τῇ μάχῃ ἡττηθεὶς, Ξέρξης ἀπο-χωρεῖ ἐκ τῆς Ἑλλάδος εἰς τὴν Ἀσίαν. 3. Ξέρξης λέγεται οἰκοδομησάι τὰ βασιλεία. 4. Κύρος μενεῖ ἐν Κελαιναῖς ἡμέρας τριακοντα. 5. ἐνταῦθα μὲν ἦκει Κλέαρχος ὁ Λακεδαιμόνιος φυγὰς. 6. ἅμα δὲ καὶ Σῶσις ὁ Συρακοσίος παρ-εστι. 7. ἐν τῇ παραδείσῳ ἐποίησε Κύρος ἐξετάσιν τοῦ Ἑλληνικοῦ στρατευμάτος. 8. ἐγενοντο οἱ συμπαντες¹ ὀπλίται μυριοὶ καὶ χιλιοί.

Ἐνταῦθα Ξέρξης, ὅτε ἐκ τῆς Ἑλλάδος ἡττηθεὶς τῇ μάχῃ ἀπεχώρει, λέγεται οἰκοδομῆσαι ταῦτά τε τὰ βασιλεία καὶ τὴν Κελαινῶν ἀκρόπολιν. ἐνταῦθα ἔμεινε Κύρος ἡμέρας τριάκοντα· καὶ ἦκε Κλέαρχος ὁ Λακεδαιμόνιος φυγὰς, ἔχων ὀπλίτας χιλίους καὶ πελταστὰς Θρᾷκας ὀκτακοσίους καὶ τοξότας Κρήτας διακοσίους. ἅμα δὲ καὶ Σῶσις παρῆν ὁ Συρακόσιος ἔχων ὀπλίτας τριακοσίους καὶ Σοφαίνετος ὁ Ἀρκὰς ἔχων ὀπλίτας χιλίους. καὶ ἐνταῦθα Κύρος ἐξέτασιν καὶ ἀριθμὸν τῶν Ἑλλήνων ἐποίησεν ἐν τῇ παραδείσῳ, καὶ ἐγένοντο οἱ συμπαντες ὀπλίται μὲν μύριοι καὶ χιλιοί, πελτασταὶ δὲ ἀμφὶ τοὺς δισχιλίους.

¹ There were in all.

XXIV.

1. Κυρος μενει ἐν Πελταις ἡμέρας τρεῖς. 2. Ξενίας ὁ Ἄρκας θυει τα Λυκαῖα [ἱερα].¹ 3. Ξενίας τα Λυκαῖα θυει καὶ ἀγῶνα τιθησι. 4. τα του ἀγῶνος ἄθλα εἰσι στλεγγίδες χρυσαί. 5. Κυρος θεωρει τον ἀγῶνα. 6. Κεράμων ἀγορα ἐστὶ πόλις ἐσχάτη πρὸς τῇ Μυσίᾳ χωρᾷ.² 7. Κυρος ἐξ-ελαυνει εἰς Καῦστρου πεδιον, πολιν οἰκουμένην.³ 8. μισθος τριων μηνων ὀφειλεται τοῖς στρατιωταις. 9. τοῖς στρατιωταις ὀφειλετο μισθος πλεον⁴ ἢ τριων μηνων. 10. οἱ στρατιῶται ἀπ-αιτουσι τον μισθον. 11. Κυρος δι-αγει⁵ ἐλπίδας λεγων. 12. Κυρος δηλος ἦν ἀνιῶμενος.⁶ 13. οὐκ ἦν πρὸς του Κυρου τροπου μισθου μὴ ἀπο-διδοναι.

Ἐντεῦθεν ἐξελαύνει σταθμοὺς δύο, παρασάγγας δέκα, εἰς Πέλτας, πόλιν οἰκουμένην. ἐνταῦθ' ἔμεινεν ἡμέρας τρεῖς· ἐν αἷς Ξενίας ὁ Ἄρκας τὰ Λύκαια ἔθυσε καὶ ἀγῶνα ἔθηκε· τὰ δὲ ἄθλα ἦσαν στλεγγίδες χρυσαί· ἐθεώρει δὲ τὸν ἀγῶνα καὶ Κύρος. ἐντεῦθεν ἐξελαύνει σταθμοὺς δύο, παρασάγγας δώδεκα, εἰς Κεράμων ἀγοράν, πόλιν οἰκουμένην, ἐσχάτην πρὸς τῇ Μυσίᾳ χώρα. ἐντεῦθεν ἐξελαύνει σταθμοὺς τρεῖς, παρασάγγας τριάκοντα, εἰς Καῦστρου πεδῖον, πόλιν οἰκουμένην. ἐνταῦθ' ἔμεινεν ἡμέρας πέντε· καὶ τοῖς στρατιώταις ὀφειλετο μισθὸς πλεόν ἢ τριῶν μηνῶν, καὶ πολλάκις ἰόντες ἐπὶ τὰς θύρας ἀπήτουν. ὁ δὲ ἐλπίδας λέγων διῆγε καὶ δηλὸς ἦν ἀνιῶμενος· οὐ γὰρ ἦν πρὸς τοῦ Κύρου τρόπου ἔχοντα μὴ ἀποδιδόναι.

¹ Celebrates the Lycæan rites, i. e. the festival of Lycæan Jove.

² The last towards the Mysian territory—on the side of Mysia.

³ The plain of Caÿstrus, i. e., the plain in which stood Caÿstrus, a populous town.

⁴ We should rather have expected here πλέων or πλείων, to agree with μισθός. In Attic Greek, however, πλείων, μείων, &c. seldom agree with their substantives in gender, number, and case. Compare Anab. v. 6. 9.

⁵ Continues giving hopes.

⁶ Was evidently distressed, *lit.* was evident being distressed.

εἶτα δὲ τοὺς Ἑλλήνας, παρελαύνων ἐφ' ἄρματος καὶ ἡ Κιλίσσα ἐφ' ἄρμαμάξης. εἶχον δὲ πάντες κράνη χαλκᾷ καὶ χιτῶνας φοινικοῦς καὶ κνημίδας καὶ τὰς ἀσπίδας ἐκκεκαθαρμένους. ἐπειδὴ δὲ πάντας παρήλασε, στήσας τὸ ἄρμα πρὸ τῆς φάλαγγος, πέμψας Πίγρητα τὸν ἑρμηνέα παρὰ τοὺς στρατηγοὺς τῶν Ἑλλήνων, ἐκέλευσε προβαλέσθαι τὰ ὅπλα καὶ ἐπιχωρήσαι ὅλην τὴν φάλαγγα.

XXVIII.

1. οἱ στρατηγοὶ προ-εἶπον ταῦτα τοῖς στρατιώταις.
 2. ἐπεὶ δὲ ἐσάλπιγξε [ὁ σάλπιγκτης],¹ οἱ στρατιῶται ἐπ-ῆσαν. 3. ἀπὸ τοῦ αὐτομάτου δρόμος γίνεταί αὐτοῖς.
 4. ἐκ δὲ τούτου² θάττον προ-ιόντων τῶν στρατιωτῶν, δρόμος ἐγένετο αὐτοῖς ἐπὶ τὰς σκηνάς. 5. τῶν δὲ βαρβάρων καὶ ἄλλοις πολὺς ἦν φόβος, καὶ ἡ τε Κιλίσσα ἐφύγε καὶ οἱ ἐκ τῆς ἀγορᾶς ἐφύγον.³ 6. οἱ ἐκ τῆς ἀγορᾶς κατα-λίποντες τὰ ὄνια φευγουσιν. 7. οἱ δὲ Ἕλληνες συν γελῶσι ἐπὶ τὰς σκηνάς ἐρχονται. 8. ἡ Κιλίσσα ἰδούσα τὴν ταξίν του στρατευμάτος θαυμάζει. 9. Κυρὸς ἤδεται, τὸν τῶν βαρβάρων φόβον ἰδὼν. 10. Κυρὸς ἡσθη, τὸν ἐκ τῶν Ἑλλήνων εἰς τοὺς βαρβάρους φόβον⁴ ἰδὼν.

οἱ δὲ ταῦτα προεἶπον τοῖς στρατιώταις· καὶ ἐπεὶ ἐσάλπιγξε, προβαλλόμενοι τὰ ὅπλα ἐπῆσαν. ἐκ δὲ τούτου θάττον προϊόντων σὺν κραυγῇ ἀπὸ τοῦ αὐτομάτου δρόμος ἐγένετο τοῖς στρατιώταις ἐπὶ τὰς σκηνάς. τῶν δὲ βαρβάρων φόβος πολὺς καὶ ἄλλοις, καὶ ἡ τε

¹ When (the trumpeter) sounded the trumpet—when the trumpet sounded.

² Upon this. *προϊόντων* genitive absolute.

³ καὶ . . . καὶ . . . τε . . . καί. Both to others of the barbarians was there fear, and (particularly) both the Cilician woman fled, and those of the market place.

⁴ *Lit.* the out of the Greeks into the barbarians fear, i. e. the fear inspired by the Greeks into the barbarians.

Κλισσα ἔφυγεν ἐκ τῆς ἄρμαμάξης καὶ οἱ ἐκ τῆς ἀγορᾶς καταλιπόντες τὰ ὄνια ἔφυγον· οἱ δὲ Ἕλληνες σὺν γέλῳτι ἐπὶ τὰς σκηνὰς ἦλθον. ἡ δὲ Κλισσα ἰδοῦσα τὴν λαμπρότητα καὶ τὴν τάξιν τοῦ στρατεύματος ἐθαύμασε. Κῦρος δὲ ἦσθη, τὸν ἐκ τῶν Ἑλλήνων εἰς τοὺς βαρβάρους φόβον ἰδών.

XXIX.

1. Ἴκονιον πόλις ἐστὶν ἐσχάτη τῆς Φρυγίας. 2. Κυρος μενεῖ ἐν Ἴκονιῳ ἡμέρας τρεῖς. 3. ἐντεῦθεν ἐξ-ελαυνεῖ δια τῆς Λυκαονίας σταθμούς πεντε. 4. αὕτη ἡ χώρα Κυρῷ πολεμία ἐστὶ. 5. οἱ δὲ Ἕλληνες ταυτὴν τὴν χώραν δι-αρπαζουσι. 6. Κυρος ταυτὴν τὴν χώραν ὥς πολεμίαν οὔσαν ἐπ-ετρεψε δι-αρπᾶσαι τοῖς Ἑλλήσιν. 7. Κυρος τὴν Σευενεσιος γυναῖκα εἰς τὴν Κιλικίαν ἀπο-πεμπει. 8. συμ-πεμπει αὕτῃ στρατιώτας οὓς Μένων εἶχε καὶ αὐτὸν Μένωνα. 9. Κυρος δὲ μετὰ τῶν ἄλλων στρατιωτῶν ἐξ-ελαυνεῖ δια Καππαδοκίας πρὸς Δάαν, πόλιν μεγάλην καὶ εὐδαιμόνα.

Ἐντεῦθεν ἐξελαύνει σταθμούς τρεῖς, παρασάγγας εἴκοσιν, εἰς Ἰκόνιον, τῆς Φρυγίας πόλιν ἐσχάτην. ἐνταῦθα ἔμεινε τρεῖς ἡμέρας. ἐντεῦθεν ἐξελαύνει διὰ τῆς Λυκαονίας σταθμούς πέντε, παρασάγγας τριάκοντα. ταύτην τὴν χώραν ἐπέτρεψε διαρπᾶσαι τοῖς Ἑλλήσιν ὥς πολεμίαν οὔσαν. ἐντεῦθεν Κῦρος τὴν Κλισσάν εἰς τὴν Κιλικίαν ἀποπέμπει τὴν ταχίστην ὁδόν, καὶ συνέπεμψεν αὐτῇ στρατιώτας οὓς Μένων εἶχε καὶ αὐτόν. Κῦρος δὲ μετὰ τῶν ἄλλων ἐξελαύνει διὰ Καππαδοκίας σταθμούς τέτταρας, παρασάγγας εἴκοσι καὶ πέντε, πρὸς Δάαν, πόλιν οἰκουμένην, μεγάλην καὶ εὐδαίμονα.

XXX.

1. Κυρος καὶ οἱ στρατιῶται αὐτοῦ ἐν Δανῷ ἐμείναν ἡμέρας τρεῖς. 2. ἐν ᾧ χρόνῳ Κυρος ἀπο-κτείνει ἄνδρα

Περσῶν, Μεγαφέρνην. 3. ἀπ-εκτεινέ και ἕτερον τινα τῶν ὑπαρχῶν δυναστην. 4. Κυρος αἰτιάται Μεγαφέρνην, φοινικιστὴν βασιλειον, και ἕτερον τινα, ἐπι-βουλευει αὐτῷ. 5. ἐντευθεν πειράται Κυρος εἰσ-βάλλειν εἰς¹ τὴν Κιλικίαν. 6. ἡ δὲ εἰς τὴν Κιλικίαν εἰσβολὴ ὁδὸς ἦν ἀμαξίτος. 7. ἡ ὁδὸς ὀρθία ἐστὶ και ἀμηχᾶνος στρατευμάτι. 8. ἡ ὁδὸς ἀμηχᾶνος ἐστὶ εἰσ-ερχεσθαι² στρατευμάτι, εἰ τις κωλυει. 9. Συνενσεις φυλάττει τὴν εἰσβολὴν. 10. λεγεται δὲ και ἐπὶ τῶν ἀκρῶν εἶναι. 11. δι' ὃ Κυρος ἐν τῷ πεδίῳ μενει.

Ἐνταῦθα ἔμειναν ἡμέρας τρεῖς ἐν ᾧ Κῦρος ἀπέκτεινεν ἄνδρα Πέρσῶν, Μεγαφέρνην, φοινικιστὴν βασιλειον, καὶ ἕτερόν τινα τῶν ὑπάρχων δυνάστην, αἰτιασάμενος ἐπιβουλεύειν αὐτῷ. ἐντεῦθεν ἐπειρῶντο εἰσβάλλειν εἰς τὴν Κιλικίαν ἡ δὲ εἰσβολὴ ἦν ὁδὸς ἀμαξίτος, ὀρθία ἰσχυρῶς καὶ ἀμήχανος εἰσελθεῖν στρατεύματι, εἴ τις ἐκώλυεν. ἐλέγετο δὲ καὶ Συνένσεις εἶναι ἐπὶ τῶν ἀκρῶν, φυλάττων τὴν εἰσβολὴν δι' ὃ ἔμεινεν ἡμέραν ἐν τῷ πεδίῳ.

XXXI.

1. Τῇ ὑστεραία [ἡμέρᾳ] ἤκει ἀγγελος πρὸς Κυρον. 2. ἀγγελος ἤκε λεγων ὅτι λελοιπὼς εἴη Συνενσεις τα ἀκρα. 3. το Μενωνος στρατευμα εἰσω τῶν ὄρεων ἐστὶ. 4. Συνενσεις αἰσθάνεται ὅτι το Μενωνος στρατευμα ἦδη ἐν Κιλικίᾳ ἐστὶ. 4. ἀκουει Ταμῶν ἔχοντα τριηρεις περιπλεουσας εἰς Κιλικίαν. 5. Ταμῶς τριηρεις Λακεδαιμονίων και αὐτοῦ Κυρου ἔχει. 6. Κυρος ἐπὶ τα ὄρη ἀναβαίνει. 7. Κυρος ἐπὶ τα ὄρη ἀν-εβη, οὐδενος κωλυνοστος. 8. τας σκηνας, οὗ οἱ Κιλικες ἐφυλάττον, εἶδε. 9. Κυρος εἰς πεδιον, μεγα και καλον και δεινῶν παντοδᾶπων ἐμ-

¹ To penetrate—i.e. to throw [his army]—into Cilicia. Supply τὰ στρατόν.

² Impracticable to enter.

πλεων, κατα-βαινει. 10. το πεδιον πολυ και σησάμον και μελίνην και κεγχρον φερει. 11. ὄρος ὀχῦρον περι-
χει το πεδιον ἐκ θαλαττης εἰς θαλατταν.

Τῇ δὲ ὑστεραίᾳ ἦκεν ἄγγελος λέγων ὅτι λελοιπὼς εἶη
Συέννεσις τὰ ἄκρα, ἐπεὶ ἦσθετο τό τε Μένωνος στρά-
τευμα, ὅτι ἤδη ἐν Κιλικίᾳ ἦν εἰσω τῶν ὀρέων, καὶ ὅτι
τριήρεις ἦκουε περιπλεούσας ἀπ' Ἰωίας εἰς Κιλικίαν
Ταμῶν ἔχοντα τὰς Ἀακεδαιμονίων καὶ αὐτοῦ Κύρου.
Κύρος δ' οὖν ἀνέβη ἐπὶ τὰ ὄρη, οὐδενὸς κωλύοντος, καὶ
εἶδε τὰς σκηνὰς οὗ οἱ Κίλικες ἐφύλαττον. ἐντεῦθεν δὲ
κατέβαινεν εἰς πεδῖον μέγα καὶ καλόν, ἐπὶ ῥύτον, καὶ
δένδρων παντοδαπῶν ἔμπλεον καὶ ἀμπέλων· πολὺ δὲ
δὲ καὶ σήσαμον καὶ μελίνην καὶ κέγχρον καὶ πυροὺς καὶ
κριθὰς φέρει.

XXXII.

1. Κυρος κατα-βαινει δια τουτου του πεδιου. 2. ἐλα-
νει σταθμους τεττάρas, παρασαγγας πεντε και εἰκοσw,
εἰς Ταρσοῦς.¹ 3. ἐνταυθα ἦσαν² τα Συεννεσιος βασιλεια.
4. ποτάμoς ρει δια μεσης της πολεωs. 5. ποτάμoς,
Κυδνος ὄνομα, δια της πολεωs ρει. 6. ποτάμoς, πλεθρων
δυο εὐρος,³ δια μεσης της πολεωs ρει. 7. οἱ ἐν-οικουντες
ἐκ-λειπουσι την πολιν. 8. ταυτην την πολιν ἐξ-ελῖπον οἱ
ἐν-οικουντες μετα Συεννεσoς εἰς χωριον ὀχῦρον.⁴ 9. οἱ
δε τα καπηλεια ἔχοντες σὺκ ἐξ-ελῖπον την πολιν. 10.
οἱ ἐν Σολοις και ἐν Ἰσσοις οἰκουντες μενουσι.

Καταβὰς δὲ διὰ τούτου τοῦ πεδίου ἤλασε σταθμοὺς
τέτταρας, παρασάγγας πέντε καὶ εἰκοσw, εἰς Ταρσοῦς,
τῆς Κιλικίας πόλιν μεγάλην καὶ εὐδαίμονα. ἐνταῦθα

¹ Reckoning from Dana.

² ἦσαν is here used with the neuter plural instead of ἦν, contrary
to the general rule. Compare Anab. i. 4. 4; i. 4. 10; i. 5. 1.

³ A river of two plethra in breadth. εὐρος and ὄνομα acc. synec.

⁴ For a strong place (in the mountains).

ἦσαν τὰ Συεννέσιος βασιλεια τοῦ Κιλίκων βασιλέως· διὰ μέσης δὲ τῆς πόλεως ρεῖ ποταμὸς Κύδνος ὄνομα, εὖρος δύο πλέθρων. ταύτην τὴν πόλιν ἐξέλιπον οἱ ἐνοικοῦντες μετὰ Συεννέσιος εἰς χωρίον ὀχυρὸν ἐπὶ τὰ ὄρη, πλὴν οἱ τὰ καπηλεῖα ἔχοντες· ἔμειναν δὲ καὶ οἱ παρὰ τὴν θάλατταν οἰκοῦντες ἐν Σόλοις καὶ ἐν Ἴσσοις.

XXXIII.

1. Ἡ τοῦ Συεννέσιος γυνὴ ἀφ-ικνεῖται εἰς Ταρσοὺς.
2. πέντε ἡμέρας προτέρα Κυροῦ εἰς Ταρσοὺς ἀφ-ικετο.
3. ἐν τῇ τῶν ὄρων ὑπερβολῇ δυο λοχοὶ τοῦ Μενωνος στρατευμάτων ἀπ-ώλυντο. 4. οἱ Μενωνος στρατιῶται ἀρπαζοῦσι τοὺς Κιλίκας. 5. οἱ δὲ Κιλῖκες τοὺς στρατιώτας τοὺς ἀρπαζοντας κατα-κοπτοῦσιν. 6. οἱ μὲν ἐφᾶσαν τοὺς στρατιώτας ἀρπαζοντας τι¹ ὑπὸ τῶν Κιλίκων κατακοπῆναι. 7. οἱ δὲ ἐφᾶσαν τοὺς στρατιώτας, οὐ δυναμένους εὐρεῖν τὸ ἄλλο στρατεῦμα, εἰτα πλανωμένους ἀπολεσθαι.² 8. ἦσαν δ' οὖν³ οὗτοι ἑκάτον ὀπλῖται. 9. οἱ δὲ ἄλλοι στρατιῶται τὴν πόλιν δι-αρπαζοῦσι. 10. διὰ τοῦ ὀλεθροῦ τῶν συστρατιωτῶν ὀργιζόμενοι τὴν πόλιν δι-ηρπάσαν. 11. τὴν τε πόλιν καὶ τὰ βασιλεια τὰ [ὄντα] ἐν αὐτῇ δι-ηρπάσαν.

Ἐπύαξα δὲ ἡ Συεννέσιος γυνὴ προτέρα Κύρου πέντε ἡμερὰς εἰς Ταρσοὺς ἀφίκετο. ἐν δὲ τῇ ὑπερβολῇ τῶν ὄρων τῶν εἰς τὸ πεδίου δυο λόχοι τοῦ Μένωνος στρατεύματος ἀπώλυντο. οἱ μὲν ἐφασαν ἀρπάζοντάς τι κατακοπῆναι ὑπὸ τῶν Κιλίκων, οἱ δὲ ὑπολειφθέντας καὶ οὐ δυναμένους εὐρεῖν τὸ ἄλλο στράτευμα οὐδὲ τὰς ὁδοὺς, εἰτα πλανωμένους ἀπολέσθαι· ἦσαν δ' οὖν οὗτοι ἑκατὸν

¹ While plundering something—while engaged in some plundering affair.

² Thereupon perished wandering about.

³ δ' οὖν introduces a fact as opposed to a mere report or supposition —“certain it is, however, that”....

ὀπλῖται. οἱ δ' ἄλλοι ἐπεὶ ἤκου, τὴν τε πόλιν τοὺς
Ταρσοὺς διήρπασαν, διὰ τὸν ὄλεθρον τῶν συστρατιωτῶν
ὀργιζόμενοι, καὶ τὰ βασίλεια τὰ ἐν αὐτῇ.

XXXIV.

1. Κυρὸς μετα-πεμπεται τὸν Συέννεσιν πρὸς ἑαυτὸν.
2. ὁ δὲ Κυρῷ ἵεναι οὐκ ἤθελεν. 3. ὁ δὲ οὐκ ἔφη προτερον
οὐδενὶ ἑαυτοῦ κρείττονι εἰς χεῖρας ἔλθειν.¹ 4. Κυρῷ
ἵεναι οὐκ ἤθελε πρῶν ἢ γυνὴ αὐτὸν ἔπεισε. 5. οὐδενὶ
ἑαυτοῦ κρείττονι εἰς χεῖρας ἔλθειν ἤθελε, πρῶν πιστεῖς
ἔλαβε. 6. μετὰ ταῦτα συν-εγενοντο ἀλλήλοις. 7. ἐπεὶ δὲ
συν-εγενοντο ἀλλήλοις, Συέννεσις Κυρῷ ἔδωκε χρημᾶτα
πολλὰ. 8. Κυρὸς δὲ τῷ Συέννεσει πολλὰ δῶρα ἔδωκε.
9. Συέννεσει πολλὰ δῶρα ἔδωκεν, ἃ νομίζεται παρὰ βασιλ-
λει τιμια. 10. ἵππον χρυσοχαλῖνον καὶ ψέλια καὶ
ἀκινᾶκην χρυσὸν αὐτῷ ἔδωκεν. 11. ἔδωκε δὲ καὶ Κυρὸς
αὐτῷ τὴν χώραν μηκέτι ἀφ-αρπαζεσθαι. 12. ἔδωκε καὶ
αὐτῷ, ἣν πού ἐν-τυγχάνωσι, τὰ ἡρπασμένα ἀνδραποδα
ἀπο-λαμβάνειν.

Κυρὸς δὲ ἐπεὶ εἰσήλασεν εἰς τὴν πόλιν, μετεπέμπετο
τὸν Συέννεσιν πρὸς ἑαυτόν· ὁ δ' οὔτε πρότερον οὐδενί
πῶ κρείττονι ἑαυτοῦ εἰς χεῖρας ἔλθειν ἔφη, οὔτε τότε
Κυρῷ ἵεναι ἤθελε² πρὶν ἢ γυνὴ αὐτὸν ἔπεισε καὶ πιστεῖς
ἔλαβε. μετὰ δὲ ταῦτα ἐπεὶ συνεγένοντο ἀλλήλοις,
Συέννεσις μὲν ἔδωκε Κύρῳ χρήματα πολλὰ εἰς τὴν
στρατιάν, Κυρὸς δὲ ἐκείνῳ δῶρα ἃ νομίζεται παρὰ
βασιλεῖ τίμια, ἵππον χρυσοχαλῖνον καὶ στρεπτὸν χρυ-
σοῦν καὶ ψέλια καὶ ἀκινᾶκην χρυσὸν καὶ στολὴν Περ-
σικὴν, καὶ τὴν χώραν μηκέτι ἀφαρπάζεσθαι· τὰ δὲ
ἡρπασμένα ἀνδράποδα, ἣν πού ἐντυγχάνωσιν, ἀπο-
λαμβάνειν.

¹ He had never before gone into the power of anyone more powerful than himself.

² The construction here changes from the infinitive, which we should expect after ἔφη.

XXXV.

1. Κυρος δὲ ἐν Ταρσοῖς ἡμέρας εἴκοσι μὲναι. 2. οἱ στρατιῶται οὐκ ἐφᾶσαν ἵνα τοῦ προσώ.¹ 3. οἱ στρατιῶται οὐκ ἐφᾶσαν μισθωθῆναι ἐπὶ τούτῳ. 4. Κλεάρχους τοῦ αὐτοῦ στρατιώτας ἵνα ἐβιάζετο.² 5. οἱ δὲ στρατιῶται βαλλουσιν αὐτόν, ἐπεὶ προ-ἵνα ἤρξατο. 6. Κλεάρχος ἐκ-φεύγει. 7. μικρὸν ἐξ-εφύγε το μὴ καταπετρωθῆναι.³ 8. ὕστερον δ' ἐγνώ οὐ βιασασθαι δύνησεται.⁴ 9. συν-ἄγει ἐκκλησίαν τῶν αὐτοῦ στρατιωτῶν. 10. Κλεάρχος πολὺν χρόνον ἐστὼς ἐδάκρυεν. 11. οἱ δὲ στρατιῶται, Κλεάρχον δακρυοντα ὄρωντες, ἐθαυμάζον. 12. Κλεάρχος τοιαῦτα λέγει.

Ἐνταῦθα ἔμεινε Κῦρος καὶ ἡ στρατιὰ ἡμέρας εἴκοσιν, οἱ γὰρ στρατιῶται οὐκ ἐφασαν ἵνα τοῦ προσώ, ὑπώπτεον γὰρ ἤδη ἐπὶ βασιλέα ἵνα μισθωθῆναι δὲ οὐκ ἐπὶ τούτῳ ἐφασαν. πρῶτος δὲ Κλεάρχος τοὺς αὐτοῦ στρατιώτας ἐβιάζετο ἵνα οἱ δὲ αὐτόν τε ἐβαλλον καὶ τὰ ὑποζύγια τὰ ἐκείνου, ἐπεὶ ἤρξατο προῖέναι. Κλεάρχος δὲ τότε μὲν μικρὸν ἐξέφυγε τὸ μὴ καταπετρωθῆναι. ὕστερον δ', ἐπεὶ ἐγνώ οὐ δύνησεται βιάσασθαι, συνήγαγεν ἐκκλησίαν τῶν αὐτοῦ στρατιωτῶν. καὶ πρῶτον μὲν ἐδάκρυε πολὺν χρόνον ἐστὼς· οἱ δὲ ὄρωντες ἐθαύμαζον καὶ ἐσιώπων· εἰτα δὲ ἔλεξε τοιαῦτα.

¹ Refused to go any farther (negabat se ituros esse). τὸ πρόσω, what is before one; τοῦ προσώ, (any part of) what is before. Adverbs receive the force of adjectives by prefixing the article.

² Tried to force. The imperfect in Greek often denotes, as in the present instance, an endeavour to do a thing.

³ Narrowly escaped being stoned.

⁴ The use of the indicative instead of the optative (δύναιτο) which the general rule would require here, indicates that Clearchus now knew for certain that he would not be able to succeed by force.

XXXVI.

1. Κλεαρχος χαλεπῶς φερεῖ τοῖς παρ-ουσι πραγμάσιν.¹
 2. οἱ στρατιῶται θαυμάζουσιν ὅτι Κλεαρχος χαλεπῶς φερεῖ τοῖς παρ-ουσι πραγμάσι. 3. Κυρος αὐτῷ ξένος ἐγένετο. 4. Κυρος δίδωσιν αὐτῷ μυρίους δαρείκους. 5. Κυρος Κλεαρχον, φεύγοντα ἐκ τῆς πατρίδος, τιμᾷ. 6. τὰ τε ἄλλα² ἐτίμησε καὶ μυρίους ἔδωκε δαρείκους. 7. Κλεαρχος τοὺς δαρείκους ἐλάβεν, ἀλλ' οὐκ εἰς τὸ ἴδιον κατ-έθετο αὐτῷ.³ 8. οὓς λαβὼν δαρείκους, οὐδὲ καθ-ηδυνᾷθει, ἀλλ' εἰς τοὺς στρατιώτας δαπάνᾳ. 9. πρὸς τοὺς Θρακὰς πολεμεῖ, αὐτοὺς βουλομένους τοὺς Ἕλληνας τὴν γῆν ἀφ-αιρῆσθαι ἐκ τῆς Χερρονήσου ἐξ-ελαυνῶν.⁴ 10. τοὺς Θρακὰς ὑπὲρ τῆς Ἑλλάδος τιμωρεῖται.⁵ 11. οἱ Θρακεῖς ἐβουλόντο ἀφ-αιρῆσθαι τοὺς ἐν-οικοῦντας Ἕλληνας τὴν γῆν.⁶

"Ἄνδρες στρατιῶται, μὴ θαυμάζετε ὅτι χαλεπῶς φέρω τοῖς παροῦσι πράγμασιν. ἐμοὶ γὰρ Κύρος ξένος ἐγένετο, καὶ με φεύγοντα ἐκ τῆς πατρίδος τὰ τε ἄλλα ἐτίμησε καὶ μυρίους ἔδωκε δαρείκους· οὗς ἐγὼ λαβὼν οὐκ εἰς τὸ ἴδιον κατεθέμην ἐμοί, ἀλλ' οὐδὲ καθηδυνᾷθησα, ἀλλ' εἰς ὑμᾶς ἔδαπάνων. καὶ πρῶτον μὲν πρὸς τοὺς Θρακὰς ἐπολέμησα, καὶ ὑπὲρ τῆς Ἑλλάδος ἐτιμωρούμην μεθ' ὑμῶν, ἐκ τῆς Χερρονήσου αὐτοὺς ἐξελαύνων βουλομένους ἀφαιρῆσθαι τοὺς ἐνοικοῦντας Ἕλληνας τὴν γῆν.

¹ Bears heavily—is deeply grieved at—the present state of affairs. χαλεπῶς φέρω is properly followed by an accusative as its direct object. Sometimes however, as here, it stands intrans. followed by a dative with or without ἐπί.

² Both in other respects . . . and in particular gave. The emphatic force of καὶ is increased when τε occurs in the first clause.

³ Did not put them away for himself—lay them up for his own use.

⁴ Expelling them when they wished to take the land from . . .

⁵ Takes vengeance on the Thracians on behalf of Greece.

⁶ Double accusative—"to take away their lands from the Greeks dwelling therein."

XXXVII.

1. Ἐπειδὴ Κῦρος ἐκάλει, Κλεάρχος ἐπορευετο. 2. Κλεάρχος ἐπορευετο, ἵνα Κυρον ὠφελοῖη. 3. ἐπορευετο, ἵνα, εἰ τι δεοίτο, ὠφελοῖη αὐτόν, ἀνθ' ὧν εὖ ἐπάθεν ὑπ' ἐκείνου.¹ 4. οἱ στρατιῶται οὐ βουλονται συμπορευεσθαι. 5. ἐπεὶ δὲ οὐ βουλονται συμπορευεσθαι, ἀνάγκη δὴ Κλεάρχῳ τοὺς στρατιώτας προ-διδόναι. 6. ἀνάγκη ἦν αὐτῷ, ἢ τῇ Κυρου φιλίᾳ χρῆσθαι, ἢ μετὰ τῶν στρατιωτῶν ἵεναι. 7. Κλεάρχος μετὰ τῶν στρατιωτῶν ἵεναι αἰρεῖται.² 8. σὺν τοῖς στρατιώταις ὅ,τι ἂν δεῖ πασχεῖν αἰρεῖται. 9. οὐδεὶς οὐποτε ἔρει,³ ἔφη ὁ Κλεάρχος, ὥς ἐγώ, προ-δούς τοὺς Ἕλληνας, τὴν τῶν βαρβάρων φιλίαν εἰλόμην.

Ἐπειδὴ δὲ Κῦρος ἐκάλει, λαβὼν ὑμᾶς ἐπορευόμεν, ἵνα, εἰ τι δέοίτο, ὠφελοῖν αὐτὸν ἀνθ' ὧν εὖ ἐπαθὼν ὑπ' ἐκείνου. ἐπεὶ δὲ ὑμεῖς οὐ βούλεσθε συμπορεύεσθαι, ἀνάγκη δὴ μοι ἢ ὑμᾶς προδόντα⁴ τῇ Κυρου φιλίᾳ χρῆσθαι, ἢ πρὸς ἐκείνους ψευδόμενον μεθ' ὑμῶν ἵεναι. εἰ μὲν δὴ δίκαια ποιήσω οὐκ οἶδα, αἰρήσομαι δ' οὖν ὑμᾶς, καὶ σὺν ὑμῖν ὅ,τι ἂν δεῖ πείσομαι. καὶ οὐποτε ἔρει οὐδεὶς ὥς ἐγώ Ἕλληνας ἀγαγὼν εἰς τοὺς βαρβάρους, προδούς τοὺς Ἕλληνας τὴν τῶν βαρβάρων φιλίαν εἰλόμην.

XXXVIII.

1. Οἱ στρατιῶται οὐ θέλουσιν ἐπεσθαι τῷ Κλεάρχῳ. 2. Κλεάρχος σὺν αὐτοῖς ἔψεται καὶ ὅ,τι ἂν δεῖ πείσεται.

¹ In return for those things which he had experienced as favours—in return for the favours he had received—from him. ἀνθ' ὧν = ἀντὶ τούτων &c.—ὧν being in the genitive by attraction.

² Prefers.

³ No one at no time shall say—no one shall ever say. An assertion is often strengthened in Greek by an accumulation of negatives.

⁴ Agreeing with the implied subject of χρῆσθαι (ἐμὲ). We should rather have expected here προδόντι, to agree with μοί.

3. νομίζει τους στρατιώτας εἶναι αὐτῷ καὶ πατρίδα καὶ φίλους. 4. οἶεται σὺν αὐτοῖς τίμιος εἶναι ὅπου ἂν ᾤ.¹ 5. αὐτῶν δὲ ἔρημος ὦν, οὐχ ἱκανὸς ἔσται οὔτε φίλον ὠφελειν οὔτε ἐχθρον ἀλεξασθαι. 6. τὴν γνῶμην οὕτω ἔχετε [ἔφη], ὥς ἐμου ἰοντος.² 7. ὥς ἐμου οὖν ἰοντος, ὅπῃ ἂν καὶ ὑμεῖς, οὕτω τὴν γνῶμην ἔχετε.

Ἄλλ' ἐπεὶ ὑμεῖς ἐμοὶ οὐ θέτετε πείθεσθαι οὐδὲ ἔπεσθαι, ἐγὼ σὺν ὑμῖν ἔσομαι καὶ ὅ,τι ἂν δέῃ πείσομαι. νομίζω γὰρ ὑμᾶς ἐμοὶ εἶναι καὶ πατρίδα καὶ φίλους καὶ συμμάχους, καὶ σὺν ὑμῖν μὲν ἂν οἶμαι εἶναι τίμιος ὅπου ἂν ᾤ, ὑμῶν δὲ ἔρημος ὦν οὐκ ἂν ἱκανὸς εἶναι οἶμαι οὗτ' ἂν φίλον ὠφελῆσαι οὗτ' ἂν ἐχθρον ἀλεξασθαι. ὥς ἐμοῦ οὖν ἰοντος ὅπῃ ἂν καὶ ὑμεῖς, οὕτω τὴν γνῶμην ἔχετε.

XXXIX.

1. Κλεάρχος ταῦτα εἶπε. 2. Κλεάρχος οὐκ ἔφη πορευεσθαι. 3. οἱ δὲ στρατιῶται, ταῦτα ἀκούσαντες, ἐπαίνουσιν [αὐτὸν]. 4. οἱ δὲ ταῦτα ἀκούσαντες ἐπ-ηνεσαν, ὅτι οὐ φαιη παρὰ³ βασιλέα πορευεσθαι. 5. πλείους ἢ δισχιλιοὶ [στρατιῶται] παρὰ Ξενίου καὶ Πασίωνος πᾶρα Κλεάρχῳ στρατοπεδεύουσι. 6. λαβόντες τὰ ὅπλα καὶ τὰ σκευοφόρα παρὰ Κλεάρχῳ ἐστρατοπεδεύσαντο. 7. Κυρὸς ἀπορεῖ⁴ τοῦτοις τοῖς πραγμάσιν. 8. ἀπορῶν τοῦτοις καὶ λυπούμενος Κλεάρχον μετα-πεμπεται· ὁ δὲ οὐκ

¹ He thinks that he should be honoured with them, wherever he may be. The subject and object of the verb being the same, τίμιος stands with the infinitive in the nominative, not the accusative.

² So form your judgment as of me going—as if I were about to go. ὥς ἐμου ἰοντος, genitive absolute.

³ Because he refused to march against the king. Observe the three uses of παρὰ in this section:—With *gen.* (the “whence” case) παρὰ Ξενίου, *from* Xenias; with *dat.* (the “where” case) παρὰ Κλεάρχῳ, *by* Clearchus; with *acc.* (the “whither” case) παρὰ βασιλέα, *to* the king.

⁴ ἀπορεῖν τινί, *to be perplexed at anything*; ἀπορεῖν τινός, *to be in want of anything*.

ἤθελεν ἵνα. 9. Κλεάρχος δὲ λαθρὰ τῶν στρατιωτῶν Κυρῷ ἀγγελοῦ πεμπει. 10. ἀγγελοῦ πεμπῶν ἔλεγε θαρρεῖν, ὥς κατα-στησομένων τούτων εἰς τὸ δεόν.¹ 11. συν-ἄγει Κλεάρχος τοὺς τε Πασίωνος στρατιώτας καὶ τοὺς ἑαυτοῦ καὶ τῶν ἄλλων τὸν βουλομένον.²

Ταῦτα εἶπεν· οἱ δὲ στρατιῶται, οἳ τε αὐτοῦ ἐκείνου καὶ οἱ ἄλλοι, ταῦτα ἀκούσαστες, ὅτι οὐ φαίη παρὰ βασιλέα πορεύεσθαι, ἐπήνεσαν παρὰ δὲ Ξενίου καὶ Πασίωνος πλείους ἢ δισχιλίοι λαβόντες τὰ ὄπλα καὶ τὰ σκευοφόρα ἐστρατοπεδεύσασαν παρὰ Κλεάρχῳ. Κύρος δὲ τούτοις ἀπορών τε καὶ λυπούμενος μετεπέμπετο τὸν Κλεάρχον· ὁ δὲ ἵνα μὲν οὐκ ἤθελε, λάθρᾳ δὲ τῶν στρατιωτῶν πέμπων αὐτῷ ἀγγελοῦ ἔλεγε θάρρειν, ὥς καταστησομένων τούτων εἰς τὸ δεόν· μεταπέμπεσθαι δ' ἐκέλευεν αὐτόν· αὐτὸς δ' οὐκ ἔφη ἵνα.³ μετὰ δὲ ταῦτα συναγαγὼν τοὺς θ' ἑαυτοῦ στρατιώτας καὶ τοὺς προσελθόντας αὐτῷ καὶ τῶν ἄλλων τὸν βουλομένον ἔλεξε τοιάδε.

XL.

1. Τα τοῦ Κυροῦ οὕτως ἔχει [ἑαυτα] πρὸς ἡμᾶς ὥσπερ τα ἡμετέρα [ἔχει ἑαυτα] πρὸς ἐκεῖνον.⁴ 2. δηλοῦν ὅτι τα Κυροῦ οὕτως ἔχει πρὸς ἡμᾶς ὥσπερ τα ἡμετέρα πρὸς ἐκεῖνον. 3. οὔτε ἡμεῖς ἐκεῖνου στρατιῶται ἐσμεν, οὔτε ἐκεῖνος ἡμῖν μισθοδοτὴς ἐστίν. 4. Κυρὸς νομίζει ἀδικεῖσθαι ὑφ' ἡμῶν. 5. μετα-πεμπομένου καὶ Κυροῦ,⁵ Κλεάρχος οὐκ ἤθελεν ἔλθειν. 6. οὐκ ἤθελεν ἔλθειν, το μὲν

¹ To take courage, as (he would do) if these things were to arrange themselves according to what was right, i. e. turn out favourably.

² Anyone of the others who desired.

³ To save appearances, Cyrus was to keep sending for Clearchus, and he was to refuse to go.

⁴ The relations of Cyrus are the same (*lit.* have themselves so) as ours towards him.

⁵ Even though Cyrus continues to send for him.

Καὶ ἕως γε μένομεν αὐτοῦ, σκεπτέον μοι δοκεῖ εἶναι ὅπως ἀσφαλέστατα μενούμεν, εἴ τε ἤδη δοκεῖ ἀπιέναι, ὅπως ἀσφαλέστατα ἄπιμεν, καὶ ὅπως τὰ ἐπιτήδεια ἔχομεν· ἄνευ γὰρ τούτων οὔτε στρατηγοῦ οὔτε ἰδιώτου ὄφελος οὐδέν. ὁ δ' ἀνὴρ πολλοῦ μὲν ἄξιος φίλος φ' ἂν φίλος ᾗ, χαλεπώτατος δ' ἐχθρὸς φ' ἂν πολέμιος ᾗ· ἔχει δὲ δύναμιν καὶ πεζὴν καὶ ἵππικὴν καὶ ναυτικὴν ἣν πάντες ὁμοίως ὀρώμεν τε καὶ ἐπιστάμεθα· καὶ γὰρ οὐδὲ πόρρω δοκοῦμέν μοι αὐτοῦ καθῆσθαι· ὥστε ὥρα λέγειν ὅ,τι τις γινώσκει ἀριστον εἶναι. ταῦτα εἰπὼν ἐπαύσατο.

XLII.

1. οἱ μὲν ἀν-ίσταντο λεξόντες¹ ἃ ἐγίνωσκον. 2. οἱ δὲ καὶ ἀν-ίσταντο, ὑπο Κλεάρχου ἐγκελευστοί, ἐπι-δεικνύντες οἷα εἴη ἡ ἀπορία ἀπ-ιέναι. 3. εἰς δὲ, προσποιούμενος σπενδεῖν² ὥς ταχιστα πορευεσθαι εἰς τὴν Ἑλλάδα, εἶπεν. 4. εἰς δὲ δη εἶπε στρατηγούς ἄλλους ἐλεσθαι, εἰ μὴ βουλεται³ Κλεάρχος ἀπ-ᾶγειν. 5. εἶπε τὰ ἐπιτήδεια ἀγοραζεσθαι καὶ συσκευαζεσθαι. 6. ἡ δὲ ἀγορά ἐν τῷ βαρβαρῶν στρατευμαῖτι ἦν. 7. εἶπε δὲ ἔλθοντας [τινας]⁴ Κυρον αἰτεῖν πλοία. 8. ἔαν δὲ μὴ διδῷ ταῦτα, εἶπεν ἡγεμόνα αἰτεῖν Κυρον, ὅστις δια φιλίας τῆς χώρας ἀπ-αξει.⁵ 9. πεμφαὶ δὲ εἶπε [ἀνδρας] προκατα-ληψομένους τὰ ἄκρα, ὅπως μὴ φθασωσιν οἱ Κιλίκες κατα-λαβόντες.⁶

Ἐκ δὲ τούτου ἀνίσταντο οἱ μὲν ἐκ τοῦ αὐτομάτου λέγοντες ἃ ἐγίνωσκον, οἱ δὲ καὶ ὑπ' ἐκείνου ἐγκέ-

¹ Future participle, expressing a purpose, as in Latin.

² One pretending to be desirous

³ For liveliness of narration, instead of βούλοιο.

⁴ That some of them going should demand

⁵ The regular form of the *oratio obliqua* would be εἰ μὴ διδοίη; so also ἀπᾶξει would be ἀπάγαγοι.

⁶ May not anticipate (us) in having occupied them. For construction of φθάνω, λανθάνω, &c., with a participle, see Note 1, p. ii.

Λεγεται, ὑποδεικνύοντες οἷα εἴτ' ἢ ἀποτομὴ ἔσται τῆς Κίρου
 γυναικὸς καὶ μερὸς καὶ αἰσίου. εἰς δὲ ἢ εἴτε πολλὰ
 υποδείκνυται σπουδαίως ὡς ταχύνει πορευομένη εἰς τὴν
 Ἑλλάδα, στρατηγὸς μὲν ἐλεπτοὶ ἄλλους ὡς ταχύνει
 εἰ μὴ ὑβρίσεται Κλεάρχος ἀπάγει τὰ δ' ἐπιτηδεύει
 ἀγροποιεῖσθαι ἢ ἔσται ἀγροὶ ἢ ἐν τῷ θαλάσσῃ στρα-
 τεύεται καὶ σπουδαίεσθαι ἐλπίδας δὲ Κύρου αἰτεῖν
 πλοῖα, ὡς ἀποκρίνεται εἰς δὲ μὴ διδῶν ταῦτα ἵκεν ἄρα
 αἰτεῖν Κύρου, ὅστις διὰ φιλίας τῆς χώρας ἀπαξεί
 εἶναι δὲ μὴδὲ ἡγεμόνα διδῶν, σπουδαίεσθαι τὴν ταχύνει
 τέμνεται δὲ καὶ προκεταληφόμενος τὰ ἄκρα, ὅπως μὴ
 φθίσωσι μήτε Κύρος μήτε οἱ Κίλικες καταλαλόντες
 ὅσον πολλοὺς καὶ πολλὰ χροῖματα ἔχοντες ἀνθρωποποιεῖται.

XLIII.

1. Μετὰ δὲ ταῦτα Κλεάρχος εἶπε τοσοῦτον. 2. μηδεὶς
 ὅμῳ λεγέτω, ἔφη, ἐπε ταύτην τὴν στρατηγίαν στρατηγή-
 σωτα. 3. ἐμοὶ τοῦτο οὐ ποιητέον ἐστὶ. 4. ὡς δὲ
 [ἐκάστος λεγέτω] τῇ ἀνδρὶ ᾧ ἂν ἐλησθε πεισόμεαι. 5.
 τοῦτῃ πεισόμεαι, ἵνα εἴδητε ὅτι καὶ ἀρχεσθαι ἐπ-ιστάμαι
 ὡς τις καὶ ἄλλος μαλιστα ἀνθρώπων.¹ 6. ἄλλος δὲ τῶν
 στρατιωτῶν ἀν-ιστάται. 7. ἄλλος ἀνεστὲ ἐπιδεικνύς τὴν
 εὐήθειαν τοῦ τα πλοῖα αἰτεῖν κελευοντος, ὡς περ παλιν
 τὸν στολὸν Κυροῦ μὴ ποιουμένου.² 8. τὴν τοῦ Κυροῦ
 πρᾶξιν λυμαινομεθα. 9. Κύρος κελεύει τα ἄκρα κατα-
 λαμβάνειν. 10. εἰ τῷ ἡγεμονι πιστευσομεν, τι κωλύει
 καὶ τα ἄκρα ἡμῖν κελεύειν Κυροῦ προ-κατα-λαμβάνειν ;

Οὗτος μὲν δὴ τοιαῦτα εἶπε· μετὰ δὲ τοῦτον Κλέαρχος
 εἶπε τοσοῦτον. Ὡς μὲν στρατηγήσουτα ἐμὲ ταύτην τὴν
 στρατηγίαν μηδεὶς ὅμῳ λεγέτω· πολλὰ γὰρ ἐννοῶ δι' ἃ
 ἐμοὶ τοῦτο οὐ ποιητέον· ὡς δὲ τῷ ἀνδρὶ ᾧ ἂν ἐλησθε

¹ But [let each one of you say] that . . . & by attraction for ὅν.

² I know how to be governed also as well as any other among men
 (i.e. as any other one also especially of men).

³ As if Cyrus were not about to sail back.

πείσομαι ἢ δυνατὸν μάλιστα, ἵνα εἰδῆτε ὅτι καὶ ἀρ-
χεσθαι ἐπίσταμαι ὥς τις καὶ ἄλλος μάλιστα ἀνθρώπων.
μετὰ τοῦτον ἄλλος ἀνέστη, ἐπιδεικνὺς μὲν τὴν εὐήθειαν
τοῦ τὰ πλοῖα αἰτεῖν κελεύοντος, ὥσπερ πάλιν τὸν
στόλον Κύρου μὴ ποιουμένου, ἐπιδεικνὺς δὲ ὡς εὖθες
εἴη ἡγεμόνα αἰτεῖν παρὰ τούτου ᾧ λυμαινόμεθα τὴν
πράξιν. εἰ δὲ καὶ τῷ ἡγεμόνι πιστεύσομεν ᾧ ἂν Κύρος
διδῷ, τί κωλύει καὶ τὰ ἄκρα ἡμῖν κελεύειν Κύρον προ-
καταλαμβάνειν ;

XLIV.

1 Ὁκνω ἐμ-βαινεῖν εἰς τὰ πλοῖα ἃ Κυρος ἡμῖν δίδωσι.
2. Κυρος ἡμᾶς αὐταῖς ταῖς τριηρεσι¹ κατα-δύσει. 3. φο-
βουμαι τῷ ἡγεμόνι ἐπεσθαι, μὴ ἡμᾶς ἀγάγῃ ὅθεν² οὐχ
οἶον τε ἔσται ἐξ-ελθεῖν. 4. βουλοίμην ἂν ἄκοντος ἀπ-ιων
Κύρου λαθεῖν αὐτὸν ἀπ-ελθών.³ 5. φημι ταῦτα φλυαρίας
εἶναι. 6. δοκεῖ μοι ἄνδρας ἐλθοντας πρὸς Κυρον ἐρωτᾶν
ἐκεῖνον [εἰς] τι βουλεται ἡμῖν χρησθαι.⁴ 7. ἐὰν ἡ πραξις
παραπλησια ἢ οἴαπερ ἐχρητο Κυρος προσθεν τοῖς ξενοῖς,
δοκεῖ μοι καὶ ἡμᾶς ἐπεσθαι. 8. δοκεῖ μοι ἡμᾶς μὴ κακίους
εἶναι τῶν προσθεν τούτῳ συν-ανα-βαντων.⁵

Ἐγὼ γὰρ ὀκνοῖν μὲν ἂν εἰς τὰ πλοῖα ἐμβαλεῖν ἃ
ἡμῖν δοίη, μὴ ἡμᾶς αὐταῖς ταῖς τριήρεσι καταδύσῃ,
φοβοίμην δ' ἂν τῷ ἡγεμόνι ᾧ δοίη ἐπεσθαι, μὴ ἡμᾶς
ἀπάγῃ ὅθεν οὐχ οἶον τε ἔσται ἐξελθεῖν βουλοίμην δ' ἂν
ἄκοντος ἀπιὼν Κύρου λαθεῖν αὐτὸν ἀπελθών δ' οὐ
δυνατὸν ἔστιν. ἀλλ' ἐγὼ φημι ταῦτα μὲν φλυαρίας
εἶναι· δοκεῖ δέ μοι ἄνδρας ἐλθόντας πρὸς Κύρον, οὔτινες

¹ Ships and all (*lit.* with the ships themselves).

² ὅθεν = ἐκεῖσε ὅθεν, "to a place from which," the antecedent being omitted.

³ I should wish to depart without his knowledge (*lit.* to have escaped his notice in having gone away).

⁴ For what he wishes to employ us. Prepositions are often omitted before the *neuter* pronoun.

⁵ We should not be inferior [in fidelity] to those who went up with him before.

ἐπιτήδευοι, σὺν Κλεάρχῳ ἐρωτῶν ἐκεῖνον τί βούλεται ἡμῖν χρῆσθαι· καὶ ἂν μὲν ἢ πρᾶξις ἢ παραπλησία οἴαπερ καὶ πρόσθεν ἐχρήτο τοῖς ξένοις, ξέπεσθαι καὶ ἡμᾶς, καὶ μὴ κακίους εἶναι τῶν πρόσθεν ταύτῃ συν-
αβαδάντων.

XLV.

1. Μειζων ἢ πραξις τῆς προσθεν [πραξεως] φαίνεται.
2. δοκεῖ μοι ἀξιουν Κυρον πεισαντα ἡμᾶς ἀγειν. 3. δοκεῖ μοι Κυρον πεισθεντα πρὸς φίλιαν [χωραν] ἡμᾶς ἀφ-ιεναι.
4. Κυρῷ ἐπομενοι ἐποιμεθα ἂν φίλοι καὶ προθύμοι.¹ 5. δοκεῖ μοι ἄνδρας ἐλθοντας πρὸς Κυρον ἀπ-αγγεῖλαι ὅ,τι ἂν λεγῇ πρὸς ταῦτα. 6. δοκεῖ μοι ἡμᾶς ἀκουσαντας πρὸς ταῦτα βουλευεσθαι. 7. ἔδοξε ταῦτα,² καὶ ἄνδρας πρὸς Κυρον πεμπουσιν. 8. ἐλομενοι πεμπουσιν ἄνδρας, οἱ ἡρώτων Κυρον τὰ δοξάντα τῇ στρατιᾷ. 9. Κυρὸς ἀπ-εκρινάτο ὅτι ἀκούοι Ἀβροκομαν ἐχθρὸν ἄνδρα ἐπὶ τῷ Εὐφράτῃ ποταμῷ εἶναι.

Ἐὰν δὲ μείζων ἢ πρᾶξις τῆς πρόσθεν φαίνεται καὶ ἐπιπονωτέρα καὶ ἐπικινδυνότερα, ἀξιούν ἢ πείσαντα ἡμᾶς ἀγειν ἢ πεισθέντα πρὸς φίλιαν ἀφίεναι· οὕτω γὰρ καὶ ἐπόμενοι ἂν φίλοι αὐτῷ καὶ πρόθυμοι ἐποιμεθα, καὶ ἀπιδόντες ἀσφαλῶς ἂν ἀπιδόμεν· ὅ,τι δ' ἂν πρὸς ταῦτα λέγῃ, ἀπαγγεῖλαι δεῦρο· ἡμᾶς δ' ἀκούσαντας πρὸς ταῦτα βουλευεσθαι. ἔδοξε ταῦτα, καὶ ἄνδρας ἐλόμενοι σὺν Κλεάρχῳ πέμπουσιν, οἱ ἡρώτων Κύρον τὰ δόξαντα τῇ στρατιᾷ. ὁ δ' ἀπεκρίνατο, ὅτι ἀκούοι Ἀβροκόμαν, ἐχθρὸν ἄνδρα, ἐπὶ τῷ Εὐφράτῃ ποταμῷ εἶναι, ἀπέχοντα δώδεκα σταθμούς.

XLVI.

1. Κυρὸς ἐφῆ βουλευεσθαι ἐλθεῖν πρὸς Ἀβροκομαν. 2. ἐφῆ χρῆσειν τὴν δικὴν αὐτῷ ἐπι-θελαι,³ ἂν ἐκεῖ ᾖ. 3. ἢ

¹ Following Cyrus we should follow him as friends

² These things seemed good—were approved of.

³ Inflict on him merited punishment.

δε αὐτος φεύγει ἐκεῖ [ἔφη ὁ Κυρος] πρὸς τὰτα βουλευ-
σομεθα. 4. οἱ αἵρετοὶ τὰτα τοῖς στρατιώταις ἀν-
αγγέλλουσι. 5. τοῖς στρατιώταις ὑποψία ἦν, ὅτι πρὸς
βασιλέα ἄγει.¹ 6. ὅμως δε ἔδοκει αὐτοῖς Κυρῷ ἐπεσθαι.
7. προσ-αἰτοῦσι δε μισθόν.² 8. Κυρος ὑπ-ισχνεῖται
δώσειν αὐτοῖς ἡμιόλιον [του μισθοῦ] οὐ³ προτερον ἔφερον.
9. οὐδεὶς ἤκουσεν ἐν γε τῷ φανερῷ⁴ ὅτι ἐπὶ βασιλέα
ἄγοι.

Πρὸς τοῦτον οὖν ἔφη βούλεσθαι ἔλθειν· κὰν μὲν ἦ
ἐκεῖ, τὴν δίκην ἔφη χρήζειν ἐπιθεῖναι αὐτῷ, ἦν δὲ
φεύγει, ἡμεῖς ἐκεῖ πρὸς τὰτα βουλευσόμεθα. ἀκού-
σαντες δὲ τὰτα οἱ αἵρετοὶ ἀναγγέλλουσι τοῖς στρατι-
ώταις· τοῖς δὲ ὑποψία μὲν ἦν, ὅτι ἄγει πρὸς βασιλέα,
ὅμως δὲ ἔδόκει ἐπεσθαι. προσαιτοῦσι δὲ μισθόν· ὁ δὲ
Κυρος ὑπισχνεῖται ἡμιόλιον πάσι δώσειν οὐ πρότερον
ἔφερον, ἀντὶ δαρεικοῦ τρία ἡμιδαρικὰ τοῦ μηνὸς τῷ
στρατιώτῃ· ὅτι δὲ ἐπὶ βασιλέα ἄγοι οὐδὲ ἐνταῦθα
ἤκουσεν οὐδεὶς ἐν γε τῷ φανερῷ.

¹ In lively narration for ἄγει.

² They ask for more pay. πρὸς in composition often denotes
"in addition to."

³ οὐ by attraction for οὐ.

⁴ At least openly.

ΞΕΝΟΦΩΝΤΟΣ
ΚΥΡΟΥ ΑΝΑΒΑΣΙΣ.

BOOK I.

SUMMARY.

CHAP. I. Cyrus being accused of treason, and imprisoned by his brother, is on his mother's intercession set at liberty. On his release he resolves to make war on Artaxerxes, and with this view, secretly collects a large army, partly consisting of Greeks, under pretence of marching against the Pisidians. 2. He marches through Lydia, Phrygia, and Cappadocia, into Cilicia, where he has an interview with King Syennesis. 3. The Greeks suspect the real object of the expedition, and refuse to proceed further; but on the assurance that Cyrus was leading them against Abrocomas, on the Euphrates, they consent to resume the march. 4. The march to the Euphrates, when Cyrus discloses his real design. The Greek troops at first refuse to cross the river, but are at length induced to proceed by Menon, one of their commanders. 5. Sufferings of the army from want of provisions. 6. Treachery of Orontes. 7. Cyrus enters Babylonia, and reviews his troops. 8. Battle of Cunaxa, and death of Cyrus. 9. Character of Cyrus. 10. Movements of both armies after the death of Cyrus. The Persians, following up their success, attack the Greeks, by whom they are repulsed.

The events in this Book extend from May 1st to Sept. 18th, B.C. 401.

I. Δαρείου καὶ Παρυσάτιδος γίνονται παῖδες δύο, πρεσβύτερος μὲν Ἀρταξέρξης, νεώτερος δὲ Κύρος. ἐπεὶ δὲ ἡσθένει Δαρείος καὶ ὑπώπτευσεν τελευτὴν τοῦ βίου,

ἐβούλετο τὸ παῖδε ἀμφοτέρω παρεῖναι. 2. ὁ μὲν οὖν πρεσβύτερος παρὼν ἐτύγχανε· Κῦρον δὲ μεταπέμπεται ἀπὸ τῆς ἀρχῆς, ἣς αὐτὸν σατράπην ἐποίησε, καὶ στρατηγὸν δὲ αὐτὸν ἀπέδειξε πάντων, ὅσοι εἰς Καστωλοῦ πεδῖον ἀθροίζονται. ἀναβαίνει οὖν ὁ Κῦρος λαβὼν Τισσαφέρνην ὡς φίλον, καὶ τῶν Ἑλλήνων δὲ ἔχων ὀπλίτας ἀνέβη τριακοσίους, ἄρχοντα δὲ αὐτῶν Ξενίαν Παρβάσιον.

3. Ἐπεὶ δὲ ἐτελεύτησε Δαρεῖος, καὶ κατέστη εἰς τὴν βασιλείαν Ἀρταξέρξης, Τισσαφέρνης διαβάλλει τὸν Κῦρον πρὸς τὸν ἀδελφὸν ὡς ἐπιβουλεύει αὐτῷ. ὁ δὲ πείθεται τε καὶ συλλαμβάνει Κῦρον ὡς ἀποκτενῶν· ἡ δὲ μήτηρ ἐξαιτησαμένη αὐτὸν ἀποπέμπει πάλιν ἐπὶ τὴν ἀρχήν. 4. ὁ δ' ὡς ἀπῆλθε κωδυνεύσας καὶ ἀτιμασθείς, βουλεύεται ὅπως μήποτε ἔτι ἔσται ἐπὶ τῷ ἀδελφῷ, ἀλλ', ἣν δύνηται, βασιλεύσει αὐτ' ἐκείνου. Παρύσατις μὲν δὴ ἡ μήτηρ ὑπῆρχε τῷ Κύρῳ, φιλοῦσα αὐτὸν μᾶλλον ἢ τὸν βασιλεύοντα Ἀρταξέρξην. 5. ὅστις δ' ἀφικνεῖτο τῶν παρὰ βασιλέως πρὸς αὐτόν, πάντας οὕτω διατιθεὶς ἀπέπεμπετο ὥστε αὐτῷ μᾶλλον φίλους εἶναι ἢ βασιλεῖ. καὶ τῶν παρ' ἑαυτῷ δὲ βαρβάρων ἐπεμελεῖτο ὡς πολεμεῖν τε ἱκανοὶ εἴσαν καὶ εὐνοϊκῶς ἔχοιεν αὐτῷ. 6. τὴν δὲ Ἑλληνικὴν δύναμιν ἤθροιζεν ὡς μάλιστα ἐδύνατο ἐπικρυπτόμενος, ὅπως ὅτι ἀπαρασκευότατον λάβοι βασιλέα. ὧδε οὖν ἐποιεῖτο τὴν συλλογὴν. ὁπόσας εἶχε φυλακὰς ἐν ταῖς πόλεσι, παρήγγειλε τοῖς φρουράρχοις ἐκάστοις λαμβάνειν ἄνδρας Πελοποννησίους ὅτι πλείστους καὶ βελτίστους, ὡς ἐπιβουλεύοντος Τισσαφέρνους ταῖς πόλεσι. καὶ γὰρ ἦσαν αἱ Ἰωνικαὶ πόλεις Τισσαφέρνους τὸ ἀρχαῖον ἐκ βασιλέως δεδομέναι, τότε δ' ἀφεστήκεσαν πρὸς Κῦρον πᾶσαι πλὴν Μιλήτου. 7. ἐν Μιλήτῳ δὲ Τισσαφέρνης προαίσθόμενος τὰ αὐτὰ ταῦτα βουλευομένους, [ἀποστήναι πρὸς Κῦρον,] τοὺς μὲν αὐτῶν ἀπέκτεινε, τοὺς δ' ἐξέβαλεν. ὁ δὲ Κῦρος ὑπολαβὼν τοὺς φεύγοντας, συλλέξας στράτευμα

ἐπολιώρκει Μίλητον καὶ κατὰ γῆν καὶ κατὰ θάλατταν, καὶ ἐπειράτο κατάγειν τοὺς ἐκπεπτωκότας. καὶ αὕτη αὖ ἄλλη πρόφασις ἦν αὐτῷ τοῦ ἀθροίζειν στράτευμα. 8. πρὸς δὲ βασιλέα πέμπων ἡξίου ἀδελφὸς ὦν αὐτοῦ δοθῆναι οἱ ταύτας τὰς πόλεις μᾶλλον ἢ Τισσαφέρνῃν ἀρχεῖν αὐτῶν, καὶ ἡ μήτηρ συνέπραττεν αὐτῷ ταῦτα· ὥστε βασιλεὺς τῆς μὲν πρὸς ἑαυτὸν ἐπιβουλῆς οὐκ ᾔσθάνετο, Τισσαφέρνει δὲ ἐνόμιζε πολεμοῦντα αὐτὸν ἀμφὶ τὰ στρατεύματα δαπανᾶν· ὥστε οὐδὲν ἤχθετο αὐτῶν πολεμοῦντων. καὶ γὰρ ὁ Κῦρος ἀπέπεμπε τοὺς γιγνομένους δασμοὺς βασιλεῖ ἐκ τῶν πόλεων ὧν Τισσαφέρνῃς ἐτύγχανεν ἔχων.

9. Ἄλλο δὲ στράτευμα αὐτῷ συνελέγετο ἐν Χερρόνησφ τῇ καταντιπέρας Ἀβύδου τόνδε τὸν τρόπον. Κλέαρχος Λακεδαιμόνιος φυγὰς ἦν· τούτῳ συγγενόμενος ὁ Κῦρος ἡγάσθη τε αὐτὸν καὶ δίδωσιν αὐτῷ μυρίους δαρεικούς. ὁ δὲ λαβὼν τὸ χρυσίον στράτευμα συνέλεξεν ἀπὸ τούτων τῶν χρημάτων, καὶ ἐπολέμει ἐκ Χερρόνησου ὀρμώμενος τοῖς Θραξὶ τοῖς ὑπὲρ Ἑλλησποντου οἰκοῦσι, καὶ ὠφέλει τοὺς Ἕλληνας· ὥστε καὶ χρήματα συνβάλλοντο αὐτῷ εἰς τὴν τροφήν τῶν στρατιωτῶν αἱ Ἑλλησποντιακαὶ πόλεις ἐκοῦσαι. τοῦτο δ' αὖ οὕτω τρεφόμενον ἐλάνθανεν αὐτῷ τὸ στράτευμα. 10. Ἀρίστιππος δὲ ὁ Θετταλὸς ξένος ὦν ἐτύγχανεν αὐτῷ, καὶ πιεζόμενος ὑπὸ τῶν οἰκοὶ ἀντιστασιωτῶν ἔρχεται πρὸς τὸν Κῦρον, καὶ αἰτεῖ αὐτὸν εἰς δισχιλίους ξένους καὶ τριῶν μηνῶν μισθόν, ὡς οὕτω περιγενόμενος ἂν τῶν ἀντιστασιωτῶν. ὁ δὲ Κῦρος δίδωσιν αὐτῷ εἰς τετρακισχιλίους καὶ ἑξ μηνῶν μισθόν, καὶ δεῖται αὐτοῦ μὴ πρόσθεν καταλῦσαι πρὸς τοὺς ἀντιστασιώτας πρὶν ἂν αὐτῷ συμβουλευσῇται. οὕτω δὲ αὖ τὸ ἐν Θετταλίᾳ ἐλάνθανεν αὐτῷ τρεφόμενον στράτευμα. 11. Πρόξενον δὲ τὸν Βοιωτίον ξένον ὄντα αὐτῷ ἐκέλευσε λαβόντα ἄνδρας ὅτι πλείστους παραγενέσθαι, ὡς εἰς Πισίδας

βουλόμενος στρατεύεσθαι, ὥς πράγματα παρεχόντων τῶν Πισιδῶν τῇ αὐτοῦ χώρα. Σοφάνετον δὲ τὸν Στυμφάλιον καὶ Σωκράτην τὸν Ἀχαιόν, ξένους ὄντας καὶ τούτους, ἐκέλευσεν ἄνδρας λαβόντας ἐλθεῖν ὅτι πλείστους, ὥς πολεμήσων Τισσαφέρνει σὺν τοῖς φυγάσι τῶν Μιλησίων· καὶ ἐποιοῦν οὕτως οὗτοι.

II. Ἐπεὶ δ' ἐδόκει ἤδη πορεύεσθαι αὐτῷ ἄνω, τὴν μὲν πρόφασιν ἐποιεῖτο ὥς Πισίδας βουλόμενος ἐκβαλεῖν παντάπασιν ἐκ τῆς χώρας· καὶ ἀθροίζει ὥς ἐπὶ τούτους τό τε βαρβαρικὸν καὶ τὸ Ἑλληνικὸν ἐνταῦθα στράτευμα, καὶ παραγγέλλει τῷ τε Κλεάρχῳ λαβόντι ἤκειν ὅσον ἦν αὐτῷ στράτευμα, καὶ τῷ Ἀριστίππῳ, συναλλαγέντι πρὸς τοὺς οἴκοι, ἀποπέμψαι πρὸς ἑαυτὸν ὃ εἶχε στράτευμα· καὶ Ξενίᾳ τῷ Ἀρκάδι, ὃς αὐτῷ προεστήκει τοῦ ἐν ταῖς πόλεσι ξενικοῦ, ἤκειν παραγγέλλει λαβόντα τοὺς ἄνδρας, πλὴν ὅπόσοι ἱκανοὶ ἦσαν τὰς ἀκροπόλεις φυλάττειν. 2. ἐκάλεσε δὲ καὶ τοὺς Μίλητον πολιορκοῦντας, καὶ τοὺς φυγάδας· ἐκέλευσε σὺν αὐτῷ στρατεύεσθαι, ὑποσχόμενος αὐτοῖς, εἰ καλῶς καταπράξειεν ἐφ' ἃ ἐστρατεύετο, μὴ πρόσθεν παύσασθαι πρὶν αὐτοὺς καταγάγοι οἴκαδε. οἱ δὲ ἡδέως ἐπείθοντο· ἐπίστευον γὰρ αὐτῷ· καὶ λαβόντες τὰ ὄπλα παρήσαν εἰς Σάρδεις. 3. Ξενίας μὲν δὴ τοὺς ἐκ τῶν πόλεων λαβὼν παρεγένετο εἰς Σάρδεις, ὀπλίτας εἰς τετρακισχιλίους, Πρόξενος δὲ παρὴν ἔχων ὀπλίτας μὲν εἰς πεντακοσίους καὶ χιλίους, γυμνήτας δὲ πεντακοσίους, Σοφάνετος δὲ ὁ Στυμφάλιος ὀπλίτας ἔχων χιλίους, Σωκράτης δὲ ὁ Ἀχαιὸς ὀπλίτας ἔχων ὥς πεντακοσίους, Πασίων δὲ ὁ Μεγαρεὺς εἰς ἑπτακοσίους ἔχων ἄνδρας παρεγένετο· ἦν δὲ καὶ οὗτος καὶ ὁ Σωκράτης τῶν ἀμφὶ Μίλητον στρατευομένων. 4. οὗτοι μὲν εἰς Σάρδεις αὐτῷ ἀφίκοντο. Τισσαφέρνης δὲ κατανοήσας ταῦτα, καὶ μείζονα ἡγησάμενος εἶναι ἢ ὥς ἐπὶ Πισίδας τὴν παρασκευήν, πορεύεται ὥς βασιλέα ἢ ἐδύνατο τάχιστα, ἱππέας

ἔχων ὥς πεντακοσίους. 5. καὶ βασιλεὺς μὲν δῆ, ἐπεὶ ἤκουσε παρὰ Τισσαφέρνους τὸν Κύρου στόλον, ἀντι-
παρεσκευάζετο.

Κῦρος δὲ ἔχων οὓς εἴρηκα ὠρμάτο ἀπὸ Σάρδεων καὶ
ἐξελαύνει διὰ τῆς Λυδίας σταθμοὺς τρεῖς, παρασάγγας
εἴκοσι καὶ δύο, ἐπὶ τὸν Μαίανδρον ποταμόν. τούτου τὸ
εὖρος δύο πλέθρα· γέφυρα δὲ ἐπὶν ἐξευγμένη πλοίοις
ἐπτά. 6. τοῦτον διαβὰς ἐξελαύνει διὰ Φρυγίας σταθμὸν
ἕνα, παρασάγγας ὀκτώ, εἰς Κολοσσάς, πόλιν οἰκουμένην,
εὐδαίμονα καὶ μεγάλην. ἐνταῦθα ἔμεινεν ἡμέρας ἐπτά·
καὶ ἦκε Μένων ὁ Θετταλός, ὀπλίτας ἔχων χιλίους καὶ
πελταστὰς πεντακοσίους, Δόλοπας καὶ Αἰνιῶνας καὶ
Ὀλυνθίους. 7. ἐντεῦθεν ἐξελαύνει σταθμοὺς τρεῖς,
παρασάγγας εἴκοσιν, εἰς Κελαινάς, τῆς Φρυγίας πόλιν
οἰκουμένην, μεγάλην καὶ εὐδαίμονα. ἐνταῦθα Κύρῳ
βασιλεία ἦν καὶ παράδεισος μέγας, ἀγρίων θηρίων
πλήρης, ἃ ἐκεῖνος ἐθήρευν ἀπὸ ἵππου, ὅποτε γυμνάσαι
βούλοιο ἑαυτὸν τε καὶ τοὺς ἵππους. διὰ μέσου δὲ
τοῦ παραδείσου ρεῖ ὁ Μαίανδρος ποταμός· αἱ δὲ πηγαὶ
αὐτοῦ εἰσιν ἐκ τῶν βασιλείων· ρεῖ δὲ καὶ διὰ τῆς
Κελαινῶν πόλεως. 8. ἔστι δὲ καὶ μεγάλου βασιλέως
βασιλεία ἐν Κελαιναῖς ἐρυμνὰ ἐπὶ ταῖς πηγαῖς τοῦ
Μαρσίου ποταμοῦ ὑπὸ τῇ ἀκροπόλει· ρεῖ δὲ καὶ οὗτος
διὰ τῆς πόλεως καὶ ἐμβάλλει εἰς τὸν Μαίανδρον· τοῦ
δὲ Μαρσίου τὸ εὖρος ἔστιν εἴκοσι καὶ πέντε ποδῶν.
ἐνταῦθα λέγεται Ἀπόλλων ἐκδεῖραι Μαρσίαν, νικήσας
ἐρίζοντά οἱ περὶ σοφίας, καὶ τὸ δέρμα κρεμάσαι ἐν τῷ
ἄντρῳ ὅθεν αἱ πηγαί. διὰ δὲ τοῦτο ὁ ποταμὸς καλεῖται
Μαρσύας. 9. ἐνταῦθα Ξέρξης, ὅτε ἐκ τῆς Ἑλλάδος
ἡττηθεὶς τῇ μάχῃ ἀπεχώρει, λέγεται οἰκοδομῆσαι ταῦτά
τε τὰ βασιλεία καὶ τὴν Κελαινῶν ἀκρόπολιν. ἐνταῦθα
ἔμεινε Κῦρος ἡμέρας τριάκοντα· καὶ ἦκε Κλέαρχος ὁ
Λακεδαιμόνιος φυγὰς, ἔχων ὀπλίτας χιλίους καὶ πελ-

ταστὰς Θωράκας ὀκτακοσίους καὶ τοξότας Κρήτας διακοσίους. ἅμα δὲ καὶ Σώσις παρῆν ὁ Συρακόσιος ἔχων ὀπλίτας τριακοσίους, καὶ Σοφαίνετος ὁ Ἀρκὰς ἔχων ὀπλίτας χίλους. καὶ ἐνταῦθα Κῦρος ἐξέτασιν καὶ ἀριθμὸν τῶν Ἑλλήνων ἐποίησεν ἐν τῷ παραδείσῳ, καὶ ἐγένοντο οἱ σύμπαντες ὀπλίται μὲν μύριοι καὶ χίλιοι, πελτασταὶ δὲ ἀμφὶ τοὺς δισχιλίους.

10. Ἐντεῦθεν ἐξελαύνει σταθμοὺς δύο, παρασάγγας δέκα, εἰς Πέλτας, πόλιν οἰκουμένην. ἐνταῦθ' ἔμεινεν ἡμέρας τρεῖς· ἐν αἷς Ξενίας ὁ Ἀρκὰς τὰ Λύκαια ἔθυσσε καὶ ἀγῶνα ἔθηκε· τὰ δὲ ἄθλα ἦσαν στλεγγίδες χρυσαῖ· ἐθεώρει δὲ τὸν ἀγῶνα καὶ Κῦρος. ἐντεῦθεν ἐξελαύνει σταθμοὺς δύο, παρασάγγας δώδεκα, εἰς Κεραμῶν ἀγοράν, πόλιν οἰκουμένην, ἐσχάτην πρὸς τῇ Μυσίᾳ χώρα. 11. ἐντεῦθεν ἐξελαύνει σταθμοὺς τρεῖς, παρασάγγας τριάκοντα, εἰς Καύστρου πεδίου, πόλιν οἰκουμένην. ἐνταῦθ' ἔμεινεν ἡμέρας πέντε· καὶ τοῖς στρατιώταις ὠφείλετο μισθὸς πλεον ἢ τριῶν μηνῶν, καὶ πολλάκις ἰόντες ἐπὶ τὰς θύρας ἀπήτουν. ὁ δὲ ἐλπίδας λέγων διῆγε καὶ δῆλος ἦν ἀνιώμενος· οὐ γὰρ ἦν πρὸς τοῦ Κύρου τρόπον ἔχοντα μὴ ἀποδιδόναι.

12. Ἐνταῦθα ἀφικνεῖται Ἐπύαξα ὁ Συνεωέσιος γυνὴ τοῦ Κιλίκων βασιλέως παρὰ Κῦρον καὶ ἐλέγετο Κύρῳ δοῦναι χρήματα πολλά. τῇ δ' οὖν στρατιᾷ τότε ἀπέδωκε Κῦρος μισθὸν τεττάρων μηνῶν. εἶχε δὲ ἡ Κίλισσά καὶ φύλακας περὶ αὐτὴν Κίλικας καὶ Ἀσπενδιόνες· ἐλέγετο δὲ καὶ συγγενέσθαι Κῦρον τῇ Κιλίσσῃ. 13. ἐντεῦθεν δὲ ἐξελαύνει σταθμοὺς δύο, παρασάγγας δέκα, εἰς Θύμβριον, πόλιν οἰκουμένην. ἐνταῦθα ἦν παρὰ τὴν ὁδὸν κρήνη, ἣ Μίδου καλουμένη τοῦ Φρυγῶν βασιλέως, ἐφ' ἣ λέγεται Μίδας τὸν Σάτυρον θηρεῦσαι οἶνῳ κεράσας αὐτήν. 14. ἐντεῦθεν ἐξελαύνει σταθμοὺς δύο, παρασάγγας δέκα, εἰς Τυριαῖον, πόλιν οἰκουμένην. ἐνταῦθα ἔμεινεν

ἡμέρας τρεῖς. καὶ λέγεται δεθῆναι ἡ Κίλισσα Κύρου ἐπιδείξαι τὸ στράτευμα αὐτῇ· βουλόμενος οὖν ἐπιδείξαι, ἐξέτασιν ποιεῖται ἐν τῷ πεδίῳ τῶν Ἑλλήνων καὶ τῶν βαρβάρων. 15. ἐκέλευσε δὲ τοὺς Ἕλληνας, ὡς νόμος αὐτοῖς εἰς μάχην, οὕτω ταχθῆναι καὶ στήναι, συντάξαι δὲ ἕκαστον τοὺς ἑαυτοῦ. ἐτάχθησαν οὖν ἐπὶ τεττάρων· εἶχε δὲ τὸ μὲν δεξιὸν Μένων καὶ οἱ σὺν αὐτῷ, τὸ δὲ εὐώνυμον Κλέαρχος καὶ οἱ ἐκείνου, τὸ δὲ μέσον οἱ ἄλλοι στρατηγοί. 16. ἐθεώρει οὖν ὁ Κύρος πρῶτον μὲν τοὺς βαρβάρους· οἱ δὲ παρήλαννον τεταγμένοι κατὰ Ἰλας καὶ κατὰ τάξεις· εἶτα δὲ τοὺς Ἕλληνας, παρελαύνων ἐφ' ἄρματος καὶ ἡ Κίλισσα ἐφ' ἄρμαμάξης. εἶχον δὲ πάντες κράνη χαλκᾷ καὶ χιτῶνας φοινικικοὺς καὶ κυνημίδας καὶ τὰς ἀσπίδας ἐκκεκαλυμμένας. 17. ἐπειδὴ δὲ πάντας παρήλασε, στήσας τὸ ἄρμα πρὸ τῆς φάλαγγος, πέμψας Πίγρητα τὸν ἑρμηνέα παρὰ τοὺς στρατηγοὺς τῶν Ἑλλήνων, ἐκέλευσε προβαλέσθαι τὰ ὄπλα καὶ ἐπιχωρῆσαι ὅλην τὴν φάλαγγα. οἱ δὲ ταῦτα προεῖπον τοῖς στρατιώταις· καὶ ἐπεὶ ἐσάλπιγξε, προβαλλόμενοι τὰ ὄπλα ἐπήεσαν. ἐκ δὲ τούτου θάπτον προϊόντων σὺν κραυγῇ ἀπὸ τοῦ αὐτομάτου δρόμος ἐγένετο τοῖς στρατιώταις ἐπὶ τὰς σκηνάς. 18. τῶν δὲ βαρβάρων φόβος πολὺς καὶ ἄλλοις, καὶ ἡ τε Κίλισσα ἔφυγεν ἐκ τῆς ἄρμαμάξης καὶ οἱ ἐκ τῆς ἀγορᾶς καταλιπόντες τὰ ὄνια ἔφυγον· οἱ δὲ Ἕλληνες σὺν γέλῳτι ἐπὶ τὰς σκηνὰς ἦλθον. ἡ δὲ Κίλισσα ἰδοῦσα τὴν λαμπρότητα καὶ τὴν τάξιν τοῦ στρατεύματος ἐθαύμασε. Κύρος δὲ ἦσθη τὸν ἐκ τῶν Ἑλλήνων εἰς τοὺς βαρβάρους φόβον ἰδών.

19. Ἐντεῦθεν ἐξελαύνει σταθμοὺς τρεῖς, παρασάγγας εἴκοσιν, εἰς Ἰκόνιον, τῆς Φρυγίας πόλιν ἐσχάτην. ἐνταῦθα ἔμεινε τρεῖς ἡμέρας. ἐντεῦθεν ἐξελαύνει διὰ τῆς Λυκαονίας σταθμοὺς πέντε, παρασάγγας τριάκοντα. ταύτην τὴν χώραν ἐπέτρεψε διαρπάσαι τοῖς Ἑλλησιν.

ὥς πολεμῶν οὖσαν. 20. ἐντεῦθεν Κῦρος τὴν Κίλισσαν εἰς τὴν Κιλικίαν ἀποπέμπει τὴν ταχίστην ὁδόν, καὶ συνέπεμψεν αὐτῇ στρατιώτας οὓς Μένων εἶχε καὶ αὐτόν. Κῦρος δὲ μετὰ τῶν ἄλλων ἐξελαύνει διὰ Καππαδοκίας σταθμούς τέτταρας, παρασάγγας εἴκοσι καὶ πέντε, πρὸς Δάαν, πόλιν οἰκουμένην, μεγάλην καὶ εὐδαίμονα. ἐνταῦθα ἔμειναν ἡμέρας τρεῖς· ἐν ᾧ Κῦρος ἀπέκτεινεν ἄνδρα Πέρσην Μεγαφέρνην, φοινικιστὴν βασιλείου, καὶ ἕτερόν τινα τῶν ὑπάρχων δυνάστην, αἰτιασάμενος ἐπιβουλεύειν αὐτῷ. 21. ἐντεῦθεν ἐπειρῶντο εἰσβάλλειν εἰς τὴν Κιλικίαν· ἡ δὲ εἰσβολὴ ἦν ὁδὸς ἀμαξιτὸς ὀρθία ἰσχυρῶς καὶ ἀμήχανος εἰσελθεῖν στρατεύματι, εἴ τις ἐκώλυεν. ἐλέγετο δὲ καὶ Σύννεσις εἶναι ἐπὶ τῶν ἄκρων φυλάττων τὴν εἰσβολήν· δι' ἃ ἔμεινεν ἡμέραν ἐν τῷ πεδίῳ. τῇ δ' ὑστεραίᾳ ἦκεν ἄγγελος λέγων ὅτι λελοιπῶς εἶη Σύννεσις τὰ ἄκρα, ἐπεὶ ἦσθετο ὅτι τὸ Μένωνος στράτευμα ἤδη ἐν Κιλικίᾳ ἦν εἰσω τῶν ὁρέων, καὶ ὅτι τριήρεις ἤκουε περιπλεούσας ἀπ' Ἰωνίας εἰς Κιλικίαν Ταμῶν ἔχοντα τὰς Λακεδαιμονίων καὶ αὐτοῦ Κύρου. 22. Κῦρος δ' οὖν ἀνέβη ἐπὶ τὰ ὄρη, οὐδενὸς κωλύοντος, καὶ εἶδε τὰς σκηνὰς οὗ οἱ Κίλικες ἐφύλαττον. ἐντεῦθεν δὲ κατέβαινεν εἰς πεδῖον μέγα καὶ καλόν, ἐπίβρυντον, καὶ δένδρων παντοδαπῶν ἔμπλεον καὶ ἀμπέλων πολὺ δὲ καὶ σήσαμον καὶ μελίνην καὶ κέγχρον καὶ πυροὺς καὶ κριθὰς φέρει. ὄρος δ' αὐτὸ περιέχει ὄχυρόν καὶ ὑψηλὸν πάντῃ ἐκ θαλάττης εἰς θάλατταν.

23. Καταβὰς δὲ διὰ τούτου τοῦ πεδίου ἤλασε σταθμούς τέτταρας, παρασάγγας πέντε καὶ εἴκοσιν, εἰς Ταρσούς, τῆς Κιλικίας πόλιν μεγάλην καὶ εὐδαίμονα. ἐνταῦθα ἦσαν τὰ Συνένεσιος βασιλεία τοῦ Κιλικίων βασιλέως· διὰ μέσης δὲ τῆς πόλεως ρεῖ ποταμὸς Κύδνος ὄνομα, εὖρος δύο πλέθρων. 24. ταύτην τὴν πόλιν ἐξέλιπον οἱ

ἐνοικοῦντες μετὰ Σουεννέσιος εἰς χωρίον ὀχυρὸν ἐπὶ τὰ ὄρη, πλὴν οἱ τὰ καπηλεία ἔχοντες· ἔμειναν δὲ καὶ οἱ παρὰ τὴν θάλατταν οἰκοῦντες ἐν Σόλοις καὶ ἐν Ἴσοις.

25. Ἐπύαξα δὲ ἡ Σουεννέσιος γυνὴ προτέρα Κύρου πέντε ἡμέρας εἰς Ταρσοὺς ἀφίκετο. ἐν δὲ τῇ ὑπερβολῇ τῶν ὁρῶν τῶν εἰς τὸ πεδῖον δύο λόχοι τοῦ Μένωνος στρατεύματος ἀπώλονται. οἱ μὲν ἔφασαν ἀρπάζοντάς τι κατακοπῆναι ὑπὸ τῶν Κιλικίων, οἱ δὲ ὑπολειφθέντας, καὶ οὐ δυναμένους εὐρεῖν τὸ ἄλλο στράτευμα οὐδὲ τὰς ὁδοὺς, εἴτα πλανωμένους ἀπολέσθαι· ἦσαν δ' οὖν οὗτοι ἑκατὸν ὀπλίται.

26. οἱ δ' ἄλλοι ἐπεὶ ἤκου, τὴν τε πόλιν τοὺς Ταρσοὺς διήρπασαν, διὰ τὸν ὁλεθρον τῶν συστρατιωτῶν ὀργιζόμενοι, καὶ τὰ βασίλεια τὰ ἐν αὐτῇ. Κῦρος δὲ ἐπεὶ εἰσήλασεν εἰς τὴν πόλιν, μετεπέμπετο τὸν Σουέννεσιν πρὸς ἑαυτόν· ὃ δ' οὔτε πρότερον οὐδενὶ πω κρείττονι ἑαυτοῦ εἰς χεῖρας ἔλθεῖν ἔφη, οὔτε τότε Κύρῳ ἰέναι ἤθελε, πρὶν ἢ γυνὴ αὐτὸν ἔπεισε καὶ πίστει εἴλαβε.

27. μετὰ δὲ ταῦτα ἐπεὶ συνεγένοντο ἀλλήλοις, Σουέννεσις μὲν ἔδωκε Κύρῳ χρήματα πολλὰ εἰς τὴν στρατιάν, Κῦρος δὲ ἐκείνῳ δῶρα ἃ νομίζεται παρὰ βασιλεῖ τίμια, ἵππον χρυσοχάλινον καὶ στρεπτὸν χρυσοῦν καὶ ψέλια καὶ ἀκινάκην χρυσοῦν καὶ στολὴν Περσικὴν, καὶ τὴν χώραν μηκέτι ἀφαρπάζεσθαι· τὰ δὲ ἡρπασμένα ἀνδράποδα, ἣν πού ἐντυγχάνωσι, ἀπολαμβάνειν.

III. Ἐνταῦθα ἔμεινε Κῦρος καὶ ἡ στρατιὰ ἡμέρας εἴκοσιν· οἱ γὰρ στρατιῶται οὐκ ἔφασαν ἰέναι τοῦ πρόσω, ὑπώπτενον γὰρ ἤδη ἐπὶ βασιλέα ἰέναι· μισθωθῆναι δὲ οὐκ ἐπὶ τούτῳ ἔφασαν. πρῶτος δὲ Κλέαρχος τοὺς αὐτοῦ στρατιώτας ἐβιάζετο ἰέναι· οἱ δὲ αὐτόν τε ἔβαλλον καὶ τὰ ὑποζύγια τὰ ἐκείνου, ἐπεὶ ἤρξατο προΐεναι. 2. Κλέαρχος δὲ τότε μὲν μικρὸν ἐξέφυγε τὸ μὴ καταπετρωθῆναι· ὕστερον δ', ἐπεὶ ἔγνω ὅτι οὐ δυνήσεται βιάσασθαι, συνήγαγεν ἐκκλησίαν τῶν αὐτῶν

στρατιώτῳ. καὶ πρῶτον μὲν ἐδάκρυε πολὺν χρόνον ἑστώς· οἱ δὲ ὀρώντες ἐθαύμαζον καὶ ἐσιώπων· εἴτα δὲ ἔλεξε τοιάδε.

3. Ἄνδρες στρατιῶται, μὴ θαυμάζετε ὅτι χαλεπῶς φέρω τοῖς παροῦσι πράγμασιν. ἐμοὶ γὰρ Κῦρος ξένος ἐγένετο, καὶ με φεύγοντα ἐκ τῆς πατρίδος τά τε ἄλλα ἐτίμησε καὶ μυρίους ἔδωκε δαρεικούς· οὓς ἐγὼ λαβὼν οὐκ εἰς τὸ ἴδιον κατεθέμην ἐμοί, ἀλλ' οὐδὲ καθηδυπάθησα, ἀλλ' εἰς ὑμᾶς ἐδαπάνων. 4. καὶ πρῶτον μὲν πρὸς τοὺς Θρᾶκας ἐπολέμησα, καὶ ὑπὲρ τῆς Ἑλλάδος ἐτιμωρούμην μεθ' ὑμῶν, ἐκ τῆς Χερρόνησου αὐτοὺς ἐξελαύνων βουλομένους ἀφαιρεῖσθαι τοὺς ἐνοικοῦντας Ἑλλήνας τὴν γῆν. ἐπειδὴ δὲ Κῦρος ἐκάλει, λαβὼν ὑμᾶς ἐπορευόμην, ἵνα, εἴ τι δέσιτο, ὠφελούην αὐτὸν ἀνθ' ὧν εὖ ἔπαθον ὑπ' ἐκείνου. 5. ἐπεὶ δὲ ὑμεῖς οὐ βούλεσθε συμπορεύεσθαι, ἀνάγκη δὴ μοι ἢ ὑμᾶς προδόντα τῇ Κύρου φιλίᾳ χρήσθαι ἢ πρὸς ἐκείνῳ ψευσάμενον μεθ' ὑμῶν ἵεναι. εἰ μὲν δὴ δίκαια ποιήσω οὐκ οἶδα, αἰρήσομαι δ' οὖν ὑμᾶς, καὶ σὺν ὑμῖν ὅ,τι ἂν δέῃ πείσομαι. καὶ οὐποτε ἐρεῖ οὐδεὶς ὥς ἐγὼ Ἑλλήνας ἀγαγὼν εἰς τοὺς βαρβάρους, προδόντας τοὺς Ἑλλήνας τὴν τῶν βαρβάρων φιλίαν εἰλόμην. 6. ἀλλ' ἐπεὶ ὑμεῖς ἐμοὶ σὺ θέλετε πείθεσθαι οὐδὲ ἔπεσθαι, ἐγὼ σὺν ὑμῖν ἔσομαι καὶ ὅ,τι ἂν δέῃ πείσομαι. νομίζω γὰρ ὑμᾶς ἐμοὶ εἶναι καὶ πατρίδα καὶ φίλους καὶ συμμάχους, καὶ σὺν ὑμῖν μὲν ἂν οἶμαι εἶναι τίμιος ὅπου ἂν ᾖ, ὑμῶν δὲ ἔρημος ὧν οὐκ ἂν ἱκανὸς εἶναι οἶμαι οὔτ' ἂν φίλον ὠφελῆσαι οὔτ' ἂν ἐχθρὸν ἀλέξασθαι. ὥς ἐμοῦ οὖν ἰόντος ὅπῃ ἂν καὶ ὑμεῖς, οὕτω τὴν γνώμην ἔχετε. 7. ταῦτα εἶπεν· οἱ δὲ στρατιῶται, οἳ τε αὐτοῦ ἐκείνου καὶ οἱ ἄλλοι, ταῦτα ἀκούσαντες, ὅτι οὐ φαίη παρὰ βασιλέα πορεύεσθαι, ἐπήνεσαν· παρὰ δὲ Ξενίου καὶ Πασίωνος πλείους ἢ δισχίλιοι λαβόντες τὰ ὅπλα καὶ τὰ σκευοφόρα

ἐστρατοπεδεύσαντο παρὰ Κλεάρχῳ. 8. Κύρος δὲ τοῖς ἀπορῶν τε καὶ λυπούμενος μετεπέμπετο τὸν Κλεάρχον ὁ δὲ ἰέναι μὲν οὐκ ἤθελε, λάθρᾳ δὲ τῶν στρατιωτῶν πέμπων αὐτῷ ἄγγελον ἔλεγε θαρρῆν, ὥς καταστησομένων τούτων εἰς τὸ δέον μεταπέμπεσθαι δ' ἐκέλευεν αὐτόν· αὐτὸς δ' οὐκ ἔφη ἰέναι. 9. μετὰ δὲ ταῦτα συναγαγὼν τοὺς θ' ἑαυτοῦ στρατιώτας καὶ τοὺς προσελθόντας αὐτῷ καὶ τῶν ἄλλων τὸν βουλόμενον ἔλεξε τοιαύδε.

Ἄνδρες στρατιῶται, τὰ μὲν δὴ Κύρου δῆλον ὅτι οὕτως ἔχει πρὸς ἡμᾶς ὥσπερ τὰ ἡμέτερα πρὸς ἐκείνους· οὔτε γὰρ ἡμεῖς ἐκείνου ἔτι στρατιῶται, ἐπεὶ γε οὐ σφυνεπόμεθα αὐτῷ, οὔτε ἐκείνος ἔτι ἡμῖν μισθοδότης. 10. ὅτι μέντοι ἀδικεῖσθαι νομίζει ὑφ' ἡμῶν οἶδα· ὥστε καὶ μεταπεμπομένου αὐτοῦ οὐκ ἐθέλω ἐλθεῖν, τὸ μὲν μέγιστον αἰσχυρόμενος, ὅτι σύνοιδα ἑμαυτῷ πάντα ἐψευσμένος αὐτόν, ἔπειτα δὲ καὶ δεδιὼς μὴ λαβὼν με δίκην ἐπιθῇ ὧν νομίζει ὑπ' ἐμοῦ ἡδικῆσθαι. 11. ἐμοὶ οὖν δοκεῖ οὐχ ὥρα εἶναι ἡμῖν καθεύδειν οὐδ' ἀμελεῖν ἡμῶν αὐτῶν, ἀλλὰ βουλευέσθαι ὅ,τι χρὴ ποιεῖν ἐκ τούτων. καὶ ἔως γε μένομεν αὐτοῦ, σκεπτέον μοι δοκεῖ εἶναι ὅπως ἀσφαλέστατα μενούμεν, εἴ τε ἤδη δοκεῖ ἀπιέναι, ὅπως ἀσφαλέστατα ἀπιμεν, καὶ ὅπως τὰ ἐπιτήδεια ἔξομεν· ἄνευ γὰρ τούτων οὔτε στρατηγοῦ οὔτε ἰδιώτου ὄφελος οὐδέν. 12. ὁ δ' ἀνὴρ πολλοῦ μὲν ἄξιος φίλος ᾧ ἂν φίλος ᾖ, χαλεπώτατος δ' ἐχθρὸς ᾧ ἂν πολέμιος ᾖ· ἔχει δὲ δύναμιν καὶ πεζὴν καὶ ἱππικὴν καὶ ναυτικὴν, ἣν πάντες ὁμοίως ὀρώμεν τε καὶ ἐπιστάμεθα· καὶ γὰρ οὐδὲ πόρρω δοκοῦμέν μοι αὐτοῦ καθῆσθαι· ὥστε ὥρα λέγειν ὅ,τι τις γιγνώσκει ἄριστον εἶναι. ταῦτα εἰπὼν ἐπαύσατο.

13. Ἐκ δὲ τούτου ἀνίσταντο οἱ μὲν ἐκ τοῦ αὐτομάτου λέξοντες ἃ ἐγίγνωσκον, οἱ δὲ καὶ ὑπ' ἐκείνου ἐγκέλευστοι, ἐπιδεικνύντες ὅσα εἴη ἡ ἀπορία ἄνευ τῆς Κύρου γνώμης καὶ μένειν καὶ ἀπιέναι. 14. εἰς δὲ δὴ εἶπε,

προσποιοῦμενος σπεύδειν ὥς τάχιστα πορεύεσθαι εἰς τὴν Ἑλλάδα, στρατηγὸν μὲν ἐλέσθαι ἄλλους ὥς τάχιστα, εἰ μὴ βούλεται Κλέαρχος ἀπάγειν τὰ δ' ἐπιτήδεια ἀγοράζεσθαι· ἢ δ' ἀγορὰ ἦν ἐν τῷ βαρβαρικῷ στρατεύματι· καὶ συσκευάζεσθαι· ἐλθόντας δὲ Κύρον αἰτεῖν πλοῖα, ὥς ἀποπλέοιεν· ἔαν δὲ μὴ διδῷ ταῦτα, ἡγεμόνα αἰτεῖν Κύρον, ὅστις διὰ φιλίας τῆς χώρας ἀπάξει. ἔαν δὲ μηδὲ ἡγεμόνα διδῷ, συντάττεσθαι τὴν ταχίστην, πέμψαι δὲ καὶ προκαταληψομένους τὰ ἄκρα, ὅπως μὴ φθάσωσι μήτε Κύρος μήτε οἱ Κίλικες καταλάβοντες, ὧν πολλοὺς καὶ πολλὰ χρήματα ἔχομεν ἀνθρωπάκοτες. οὗτος μὲν δὴ τοιαῦτα εἶπε· μετὰ δὲ τοῦτον Κλέαρχος εἶπε τοσοῦτον.

15. Ὡς μὲν στρατηγήσουντα ἐμὲ ταύτην τὴν στρατηγίαν μηδεὶς ὑμῶν λεγέτω· πολλὰ γὰρ ἐνορῶ δι' ἃ ἐμοὶ τοῦτο οὐ ποιητέον· ὥς δὲ τῷ ἀνδρὶ ᾧ ἂν ἐλθσθε πείσομαι ἢ δυνατόν μάλιστα, ἵνα εἰδῆτε ὅτι καὶ ἄρχεσθαι ἐπίσταμαι ὥς τις καὶ ἄλλος μάλιστα ἀνθρώπων. 16. μετὰ τοῦτον ἄλλος ἀνέστη, ἐπιδεικνὺς μὲν τὴν εὐθύθειαν τοῦ τὰ πλοῖα αἰτεῖν κελεύοντος, ὥσπερ πάλιν τὸν στόλον Κύρου μὴ ποιουμένου, ἐπιδεικνὺς δὲ ὥς εὐθες εἴη ἡγεμόνα αἰτεῖν παρὰ τοῦτου ᾧ λυμαινόμεθα τὴν πρᾶξιν. εἰ δὲ καὶ τῷ ἡγεμόνι πιστεύσομεν ᾧ ἂν Κύρος διδῷ, τί κωλύει καὶ τὰ ἄκρα ἡμῖν κελεύειν Κύρον προκαταλαμβάνειν; 17. ἐγὼ γὰρ ὀκνοῖην μὲν ἂν εἰς τὰ πλοῖα ἐμβαίνειν ἢ ἡμῖν δοίη, μὴ ἡμᾶς αὐταῖς ταῖς τριήρεσι καταδύσῃ, φοβόμην δ' ἂν τῷ ἡγεμόνι ᾧ δοίη ἐπεσθαι, μὴ ἡμᾶς ἀγάγῃ ὅθεν οὐχ οἶόν τε ἔσται ἐξελθεῖν· βουλόμην δ' ἂν ἄκοντος ἀπὼν Κύρου λαθεῖν αὐτὸν ἀπελθών· ὃ οὐ δυνατόν ἐστιν. 18. ἀλλ' ἐγὼ φημι ταῦτα μὲν φλυαρίας εἶναι· δοκεῖ δέ μοι ἄνδρας ἐλθόντας πρὸς Κύρον, οἵτινες ἐπιτήδαιοι, σὺν Κλεάρχῳ ἐρωτᾶν ἐκείνων τί βούλεται ἡμῖν χρήσθαι· καὶ ἔαν μὲν ἡ πρᾶξις

ἢ παραπλησία οἴαπερ καὶ πρόσθεν ἐχρήτο τοῖς ξένοις, ἐπεσθαι καὶ ἡμᾶς, καὶ μὴ κακίους εἶναι τῶν πρόσθεν τούτῳ συναναβάντων· 19. ἂν δὲ μείζων ἢ πρᾶξις τῆς πρόσθεν φαίνεται καὶ ἐπιπονωτέρα καὶ ἐπικινδυνωτέρα, ἀξιοῦν ἢ πείσαντα ἡμᾶς ἄγειν ἢ πεισθέντα πρὸς φιλίαν ἀφιέναι· οὕτω γὰρ καὶ ἐπόμενοι ἂν φίλοι αὐτῷ καὶ πρόθυμοι ἐποίμεθα, καὶ ἀπίοντες ἀσφαλῶς ἂν ἀπιοίμεν· ὅ,τι δ' ἂν πρὸς ταῦτα λέγῃ, ἀπαγγεῖλαι δεῦρο· ἡμᾶς δ' ἀκούσαντας πρὸς ταῦτα βουλευέσθαι. 20. ἔδοξε ταῦτα, καὶ ἄνδρας ἐλόμενοι σὺν Κλεάρχῳ πέμπουσιν, οἱ ἡρώτων Κῦρον τὰ δόξαντα τῇ στρατιᾷ. ὁ δ' ἀπεκρίνατο, ὅτι ἀκούοι Ἀβροκόμαν, ἐχθρὸν ἄνδρα, ἐπὶ τῷ Εὐφράτῃ ποταμῷ εἶναι, ἀπέχοντα δώδεκα σταθμούς· πρὸς τοῦτον οὖν ἔφη βούλεσθαι ἐλθεῖν· κὰν μὲν ἢ ἐκεῖ, τὴν δίκην ἔφη χρήζειν ἐπιθεῖναι αὐτῷ, ἣν δὲ φεύγῃ, ἡμεῖς ἐκεῖ πρὸς ταῦτα βουλευσόμεθα. 21. ἀκούσαντες δὲ ταῦτα οἱ αἰρετοὶ ἀναγγέλλουσι τοῖς στρατιώταις· τοῖς δὲ ὑποψία μὲν ἦν, ὅτι ἄγει πρὸς βασιλέα, ὅμως δὲ ἐδόκει ἔπεσθαι. προσαιτοῦσι δὲ μισθόν· ὁ δὲ Κῦρος ὑπισχνεῖται ἡμιόλιον πᾶσι δώσειν οὐ πρότερον ἔφερον, ἀντὶ δαρεικοῦ τρία ἡμιδαρειακά τοῦ μηνὸς τῷ στρατιώτῃ· ὅτι δὲ ἐπὶ βασιλέα ἄγοι οὐδὲ ἐνταῦθα ἤκουσεν οὐδεὶς ἐν γε τῷ φανερώ.

IV. Ἐντεῦθεν ἐξελαύνει σταθμοὺς δύο, παρασάγγας δέκα, ἐπὶ τὸν Ψάρον ποταμόν, οὗ ἦν τὸ εὖρος τρία πλέθρα. ἐντεῦθεν ἐξελαύνει σταθμὸν ἕνα, παρασάγγας πέντε, ἐπὶ τὸν Πύραμον ποταμόν, οὗ τὸ εὖρος στάδιον. ἐντεῦθεν ἐξελαύνει σταθμοὺς δύο, παρασάγγας πεντεκαίδεκα, εἰς Ἰσσοῦς, τῆς Κιλικίας ἐσχάτην πόλιν, ἐπὶ τῇ θαλάττῃ οἰκουμένην, μεγάλην καὶ εὐδαίμονα. 2. ἐνταῦθα ἔμειναν ἡμέρας τρεῖς· καὶ Κύρῳ παρήσαν αἱ ἐκ Πελοποννήσου νῆες τριάκοντα καὶ πέντε, καὶ ἐπ' αὐταῖς ναύαρχος Πυθαγόρας Λακεδαιμόνιος. ἡγεῖτο δ'

αὐτῶν Τάμωδς Αἰγύπτιος ἐξ Ἐφέσου, ἔχων ναῦς ἑτέρας Κύρου πέντε καὶ εἴκοσι, αἷς ἐπολιόρκει Μίλητον, ὅτε Τισσαφέρνει φίλη ἦν, καὶ συνεπολέμει Κύρῳ πρὸς αὐτόν. 3. παρῆν δὲ καὶ Χειρίσοφος ὁ Λακεδαιμόνιος ἐπὶ τῶν νεῶν, μετὰπεμπτος ὑπὸ Κυρίου, ἑπτακοσίους ἔχων ὀπλίτας, ὧν ἐστρατήγει παρὰ Κύρῳ. αἱ δὲ νῆες ὠρμουν παρὰ τὴν Κύρου σκηνήν. ἐνταῦθα καὶ οἱ παρ' Ἀβροκόμα μισθοφόροι Ἕλληνες ἀποστάντες ἦλθον παρὰ Κύρον τετρακόσιοι ὀπλίται, καὶ συνεστρατεύοντο ἐπὶ βασιλέα. 4. ἐντεῦθεν ἐξελαύνει σταθμὸν ἓνα, παρασάγγας πέντε, ἐπὶ πύλας τῆς Κιλικίας καὶ τῆς Συρίας. ἦσαν δὲ ταῦτα δύο τείχη· καὶ τὸ μὲν ἔσωθεν πρὸ τῆς Κιλικίας Σνέννεσις εἶχε καὶ Κιλικῶν φυλακή· τὸ δὲ ἔξω τὸ πρὸ τῆς Συρίας βασιλέως ἐλέγετο φυλακὴ φυλάττειν. διὰ μέσου δὲ ρεῖ τούτων ποταμὸς Κάρσος ὄνομα, εὖρος πλέθρον. ἅπαν δὲ τὸ μέσον τῶν τειχῶν ἦσαν στάδιοι τρεῖς· καὶ παρελθεῖν οὐκ ἦν βία· ἦν γὰρ ἡ πάροδος στενὴ καὶ τὰ τείχη εἰς τὴν θάλατταν καθήκοντα, ὑπερθεὶν δ' ἦσαν πέτραι ἡλίζατοι· ἐπὶ δὲ τοῖς τείχεσιν ἀμφοτέροις ἐφειστήκεσαν πύλαι. 5. ταύτης ἕνεκα τῆς παρόδου Κύρος τὰς ναῦς μετεπέμψατο, ὅπως ὀπλίτας ἀποβιβάσειεν εἴσω καὶ ἔξω τῶν πυλῶν, καὶ βιασάμενοι τοὺς πολεμίους παρέλθοιεν, εἰ φυλάττοιεν ἐπὶ ταῖς Συρίαις πύλαις, ὅπερ ᾤετο ποιήσειν ὁ Κύρος τὸν Ἀβροκόμαν ἔχοντα πολὺ στράτευμα. Ἀβροκόμας δὲ οὐ τοῦτ' ἐποίησεν, ἀλλ' ἐπεὶ ἤκουσε Κύρον ἐν Κιλικίᾳ ὄντα, ἀνασπρέψας ἐκ Φοινίκης παρὰ βασιλέα ἀπήλαυνεν, ἔχων, ὥς ἐλέγετο, τριάκοντα μυριάδας στρατιᾶς.

6. Ἐντεῦθεν ἐξελαύνει διὰ Συρίας σταθμὸν ἓνα, παρασάγγας πέντε, εἰς Μυριάνδρον, πόλιν οἰκουμένην ὑπὸ Φοινίκων ἐπὶ τῇ θαλάττῃ· ἐμπόριον δ' ἦν τὸ χωρίον καὶ ὠρμουν αὐτόθι ὀλκάδες πολλαί. 7. ἐνταῦθ' ἔμει-

τὰς ἡμέρας ἐπὶ αὐτῷ Ξερίας ὁ Ἄρκας στρατηγὸς καὶ
 Πασιῶν ὁ Μεγαρεὺς ἐμάχοντο εἰς τάλαν. καὶ τὰ τέλει
 τοὶ ἄνθρωποι ἐπὶ μέσσοις ἀπελευντο, ὥς μὲν τοὺς πλεονεχέστε-
 ρους φλοισμῶδες, ὅτι τοὺς στρατιώτας αὐτῶν
 τοὺς παρὰ Κλέαρχον ἀπελόντας, ὥς ἀπείκτας εἰς τὴν
 Ἑλλάδα τάλας καὶ οὐ τοὺς βασιλεῖς, εἰς Κίρκης γὰρ
 Κλέαρχος ἔχει. ἐπεὶ δ' ἦσαν ἀσφατεῖς, διήλθε λόγος
 ὅτι δαίκει αὐτοὺς Κῆρος τρεῖς καὶ οἱ μὲν εἶχοντο
 ὥς δολίους οἷτας αὐτοὺς ληφθῆναι, οἱ δ' ἔσπευον εἰ
 ἀλώσονται. 8. Κῆρος δὲ συγκαλέσας τοὺς στρατηγούς
 εἶπεν Ἀπολελοῖπασιν ἡμᾶς Ξερίας καὶ Πασιῶν ἀλλ'
 εὖ γε μέντοι ἐπιστάσθωσαν, ὅτι οἷτε ἀποδεδράικασιν,
 οἶδα γὰρ ὅπῃ οἴχονται· οὔτε ἀποπεφείγασιν, ἔχω γὰρ
 τρηῖς ὥστε ἐλεῖν τὸ ἐκείων πλοῖον. ἀλλὰ μὰ τοὺς
 θεοὺς οὐκ ἔγωγε αὐτοὺς διώξω, οἷδ' ἐρεῖ οἷδεῖς, ὥς ἐγὼ,
 ἕως μὲν ἂν παρῇ τις, χρώμαι, ἐπειδὴν δὲ ἀπιέναι βού-
 ληται, συλλαβὼν καὶ αὐτοὺς κακῶς ποιῶ καὶ τὰ χρή-
 ματα ἀποσυλῶ. ἀλλὰ ἰόντων, εἰδότες ὅτι κακίους εἰσὶ
 περὶ ἡμᾶς ἢ ἡμεῖς περὶ ἐκείνους. καίτοι ἔχω γε αὐτῶν
 καὶ τέκνα καὶ γυναῖκας ἐν Τράλλεσι φρουρούμενα· ἀλλ'
 οὐδὲ τούτων στερήσονται, ἀλλ' ἀπολήψονται τῆς πρόσ-
 θεν ἕνεκα περὶ ἐμέ ἀρετῆς. 9. καὶ ὁ μὲν ταῦτα εἶπεν·
 οἱ δὲ Ἕλληνες, εἴ τις καὶ ἀθυμότερος ἦν πρὸς τὴν ἀνά-
 βασιν, ἀκούοντες τὴν Κύρου ἀρετὴν ἥδιον καὶ προθυ-
 μότερον συνεπορεύοντο.

Μετὰ ταῦτα Κῆρος ἐξελαύνει σταθμοὺς τέτταρας,
 παρασάγγας εἴκοσι, ἐπὶ τὸν Χάλον ποταμόν, ὄντα τὸ
 εὖρος πλέθρου, πλήρη δ' ἰχθύων μεγάλων καὶ πραέων
 οὓς οἱ Σύροι θεοὺς ἐνόμιζον καὶ ἀδικεῖν οὐκ εἶων, οὐδὲ
 τὰς περισσότεράς. αἱ δὲ κῶμαι, ἐν αἷς ἐσκήνουν, Παρυ-
 σάτιδος ἦσαν, εἰς ζώνην δεδομέναι. 10. ἐντεῦθεν ἐξε-
 λαύνει σταθμοὺς πέντε, παρασάγγας τριάκοντα, ἐπὶ τῇ
 πηγᾷ τοῦ Δάαδητος ποταμοῦ, οὗ τὸ εὖρος πλέθρου.

ἐνταῦθα ἦσαν τὰ Βελέσους βασιλεία τοῦ Συρίας ἄρξαντος, καὶ παράδεισος πάνυ μέγας καὶ καλός, ἔχων πάντα, ὅσα ὦραι φύουσι. Κῦρος δ' αὐτὸν ἐξέκοψε καὶ τὰ βασιλεία κατέκαυσεν.

11. Ἐντεῦθεν ἐξελαύνει σταθμούς τρεῖς, παρασάγ-
γας πεντεκαίδεκα, ἐπὶ τὸν Εὐφράτην ποταμόν, ὄντα τὸ
εὖρος τεττάρων σταδίων· καὶ πόλις αὐτόθι ᾠκεῖτο με-
γάλη καὶ εὐδαίμων Θάψακος ὀνόματι. ἐνταῦθα ἔμειναν
ἡμέρας πέντε· καὶ Κῦρος μεταπεμφάμενος τοῖς στρα-
τηγούς τῶν Ἑλλήνων ἔλεγεν ὅτι ἡ ὁδὸς ἔσοιτο πρὸς
βασιλέα μέγαν εἰς Βαβυλῶνα· καὶ κελεύει αὐτοὺς λέ-
γειν ταῦτα τοῖς στρατιώταις καὶ ἀναπείθειν ἔπεσθαι.

12. οἱ δὲ ποιήσαντες ἐκκλησίαν ἀπήγγελλον ταῦτα· οἱ
δὲ στρατιῶται ἐχαλέπαινον τοῖς στρατηγοῖς, καὶ ἔφασαν
αὐτοὺς πάλαι ταῦτ' εἰδότας κρύπτειν, καὶ οὐκ ἔφασαν
λέναι, ἐὰν μή τις αὐτοῖς χρήματα διδῷ, ὥσπερ καὶ τοῖς
προτέροις μετὰ Κύρου ἀναβᾷσι παρὰ τὸν πατέρα τοῦ
Κύρου, καὶ ταῦτα οὐκ ἐπὶ μάχην ἰόντων, ἀλλὰ καλοῦν-
τος τοῦ πατρὸς Κύρου. 13. ταῦτα οἱ στρατηγοὶ Κύρῳ
ἀπήγγελλον· ὁ δ' ὑπέσχετο ἀνδρὶ ἐκάστῳ δώσειν πέντε
ἀργυρίου μνᾶς, ἐπὰν εἰς Βαβυλῶνα ἦκωσι, καὶ τὸν
μισθὸν ἐντελῇ μέχρι ἂν καταστήσῃ τοὺς Ἕλληνας εἰς
Ἰωνίαν πάλιν. τὸ μὲν δὴ πολὺ τοῦ Ἑλληνικοῦ οὕτως
ἐπίεσθη.

Μένων δὲ πρὶν δῆλον εἶναι τί ποιήσουσιν οἱ ἄλλοι
στρατιῶται, πότερον ἔψονται Κύρῳ ἢ οὐ, συνέλεξε τὸ
αὐτοῦ στράτευμα χωρὶς τῶν ἄλλων καὶ ἔλεξε τάδε.

14. Ἄνδρες, ἐὰν μοι πεισθῆτε, οὔτε κινδυνεύσαυτες
οὔτε πονήσαντες τῶν ἄλλων πλεον προτιμήσεσθε στρα-
τιωτῶν ὑπὸ Κύρου. τί οὖν κελεύω ποιῆσαι; νῦν δεῖται
Κῦρος ἔπεσθαι τοὺς Ἕλληνας ἐπὶ βασιλέα· ἐγὼ οὖν
φημι ὑμᾶς χρῆναι διαβῆναι τὸν Εὐφράτην ποταμόν πρὶν
δῆλον εἶναι ὅτι οἱ ἄλλοι Ἕλληνες ἀποκρινούνται

Κύρῳ. 15. ἦν μὲν γὰρ ψηφίσωνται ἔπεσθαι, ὑμεῖς δόξετε αἴτιοι εἶναι ἄρξαντες τοῦ διαβαίνειν, καὶ ὡς προθυμοτάτοις οὖσιν ὑμῖν χάρῳ εἴσεται Κῦρος καὶ ἀποδώσει· ἐπίσταται δ' εἰ τις καὶ ἄλλος· ἦν δ' ἀποψηφίσωνται οἱ ἄλλοι, ἄπιμεν μὲν ἅπαντες εἰς τοῦμπαλιν, ὑμῖν δὲ ὡς μόνοις πειθόμενοις πιστοτάτοις χρήσεται καὶ εἰς φρούρια καὶ εἰς λοχαγίας, καὶ ἄλλου οὔτινος ἂν δέσηθε οἶδα ὅτι ὡς φίλοι τεύξεσθε Κύρου. 16. ἀκούσαντες ταῦτα ἐπέθοντο καὶ διέβησαν πρὶν τοὺς ἄλλους ἀποκρίνασθαι. Κῦρος δ' ἐπεὶ ἤσθητο διαβεβηκότας, ἦσθη τε καὶ τῷ στρατεύματι πέμψας Γλοῦν εἶπεν, 'Εγὼ μὲν, ὦ ἄνδρες, ἤδη ὑμᾶς ἐπαινώ· ὅπως δὲ καὶ ὑμεῖς ἐμὲ ἐπαινέσετε ἐμοὶ μελήσει, ἢ μηκέτι με Κῦρον νομίζετε. 17. οἱ μὲν δὴ στρατιῶται ἐν ἐλπίσι μεγάλαις ὄντες εὐχοντο αὐτὸν εὐτυχῆσαι· Μένωνι δὲ καὶ δῶρα ἐλέγετο πέμψαι μεγαλοπρεπῶς. ταῦτα δὲ ποιήσας διέβαινε· συνέλπετο δὲ καὶ τὸ ἄλλο στράτευμα αὐτῷ ἅπαν καὶ τῶν διαβαινόντων τὸν ποταμὸν οὐδεὶς ἐβρέχθη ἄνωγέρῳ τῶν μαστῶν ὑπὸ τοῦ ποταμοῦ. 18. οἱ δὲ Θαψακῆνοι ἔλεγον, ὅτι σὺν ὧποθ' οὗτος ὁ ποταμὸς διαβατὸς γένοιτο πεζῇ, εἰ μὴ τότε, ἀλλὰ πλοίοις· ἃ τότε Ἀβροκόμας προῖων κατέκαυσεν, ἵνα μὴ Κῦρος διαβῇ. ἐδόκει δὴ θεῖον εἶναι καὶ σαφῶς ὑποχωρῆσαι τὸν ποταμὸν Κύρῳ ὡς βασιλεύσουσι. 19. ἐντεῦθεν ἐξελαύνει διὰ τῆς Συρίας σταθμοὺς ἐννέα, παρασάγγας πεντήκοντα, καὶ ἀφικνούνται πρὸς τὸν Ἀράξην ποταμόν. ἐνταῦθα ἦσαν κῶμαι πολλαὶ μεσταὶ σίτου καὶ οἴνου. ἐνταῦθα ἔμειναν ἡμέρας τρεῖς καὶ ἐπεσιτίσαντο.

V. Ἐντεῦθεν ἐξελαύνει διὰ τῆς Ἀραβίας, τὸν Εὐφράτην ποταμὸν ἐν δεξιᾷ ἔχων, σταθμοὺς ἐρήμους πέντε, παρασάγγας τριάκοντα καὶ πέντε. ἐν τούτῳ δὲ τῷ τόπῳ ἦν μὲν ἡ γῆ πεδίου ἅπαν ὁμαλὸν ὥσπερ θάλαττα, ἀψιγνῆλον δὲ πληῆρες· εἰ δέ τι καὶ ἄλλο ἐκτὸς ἢ

καλάμου, ἅπαντα ἦσαν εὐώδη ὥσπερ ἄρώματα· δένδρων δ' οὐδὲν ἐνῆν. 2. θηρία δὲ παντοῖα, πλείστοι μὲν ὄνοι ἄγριοι, πολλοὶ δὲ στρουθοὶ οἱ μεγάλοι· ἐνῆσαν δὲ καὶ ὠτίδες καὶ δορκάδες· ταῦτα δὲ τὰ θηρία οἱ ἵππεῖς ἐνίοτε ἐδίωκον· καὶ οἱ μὲν ὄνοι, ἐπεὶ τις διώκοι, προδραμόντες ἔστασαν· πολὺ γὰρ τῶν ἵππων ἔτρεχον θάπτον· καὶ πάλιν, ἐπεὶ πλησιάζοιεν οἱ ἵπποι, ταῦτ' ἐποίουν, καὶ οὐκ ἦν λαβεῖν, εἰ μὴ διαστώντες οἱ ἵππεῖς θηρῶεν διαδεχόμενοι τοῖς ἵπποις. τὰ δὲ κρέα τῶν ἀλισκομένων ἦν παραπλήσια τοῖς ἐλαφείοις, ἀπαλώτερα δὲ. 3. στρουθὸν δὲ οὐδεὶς ἔλαβεν· οἱ δὲ διώξαντες τῶν ἱππέων ταχὺ ἐπαύοντο· πολὺ γὰρ ἀπεσπᾶτο φεύγουσα, τοῖς μὲν ποσὶ δρόμῳ, ταῖς δὲ πτέρυξιν αἵρουσα, ὥσπερ ἰστίῳ χρωμένη· τὰς δὲ ὠτίδας ἂν τις ταχὺ ἀνιστῇ, ἔστι λαμβάνειν· πέτονται γὰρ βραχὺ, ὥσπερ πέρδικες, καὶ ταχὺ ἀπαγορεύουσι. τὰ δὲ κρέα αὐτῶν ἡδίστα ἦν.

4. Πορευόμενοι δὲ διὰ ταύτης τῆς χώρας ἀφικνοῦνται ἐπὶ τὸν Μάσκαν ποταμόν, τὸ εὖρος πλεθριαῖον. ἐνταῦθα ἦν πόλις ἐρήμη, μεγάλη, ὄνομα δ' αὐτῇ Κορσωτή· περιεῤῥεῖτο δ' αὕτη ὑπὸ τοῦ Μάσκα κύκλῳ. ἐνταῦθ' ἔμειναν ἡμέρας τρεῖς καὶ ἐπεσιτίσαντο. 5. ἐντεῦθεν ἐξελαύνει σταθμοὺς ἐρήμους τρεῖς καὶ δέκα, παρασάγγας ἐνενήκοντα, τὸν Εὐφράτην ποταμόν ἐν δεξιᾷ ἔχων, καὶ ἀφικνεῖται ἐπὶ Πύλας. ἐν τούτοις τοῖς σταθμοῖς πολλὰ τῶν ὑποζυγίων ἀπώλετο ὑπὸ λιμοῦ· οὐ γὰρ ἦν χόρτος οὐδὲ ἄλλο οὐδὲν δένδρον, ἀλλὰ ψιλὴ ἦν ἅπασα ἡ χώρα· οἱ δὲ ἐνοικοῦντες ὄνους ἀλέτας παρὰ τὸν ποταμόν ὀρύττοντες καὶ ποιοῦντες εἰς Βαβυλῶνα ἤγον καὶ ἐπώλουν, καὶ ἀνταγοράζοντες σῖτον ἔζων. 6. τὸ δὲ στράτευμα ὁ σῖτος ἐπέλιπε, καὶ πρίασθαι οὐκ ἦν, εἰ μὴ ἐν τῇ Λυδίᾳ ἀγορᾷ ἐν τῷ Κύρου βαρβαρικῷ, τὴν καπίθην ἀλεύρων ἢ ἀλφίτων τεττάρων σίγλων. ὁ δὲ σίγλος δύνатаι ἐπτά ὀβολοὺς καὶ ἡμιοβόλιον Ἀττικῶς· ἡ δὲ καπίθη δύο

καὶ Κῦρος, καὶ ἐπύθετο τὸ πρᾶγμα· εὐθὺς δὲ ἔλαβε τὰ παλτὰ εἰς τὰς χεῖρας καὶ σὺν τοῖς παροῦσι τῶν πιστῶν ἦκεν ἐλαύνων εἰς τὸ μέσον, καὶ λέγει τάδε. 16. Κλέαρχε καὶ Πρόξενε καὶ οἱ ἄλλοι οἱ παρόντες Ἕλληνες, οὐκ ἴστε ὅ,τι ποιεῖτε. εἰ γάρ τινα ἀλλήλοισι μάχην συνάψετε, νομίζετε ἐν τῇδε τῇ ἡμέρᾳ ἐμέ τε κατακεκόψεσθαι καὶ ὑμᾶς οὐ πολὺ ἐμοῦ ὕστερον· κακῶς γὰρ τῶν ἡμετέρων ἐχόντων, πάντες οὗτοι οὓς ὁράτε βάρβαροι πολεμιώτεροι ἡμῖν ἔσονται τῶν παρὰ βασιλεῖ ὄντων. 17. ἀκούσας ταῦτα ὁ Κλέαρχος ἐν ἑαυτῷ ἐγένετο· καὶ παυσάμενοι ἀμφότεροι κατὰ χώραν ἔθεντο τὰ ὄπλα.

VI. Ἐντεῦθεν προΐόντων ἐφαίνετο ἰχνια ἵππων καὶ κόπρος· εἰκάζετο δ' εἶναι ὁ στίβος ὡς δισχιλίων ἵππων. οὗτοι προΐοντες ἔκαιον καὶ χιλὸν καὶ εἴ τι ἄλλο χρήσιμον ἦν. Ὀρόντης δὲ, Πέρσης ἀνὴρ, γένει τε προσήκων βασιλεῖ καὶ τὰ πολέμια λεγόμενος ἐν τοῖς ἀρίστοις Περσῶν, ἐπιβουλεύει Κύρῳ καὶ πρόσθεν πολεμήσας, καταλλαγείς δέ. 2. οὗτος Κύρῳ εἶπεν, εἰ αὐτῷ δοίῃ ἱππέας χιλίους, ὅτι τοὺς προκατακαίοντας ἱππέας ἢ κατακάνοι ἂν ἐνεδρεύσας ἢ ζῶντας πολλοὺς αὐτῶν ἔλοι καὶ κωλύσειε τοῦ καλεῖν ἐπιόντας, καὶ ποιήσειεν ὥστε μήποτε δύνασθαι αὐτοὺς ἰδόντας τὸ Κύρου στράτευμα βασιλεῖ διαγγεῖλαι. τῷ δὲ Κύρῳ ἀκούσαντι ταῦτα ἐδόκει ὠφέλιμα εἶναι, καὶ ἐκέλευσεν αὐτὸν λαμβάνειν μέρος παρ' ἐκάστου τῶν ἡγεμόνων. 3. ὁ δὲ Ὀρόντης, νομίσας ἐτοίμους εἶναι αὐτῷ τοὺς ἱππέας, γράφει ἐπιστολὴν παρὰ βασιλέα, ὅτι ἥξοι ἔχων ἱππέας ὡς ἂν δύνηται πλείστους· ἀλλὰ φράσαι τοῖς ἑαυτοῦ ἱππεῦσιν ἐκέλευεν ὡς φίλιον αὐτὸν ὑποδέχεσθαι. ἐνῆν δὲ ἐν τῇ ἐπιστολῇ καὶ τῆς πρόσθεν φιλίας ὑπομνήματα καὶ πίστεως. ταύτην τὴν ἐπιστολὴν δίδωσι πιστῷ ἀνδρί, ὡς ᾤετο· ὁ δὲ λαβὼν Κύρῳ δίδωσιν. 4. ἀναγνοὺς δὲ αὐτὴν ὁ Κῦρος συλλαμβάνει Ὀρόντην, καὶ συγκαλεῖ εἰς τὴν ἑαυτοῦ σκηνὴν Περσῶν τοὺς ἀρίστους.

ους τῶν περὶ αὐτὸν ἑπτά, καὶ τοὺς τῶν Ἑλλήνων στρατηγούς ἐκέλευεν ὀπλίτας ἀγάγειν, τούτους δὲ θέσθαι τὰ ὅπλα περὶ τὴν αὐτοῦ σκηπὴν. οἱ δὲ ταῦτα ἐποίησαν ἀγαγόντες ὡς τρισχιλίους ὀπλίτας. 5. Κλέαρχον δὲ καὶ εἰσω παρεκάλεσε σύμβουλον, ὅς γε καὶ αὐτῷ καὶ τοῖς ἄλλοις ἐδόκει προτιμηθῆναι μάλιστα τῶν Ἑλλήνων. ἐπεὶ δ' ἐξήλθεν, ἐξήγγειλε τοῖς φίλοις τὴν κρίσιν τοῦ Ὀρόντου ὡς ἐγένετο· οὐ γὰρ ἀπόρρητον ἦν. ἔφη δὲ Κῦρον ἄρχειν τοῦ λόγου ὧδε.

6. Παρεκάλεσα ὑμᾶς, ἄνδρες φίλοι, ὅπως σὺν ὑμῶν βουλευόμενος ὅ,τι δίκαιόν ἐστι καὶ πρὸς θεῶν καὶ πρὸς ἀνθρώπων τοῦτο πράξω περὶ Ὀρόντου τουτουί. τοῦτον γὰρ πρῶτον μὲν ὁ ἐμὸς πατήρ ἔδωκεν ὑπήκοον εἶναι ἐμοί. ἐπεὶ δὲ ταχθεὶς, ὡς ἔφη αὐτός, ὑπὸ τοῦ ἐμοῦ ἀδελφοῦ οὗτος ἐπολέμησεν ἐμοὶ ἔχων τὴν ἐν Σάρδεσιν ἀκρόπολιν, καὶ ἐγὼ αὐτὸν προσπολεμῶν ἐποίησα ὥστε δόξαι τούτῳ τοῦ πρὸς ἐμὲ πολέμου παύσασθαι, καὶ δεξιὰν ἔλαβον καὶ ἔδωκα. 7. μετὰ ταῦτα, ἔφη, ὦ Ὀρόντα, ἔστιν ὅ,τι σε ἠδίκησα; ἀπεκρίνατο ὅτι οὐ. πάλιν δὲ ὁ Κῦρος ἠρώτα, Οὐκοῦν ὕστερον, ὡς αὐτὸς σὺ ὁμολογεῖς, οὐδὲν ὑπ' ἐμοῦ ἀδικούμενος ἀποστὰς εἰς Μυσοὺς κακῶς ἐπολεῖς τὴν ἐμὴν χώραν ὅ,τι ἐδύνω; ἔφη ὁ Ὀρόντης. Οὐκ οὖν, ἔφη ὁ Κῦρος, ὅπότε αὐτὸς ἐγνως τὴν σεαυτοῦ δύναμιν, ἐλθὼν ἐπὶ τὸν τῆς Ἀρτέμιδος βωμὸν, μεταμέλειν τέ σοι ἔφησθα, καὶ πείσας ἐμὲ πιστὰ πάλιν ἔδωκάς μοι καὶ ἔλαβες παρ' ἐμοῦ; καὶ ταῦθ' ὁμολογεῖ ὁ Ὀρόντης. 8. Τί οὖν, ἔφη ὁ Κῦρος, ἀδικηθεὶς ὑπ' ἐμοῦ νῦν τὸ τρίτον ἐπιβουλευῶν μοι φανερὸς γέγονας; εἰπόντος δὲ τοῦ Ὀρόντου ὅτι οὐδὲν ἀδικηθεὶς, ἠρώτησεν ὁ Κῦρος αὐτόν, Ὅμολογεῖς οὖν περὶ ἐμὲ ἀδικος γεγενῆσθαι; Ἡ γὰρ ἀνάγκη, ἔφη ὁ Ὀρόντης. ἐκ τούτου πάλιν ἠρώτησεν ὁ Κῦρος, Ἔτι οὖν ἂν γένοιο τῷ ἐμῷ ἀδελφῷ πολέμιος, ἐμοὶ δὲ φίλος καὶ πιστός; ὁ δὲ

ἀπεκρίνατο ὅτι οὐδ' εἰ γενοίμην, ὦ Κῦρε, σοί γ' ἂν ποτε ἔτι δόξαιμι. πρὸς ταῦτα Κῦρος εἶπε τοῖς παροῦσιν, 9. Ὁ μὲν ἀνὴρ τοιαῦτα μὲν πεποίηκε, τοιαῦτα δὲ λέγειν ὁμῶν δὲ σὺ πρῶτος, ὦ Κλέαρχε, ἀπόφηναι γνώμην ὅ,τι σοι δοκεῖ. Κλέαρχος δὲ εἶπε τάδε. Συμβουλευῶ ἐγὼ τὸν ἄνδρα τοῦτον ἐκποδῶν ποιεῖσθαι ὥς τάχιστα, ὥς μηκέτι δέῃ τοῦτον φυλάττεσθαι, ἀλλὰ σχολῇ ἢ ἡμῖν, τὸ κατὰ τοῦτον εἶναι, τοὺς ἐθελοντάς φίλους τούτους εὖ ποιεῖν. 10. ταύτῃ δὲ τῇ γνώμῃ ἔφη καὶ τοὺς ἄλλους προσθέσθαι. μετὰ ταῦτα κελεύοντος Κύρου ἔλαβον τῆς ζώης τὸν Ὀρόντην ἐπὶ θανάτῳ ἅπαντες ἀναστάντες, καὶ οἱ συγγενεῖς· εἴτα δὲ ἐξῆγον αὐτὸν οἷς προσετάχθη· ἐπεὶ δὲ εἶδον αὐτὸν ὅπερ πρόσθεν προσεκύνουν, καὶ τότε προσεκύνησαν, καίπερ εἰδότες ὅτι ἐπὶ θάνατον ἄγοιτο. 11. ἐπεὶ δὲ εἰς τὴν Ἀρταπάτου σκηνὴν εἰσῆχθη τοῦ πιστοτάτου τῶν Κύρου σκηπτούχων, μετὰ ταῦτα οὔτε ζῶντα Ὀρόντην οὔτε τεθνηκότα οὐδεὶς εἶδε πώποτε, οὐδὲ ὅπως ἀπέθανεν οὐδεὶς εἰδὼς ἔλεγεν· εἰκαζον δὲ ἄλλοι ἄλλως· τάφος δὲ οὐδεὶς πώποτε αὐτοῦ ἐφάνη.

VII. Ἐντεῦθεν ἐξελαύνει διὰ τῆς Βαβυλωνίας σταθμοὺς τρεῖς, παρασάγγας δώδεκα. ἐν δὲ τῷ τρίτῳ σταθμῷ Κῦρος ἐξέτασιν ποιεῖται τῶν Ἑλλήνων καὶ τῶν Βαρβάρων ἐν τῷ πεδίῳ περὶ μέσας νύκτας· ἐδόκει γὰρ εἰς τὴν ἐπιούσαν ἔω ἥξειν βασιλέα σὺν τῷ στρατεύματι μαχόμενον· καὶ ἐκέλευε Κλέαρχον μὲν τοῦ δεξιοῦ κέρως ἡγεῖσθαι, Μένωνα δὲ τὸν Θετταλὸν τοῦ εἰωνύμου, αὐτὸς δὲ τοὺς ἑαυτοῦ διέταξε. 2. μετὰ δὲ τὴν ἐξέτασιν ἅμα τῇ ἐπιούσῃ ἡμέρᾳ ἦκοντες αὐτόμολοι παρὰ μεγάλου βασιλέως ἀπήγγελλον Κύρῳ περὶ τῆς βασιλέως στρατιᾶς. Κῦρος δὲ, συγκαλέσας τοὺς στρατηγοὺς καὶ λοχαγοὺς τῶν Ἑλλήνων, συνεβουλεύετό τε πῶς ἂν τὴν μάχην ποιοῖτο, καὶ αὐτὸς παρῆναι θαρρύνων τοιάδε. 3. ὦ ἄνδρες Ἕλληνες, αὐκ ἀνθρώπων ἀπορώων βαρβά-

ρων συμμάχους ὑμᾶς ἄγω, ἀλλὰ νομίζων ἀμείνονας καὶ κρείττους πολλῶν βαρβάρων ὑμᾶς εἶναι, διὰ τοῦτο προσέλαβον. ὅπως οὖν ἔσεσθε ἄνδρες ἄξιοι τῆς ἐλευθερίας ἧς κέκτησθε καὶ ὑπὲρ ἧς ὑμᾶς ἐγὼ εὐδαιμονίζω. εὖ γὰρ ἴστε ὅτι τὴν ἐλευθερίαν ἐλοιμῆν ἂν ἀντὶ ὧν ἔχω πάντων καὶ ἄλλων πολλαπλασίων. 4. ὅπως δὲ καὶ εἰδῆτε εἰς οἶον ἔρχεσθε ἀγῶνα, ἐγὼ ὑμᾶς εἰδὼς διδάξω. τὸ μὲν γὰρ πλήθος πολὺ καὶ κραυγῇ πολλῇ ἐπίασιν· ἂν δὲ ταῦτα ἀνάσχησθε, τὰ ἄλλα καὶ αἰσχύνεσθαι μοι δοκῶ, οἷους ἡμῖν γνώσεσθε τοὺς ἐν τῇ χώρᾳ ὄντας ἀνθρώπους. ὑμῶν δὲ ἀνδρῶν ὄντων καὶ εὐτόλμων γενομένων, ἐγὼ ὑμῶν τὸν μὲν οἰκαδε βουλόμενον ἀπιέναι τοῖς οἴκοι ζηλωτὸν ποιήσω ἀπελθεῖν, πολλοὺς δὲ οἶμαι ποιήσειν τὰ παρ' ἐμοὶ ἐλέσθαι ἀντὶ τῶν οἴκοι.

5. Ἐνταῦθα Γαυλίτης παρών, φυγὰς Σάμιος, πιστὸς δὲ Κύρῳ, εἶπε, Καὶ μὴν, ὦ Κῦρε, λέγουσί τινας ὅτι πολλὰ ὑπισχυῇ νῦν διὰ τὸ ἐν τοιούτῳ εἶναι τοῦ κινδύνου προσιόντος· ἂν δὲ εὖ γένηται τι, οὐ μεμνησθαι σέ φασιν· ἐνιοὶ δὲ οὐδ', εἰ μέμνηοί τε καὶ βούλοιο δύνασθαι ἂν ἀποδοῦναι ὅσα ὑπισχυῇ. 6. ἀκούσας ταῦτα ἔλεξεν ὁ Κῦρος, Ἄλλ' ἔστι μὲν ἡμῖν, ὦ ἄνδρες, ἡ ἀρχὴ ἡ πατρίδα πρὸς μὲν μεσημβρίαν μέχρι οὗ διὰ καῦμα σὴ δύνανται οἰκεῖν ἄνθρωποι, πρὸς δὲ ἄρκτον μέχρι οὗ διὰ χειμῶνα· τὰ δ' ἐν μέσῳ τούτων πάντα σατραπεύουσιν οἱ τοῦ ἐμοῦ ἀδελφοῦ φίλοι. 7. ἦν δ' ἡμεῖς νικήσωμεν, ἡμᾶς δεῖ τοὺς ἡμετέρους φίλους τούτων ἐγκρατεῖς ποιῆσαι. ὥστε οὐ τοῦτο δέδοικα, μὴ οὐχ ἔχω ὅ,τι δῶ ἐκάστῳ τῶν φίλων, ἂν εὖ γένηται, ἀλλὰ μὴ οὐκ ἔχω ἱκανοὺς οἷς δῶ. ὑμῶν δὲ τῶν Ἑλλήνων καὶ στέφανον ἐκάστῳ χρυσοῦν δώσω. 8. οἱ δὲ ταῦτα ἀκούσαντες αὐτοὶ τε ἦσαν πολὺ προθυμότεροι καὶ τοῖς ἄλλοις ἐξηγγέλλον. εἰσῆσαν δὲ παρ' αὐτὸν οἱ τε στρατηγοὶ καὶ τῶν ἄλλων Ἑλλήνων τινὲς ἄξιόυντες εἰδέναι τί

σφισιν ἔσται, ἔαν κρατήσωσιν. ὁ δ' ἐμπιπλὰς ἀπάντων τὴν γνώμην ἀπέπεμπε. 9. παρεκελεύοντο δὲ αὐτῷ πάντες, ὅσοιπερ διελέγοντο μὴ μάχεσθαι, ἀλλ' ὅπισθεν ἑαυτῶν τάττεσθαι. ἐν δὲ τῷ καιρῷ τούτῳ Κλέαρχος ᾧδε πῶς ἤρετο τὸν Κῦρον· Οἶει γάρ σοι μαχεῖσθαι, ὦ Κῦρε, τὸν ἀδελφόν; Νῆ Δί', ἔφη ὁ Κῦρος, εἴπερ γε Δαρείου καὶ Παρυσάτιδος ἔστι παῖς, ἐμὸς δὲ ἀδελφός, οὐκ ἀμαχεῖ ταῦτ' ἐγὼ λήψομαι.

10. Ἐνταῦθα δὴ ἐν τῇ ἐξοπλισίᾳ ἀριθμὸς ἐγένετο τῶν μὲν Ἑλλήνων ἀσπίς μυρία καὶ τετρακοσία, πελτασταὶ δὲ δισχιλιοὶ καὶ πεντακόσιοι, τῶν δὲ μετὰ Κῦρου βαρβάρων δέκα μυριάδες, καὶ ἄρματα δρεπανηφόρα ἀμφὶ τὰ εἴκοσι. 11. τῶν δὲ πολεμίων ἐλέγοντο εἶναι ἑκατὸν καὶ εἴκοσι μυριάδες, καὶ ἄρματα δρεπανηφόρα διακόσια. ἄλλοι δὲ ἦσαν ἑξακισχιλιοὶ ἱππεῖς, ὧν Ἀρταγέρσης ἦρχεν· οὗτοι δ' αὖ πρὸ αὐτοῦ βασιλέως τεταγμένοι ἦσαν. 12. τοῦ δὲ βασιλέως στρατεύματος ἦσαν ἄρχοντες καὶ στρατηγοὶ καὶ ἡγεμόνες τέτταρες, τριάκοντα μυριάδων ἕκαστος, Ἀβροκόμας, Τισσαφέρνης, Γωβρύας, Ἀρβάκης. τούτων δὲ παρεγένοντο ἐν τῇ μάχῃ ἐνενήκοντα μυριάδες, καὶ ἄρματα δρεπανηφόρα ἑκατὸν καὶ πεντήκοντα· Ἀβροκόμας δὲ ὑστέρησε τῆς μάχης ἡμέρας πέντε ἐκ Φωϊκῆς ἐλαύνων. 13. ταῦτα δὲ ἡγγέλλον πρὸς Κῦρον οἱ αὐτομολήσαντες ἐκ τῶν πολεμίων παρὰ μεγάλου βασιλέως πρὸ τῆς μάχης, καὶ μετὰ τὴν μάχην οἱ ὕστερον ἐλήφθησαν τῶν πολεμίων ταῦτ' ἡγγέλλον.

14. Ἐντεῦθεν δὲ Κῦρος ἐξελαύνει σταθμὸν ἓνα, παρὰ σάγγας τρεῖς, συντεταγμένῳ τῷ στρατεύματι παντὶ καὶ τῷ Ἑλληνικῷ καὶ τῷ βαρβαρικῷ· ᾧδετο γὰρ ταύτῃ τῇ ἡμέρᾳ μαχεῖσθαι βασιλέα· κατὰ γὰρ μέσον τὸν σταθμὸν τοῦτον τάφρος ἦν ὀρυκτὴ βαθεῖα, τὸ μὲν εὖρος ὀργυαὶ πέντε, τὸ δὲ βάθος ὀργυαὶ τρεῖς. 15. παρετάτο δὲ ἡ τάφρος ἄνω διὰ τοῦ πεδίου ἐπὶ δώδεκα

παρασύγγας μέχρι τοῦ Μηδίας τείχους. ἔνθα δὴ εἰσω αἱ διώρυχες ἀπὸ τοῦ Τίγρητος ποταμοῦ ῥέουσιν· εἰσὶ δὲ τέτταρες, τὸ μὲν εὖρος πλεθριαῖαι, βαθεῖαι δὲ ἰσχυρῶς, καὶ πλοῖα πλεῖ ἐν αὐταῖς σιταγωγὰ· εἰσβάλλουσι δὲ εἰς τὸν Εὐφράτην, διαλείπονσι δ' ἐκάστη παρασύγγην, γέφυραι δ' ἔπεισιν. ἦν δὲ παρὰ τὸν Εὐφράτην πάροδος στενὴ μεταξὺ τοῦ ποταμοῦ καὶ τῆς τάφρου ὥς εἴκοσι ποδῶν τὸ εὖρος. 16. ταύτην δὲ τὴν τάφρον βασιλεὺς, μέγας ποιεῖ ἀπὲρ ἐρύματος, ἐπειδὴ πυνθάνεται Κῦρον προσελαύνοντα. ταύτην δὴ τὴν πάροδον Κῦρός τε καὶ ἡ στρατιὰ παρήλθε καὶ ἐγένοντο εἰσω τῆς τάφρου. 17. ταύτῃ μὲν οὖν τῇ ἡμέρᾳ οὐκ ἐμαχέσατο βασιλεὺς ἀλλ' ὑποχωροῦντων φανερά ἦσαν καὶ ἵππων καὶ ἀνθρώπων ἰχνη πολλά. 18. ἐνταῦθα Κῦρος Σιλανὸν καλέσας τὸν Ἀμβρακιώτην μάντιν ἔδωκεν αὐτῷ δαρεικοὺς τρισχιλίους, ὅτι τῇ ἐνδεκάτῃ ἀπ' ἐκείνης τῆς ἡμέρας πρότερον θυόμενος εἶπεν αὐτῷ ὅτι βασιλεὺς οὐ μαχεῖται δέκα ἡμερῶν, Κῦρος δ' εἶπεν, 'Οὐκ ἄρα ἔτι μαχεῖται, εἰ ἐν ταύταις οὐ μαχεῖται ταῖς ἡμέραις· ἐὰν δ' ἀληθεύσης, ὑπισχνούμαι σοι δέκα τάλαντα. τοῦτο τὸ χρυσίον τότε ἀπέδωκεν, ἐπεὶ παρήλθον αἱ δέκα ἡμέραι. 19. ἐπεὶ δ' ἐπὶ τῇ τάφρῳ οὐκ ἐκώλυε βασιλεὺς τὸ Κύρου στράτευμα διαβαίνειν, ἔδοξε καὶ Κύρῳ καὶ τοῖς ἄλλοις ἀπειγνόμενοι τοῦ μάχεσθαι· ὥστε τῇ ὑστεραίᾳ Κῦρος ἐπορεύετο ἡμελημένος μᾶλλον. 20. τῇ δὲ τρίτῃ ἐπὶ τοῦ ἄρματος καθήμενος τὴν πορείαν ἐποιεῖτο καὶ ὀλίγους ἐν τάξει ἔχων πρὸ αὐτοῦ, τὸ δὲ πολὺ αὐτῷ ἀνατεταραγμένον ἐπορεύετο, καὶ τῶν ὅπλων τοῖς στρατιώταις πολλὰ ἐπὶ ἀμαξῶν ἤγοντο καὶ ὑποζυγίων.

VIII. Καὶ ἤδη τε ἦν ἀμφὶ ἀγορὰν πλήθουσιν, καὶ πλησίον ἦν ὁ σταθμὸς ἔνθα ἔμελλε καταλύειν, ἥνικα Πατηγύας, ἀνὴρ Πέρσης, τῶν ἀμφὶ Κῦρον πιστῶν, προφαίνεται ἐλαύνων ἀνὰ κράτος ἰδρύνει τῷ ἵππῳ, καὶ

εὐθὺς πᾶσιν οἷς ἐνετύγχανεν ἐβόα καὶ βαρβαρικῶς καὶ ἑλληνικῶς, ὅτι βασιλεὺς σὺν στρατεύματι πολλῷ προσέρχεται ὥς εἰς μάχην παρεσκευασμένος. 2. ἔνθα δὴ πολὺς τάραχος ἐγένετο· αὐτίκα γὰρ ἐδόκουν οἱ Ἕλληνες καὶ πάντες δὲ ἀτάκτοις σφίσιν ἐπιπεσεῖσθαι· 3. Κῦρος τε καταπηδήσας ἀπὸ τοῦ ἄρματος τὸν θώρακα ἐνέδνυ, καὶ ὠνάσας ἐπὶ τὸν ἵππον τὰ παλτὰ εἰς τὰς χεῖρας ἔλαβε, τοῖς τε ἄλλοις πᾶσι παρήγγελλεν ἐξοπλίζεσθαι καὶ καθίστασθαι εἰς τὴν ξαντοῦ τάξιν ἕκαστον. 4. ἔνθα δὴ σὺν πολλῇ σπουδῇ καθίσταντο, Κλέαρχος μὲν τὰ δεξιὰ τοῦ κέρατος ἔχων πρὸς τῷ Εὐφράτῃ ποταμῷ, Πρόξενος δὲ ἐχόμενος, οἱ δ' ἄλλοι μετὰ τούτων, Μένων δὲ καὶ τὸ στράτευμα τὸ εὐώνυμον κέρας ἔσχε τοῦ Ἑλληνικοῦ. 5. τοῦ δὲ βαρβαρικοῦ ἵππεῖς μὲν Παφλαγόνες εἰς χιλίους παρὰ Κλέαρχον ἔστησαν ἐν τῷ δεξιῷ καὶ τὸ Ἑλληνικὸν πελταστικόν, ἐν δὲ τῷ εὐωνύμῳ Ἀριαῖός τε ὁ Κύρου ὑπαρχος καὶ τὸ ἄλλο βαρβαρικόν. 6. Κῦρος δὲ καὶ οἱ ἵππεῖς τούτου ὅσον ἑξακόσιοι ὀπλισμένοι θώραξι μὲν αὐτοὶ καὶ παραμηριδίοις καὶ κράνεσι πάντες πλὴν Κύρου· Κῦρος δὲ ψιλὴν ἔχων τὴν κεφαλὴν εἰς τὴν μάχην καθίστατο· [λέγεται δὲ καὶ τοὺς ἄλλους Πέρσας ψιλαῖς ταῖς κεφαλαῖς ἐν τῷ πολέμῳ διακινδυνεύειν.] 7. οἱ δ' ἵπποι πάντες οἱ μετὰ Κύρου εἶχον καὶ προμετωπίδια καὶ προστερνίδια· εἶχον δὲ καὶ μαχαίρας οἱ ἵππεῖς Ἑλληνικάς.

8. Καὶ ἤδη τε ἦν μέσον ἡμέρας καὶ οὐπω καταφανεῖς ἦσαν οἱ πολεμιοί· ἥνικα δὲ δεῖλη ἐγίγνετο, ἐφάνη κοινορτὸς ὥσπερ νεφέλη λευκή, χρόνῳ δὲ συχνῷ ὕστερον ὥσπερ μελανία τις ἐν τῷ πεδίῳ ἐπὶ πολὺ. ὅτε δὲ ἐγγύτερον ἐγίγνοντο, τάχα δὴ καὶ χαλκός τις ἦστραπτε καὶ αἱ λόγχαι καὶ αἱ τάξεις καταφανεῖς ἐγίγνοντο. 9. καὶ ἦσαν ἵππεῖς μὲν λευκοθώρακες ἐπὶ τοῦ εὐωνύμου τῶν πολεμίων· Τισσαφέρνης ἐλέγετο τούτων ἄρχειν·

στρατεύματος. 22. καὶ πάντες δ' οἱ τῶν βαρβάρων ἄρχοντες μέσον ἔχοντες τὸ αὐτῶν ἡγούντο, νομίζοντες αὐτῷ καὶ ἐν ἀσφαλεστάτῳ εἶναι, ἣν ἢ ἡ ἰσχύς αὐτῶν ἐκατέρωθεν, καὶ εἴ τι παραγγεῖλαι χρήζοιεν, ἡμίσει ἂν χρόνῳ αἰσθάνεσθαι τὸ στράτευμα. 23. καὶ βασιλεὺς δὴ τότε μέσον ἔχων τῆς αὐτοῦ στρατιᾶς ὅμως ἔξω ἐγένετο τοῦ Κύρου εὐωνύμου κέρατος. ἐπεὶ δὲ οὐδεὶς αὐτῷ ἐμάχετο ἐκ τοῦ ἀντίου οὐδὲ τοῖς αὐτοῦ τεταγμένοις ἐμπροσθεν, ἐπέκαμπτεν ὥς εἰς κύκλωσιν. 24. ἐνθα δὴ Κύρος δέσας μὴ ὀπισθεν γενόμενος κατακόψῃ τὸ Ἑλληνικὸν ἐλαύνει ἅπλως καὶ ἐμβαλὼν σὺν τοῖς ἑξακοσίοις νικᾷ τοὺς πρὸ βασιλέως τεταγμένους, καὶ εἰς φυγὴν ἔτρεψε τοὺς ἑξακισχιλίους, καὶ ἀποκτεῖναι λέγεται αὐτὸς τῇ ἑαυτοῦ χειρὶ Ἀρταγέρσην τὸν ἄρχοντα αὐτῶν. 25. ὥς δ' ἡ τροπὴ ἐγένετο, διασπείρονται καὶ οἱ Κύρου ἑξακόσιοι εἰς τὸ διώκειν ὀρμήσαντες, πλὴν πάνυ ὀλίγοι ἄμφ' αὐτὸν κατελείφθησαν, σχεδὸν οἱ ὁμοτράπεζοι καλούμενοι. 26. σὺν τούτοις δὲ ὧν καθορᾷ βασιλέα καὶ τὸ ἄμφ' ἐκείων στῖφος καὶ εὐθὺς οὐκ ἠνέσχετο, ἀλλ' εἰπὼν, Τὸν ἄνδρα ὀρώ, ἵετο ἐπ' αὐτὸν καὶ παλεῖ κατὰ τὸ στέρνον καὶ τιτρώσκει διὰ τοῦ θώρακος, ὥς φησι Κτησίας ὁ ἰατρός, καὶ ἰᾶσθαι αὐτὸς τὸ τραῦμά φησι. 27. παίοντα δ' αὐτὸν ἀκοντίζει τις παλτῷ ὑπὸ τὸν ὀφθαλμὸν βιαίως καὶ ἐνταῦθα μαχόμενοι καὶ βασιλεὺς καὶ Κύρος καὶ οἱ ἄμφ' αὐτοὺς ὑπὲρ ἐκατέρου, ὅπόσοι μὲν τῶν ἄμφι βασιλέα ἀπέβησκον Κτησίας λέγει· παρ' ἐκείνῳ γὰρ ἦν· Κύρος δὲ αὐτὸς τε ἀπέθανε καὶ ὀκτὼ οἱ ἄριστοι τῶν περὶ αὐτὸν ἔκειντο ἐπ' αὐτῷ. 28. Ἀρταπάτης δ' ὁ πιστότατος αὐτῷ τῶν σκηπτούχων θεράπων λέγεται, ἐπειδὴ πεπτωκότα εἶδε Κύρον, καταπηδήσας ἀπὸ τοῦ ἵππου περιπεσεῖν αὐτῷ. 29. καὶ οἱ μὲν φασὶ βασιλέα κελεῦσαι τινα ἐπισφάζαι αὐτὸν Κύρῳ, οἱ δὲ ἑαυτὸν ἐπισφάξασθαι σπασάμενον τὸν ἀκινάκην εἶχε

16. Εἰς γε μὴν δικαιοσύνην, εἴ τις αὐτῷ φανερός γένοιτο ἐπιδείκνυσθαι βουλόμενος, περὶ παντὸς ἐποιεῖτο τούτους πλουσιωτέρους ποιεῖν τῶν ἐκ τοῦ ἀδίκου φιλοκερδούντων. 17. καὶ γὰρ οὖν ἄλλα τε πολλὰ δικαίως αὐτῷ διεχειρίζετο, καὶ στρατεύματι ἀληθινῷ ἐχρήσατο. καὶ γὰρ στρατηγοὶ καὶ λοχαγοὶ οὐ χρημάτων ἕνεκα πρὸς ἐκείνους ἐπλευσαν, ἀλλ' ἐπεὶ ἔγνωσαν κερδαλεώτερον εἶναι Κύρῳ καλῶς πειθαρχεῖν ἢ τὸ κατὰ μῆνα κέρδος. 18. ἀλλὰ μὴν εἴ τίς γέ τι αὐτῷ προστάξαντι καλῶς ὑπηρετήσκειν, οὐδενὶ πώποτε ἀχάριστον εἶασε τὴν προθυμίαν. τοιγαροῦν κράτιστοι δὴ ὑπηρεται παντὸς ἔργου Κύρῳ ἐλέχθησαν γενέσθαι. 19. εἰ δέ τινα ὀρφή δεινὸν ὄντα οἰκονόμον ἐκ τοῦ δικαίου, καὶ κατασκευάζοντά τε ἧς ἄρχοι χώρας καὶ προσόδους ποιοῦντα, οὐδένα ἂν πώποτε ἀφείλετο, ἀλλ' αἰεὶ πλείω προσεδίδου· ὥστε καὶ ἡδέως ἐπόνουν καὶ θαρβράλέως ἐκτῶντο, καὶ ὃ ἐπέπατο αὐτὸς ἡκιστα Κύρον ἐκρυπτεν· οὐ γὰρ φθονῶν τοῖς φανερώς πλουτοῦσιν ἐφαίνετο, ἀλλὰ πειρώμενος χρήσθαι τοῖς τῶν ἀποκρυπτομένων χρήμασι. 20. φίλους γε μὴν ὅσους ποιήσαιο καὶ εὖνους γυνοίῃ ὄντας καὶ ἱκανοὺς κρίνειε συνεργοὺς εἶναι ὅτι τυγχάνοι βουλόμενος κατεργάζεσθαι, ὁμολογεῖται πρὸς πάντων κράτιστος δὴ γενέσθαι θεραπεύειν. 21. καὶ γὰρ αὐτὸ τοῦτο οὐπερ αὐτὸς ἕνεκα φίλων ᾤετο δεῖσθαι, ὥς συνεργοὺς ἔχει, καὶ αὐτὸς ἐπειρᾶτο συνεργὸς τοῖς φίλοις κράτιστος εἶναι τούτου ὅτου ἕκαστον αἰσθάνοιτο ἐπιθυμοῦντα.

22. Δῶρα δὲ πλείστα μὲν οἶμαι εἰς γε ὧν ἀνὴρ ἐλάμβανε διὰ πολλά· ταῦτα δὲ πάντων δὴ μάλιστα τοῖς φίλοις διεδίδου, πρὸς τοὺς τρόπους ἐκάστου σκοπῶν καὶ ὅτου μάλιστα ὀρφή ἕκαστον δεόμενον. 23. καὶ ὅσα τῷ σώματι αὐτοῦ κόσμον πέμποι τις ἢ ὥς εἰς πόλεμον ἢ ὥς εἰς καλλωπισμόν, καὶ περὶ τούτων λέγειν αὐτὸν ἔφασαν

ὅτι τὸ μὲν ἑαυτοῦ σῶμα οὐκ ἂν δύναίτο τούτοις πᾶσι κοσμηθῆναι, φίλους δὲ καλῶς κεκοσμημένους μέγιστον κόσμον ἀνδρὶ νομίζοι. 24. καὶ τὸ μὲν τὰ μεγάλα νικᾶν τοὺς φίλους εὖ ποιοῦντα οὐδὲν θαυμαστόν, ἐπειδὴ γε καὶ δυνατώτερος ἦν· τὸ δὲ τῇ ἐπιμελείᾳ περιεῖναι τῶν φίλων καὶ τῷ προθυμείσθαι χαρίζεσθαι, ταῦτα ἔμοιγε μᾶλλον δοκεῖ ἀγαστὰ εἶναι. 25. Κῦρος γὰρ ἔπεμπε βίκους οἴνου ἡμιδεεῖς πολλάκις, ὅποτε πάνυ ἡδὺν λάβοι, λέγων ὅτι οὐπω δὴ πολλοῦ χρόνου τούτου ἡδίονι οἴνῳ ἐπιτύχοι· τούτον οὖν σοὶ ἔπεμψε καὶ δεῖταί σου τήμερον τούτον ἐκπιεῖν σὺν οἷς μάλιστα φιλεῖς. 26. πολλάκις δὲ χῆνας ἡμιβρώτους ἔπεμπε καὶ ἄρτων ἡμίσεα καὶ ἄλλα τοιαῦτα, ἐπιλέγειν κελεύων τὸν φέροντα, τούτοις ἦσθη Κῦρος, βούλεται οὖν καὶ σὲ τούτων γεύσασθαι. 27. ὅπου δὲ χιλὸς σπάνιος πάνυ εἴη, αὐτὸς δ' ἐδύνατο παρασκευάσασθαι διὰ τὸ πολλοὺς ἔχειν ὑπηρέτας καὶ διὰ τὴν ἐπιμέλειαν, διαπέμπων ἐκέλευε τοὺς φίλους τοῖς τὰ ἑαυτῶν σώματα ἄγουσιν ἵπποις ἐμβάλλειν τούτον τὸν χιλόν, ὥς μὴ πεινῶντες τοὺς ἑαυτοῦ φίλους ἄγωσιν. 28. εἰ δὲ δὴ ποτε πορεύοιτο καὶ πλείστοι μέλλοιεν ὄψεσθαι, προσκαλῶν τοὺς φίλους ἐσπουδαιολογεῖτο, ὥς δηλοῖη ὅτις τιμᾷ. ὥστε ἔγωγε ἐξ ὧν ἀκούω οὐδένα κρίνω ὑπὸ πλειόνων πεφιλησθαι οὔτε Ἑλλήνων οὔτε βαρβάρων. 29. τεκμήριον δὲ τούτου καὶ τόδε. παρὰ μὲν Κύρου δούλου ὄντος οὐδεὶς ἀπῆει πρὸς βασιλέα, πλὴν Ὀρόντας ἐπεχείρησε· καὶ οὗτος δὴ ὃν ᾤετο πιστόν οἱ εἶναι ταχὺ αὐτὸν εὔρε Κῦρῳ φιλαίτερον ἢ ἑαυτῷ· παρὰ δὲ βασιλέως πολλοὶ πρὸς Κῦρον ἀπῆλθον, ἐπειδὴ πολέμιοι ἀλλήλοις ἐγένοντο, καὶ οὗτοι μέντοι οἱ μάλιστα ὑπ' αὐτοῦ ἀγαπώμενοι, νομίζοντες παρὰ Κῦρῳ ὄντες ἀγαθοὶ ἀξιωτέρας ἂν τιμῆς τυγχάνειν ἢ παρὰ βασιλεῖ. 30. μέγα δὲ τεκμήριον καὶ τὸ ἐν τῇ τελευτῇ τοῦ βίου αὐτῷ γενόμενον, ὅτι καὶ αὐτὸς ἦν ἀγαθὸς καὶ κρίνειν

ὁρθῶς ἐδύνατο τοὺς πιστοὺς καὶ εὖνους καὶ βεβαίους.
 31. ἀποθνήσκοντος γὰρ αὐτοῦ, πάντες οἱ παρ' αὐτὸν
 φίλοι καὶ συντράπεζοι ἀπέθανον μαχόμενοι ὑπὲρ Κύρου
 πλὴν Ἀριαίου· οὗτος δὲ τεταγμένος ἐτύγχανεν ἐπὶ τῷ
 εὐωνύμῳ τοῦ ἱππικοῦ ἄρχων· ὥς δ' ᾔσθετο Κύρον πεπ-
 τωκότα, ἔφυγεν ἔχων καὶ τὸ στράτευμα πᾶν οὐ ἡγεῖτο.

X. Ἐνταῦθα δὴ Κύρου ἀποτέμενεται ἡ κεφαλὴ καὶ
 χεὶρ ἡ δεξιὰ. βασιλεὺς δὲ καὶ οἱ σὺν αὐτῷ διώκων
 εἰσπίπτει εἰς τὸ Κυρεῖον στρατόπεδον· καὶ οἱ μὲν μετὰ
 Ἀριαίου οὐκέτι ἴστανται, ἀλλὰ φεύγουσι διὰ τοῦ αὐτῶν
 στρατοπέδου εἰς τὸν σταθμὸν ἔνθεν ὥρμητο· τέτταρες
 δ' ἐλέγοντο παρασάγγαι εἶναι τῆς ὁδοῦ. 2. βασιλεὺς
 δὲ καὶ οἱ σὺν αὐτῷ τά τε ἄλλα πολλὰ διαρπάζουσι,
 καὶ τὴν Φωκαΐδα τὴν Κύρου παλλακίδα τὴν σοφὴν καὶ
 καλὴν λεγομένην εἶναι λαμβάνει. 3. ἡ δὲ Μιλησία
 ἡ νεωτέρα ληφθεῖσα ὑπὸ τῶν ἀμφὶ βασιλέα ἐκφεύγει
 γυμνὴ πρὸς τῶν Ἑλλήνων οἱ ἔτυχον ἐν τοῖς σκευοφόροις
 ὅπλα ἔχοντες, καὶ ἀντιταχθέντες πολλοὺς μὲν τῶν ἄρπα-
 ζόντων ἀπέκτειναν, οἱ δὲ καὶ αὐτῶν ἀπέθανον· οὐ μὴν
 ἔφυγόν γε, ἀλλὰ καὶ ταύτην ἔσωσαν καὶ ἄλλα ὅποσα
 ἐντὸς αὐτῶν καὶ χρήματα καὶ ἄνθρωποι ἐγένοντο πάντα
 ἔσωσαν. 4. ἐνταῦθα διέσχον ἀλλήλων βασιλεὺς τε καὶ
 οἱ Ἕλληνες ὥς τριάκοντα στάδια, οἱ μὲν διώκοντες τοὺς
 καθ' αὐτοὺς ὥς πάντας νικῶντες, οἱ δ' ἄρπάζοντες ὥς
 ἤδη πάντες νικῶντες. 5. ἐπεὶ δ' ᾔσθοντο οἱ μὲν Ἕλ-
 ληνες ὅτι βασιλεὺς σὺν τῷ στρατεύματι ἐν τοῖς σκευο-
 φόροις εἶη, βασιλεὺς δ' αὖ ἤκουσε Τισσαφέρνους ὅτι οἱ
 Ἕλληνες νικῶεν τὸ καθ' αὐτοὺς καὶ εἰς τὸ πρόσθεν
 οἴχονται διώκοντες, ἐνταῦθα δὴ βασιλεὺς μὲν ἀθροίζει
 τε τοὺς ἑαυτοῦ καὶ συντάττεται, ὁ δὲ Κλέαρχος ἐβου-
 λέετο Πρόξενον καλέσας, πλησιαίτατος γὰρ ἦν, εἰ πέμ-
 ποιέν τινας ἢ πάντες ἴοιεν ἐπὶ τὸ στρατόπεδον ἀρήξοντες.

6. Ἐν τούτῳ καὶ βασιλεὺς δῆλος ἦν προσιῶν πάλιν,

ὥς ἐδόκει, ὅπισθεν. καὶ οἱ μὲν Ἕλληνες στραφέντες παρεσκευάζοντο ὥς ταύτῃ προσιόντος καὶ δεξόμενοι· ὁ δὲ βασιλεὺς ταύτῃ μὲν οὐκ ἦγεν, ἥ δὲ παρήλθεν ἔξω τοῦ εὐωνύμου κέρατος, ταύτῃ καὶ ἀπήγαγεν, ἀναλαβὼν καὶ τοὺς ἐν τῇ μάχῃ κατὰ τοὺς Ἕλληνας αὐτομολήσαντας καὶ Τισσαφέρην καὶ τοὺς σὺν αὐτῷ. 7. ὁ γὰρ Τισσαφέρης ἐν τῇ πρώτῃ συνόδῳ οὐκ ἔφυγεν, ἀλλὰ διήλασε παρὰ τὸν ποταμὸν κατὰ τοὺς Ἕλληνας πελταστάς· διελαύνων δὲ κατέκανε μὲν οὐδένα, διαστάντες δ' οἱ Ἕλληνες ἔπαιον καὶ ἠκόντιζον αὐτούς· Ἐπισθένης δὲ Ἀμφιπολίτης ἦρχε τῶν πελταστῶν καὶ ἐλέγετο φρόνιμος γένεσθαι. 8. ὁ δ' οὖν Τισσαφέρης ὥς μείων· ἔχων ἀπηλλάγη, πάλιν μὲν οὐκ ἀναστρέφει, εἰς δὲ τὸ στρατόπεδον ἀφικόμενος τὸ τῶν Ἑλλήνων ἐκεῖ συντυγχάνει βασιλεῖ, καὶ ὁμοῦ δὴ πάλιν συνταξάμενοι ἐπορεύοντο. 9. ἐπεὶ δ' ἦσαν κατὰ τὸ εὐώνυμον τῶν Ἑλλήνων κέρας, ἔδεισαν οἱ Ἕλληνες μὴ προσάγοιεν πρὸς τὸ κέρας καὶ περιπτύξαντες ἀμφοτέρωθεν αὐτοὺς κατακόψειαν· καὶ ἐδόκει αὐτοῖς ἀναπτύσσειν τὸ κέρας καὶ ποιήσασθαι ὅπισθεν τὸν ποταμὸν. 10. ἐν ᾧ δὲ ταῦτα ἐβουλεύοντο, καὶ δὴ βασιλεὺς παραμειψάμενος εἰς τὸ αὐτὸ σχῆμα κατέστησεν ἀντίαν τὴν φάλαγγα, ὥσπερ τὸ πρῶτον μαχοῦμενος συνήει. ὥς δὲ εἶδον οἱ Ἕλληνες ἐγγὺς τε ὄντας καὶ παρατεταγμένους, αὐθις παιανίσαντες ἐπήρσαν πολὺν ἔτι προθυμότερον ἢ τὸ πρόσθεν. 11. οἱ δ' αὖ βάρβαροι οὐκ ἐδέχοντο, ἀλλ' ἐκ πλέονος ἢ τὸ πρόσθεν ἔφευγον. οἱ δ' ἐπεδίωκον μέχρι κώμης τινός· ἐνταῦθα δ' ἔστησαν οἱ Ἕλληνες. 12. ὑπὲρ γὰρ τῆς κώμης γήλοφος ἦν, ἐφ' οὗ ἀνεστράφησαν οἱ ἀμφὶ βασιλέα, περὶ μὲν οὐκέτι, τῶν δὲ ἱππέων ὁ λόφος ἐνεπλήσθη, ὥστε τὸ ποιοῦμενον μὴ γιγνώσκειν. καὶ τὸ βασιλείον σημεῖον ὁρᾶν ἔφασαν, ἀετὸν τινα χρυσοῦν ἐπὶ πέλγῃς ἐπὶ ξύλου ἀνατεταμένον. 13. ἐπεὶ δὲ

καὶ ἐνταῦθ' ἐχώρουν οἱ Ἕλληνες, λείπουνσι δὴ καὶ τὸν λόφον οἱ ἱππεῖς, οὐ μὴν ἔτι ἀθρόοι, ἀλλ' ἄλλοι ἄλλοθεν ἐψιλοῦντο δ' ὁ λόφος τῶν ἱππέων τέλος δὲ καὶ πάντες ἀπεχώρησαν. 14. ὁ οὖν Κλέαρχος οὐκ ἀνεβίβαζεν ἐπὶ τὸν λόφον, ἀλλ' ὑπὸ αὐτὸν στήσας τὸ στράτευμα πέμπει Λύκιον τὸν Συρακόσιον καὶ ἄλλον ἐπὶ τὸν λόφον, καὶ κελεύει κατιδόντας τὰ ὑπὲρ τοῦ λόφου τί ἐστὶν ἀπαγγεῖλαι. 15. καὶ ὁ Λύκιος ἤλασέ τε καὶ ἰδὼν ἀπαγγέλλει, ὅτι φεύγουσιν ἀνὰ κράτος. σχεδὸν δ' ὅτε ταῦτα ἦν καὶ ἥλιος ἐδύετο. 16. ἐνταῦθα δ' ἔστησαν οἱ Ἕλληνες καὶ θέμενοι τὰ ὄπλα ἀνεπαύοντο· καὶ ἅμα μὲν ἐθαύμαζον, ὅτι οὐδαμοῦ Κῦρος φαίνοιτο, οὐδ' ἄλλος ἀπ' αὐτοῦ οὐδεὶς παρεῖη· οὐ γὰρ ᾔδεσαν αὐτὸν τεθνηκότα, ἀλλ' εἵκαζον ἢ διώκοντα οἴχεσθαι, ἢ καταληψόμενόν τι προεληλακέναι· 17. καὶ αὐτοὶ ἐβουλευόντο εἰ αὐτοῦ μέιναντες τὰ σκευοφόρα ἐνταῦθα ἄγοιντο ἢ ἀπίοιεν ἐπὶ τὸ στρατόπεδον. ἔδοξεν οὖν αὐτοῖς ἀπίεσθαι· καὶ ἀφικνουῦνται ἀμφὶ δόρυπστον ἐπὶ τὰς σκηνάς. 18. ταύτης μὲν τῆς ἡμέρας τοῦτο τὸ τέλος ἐγένετο. καταλαμβάνουσι δὲ τῶν τε ἄλλων χρημάτων τὰ πλεῖστα διηρπασμένα καὶ εἴ τι σιτίον ἢ ποτὸν ἦν· καὶ τὰς ἀμάξας, μεστὰς ἀλεύρων καὶ οἴνου, ἃς παρεσκευάσατο Κῦρος, ἵνα, εἴ ποτε σφοδρὰ τὸ στράτευμα λάβοι ἔνδεια, διαδοίῃ τοῖς Ἕλλησιν· ἦσαν δ' αὐταὶ τετρακόσiai ὥς ἐλέγοντο ἅμαξαι· καὶ ταύτας τότε οἱ σὺν βασιλεῖ διήρπασαν. 19. ὥστε ἄδειπνοὶ ἦσαν οἱ πλεῖστοι τῶν Ἑλλήνων· ἦσαν δὲ καὶ ἀνάριστοι· πρὶν γὰρ δὴ καταλῦσαι τὸ στράτευμα πρὸς ἄριστον βασιλεὺς ἐφάνη. ταύτην μὲν οὖν τὴν νύκτα οὕτω διέγοντο.

BOOK II.

SUMMARY.

CHAP. 1. Negotiations of the Greeks with Arisæus, a Persian commander under Cyrus, whom they offer to place on the throne of Persia, which offer he declines, and resolves to return to Ionia. Artaxerxes summons the Greeks to surrender. 2. The Greeks refuse to surrender, and join Arisæus. After a day's march, they are seized during the night with a panic, which is allayed by Clearchus. 3. Artaxerxes opens negotiations with the Greeks, and consents to allow them to return through his dominions to Ionia, under the guidance of Tissaphernes. 4. The Greeks, distrusting both Arisæus and Tissaphernes, march and encamp by themselves. Both armies cross the Tigris, and reach the river Zabatus. 5. During a halt of three days at this river, Clearchus seeks and obtains an interview with Tissaphernes, at whose desire he brings with him four other generals and twenty captains for a second interview. They are made prisoners by the Persians, and eventually put to death. Arisæus repairs to the Grecian camp, and endeavours to persuade them to give up their arms; the Greeks refuse to comply. 6. Character of the five generals; particularly of Clearchus, Proxenus, and Menon.

The events in this Book extend from Sept. 4th to Oct. 22nd, B.C. 401.

I. Ὡς μὲν οὖν ἡθροίσθη Κύρῳ τὸ Ἑλληνικόν, ὅτε ἐπὶ τὸν ἀδελφὸν Ἀρταξέρξην ἐστράτευετο, καὶ ὅσα ἐν τῇ ἀνόδῳ ἐπράχθη, καὶ ὡς ἡ μάχη ἐγένετο, καὶ ὡς Κύρος ἐτελεύτησε, καὶ ὡς ἐπὶ τὸ στρατόπεδον ἐλθόντες οἱ Ἕλληνες ἐκοιμήθησαν οἰόμενοι τὰ πάντα νικᾶν καὶ Κύρον ζῆν, ἐν τῷ ἔμπροσθεν λόγῳ δεδήλωται. 2. ἅμα δὲ τῇ ἡμέρᾳ συνελθόντες οἱ στρατηγοὶ ἐθαύμαζον, ὅτι Κύρος οὔτε ἄλλον πέμπει σηματοῦντα ὅ,τι χρὴ ποιεῖν,

οὔτε αὐτοὺς φαίνοιτο. ἔδοξεν οὖν αὐτοῖς συσκευασαμένοις ἃ εἶχον καὶ ἐξοπλισμένοις προῖεναι εἰς τὸ πρόσθεν, ἕως Κύρῳ συμμύξαιαν. 3. ἤδη δὲ ἐν ὁρμῇ ὄντων ἅμα ἡλίφ' ἀνίσχοντι ἦλθε Προκλῆς ὁ Τευθρανίας ἄρχων, γεγυνώς ἀπὸ Δαμαράτου τοῦ Λάκωνος, καὶ Γλοῦς ὁ Ταμώ. οὗτοι ἔλεγον ὅτι Κῦρος τέθνηκεν, Ἀριαῖος δὲ πεφευγώς ἐν τῷ σταθμῷ εἶη μετὰ τῶν ἄλλων βαρβάρων ὅθεν τῇ προτεραίᾳ ὠρμῶντο, καὶ λέγοι ὅτι ταύτην μὲν τὴν ἡμέραν περιμείνειεν ἂν αὐτούς, εἰ μέλλοιεν ἦκειν, τῇ δὲ ἄλλῃ ἀπιέναι φαίη ἐπὶ Ἰωνίας, ὅθενπερ ἦλθε. 4. ταῦτα ἀκούσαντες οἱ στρατηγοὶ καὶ οἱ ἄλλοι Ἕλληνες πυνθανόμενοι βαρέως ἔφερον. Κλέαρχος δὲ τάδε εἶπεν. Ἀλλ' ὦφελε μὲν Κῦρος ζῆν· ἐπεὶ δὲ τετελεύτηκεν, ἀπαγγέλλετε Ἀριαίῳ, ὅτι ἡμεῖς νικώμεν τε βασιλέα, καὶ, ὥς ὁρᾶτε, οὐδεὶς ἔτι ἡμῖν μάχεται, καὶ εἰ μὴ ὑμεῖς ἦλθετε, ἐπορευόμεθα ἂν ἐπὶ βασιλέα. ἐπαγγελόμεθα δὲ Ἀριαίῳ, ἔαν ἐνθάδε ἔλθῃ, εἰς τὸν θρόνον τὸν βασιλείου καθιέιν αὐτόν· τῶν γὰρ μάχῃ νικώντων καὶ τὸ ἄρχειν ἐστὶ. 5. ταῦτ' εἰπὼν ἀποστέλλει τοὺς ἀγγέλους καὶ σὺν αὐτοῖς Χειρίσοφον τὸν Λάκωνα καὶ Μένωνα τὸν Θετταλόν· καὶ γὰρ αὐτοὺς Μένων ἐβούλετο· ἦν γὰρ φίλος καὶ ξένος Ἀριαίου. οἱ μὲν ᾤχοντο, Κλέαρχος δὲ περιέμενε. 6. τὸ δὲ στράτευμα ἐπορίζετο σῖτον ὅπως ἐδύνατο ἐκ τῶν ὑποζυγίων, κόπτοντες τοὺς βοῦς καὶ ὄνους· ξύλοις δ' ἐχρῶντο, μικρὸν προϊόντες ἀπὸ τῆς φάλαγγος οὗ ἡ μάχῃ ἐγένετο, τοῖς τε οἰστοῖς πολλοῖς οὖσιν, οὓς ἠνάγκαζον οἱ Ἕλληνες ἐκβάλλειν τοὺς αὐτομολοῦντας παρὰ βασιλέως, καὶ τοῖς γέρβοις καὶ ταῖς ἀσπίσι ταῖς ξυλῖναις ταῖς Αἰγυπτίαις· πολλαὶ δὲ καὶ πέλται καὶ ἅμαξαι ἦσαν φέρεσθαι ἔρημοι· οἷς πᾶσι χρώμενοι κρέα ἐψοντες ἦσθιον ἐκέλευν τὴν ἡμέραν.

7. Καὶ ἤδη τε ἦν περὶ πλήθουσιν ἀγορὰν καὶ ἔρχονται παρὰ βασιλέως καὶ Τισσαφέρνους κήρυκες, οἱ

μὲν ἄλλοι βάρβαροι, ἦν δ' αὐτῶν Φαλῖνος εἰς Ἑλλήν, ὃς ἐτύγχανε παρὰ Τισσαφέρνει ὦν καὶ ἐντίμως ἔχων καὶ γὰρ προσεποιεῖτο ἐπιστήμων εἶναι τῶν ἀμφὶ τάξεις τε καὶ ὀπλομαχίαν. 8. οὗτοι δὲ προσελθόντες καὶ καλέσαντες τοὺς τῶν Ἑλλήνων ἄρχοντας λέγουσιν, ὅτι βασιλεὺς κελεύει τοὺς Ἑλληνας, ἐπεὶ νικῶν τυγχάνει καὶ Κῦρον ἀπέκτονε, παραδόντας τὰ ὄπλα ἰόντας ἐπὶ τὰς βασιλέως θύρας εὐρίσκεσθαι ἂν τι δύνωνται ἀγαθόν. 9. ταῦτα μὲν εἶπον οἱ βασιλέως κήρυκες· οἱ δὲ Ἕλληνες βαρέως μὲν ἤκουσαν, ὅμως δὲ Κλέαρχος τοσοῦτον εἶπεν, ὅτι οὐ τῶν νικῶντων εἴη τὰ ὄπλα παραδιδόναι· ἀλλ', ἔφη, ὑμεῖς μὲν, ὦ ἄνδρες στρατηγοί, τοῦτοις ἀποκρίνασθε ὅ,τι κάλλιστόν τε καὶ ἄριστον ἔχετε· ἐγὼ δὲ αὐτίκα ἤξω. ἐκάλεσε γὰρ τις αὐτὸν τῶν ὑπηρετῶν, ὅπως ἴδοι τὰ ἱερὰ ἐξηρημένα· ἔτυχε γὰρ θυόμενος. 10. ἐνθα δὴ ἀπεκρίνατο Κλεάνωρ μὲν ὁ Ἀοκάς, πρεσβύτατος ὦν, ὅτι πρόσθεν ἂν ἀποθάνοιεν ἢ τὰ ὄπλα παραδοίησαν· Πρόξενος δὲ ὁ Θηβαῖος, Ἄλλ' ἐγώ, ἔφη, ὦ Φαλῖνε, θαυμάζω πότερα ὥς κρατῶν βασιλεὺς αἰτεῖ τὰ ὄπλα ἢ ὥς διὰ φιλίαν δῶρα. εἰ μὲν γὰρ ὥς κρατῶν, τί δεῖ αὐτὸν αἰτεῖν καὶ οὐ λαβεῖν ἐλθόντα; εἰ δὲ πείσας βούλεται λαβεῖν, λεγέτω τί ἔσται τοῖς στρατιώταις, ἔαν αὐτῷ ταῦτα χαρίσωνται. 11. πρὸς ταῦτα Φαλῖνος εἶπε, Βασιλεὺς νικῶν ἡγεῖται, ἐπεὶ Κῦρον ἀπέκτονε· τίς γὰρ αὐτῷ ἔστιν ὅστις τῆς ἀρχῆς ἀντιποιεῖται; νομίζει δὲ καὶ ὑμᾶς ἑαυτοῦ εἶναι, ἔχων ἐν μέσῃ τῇ ἑαυτοῦ χώρᾳ καὶ ποταμῶν ἐντὸς ἀδιαβάτων, καὶ πλήθος ἀνθρώπων ἐφ' ὑμᾶς δυνάμενος ἀγαγεῖν, ὅσον οὐδ', εἰ παρέχοι ὑμῖν, δύναισθε ἂν ἀποκτεῖναι.

12. Μετὰ τοῦτον Θεόπομπος Ἀθηναῖος εἶπεν, ὦ Φαλῖνε, νῦν, ὥς σὺ ὀρᾷς, ἡμῖν οὐδὲν ἔστιν ἀγαθὸν ἄλλο εἰ μὴ ὄπλα καὶ ἀρετή. ὄπλα μὲν οὖν ἔχοντες οἰόμεθα ἂν καὶ τῇ ἀρετῇ χρῆσθαι, παραδόντες δ' ἂν ταῦτα καὶ

τῶν σωμάτων στερηθῆναι. μὴ οὖν οἷον τὰ μόνα ἀγαθὰ ἡμῖν ὄντα ὑμῖν παραδώσειν, ἀλλὰ σὺν τούτοις καὶ περὶ τῶν ὑμετέρων ἀγαθῶν μαχούμεθα. 13. ἀκούσας δὲ ταῦτα ὁ Φαλῖνος ἐγέλασε καὶ εἶπεν, Ἄλλὰ φιλοσόφῳ μὲν ξοικας, ὦ νεανίσκε, καὶ λέγεις οὐκ ἀχάριστα· ἴσθι μέντοι ἀνόητος ὢν, εἰ οἶει τὴν ὑμετέραν ἀρετὴν περιγενέσθαι ἂν τῆς βασιλέως δυνάμεως. 14. ἄλλους δέ τινας ἔφασαν λέγειν ὑπομαλακισμένους, ὥς καὶ Κῦρῳ πιστοὶ ἐγένοντο καὶ βασιλεῖ ἂν πολλοῦ ἄξιοι γένοιοντο, εἰ βούλοιτο φίλος γενέσθαι· καὶ εἴτε ἄλλο τι θέλοι χρῆσθαι, εἴτ' ἐπ' Αἴγυπτον στρατεύειν, συγκαταστρέψαιντ' ἂν αὐτῷ. 15. ἐν τούτῳ Κλέαρχος ἦκε, καὶ ἠρώτησεν εἰ ἤδη ἀποκεκριμένοι εἶεν. Φαλῖνος δὲ ὑπολαβὼν εἶπεν, Οὗτοι μὲν, ὦ Κλέαρχε, ἄλλος ἄλλα λέγει· σὺ δ' ἡμῖν εἰπὲ τί λέγεις. 16. ὁ δ' εἶπεν, Ἐγὼ σε, ὦ Φάλινε, ἄσμενος ἐώρακα, οἶμαι δὲ καὶ οἱ ἄλλοι πάντες· σύ τε γὰρ Ἕλλην εἶ καὶ ἡμεῖς τοσοῦτοι ὄντες, ὅσους σὺ ὀρᾷς. ἐν τοιούτοις δὲ ὄντες πράγμασι συμβουλευόμεθά σοι, τί χρὴ ποιεῖν περὶ ὧν λέγεις. 17. σὺ οὖν πρὸς θεῶν συμβούλευσον ἡμῖν ὅ,τι σοι δοκεῖ κάλλιστον καὶ ἄριστον εἶναι, καὶ ὃ σοι τιμὴν οἴσει εἰς τὸν ἔπειτα χρόνον ἀναλεγόμενον, ὅτι Φαλῖνός ποτε πεμφθεὶς παρὰ βασιλέως κελεύσων τοὺς Ἕλληνας τὰ ὅπλα παραδοῦναι ξυμβουλευομένοις ξυμβούλευσεν αὐτοῖς τάδε. οἶσθα δὲ ὅτι ἀνάγκη λέγεσθαι ἐν τῇ Ἑλλάδι ἃ ἂν συμβουλευῇς. 18. ὁ δὲ Κλέαρχος ταῦτα ὑπήγετο, βουλόμενος καὶ αὐτὸν τὸν παρὰ βασιλέως πρεσβεύοντα ξυμβουλευῆσαι μὴ παραδοῦναι τὰ ὅπλα, ὅπως εὐέλπιδες μᾶλλον εἶεν οἱ Ἕλληνες. Φαλῖνος δὲ ὑποστρέψας παρὰ τὴν δόξαν αὐτοῦ εἶπεν, 19. Ἐγὼ, εἰ μὲν τῶν μυρίων ἐλπίδων μίᾳ τις ὑμῖν ἔστι σωθῆναι πολεμοῦντας βασιλεῖ, συμβουλεύω μὴ παραδιδόναι τὰ ὅπλα· εἰ δέ τοι μηδεμίᾳ σωτηρίας ἔστιν ἐλπίς ἀκοντος βασιλέως, συμβουλεύω σώζεσθαι ὑμῖν ὅπῃ

δυνατόν. 20. Κλέαρχος δὲ πρὸς ταῦτα εἶπεν, Ἄλλα ταῦτα μὲν δὴ σὺ λέγεις· παρ' ἡμῶν δὲ ἀπάγγελλε τάδε, ὅτι ἡμεῖς οἴομεθα, εἰ μὲν δέοι βασιλεῖ φίλους εἶναι, πλείονος ἂν ἄξιοι εἶναι φίλοι ἔχοντες τὰ ὄπλα ἢ παραδόντες ἄλλῃ, εἰ δὲ δέοι πολεμεῖν, ἄμεινον ἂν πολεμεῖν ἔχοντες τὰ ὄπλα ἢ ἄλλῃ παραδόντες. 21. ὁ δὲ Φαλῖνος εἶπε, Ταῦτα μὲν δὴ ἀπαγγελοῦμεν· ἀλλὰ καὶ τάδε ὑμῖν εἰπεῖν ἐκέλευσε βασιλεὺς, ὅτι μένουσι μὲν αὐτοῦ σπονδαὶ εἴησαν, προῖοῦσι δὲ καὶ ἀπιοῦσι πόλεμος. εἶπατε οὖν καὶ περὶ τούτου, πότερα μενεῖτε καὶ σπονδαὶ εἰσιν, ἢ ὥς πολέμου ὄντος παρ' ὑμῶν ἀπαγγελῶ. 22. Κλέαρχος δ' ἔλεξεν, Ἀπάγγελλε τοίνυν καὶ περὶ τούτου, ὅτι καὶ ἡμῖν ταῦτα δοκεῖ, ἅπερ καὶ βασιλεῖ. Τί οὖν ταῦτά ἐστιν; ἔφη ὁ Φαλῖνος. ἀπεκρίνατο ὁ Κλέαρχος, Ἦν μὲν μένωμεν, σπονδαί, ἀπιοῦσι δὲ καὶ προῖοῦσι πόλεμος. 23. ὁ δὲ πάλιν ἠρώτησε, Σπονδὰς ἢ πόλεμον ἀπαγγελῶ; Κλέαρχος δὲ ταῦτα πάλιν ἀπεκρίνατο, Σπονδαὶ μὲν μένουσιν, ἀπιοῦσι δὲ ἢ προῖοῦσι πόλεμος. ὅ,τι δὲ ποιήσοι οὐ διεσήμηνε.

II. Φαλῖνος μὲν δὴ ὄχρετο καὶ οἱ σὺν αὐτῷ. οἱ δὲ παρὰ Ἀριαίου ἦγον, Προκλήης καὶ Χειρίσοφος· Μένων δὲ αὐτοῦ ἔμενε παρὰ Ἀριαίῳ. οὗτοι δὲ ἔλεγον, ὅτι πολλοὺς φαίη Ἀριαῖος εἶναι Πέρσας ἑαυτοῦ βελτίους, οὓς οὐκ ἂν ἀνασχέσθαι αὐτοῦ βασιλεύοντος· ἀλλ' εἰ βούλεσθε συναπιέναι, ἤκειν ἤδη κελεύει τῆς νυκτός· εἰ δὲ μή, αὐτὸς πρῶτ' ἀπιέναι φησίν. 2. ὁ δὲ Κλέαρχος εἶπεν, Ἄλλ' οὕτω χρή ποιεῖν· ἔαν μὲν ἤκωμεν, ὥσπερ λέγετε· εἰ δὲ μή, πράττετε ὅποιον ἂν τι ὑμῖν οἴησθε μάλιστα συμφέρειν. ὅ,τι δὲ ποιήσοι οὐδὲ τούτοις εἶπε. 3. μετὰ δὲ ταῦτα ἤδη ἡλίου δύνοντος συγκαλέσας τοὺς στρατηγούς καὶ λοχαγούς ἔλεξε τοιάδε. Ἐμοί, ὦ ἄνδρες, θυομένῳ ἵεναι ἐπὶ βασιλέα οὐκ ἐγίγνετο τὰ ἱερά. καὶ εἰκότως ἄρα οὐκ ἐγίγνετο· ὥς γὰρ ἐγὼ νῦν πυνθάνομαι,

ἐν μέσῳ ἡμῶν καὶ βασιλέως ὁ Τίγρης ποταμός ἐστι ναυσίπορος, ὃν οὐκ ἂν δυναίμεθα ἄνευ πλοίων διαβῆναι· πλοῖα δὲ ἡμεῖς οὐκ ἔχομεν. οὐ μὲν δὴ αὐτοῦ γε μένειν οἶόν τε· τὰ γὰρ ἐπιτήδεια οὐκ ἔστιν ἔχειν· ἴνα δὲ παρὰ τοὺς Κύρου φίλους πάντῃ καλὰ ἡμῖν τὰ ἱερὰ ἦν. 4. ὧδε οὖν χρή ποιεῖν· ἀπιόντας δειπνεῖν ὅ,τι τις ἔχει· ἐπειδὴν δὲ σημήνηι τῷ κέρατι ὥς ἀναπαύεσθαι, συσκευάζεσθε· ἐπειδὴν δὲ τὸ δεύτερον, ἀνατίθεσθε ἐπὶ τὰ ὑποζύγια· ἐπὶ δὲ τῷ τρίτῳ ἔπεσθε τῷ ἡγουμένῳ, τὰ μὲν ὑποζύγια ἔχοντες πρὸς τοῦ ποταμοῦ, τὰ δὲ ὄπλα ἔξω. 5. ταῦτα ἀκούσαντες οἱ στρατηγοὶ καὶ λοχαγοὶ ἀπῆλθον καὶ ἐπόλουν οὕτω. καὶ τὸ λοιπὸν ὁ μὲν ἤρχεν, οἱ δὲ ἐπείθοντο, οὐχ ἐλόμενοι, ἀλλὰ ὀρώντες ὅτι μόνος ἐφρόνει οἷα ἔδει τὸν ἄρχοντα, οἱ δ' ἄλλοι ἄπειροι ἦσαν. 6. ἀριθμὸς δὲ τῆς ὁδοῦ, ἣν ἦλθον ἐξ Ἐφέσου τῆς Ἰωνίας μέχρι τῆς μάχης, σταθμοὶ τρεῖς καὶ ἐνεήκοντα, παρασάγγαι πέντε καὶ τριάκοντα καὶ πεντακόσιοι, στάδιοι πεντήκοντα καὶ ἑξακισχίλιοι καὶ μύριοι· ἀπὸ δὲ τῆς μάχης ἐλέγοντο εἶναι εἰς Βαβυλῶνα στάδιοι ἐξήκοντα καὶ τριακόσιοι.

7. Ἐντεῦθεν, ἐπεὶ σκότος ἐγένετο, Μιλτοκύθης μὲν ὁ Θράξ ἔχων τοὺς τε ἱππέας τοὺς μεθ' αὐτοῦ εἰς τετταράκοντα καὶ τῶν πεζῶν Θρακῶν ὥς τριακοσίους ἡτόμολησε πρὸς βασιλέα. 8. Κλέαρχος δὲ τοῖς ἄλλοις ἡγεῖτο κατὰ τὰ παρηγγελμένα, οἱ δ' εἶποντο· καὶ ἀφικνούνται εἰς τὸν πρῶτον στραθμὸν παρὰ Ἀριαῖον καὶ τὴν ἐκείνου στρατιὰν ἀμφὶ μέσας νύκτας· καὶ ἐν τάξει θέμενοι τὰ ὄπλα ξυνήλθον οἱ στρατηγοὶ καὶ λοχαγοὶ τῶν Ἑλλήνων παρὰ Ἀριαῖον καὶ ὥμοσαν οἱ τε Ἕλληνες καὶ Ἀριαῖος καὶ τῶν σὺν αὐτῷ οἱ κράτιστοι μήτε προδώσειν ἀλλήλους σύμμαχοί τε ἔσεσθαι· οἱ δὲ βάρβαροι προσώμοσαν καὶ ἡγήσεσθαι ἀδόλως. 9. ταῦτα δ' ὥμοσαν, σφάξαντες ταῦρον καὶ λύκον καὶ κάπρον καὶ κρινὸν εἰς ὠσπίδα, οἱ μὲν Ἕλληνες βάπτουντες ξίφος, οἱ δὲ βάρβαροι

λόγῃην. 10. ἐπεὶ δὲ τὰ πιστὰ ἐγένετο, εἶπεν ὁ Κλέαρχος, Ἄγε δὴ, ὦ Ἀριαῖε, ἐπείπερ ὁ αὐτὸς ὑμῖν στόλος ἐστὶ καὶ ἡμῖν, εἰπέ τίνα γνώμην ἔχεις περὶ τῆς πορείας, πότερον ἀπιμεν ἢ ὑπερ ἤλθομεν, ἢ ἄλλην τιὰ ἐννευσηκέναι δοκεῖς ὁδὸν κρείττω. 11. ὁ δ' εἶπεν, Ἦν μὲν ἤλθομεν ἀπιόντες παντελῶς ἂν ὑπὸ λιμοῦ ἀπολοίμεθα· ὑπάρχει γὰρ νῦν ἡμῖν οὐδὲν τῶν ἐπιτηδείων. ἑπτακαίδεκα γὰρ σταθμῶν τῶν ἐγγυτάτῳ οὐδὲ δεῦρο ἴοντες ἐκ τῆς χώρας οὐδὲν εἶχομεν λαμβάνειν. ἔνθα δ' εἴ τι ἦν, ἡμεῖς διαπορευόμενοι κατεδαπανήσαμεν. νῦν δ' ἐπινοοῦμεν πορεύεσθαι μακροτέραν μέν, τῶν δ' ἐπιτηδείων οὐκ ἀπορήσομεν. 12. πορευτέον δ' ἡμῖν τοὺς πρώτους σταθμοὺς ὥς ἂν δυνώμεθα μακροτάτους, ἵνα ὥς πλείστον ἀποσπασθῶμεν τοῦ βασιλικοῦ στρατεύματος· ἦν γὰρ ἅπαξ δύο ἢ τριῶν ἡμερῶν ὁδὸν ἀπόσχωμεν, οὐκέτι μὴ δύνηται βασιλεὺς ἡμᾶς καταλαβεῖν. ὀλίγῳ μὲν γὰρ στρατεύματι οὐ τολμήσει ἐφέπεσθαι· πολλὴν δ' ἔχων στόλον οὐ δύνησεται ταχέως πορεύεσθαι. ἴσως δὲ καὶ τῶν ἐπιτηδείων σπανιεῖ. ταύτην, ἔφη, τὴν γνώμην ἔχω ἔγωγε.

13. Ἦν δὲ αὕτη ἡ στρατηγία οὐδὲν ἄλλο δυναμένη ἢ ἀποδρᾶναι ἢ ἀποφυγεῖν· ἡ δὲ τύχη ἐστρατήγησε κάλλιον. ἐπεὶ γὰρ ἡμέρα ἐγένετο, ἐπορεύοντο ἐν δεξιᾷ ἔχοντες τὸν ἥλιον, λογιζόμενοι ἥξειν ἅμα ἡλίῳ δύνοντι εἰς κώμας τῆς Βαβυλωνίας χώρας· καὶ τοῦτο μὲν οὐκ ἐψεύσθησαν. 14. ἔτι δὲ ἀμφὶ δειλὴν ἔδοξαν πολεμίους ὄρᾶν ἱππέας· καὶ τῶν τε Ἑλλήνων οἱ μὴ ἔτυχον ἐν ταῖς τάξεσιν ὄντες εἰς τὰς τάξεις ἔθειον, καὶ Ἀριαῖος, ἐτύγχανε γὰρ ἐφ' ἀμάξης πορευόμενος, διότι ἐτέτρωτο, καταβὰς ἐθωρακίζετο καὶ οἱ σὺν αὐτῷ. 15. ἐν ᾧ δὲ ὠπλίζοντο ἤκουον λέγοντες οἱ προπεμφθέντες σκοποί, ὅτι οὐχ ἱππεῖς εἰσιν ἀλλ' ὑπόζυγια νέμονται. καὶ εὐθὺς ἔγνωσαν πάντες, ὅτι ἐγγὺς πού ἐστρατοπεδεύετο βασιλεὺς· καὶ γὰρ καὶ καπνὸς ἐφάνετο ἐν κώμαις οὐ πρόσω. 16. Κλέαρχος δὲ ἐπὶ μὲν τοὺς

πολεμίους οὐκ ἦγεν ἥδει γὰρ καὶ ἀπειρήκοντας τοὺς στρατιώτας καὶ ἀσίτους δυνασ· ἥδη δὲ καὶ ὁψέ ἦν· οὐ μέντοι οὐδὲ ἀπέκλινε, φυλαττόμενος μὴ δοκοίῃ φεύγειν, ἀλλ' εὐθύωρον ἄγων ἅμα τῷ ἡλίῳ δυομένῳ εἰς τὰς ἐγγυτάτω κώμας τοὺς πρώτους ἔχων κατεσκήνωσεν, ἐξ ὧν διήρπαστο ὑπὸ τοῦ βασιλικοῦ στρατεύματος καὶ αὐτὰ τὰ ἀπὸ τῶν οἰκιῶν ξύλα. 17. οἱ μὲν οὖν πρῶτοι δμῳς τρόπῳ τιὰ ἐστρατοπεδεύσαντο, οἱ δὲ ὕστεροι σκοταῖοι προσιόντες ὥς ἐτύγχανον ἕκαστοι ἠὺλίζοντο, καὶ κραυγὴν πολλὴν ἐποίουν καλοῦντες ἀλλήλους, ὥστε καὶ τοὺς πολεμίους ἀκούειν ὥστε οἱ μὲν ἐγγύτατα τῶν πολεμίων καὶ ἔφυγον ἐκ τῶν σκηνωμάτων. 18. δῆλον δὲ ταῦτο τῇ ὕστεραίᾳ ἐγένετο· οὔτε γὰρ ὑποζύγιον ἔτι οὐδὲν ἐφάνη, οὔτε στρατόπεδον οὔτε καπνὸς οὐδαμοῦ πλησίον. ἐξεπλάγη δὲ, ὥς ἔοικε, καὶ βασιλεὺς τῇ ἐφόδῳ τοῦ στρατεύματος. ἐδήλωσε δὲ τοῦτο οἷς τῇ ὕστεραίᾳ ἔπραττε. 19. προΐουσῃς μέντοι τῆς νυκτὸς ταύτης καὶ τοῖς Ἑλλησι φόβος ἐμπίπτει, καὶ θόρυβος καὶ δοῦπος ἦν, οἷον εἰκὸς φόβου ἐμπεσόντος γίγνεσθαι. 20. Κλέαρχος δὲ Τολμίδην Ἡλείον, ὃν ἐτύγχανεν ἔχων παρ' ἑαυτῷ κήρυκα ἀριστον τῶν τότε, τοῦτον ἀνειπεῖν ἐκέλευσε σιγὴν κατακηρύξαντα, ὅτι προαγορεύουσιν οἱ ἄρχοντες, ὅς ἂν τὸν ἀφέντα τὸν ὄνον εἰς τὰ ὄπλα μηνύσῃ, ὅτι λήψεται μισθὸν τάλαντον ἀργυρίου. 21. ἐπεὶ δὲ ταῦτα ἐκηρύχθη, ἔγνωσαν οἱ στρατιῶται ὅτι κενὸς ὁ φόβος εἶη καὶ οἱ ἄρχοντες σώοι. ἅμα δὲ ὄρθρῳ παρήγγειλεν ὁ Κλέαρχος εἰς τάξιν τὰ ὄπλα τίθεσθαι τοὺς Ἕλληνας ἥπερ εἶχον ὅτε ἦν ἡ μάχη.

III. Ὁ δὲ δὴ ἔγραψα, ὅτι βασιλεὺς ἐξεπλάγη τῇ ἐφόδῳ, τῷδε δῆλον ἦν. τῇ μὲν γὰρ πρόσθεν ἡμέρᾳ πέμπων τὰ ὄπλα παραδιδόναι ἐκέλευε, τότε δὲ ἅμα ἡλίῳ ἀνατέλλοντι κήρυκας ἔπεμψε περὶ σπονδῶν. 2. οἱ δ' ἐπεὶ ἦλθον πρὸς τοὺς προφύλακας, ἐζήτουν τοὺς ἄρχοντας. ἐπειδὴ δὲ ἀπήγγελλον οἱ προφύλακες, Κλέαρχος τυχὼν

τότε τὰς τάξεις ἐπισκοπῶν εἶπε τοῖς προφύλαξι κελεύειν τοὺς κήρυκας περιμένειν ἄχρι ἂν σχολάσῃ. 3. ἐπεὶ δὲ κατέστησε τὸ στράτευμα ὥστε καλῶς ἔχειν ὁρᾶσθαι πάντη φάλαγγα πυκνήν, τῶν δὲ ἀόπλων μηδένα καταφανῆ εἶναι, ἐκάλεσε τοὺς ἀγγέλους, καὶ αὐτός τε προῆλθε τοὺς τε εὐοπλοτάτους ἔχων καὶ εὐειδεστάτους τῶν αὐτοῦ στρατιωτῶν, καὶ τοῖς ἄλλοις στρατηγοῖς ταῦτα ἔφρασεν. 4. ἐπεὶ δὲ ἦν πρὸς τοῖς ἀγγέλοις, ἀνηρώτα τί βούλονται. οἱ δ' ἔλεγον, ὅτι περὶ σπονδῶν ἦκοιεν, ἄνδρες οἵτινες ἱκανοὶ ἔσονται τά τε παρὰ βασιλέως τοῖς Ἑλλήσιν ἀπαγγεῖλαι καὶ τὰ παρὰ τῶν Ἑλλήνων βασιλεῖ. 5. ὁ δὲ ἀπεκρίνατο, Ἀπαγγέλλετε τοῖνυν αὐτῷ, ὅτι μάχης δεῖ πρῶτον· ἄριστον γὰρ οὐκ ἔστιν, οὐδὲ ὁ τολμήσων περὶ σπονδῶν λέγειν τοῖς Ἑλλήσι μὴ πορίσας ἄριστον. 6. ταῦτα ἀκούσαντες οἱ ἄγγελοι ἀπήλαυνον, καὶ ἦκον ταχύ· ὃ καὶ δῆλον ἦν ὅτι ἐγγὺς πού βασιλεὺς ἦν, ἢ ἄλλος τις ὃ ἐπετέτακτο ταῦτα πράττειν· ἔλεγον δὲ ὅτι εἰκότα δοκοῖεν λέγειν βασιλεῖ, καὶ ἦκοιεν ἡγεμόνας ἔχοντες, οἱ αὐτούς, ἐὰν σπονδαὶ γένωνται, ἄξουσιν ἔνθεν ἔξουσι τὰ ἐπιτήδεια. 7. ὁ δὲ ἡρώτα, εἰ αὐτοῖς τοῖς ἀνδράσι σπένδοιτο ἰούσι καὶ ἀπιούσιν, ἢ καὶ τοῖς ἄλλοις ἔσονται σπονδαί. οἱ δὲ, Ἀπασιν, ἔφασαν, μέχρι ἂν βασιλεῖ τὰ παρ' ὑμῶν διαγγελῇ. 8. ἐπεὶ δὲ ταῦτα εἶπον, μεταστησάμενος αὐτοὺς ὁ Κλέαρχος ἐβουλεύετο· καὶ ἐδόκει τὰς σπονδὰς ποιῆσθαι ταχύ, καὶ καθ' ἡσυχίαν ἐλθεῖν τε ἐπὶ τὰ ἐπιτήδεια καὶ λαβεῖν. 9. ὁ δὲ Κλέαρχος εἶπε, Δοκεῖ μὲν κάμοι ταῦτα· οὐ μέντοι ταχύ γε ἀπαγγελῶ, ἀλλὰ διατρέψω, ἔστ' ἂν ὀκνήσωσιν οἱ ἄγγελοι, μὴ ἀποδόξῃ ἡμῖν τὰς σπονδὰς ποιήσασθαι· οἶμαί γε μέντοι, ἔφη, καὶ τοῖς ἡμετέροις στρατιώταις τὸν αὐτὸν φόβον παρέσεσθαι. ἐπεὶ δὲ ἐδόκει καιρὸς εἶναι, ἀπήγγελλεν ὅτι σπένδοιτο, καὶ εὐθὺς ἡγεῖσθαι ἐκέλευε πρὸς τὰ ἐπιτήδεια.

ΙΟ. Καὶ οἱ μὲν ἡγοῦντο, Κλέαρχος μέντοι ἐπορεύετο

τὰς μὲν σπονδὰς ποιησόμενος, τὸ δὲ στρατεύμα ἔχων ἐν τάξει, καὶ αὐτοὺς ὠπισθοφυλάκει. καὶ ἐνετύγχανον τάφροις καὶ αὐλῶσι ὕδατος πλήρεις, ὥς μὴ δυνασθαι διαβαίνειν ἀνευ γεφυρῶν· ἀλλ' ἐποιοῦντο διαβάσεις ἐκ τῶν φοινίκων οἳ ἦσαν ἐκπεπτωκότες, τοὺς δὲ καὶ ἐξέκοπτον. 11. καὶ ἐνταῦθα ἦν Κλέαρχον καταμαθεῖν ὥς ἐπεστάτει, ἐν μὲν τῇ ἀριστερᾷ χειρὶ τὸ δόρυ ἔχων, ἐν δὲ τῇ δεξιᾷ βακτηρίαν· καὶ εἴ τις αὐτῷ δοκοίη τῶν πρὸς τοῦτο τεταγμένων βλακεύειν, ἐκλεγόμενος τὸν ἐπιτήδειον ἔπαισεν αὐν, καὶ ἅμα αὐτοὺς προσελάμβανεν εἰς τὸν πηλὸν ἐμβαίνων· ὥστε πᾶσιν αἰσχύνῃν εἶναι μὴ οὐ συσπυδάξαι. 12. καὶ ἐτάχθησαν μὲν πρὸς αὐτοῦ οἱ τριάκοντα ἔτη γεγονότες· ἐπεὶ δὲ καὶ Κλέαρχον ἑώρων σπυδάζοντα, προσελάμβανον καὶ οἱ πρεσβύτεροι. 13. πολὺν δὲ μᾶλλον ὁ Κλέαρχος ἔσπενδεν, ὑποπτεύων μὴ αἰεὶ οὕτω πλήρεις εἶναι τὰς τάφρους ὕδατος· οὐ γὰρ ἦν ὥρα οἷα τὸ πεδῖον ἄρδεν· ἀλλ' ἵνα ἤδη πολλὰ προφαίνοιτο τοῖς Ἑλλησι δεινὰ εἰς τὴν πορείαν, τούτου ἕνεκα βασιλέα ὑπώπτευν ἐπὶ τὸ πεδῖον τὸ ὕδωρ ἀφεικέναι.

14. Πορευόμενοι δὲ ἀφίκοντο εἰς κώμας, ὅθεν ἀπέδειξαν οἱ ἡγεμόνες λαμβάνειν τὰ ἐπιτήδεια. ἐνὴν δὲ σῖτος πολὺς καὶ οἶνος φοινίκων καὶ ὄξος ἐψητὸν ἀπὸ τῶν αὐτῶν. 15. αὗται δὲ αἱ βάλανοι τῶν φοινίκων, οἷας μὲν ἐν τοῖς Ἑλλησιν ἔστιν ἰδεῖν, τοῖς οἰκέταις ἀπέκειντο, αἱ δὲ τοῖς δεσπόταις ἀποκείμεναι ἦσαν ἀπόλεκτοι, θαυμάσιαι τὸ κάλλος καὶ τὸ μέγεθος, ἥ δὲ ὄψις ἡλέκτρον οὐδὲν διέφερε· τὰς δὲ τινες ξηραίνοντες τραγήματα ἀπετίθεσαν. καὶ ἦν καὶ παρὰ πότον ἡδὺ μὲν, κεφαλαγὲς δέ. 16. ἐνταῦθα καὶ τὸν ἐγκέφαλον τοῦ φοινίκος πρῶτον ἔφαγον οἱ στρατιῶται, καὶ οἱ πολλοὶ ἐθαύμασαν· τό τε εἶδος καὶ τὴν ιδιότητα τῆς ἡδονῆς. ἦν δὲ σφόδρα καὶ τοῦτο κεφαλαγές. ὁ δὲ φοῖνιξ, ὅθεν ἐξαιρεθείη ὁ ἐγκέφαλος, ὅλος αἰάνετο.

17. Ἐνταῦθα ἔμειναν ἡμέρας τρεῖς· καὶ παρὰ μεγάλου βασιλέως ἦκε Τισσαφέρης, καὶ ὁ τῆς βασιλείως γυναικὸς ἀδελφὸς, καὶ ἄλλοι Πέρσαι τρεῖς· δοῦλοι δὲ πολλοὶ εἶποντο. ἐπεὶ δὲ ἀπήντησαν αὐτοῖς οἱ τῶν Ἑλλήνων στρατηγοί, ἔλεγε πρῶτος Τισσαφέρης δι' ἑρμηνέως τοιάδε. 18. Ἐγὼ, ὦ ἄνδρες Ἕλληνες, γέλτων οἰκῶ τῇ Ἑλλάδι, καὶ ἐπεὶ ὑμᾶς εἶδον εἰς πολλὰ κακὰ καὶ ἀμήχανα ἐμπεπτωκότας, εὖρημα ἐποιησάμην, εἰ πως δυναίμην παρὰ βασιλέως αἰτήσασθαι δοῦναι ἐμοὶ ἀποσῶσαι ὑμᾶς εἰς τὴν Ἑλλάδα· οἶμαι γὰρ ἂν οὐκ ἀχαρίστως μοι ἔχειν οὔτε πρὸς ὑμῶν, οὔτε πρὸς τῆς πάσης Ἑλλάδος. 19. ταῦτα δὲ γνοὺς ἡτούμην βασιλέα, λέγων αὐτῷ, ὅτι δικαίως ἂν μοι χαρίζοιτο, ὅτι αὐτῷ Κῦρόν τε ἐπιστρατεύοντα πρῶτος ἡγγεῖλα, καὶ βοήθειαν ἔχων ἅμα τῇ ἀγγελίᾳ ἀφικόμεν, καὶ μόνος τῶν κατὰ τοὺς Ἕλληνας τεταγμένων οὐκ ἔφυγον, ἀλλὰ διήλασα καὶ συνέμιξα βασιλεῖ ἐν τῷ ὑμετέρῳ στρατοπέδῳ, ἐνθα βασιλεὺς ἀφίκετο, ἐπεὶ Κῦρον ἀπέκτεινε, καὶ τοὺς ξὺν Κύρῳ βαρβάρους ἐδίωξα σὺν τοῖσδε τοῖς παροῦσι νῦν μετ' ἐμοῦ, οἵπερ αὐτῷ εἰσι πιστότατοι. 20. καὶ περὶ μὲν τούτων ὑπέσχετά μοι βουλευσασθαι· ἐρέσθαι δέ με ὑμᾶς ἐκέλευσεν ἐλθόντα, τίνος ἕνεκεν ἐστρατεύσατε ἐπ' αὐτόν. καὶ συμβουλεύω ὑμῖν μετρίως ἀποκρίνασθαι, ἵνα μοι εὐπρακτότερον ᾖ, ἢ ἂν τι δύνωμαι ἀγαθὸν ὑμῖν παρ' αὐτοῦ διαπράξασθαι.

21. Πρὸς ταῦτα μεταστάντες οἱ Ἕλληνες ἐβουλεύοντο· καὶ ἀπεκρίναντο, Κλέαρχος δ' ἔλεγεν· Ἡμεῖς οὔτε συνήλθομεν ὥς βασιλεῖ πολεμήσουντες, οὔτ' ἐπορευόμεθα ἐπὶ βασιλέα, ἀλλὰ πολλὰς προφάσεις Κῦρος εὔρισκεν, ὥς καὶ σὺ εὖ οἶσθα, ἵνα ὑμᾶς τε ἀπαρασκευάστους λάβοι καὶ ἡμᾶς ἐνθάδε ἀναγάγοι. 22. ἐπεὶ μέντοι ἤδη αὐτὸν ἐωρῶμεν ἐν δεινῷ ὄντα, ῥοχύνθημεν καὶ θεοὺς καὶ ἀνθρώπους προδοῦναι αὐτόν, ἐν τῷ πρόσθεν χρόνῳ παρέχοντες ἡμᾶς αὐτοὺς εὖ ποιεῖν. 23. ἐπεὶ δὲ Κῦρος τέθνηκεν,

οὔτε βασιλεῖ ἀντιποιούμεθα τῆς ἀρχῆς, οὔτ' ἔστιν ὅτου ἔνεκα βουλοίμεθ' ἂν τὴν βασιλέως χώραν κακῶς ποιῶν, οὐδ' αὐτὸν ἀποκτεῖναι ἂν ἐθέλοιμεν, πορευοίμεθα δ' ἂν οἴκαδε, εἴ τις ἡμᾶς μὴ λυποίῃ· ἀδικοῦντα μέντοι πειρασόμεθα σὺν τοῖς θεοῖς ἀμύνασθαι· ἔαν μέντοι τις ἡμᾶς καὶ εὖ ποιῶν ὑπάρχῃ, καὶ τούτου εἰς γε δύναμιν οὐχ ἡττησόμεθα εὖ ποιοῦντες. ὁ μὲν οὕτως εἶπεν.

24. Ἀκούσας δὲ ὁ Τισσαφέρνης ἔφη, Ταῦτα ἐγὼ ἀπαγγελῶ βασιλεῖ, καὶ ὑμῖν πάλιν τὰ παρ' ἐκείνου· μέχρι δ' ἂν ἐγὼ ἦκω αἱ σπονδαὶ μενόντων· ἀγορὰν δὲ ἡμεῖς παρέξομεν. 25. καὶ εἰς μὲν τὴν ὑστεραίαν οὐχ ἦκεν ὥσθ' οἱ Ἕλληνες ἐφρόντιζον· τῇ δὲ τρίτῃ ἦκων ἔλεγεν, ὅτι διαπεπραγμένος ἦκοι παρὰ βασιλέως δοθῆναι αὐτῷ· σώζειν τοὺς Ἕλληνας, καί περ πάνυ πολλῶν ἀντιλεγόντων, ὥς οὐκ ἄξιον εἶναι βασιλεῖ ἀφεῖναι τοὺς ἐφ' ἑαυτὸν στρατευσαμένους. 26. τέλος δὲ εἶπε, καὶ νῦν ἔξεστιν ὑμῖν πιστὰ λαβεῖν παρ' ἡμῶν, ἢ μὴν φιλίαν παρέξειν ὑμῖν τὴν χώραν· καὶ ἀδόλως ἀπάξειν εἰς τὴν Ἑλλάδα ἀγορὰν παρέχοντας· ὅπου δ' ἂν μὴ ἦ πρίασθαι, λαμβάνειν ὑμᾶς ἐκ τῆς χώρας ἐάσομεν τὰ ἐπιτήδεια. 27. ὑμᾶς δ' αὖ ἡμῖν δεήσει ὁμόσαι ἢ μὴν πορεύεσθαι ὥς διὰ φιλίας ἀσινῶς σῖτα καὶ ποτὰ λαμβάνοντας ὁπόταν μὴ ἀγορὰν παρέχωμεν· ἡμὲν δὲ παρέχωμεν ἀγορὰν, ὠνουμένους ἔξιν τὰ ἐπιτήδεια. 28. ταῦτα ἔδοξε, καὶ ὤμοσαν καὶ δεξιὰς ἔδοσαν Τισσαφέρνης καὶ ὁ τῆς βασιλέως γυναικὸς ἀδελφὸς τοῖς τῶν Ἑλλήνων στρατηγοῖς καὶ λοχαγοῖς, καὶ ἔλαβον παρὰ τῶν Ἑλλήνων. 29. μετὰ δὲ ταῦτα Τισσαφέρνης εἶπε, Νῦν μὲν δὴ ἀπειμι ὥς βασιλέα· ἐπειδὰν δὲ διαπράξωμαι ἀδέομαι, ἦξω συσκευασάμενος ὥς ἀπάξω ὑμᾶς εἰς τὴν Ἑλλάδα, καὶ αὐτὸς ἀπὼν ἐπὶ τὴν ἑμαυτοῦ ἀρχήν.

IV. Μετὰ ταῦτα περιέμενον Τισσαφέρνην οἱ τε Ἕλληνες καὶ Ἀριαῖος ἐγγὺς ἀλλήλων ἐστρατοπεδευμένοι ἡμέρας πλείους ἢ ἑκοσιν· ἐν δὲ ταύταις ἀφικνούνται·

πρὸς Ἀριαῖον καὶ οἱ ἀδελφοὶ καὶ οἱ ἄλλοι ἀναγκαῖοι, καὶ πρὸς τοὺς σὺν ἐκείνῳ Περσῶν τινες, παρεθάρρυνόν τε καὶ δεξιὰς ἐνιοι παρὰ βασιλέως ἔφερον μὴ μνησικακήσῃ βασιλέα αὐτοῖς τῆς σὺν Κύρῳ ἐπιστρατείας, μηδὲ ἄλλου μηδενὸς τῶν παρωχημένων. 2. τούτων δὲ γιγνομένων ἐνδηλοὶ ἦσαν οἱ περὶ Ἀριαῖον ἦττον προσέχοντες τοῖς Ἕλλησι τὸν νοῦν ὥστε καὶ διὰ τοῦτο τοῖς μὲν πολλοῖς τῶν Ἑλλήνων οὐκ ἤρεσκον, ἀλλὰ προσιόντες τῷ Κλεάρχῳ ἔλεγον καὶ τοῖς ἄλλοις στρατηγοῖς. 3. Τί μένομεν; ἢ οὐκ ἐπιστάμεθα ὅτι βασιλεὺς ἡμᾶς ἀπολέσαι ἂν περὶ παντὸς ποιήσαιοτο, ἵνα καὶ τοῖς ἄλλοις Ἕλλησι φόβος ἢ ἐπὶ βασιλέα μέγαν στρατεύειν; καὶ νῦν μὲν ἡμᾶς ὑπάγεται μένειν διὰ τὸ διεσπάρθαι αὐτῷ τὸ στράτευμα· ἐπὶ δὲ πάλιν ἀλίσθη αὐτῷ ἡ στρατιά, οὐκ ἔστιν ὅπως οὐκ ἐπιθήσεται ἡμῖν. 4. ἴσως δέ που ἢ ἀποσκάπτει τι, ἢ ἀποτεριχίζει, ὥς ἄπορος ἢ ἡ ὁδός. οὐ γάρ ποτε ἐκὼν γε βουλήσεται ἡμᾶς ἐλθόντας εἰς τὴν Ἑλλάδα ἀπαγγεῖλαι, ὥς ἡμεῖς τοσοῦδε ὄντες ἐνικῶμεν τὸν βασιλέα ἐπὶ ταῖς θύραις αὐτοῦ, καὶ καταγελάσαντες ἀπῆλθομεν.

5. Κλεάρχος δὲ ἀπεκρίνατο τοῖς ταῦτα λέγουσιν, Ἐγὼ ἐνθυμοῦμαι μὲν καὶ ταῦτα πάντα· ἐννοῶ δ' ὅτι, εἰ νῦν ἄπιμεν, δόξομεν ἐπὶ πολέμῳ ἀπιέναι καὶ παρὰ τὰς σπονδὰς ποιεῖν. ἔπειτα πρῶτον μὲν ἀγορὰν οὐδεὶς παρέξει ἡμῖν, οὐδὲ ὅθεν ἐπισιτινόμεθα· αὐθις δὲ ὁ ἡγησόμενος οὐδεὶς ἔσται· καὶ ἅμα ταῦτα ποιούντων ἡμῶν εὐθὺς Ἀριαῖος ἀφεστήξει· ὥστε φίλος ἡμῖν οὐδεὶς λελεῖψεται, ἀλλὰ καὶ οἱ πρόσθεν ὄντες πολέμιοι ἡμῖν ἔσονται. 6. ποταμὸς δ' εἰ μὲν τις καὶ ἄλλος ἄρα ἡμῖν ἔστι διαβατέος οὐκ οἶδα· τὸν δ' οὖν Εὐφράτην οἶδαμεν ὅτι ἀδύνατον διαβῆναι κωλυνόντων πολεμίων. οὐ μὲν δὴ, ἂν μάχεσθαι γε δέη, ἵππεῖς εἰσιν ἡμῖν ξύμμαχοι, τῶν δὲ πολεμίων ἵππεῖς εἰσιν οἱ πλείστοι καὶ πλείστου ἄξιοι ὥστε νικῶντες μὲν τίνα ἂν ἀποκτείναιμεν; ἡττωμένων δὲ

οὐδένα οἶόν τε σωθῆναι. 7. ἐγὼ μὲν οὖν βασιλέα, ᾧ οὕτω πολλά ἐστι τὰ σύμμαχα, εἶπερ προθυμεῖται ἡμᾶς ἀπολέσαι, οὐκ οἶδα ὅ,τι δεῖ αὐτὸν ὁμόσαι καὶ δεξιὰν δοῦναι καὶ θεοὺς ἐπιορκῆσαι καὶ τὰ ἑαυτοῦ πιστὰ ἄπιστα ποιῆσαι Ἑλληνσί τε καὶ βαρβάροις. Τοιαῦτα πολλὰ ἔλεγεν.

8. Ἐν δὲ ταύτῳ ἦκε Τισσαφέρνης ἔχων τὴν ἑαυτοῦ δύναμιν ὥς εἰς οἶκον ἀπιὼν, καὶ Ὀρόντας τὴν ἑαυτοῦ δύναμιν ἦγε δὲ καὶ τὴν θυγατέρα τὴν βασιλέως ἐπὶ γάμῳ. 9. ἐντεῦθεν δὲ ἤδη Τισσαφέρνους ἡγουμένου καὶ ἀγορὰν παρέχοντος ἐπορεύοντο· ἐπορεύετο δὲ καὶ Ἀριαῖος τὸ Κύρου βαρβαρικὸν ἔχων στράτευμα ἅμα Τισσαφέρνει καὶ Ὀρόντῃ, καὶ ξυνεστρατοπεδεύετο σὺν ἐκείνοις. 10. οἱ δὲ Ἕλληνες ὑφορῶντες τοῦτους αἰτοὶ ἐφ' ἑαυτῶν ἐχώρουν ἡγεμόνας ἔχοντες. ἐστρατοπεδεύοντο δὲ ἐκάστοτε ἀπέχοντες ἀλλήλων παρασάγγην καὶ μείον. ἐφυλάττοντο δὲ ἀμφοτέρω ὥσπερ πολεμίους ἀλλήλους, καὶ εὐθύς τοῦτο ὑποψίαν παρείχεν. 11. ἐνίοτε δὲ καὶ ξυλιζόμενοι ἐκ τοῦ αὐτοῦ καὶ χόρτον καὶ ἄλλα τοιαῦτα ξυλλέγοντες, πληγὰς ἐνέτεινον ἀλλήλοις· ὥστε καὶ τοῦτο ἐχθραν παρείχε. 12. διελθόντες δὲ τρεῖς σταθμοὺς ἀφίκοντο πρὸς τὸ Μηδίας καλούμενον τεῖχος, καὶ παρήλθον εἰσω αὐτοῦ. ἦν δὲ ὠκοδομημένον πλίνθοις ὀπταῖς ἐν ἀσφάλτῳ κειμέναις, εὖρος εἴκοσι ποδῶν, ὕψος δὲ ἑκατόν· μῆκος δ' ἐλέγετο εἶναι εἴκοσι παρασαγγῶν ἀπέχει δὲ Βαβυλῶνος οὐ πολὺ. 13. ἐντεῦθεν δ' ἐπορεύθησαν σταθμοὺς δύο, παρασάγγας ὀκτώ, καὶ διέβησαν διώρυχας δύο, τὴν μὲν ἐπὶ γεφύρας, τὴν δὲ ἐξευγμένην πλοίοις ἐπτά· αὗται δ' ἦσαν ἀπὸ τοῦ Τίγρητος ποταμοῦ· κατετέμνητο δὲ ἐξ αὐτῶν καὶ τάφροι ἐπὶ τὴν χώραν, αἱ μὲν πρῶται μεγάλαι, ἔπειτα δ' ἐλάττους· τέλος δὲ καὶ μικροὶ ὀχετοί, ὥσπερ ἐν τῇ Ἑλλάδι ἐπὶ τὰς μελίσσας καὶ ἀφικνουῦνται ἐπὶ τὸν Τίγρητα πόταμον, πρὸς ᾧ πόλις

ἦν μεγάλη καὶ πολυάνθρωπος, ἥ ὄνομα Σιπτάκη, ἀπέχουσα τοῦ ποταμοῦ σταδίους πεντεκαίδεκα. 14. οἱ μὲν οὖν Ἕλληνες παρ' αὐτὴν ἐσκήνησαν ἐγγὺς παραδείσου μεγάλου καὶ καλοῦ καὶ δασέος παντοίων δένδρων· οἱ δὲ βάρβαροι διαβεβηκότες τὸν Τίγρητα οὐ μέντοι καταφανεῖς ἦσαν.

15. Μετὰ δὲ τὸ δεῖπνον ἔτυχον ἐν περιπάτῳ ὄντες πρὸ τῶν ὄπλων Πρόξενος καὶ Ξενοφῶν· καὶ προσελθὼν ἄνθρωπός τις ἠρώτησε τοὺς προφύλακας, ποῦ ἂν ἴδοι Πρόξενον ἢ Κλέαρχον· Μένωνα δὲ οὐκ ἐξήτει, καὶ ταῦτα παρ' Ἀριαίου ὧν τοῦ Μένωνος ξένου. 16. ἐπεὶ δὲ Πρόξενος εἶπεν, ὅτι αὐτός εἰμι ὃν ζητεῖς, εἶπεν ὁ ἄνθρωπος τάδε· Ἐπεμψέ με Ἀριαῖος καὶ Ἀρτάοζος, πιστοὶ ἄντες Κύρῳ καὶ ὑμῖν εὖνοι, καὶ κελεύουσι φυλάττεσθαι, μὴ ὑμῖν ἐπιθῶνται τῆς νυκτὸς οἱ βάρβαροι· ἔστι δὲ στράτευμα πολὺ ἐν τῷ πλησίον παραδείσῳ. 17. καὶ παρὰ τὴν γέφυραν τοῦ Τίγρητος ποταμοῦ πέμψαι κελεύουσι φυλακὴν, ὥς διανοεῖται αὐτὴν λῦσαι Τισσαφέρους τῆς νυκτὸς, ἐὰν δύνηται, ὥς μὴ διαβῇτε, ἀλλ' ἐν μέσῳ ἀποληφθῇτε τοῦ ποταμοῦ καὶ τῆς διώρυχος. 18. ἀκούσαντες ταῦτα ἄγουσιν αὐτὸν παρὰ τὸν Κλέαρχον καὶ φράζουσιν ἃ λέγει. ὁ δὲ Κλέαρχος ἀκούσας ἐταράχθη σφόδρα καὶ ἐφοβεῖτο. 19. νεανίσκος δὲ τις τῶν παρόντων ἐννοήσας εἶπεν, ὥς οὐκ ἀκόλουθα εἴη τό τε ἐπιθῆσεσθαι καὶ λῦσαι τὴν γέφυραν. δῆλον γὰρ ὅτι ἐπιτιθεμένους ἢ νικᾶν δεήσει ἢ ἡττᾶσθαι. ἐὰν μὲν οὖν νικῶσι, τί δεῖ αὐτοὺς λύειν τὴν γέφυραν; οὐδὲ γὰρ, ἂν πολλὰι γέφυραι ᾧσιν, ἔχοιμεν ἂν ὅποι φυγόντες ἡμεῖς σωθῶμεν. 20. ἐὰν δὲ ἡμεῖς νικῶμεν, λελυμένης τῆς γεφύρας οὐχ ἔξουσιν ἐκείνοι ὅποι φύγωσιν· οὐδὲ μὴν βοηθῆσαι πολλῶν ὄντων πέραν οὐδεὶς αὐτοῖς δυνήσεται λελυμένης τῆς γεφύρας.

21. Ἀκούσας δὲ ὁ Κλέαρχος ταῦτα ἤρετο τὸν ἄγγελον,

πόση τις εἴη χώρα ἢ ἐν μέσῳ τοῦ Τίγρητος καὶ τῆς διώρυχος. ὁ δὲ εἶπεν ὅτι πολλή, καὶ κῶμαι ἔννεισι καὶ πόλεις πολλαὶ καὶ μεγάλαι. 22. τότε δὴ καὶ ἐγνώσθη, ὅτι οἱ βάρβαροι τὸν ἄνθρωπον ὑποπέμψαιεν, ὀκνοῦντες μὴ οἱ Ἕλληνες διελόντες τὴν γέφυραν μένοιεν ἐν τῇ νήσῳ ἐρύματα ἔχοντες ἔνθεν μὲν τὸν Τίγρητα, ἔνθεν δὲ τὴν διώρυχα· τὰ δ' ἐπιτήδεια ἔχοιεν ἐκ τῆς ἐν μέσῳ χώρας πολλῆς καὶ ἀγαθῆς οὐσης, καὶ τῶν ἐργασομένων ἐνόντων· εἴτα δὲ καὶ ἀποστροφὴ γένοιτο, εἰ τις βούλοιο βασιλέα κακῶς ποιεῖν. 23. μετὰ ταῦτα ἀνεπαύοντο· ἐπὶ μέντοι τὴν γέφυραν ὁμῶς φυλακὴν ἔπεμψαν· καὶ οὔτε ἐπέθετο οὐδεὶς οὐδαμόθεν, οὔτε πρὸς τὴν γέφυραν οὔδεις ἦλθε τῶν πολεμίων, ὥς οἱ φυλάττοντες ἀπήγγελλον. 24. ἐπειδὴ δὲ ἕως ἐγένετο, διέβαινον τὴν γέφυραν ἐξευγμένην πλοίοις τριάκοντα καὶ ἑπτὰ ὥς οἶόν τε μάλιστα πεφυλαγμένως· ἐξήγγελλον γάρ τινες τῶν παρὰ Τισσαφέρνους Ἑλλήνων, ὥς διαβαινόντων μέλλοιεν ἐπιθήσεσθαι. ἀλλὰ ταῦτα μὲν ψευδὴ ἦν διαβαινόντων μέντοι ὁ Γλοῦς αὐτοῖς ἐπεφάνη μετ' ἄλλων σκοπῶν, εἰ διαβαίνοιεν τὸν ποταμόν· ἐπειδὴ δὲ εἶδεν, ᾤχετο ἀπελαύνων.

25. Ἀπὸ δὲ τοῦ Τίγρητος ἐπορεύθησαν σταθμοὺς τέταρτας, παρασάγγας εἴκοσιν, ἐπὶ τὸν Φύσκον ποταμόν, τὸ εὖρος πλέθρον· ἐπὴν δὲ γέφυρα. καὶ ἐνταῦθα ᾤκεῖτο πόλις μεγάλη, ἥ ὄνομα Ὀπις· πρὸς ἣν ἀπήντησε τοῖς Ἑλλησιν ὁ Κύρου καὶ Ἀρταξέρξου νόθος ἀδελφὸς ἀπὸ Σούσων καὶ Ἐκβατάνων στρατιὰν πολλὴν ἄγων ὥς βοηθήσων βασιλεῖ· καὶ ἐπιστήσας τὸ ἑαυτοῦ στράτευμα παρερχομένους τοὺς Ἕλληνας ἐθεώρει. 26. ὁ δὲ Κλέαρχος ἡγείτο μὲν εἰς δύο, ἐπορεύετο δὲ ἄλλοτε καὶ ἄλλοτε ἐφιστάμενος. ὅσον δὲ [ἄν] χρόνον τὸ ἡγούμενον τοῦ στρατεύματος ἐπιστήσειε, τοσοῦτον ἦν ἀνάγκη χρόνον δι' ὅλου τοῦ στρατεύματος γίνεσθαι τὴν ἐπίστασιν

ὥστε τὸ στράτευμα καὶ αὐτοῖς τοῖς Ἑλλήσι δόξαι πάν-
πολυ εἶναι, καὶ τὸν Πέρσῃν ἐκπεπλήχθαι θεωροῦντα.
27. ἐντεῦθεν δ' ἐπορεύθησαν διὰ τῆς Μηδίας σταθμοὺς
ἑρήμους ἕξ, παρασάγγας τριάκοντα, εἰς τὰς Παρυσάτιδος
κώμας τῆς Κύρου καὶ βασιλέως μητρός. ταύτας Τισσα-
φέρνῃς Κύρῳ ἐπεγγέλων διαρπάσαι τοῖς Ἑλλήσιν ἐπέ-
τρεψε πλὴν ἀνδραπόδων. ἐνῆν δὲ σίτος πολὺς καὶ
πρόβατα καὶ ἄλλα χρήματα. 28. ἐντεῦθεν δ' ἐπορεύ-
θησαν σταθμοὺς ἑρήμους τέτταρας, παρασάγγας εἴκοσι,
τὸν Τίγρητα ποταμὸν ἐν ἀριστερᾷ ἔχοντες. ἐν δὲ τῷ
πρώτῳ σταθμῷ πέραν τοῦ ποταμοῦ πόλις ᾠκεῖτο μεγάλη
καὶ εὐδαίμων ὄνομα Καιωά, ἕξ ἧς οἱ βάρβαροι διῆγον
ἐπὶ σχεδίαις διφθερίναις ἄρτους, τυρούς, οἶνον.

V. Μετὰ ταῦτα ἀφικνοῦνται ἐπὶ τὸν Ζάπαταν ποτα-
μὸν, τὸ εὖρος τεττάρων πλέθρων. καὶ ἐνταῦθα ἔμειναν
ἡμέρας τρεῖς· ἐν δὲ ταύταις ὑποψίαι μὲν ἦσαν, φανερά
δὲ οὐδεμία ἐφαίνετο ἐπιβουλή. 2. ἔδοξεν οὖν τῷ
Κλεάρχῳ ξυγγενέσθαι τῷ Τισσαφέρνῃ καὶ εἰ πως
δύναιτο παῦσαι τὰς ὑποψίας, πρὶν ἕξ αὐτῶν πολέμον
γενέσθαι· καὶ ἐπεμψέ τινα ἐροῦντα, ὅτι ξυγγενέσθαι αὐτῷ
χρήσει. ὁ δὲ ἐτοίμως ἐκέλευεν ἤκειν. 3. ἐπειδὴ δὲ
ξυνῆλθον, λέγει ὁ Κλεάρχος τάδε. Ἐγώ, ὦ Τισσαφέρνῃ,
οἶδα μὲν ἡμῶν ὅρκους γεγενημένους καὶ δεξιὰς δεδομένας
μὴ ἀδικήσῃν ἀλλήλους· φυλαττόμενον δὲ σέ τε ὁρῶ ὡς
πολεμίους ἡμᾶς, καὶ ἡμεῖς ὁρῶντες ταῦτα ἀντιφυλαττό-
μεθα. 4. ἐπεὶ δὲ σκοπῶν οὐ δύναμαι οὔτε σὲ αἰσθεσθαι
πειρώμενον ἡμᾶς κακῶς ποιεῖν, ἐγώ τε σαφῶς οἶδα, ὅτι
ἡμεῖς γε οὐδ' ἐπινοοῦμεν τοιοῦτον οὐδέν, ἔδοξέ μοι εἰς
λόγους σοι ἐλθεῖν, ὅπως, εἰ δυναίμεθα, ἐξέλοιμεν ἀλλήλων
τὴν ἀπιστίαν. 5. καὶ γὰρ οἶδα ἀνθρώπους ἤδη τοὺς μὲν
ἐκ διαβολῆς, τοὺς δὲ καὶ ἐξ ὑποψίας οἱ φοβηθέντες
ἀλλήλους, φθάσαι βουλόμενοι πρὶν παθεῖν, ἐποίησαν
ἀνῆκεστα κακὰ τοὺς οὔτε μέλλοντας οὔτ' αὐ βουλομένους

τοιούτον οὐδέν. 6. τὰς οὖν τοιαύτας ἀγνωμοσύνας νομίζων συνουσίαις μάλιστα ἂν παύεσθαι, ἤκω καὶ διδάσκειν σε βούλομαι, ὥς σὺ ἡμῖν οὐκ ὀρθῶς ἀπιστεῖς. 7. πρῶτον μὲν γὰρ καὶ μέγιστον οἱ θεῶν ἡμᾶς ὄρκοι κωλύουσι πολεμῶντας εἶναι ἀλλήλοις· ὅστις δὲ τούτων σύνοιδεν αὐτῷ παρημεληκώς, τοῦτον ἐγὼ οὐποτ' ἂν εὐδαιμονίσαιμι. τὸν γὰρ θεῶν πόλεμον οὐκ οἶδα οὐτ' ἀπὸ ποίου ἂν τάχους οὔτε ὅποι ἂν τις φεύγων ἀποφύγοι, οὐτ' εἰς ποῖον ἂν σκότος ἀποδράῃ, οὐθ' ὅπως ἂν εἰς ἐχυρὸν χωρίον ἀποσταίῃ. πάντῃ γὰρ πάντα τοῖς θεοῖς ὑποχα καὶ πανταχῇ πάντων ἴσον οἱ θεοὶ κρατοῦσι. 8. περὶ μὲν δὴ τῶν θεῶν τε καὶ τῶν ὄρκων οὕτω γινώσκω, παρ' οἷς ἡμεῖς τὴν φιλίαν συνθέμενοι κατεθέμεθα· τῶν δ' ἀνθρώπων σὲ ἐγὼ ἐν τῷ παρόντι νομίζω μέγιστον εἶναι ἡμῖν ἀγαθόν. 9. σὺν μὲν γὰρ σοὶ πᾶσα μὲν ὁδὸς εὐπορος, πᾶς δὲ ποταμὸς διαβατός, τῶν τε ἐπιτηδείων οὐκ ἀπορία· ἄνευ δὲ σοῦ πᾶσα μὲν διὰ σκότους ἢ ὁδός· οὐδὲν γὰρ αὐτῆς ἐπιστάμεθα· πᾶς δὲ ποταμὸς δύσπορος, πᾶς δὲ ὄχλος φοβερός, φοβερώτατον δ' ἐρημία· μεστή γὰρ πολλῆς ἀπορίας ἐστίν. 10. εἰ δὲ δὴ καὶ μανέντες σε κατακτείναιμεν, ἄλλο τι ἂν ἢ τὸν εὐεργέτην κατακτείναντες πρὸς βασιλέα τὸν μέγιστον ἑφεδρὸν ἀγωνιζοίμεθα; ὅσων δὲ δὴ καὶ οἶων ἂν ἐλπιδὼν ἐμαντὸν στερήσαιμι, εἰ σέ τι κακὸν ἐπιχειρήσαιμι ποιέω, ταῦτα λέξω. 11. ἐγὼ γὰρ Κῦρον ἐπεθύμησά μοι φίλον γενέσθαι, νομίζων τῶν τότε ἱκανώτατον εἶναι εὖ ποιεῖν ὃν βούλοιτο· σὲ δὲ νῦν ὀρῶ τὴν τε Κύρου δύναμιν καὶ χώραν ἔχοντα καὶ τὴν σεαυτοῦ ἀρχὴν σώζοντα, τὴν δὲ βασιλέως δύναμιν, ἣ Κῦρος πολεμικῇ ἐχρήτο, σοὶ ταύτην ξύμμαχον οὔσαν. 12. τούτων δὲ τοιούτων ὄντων τίς οὕτω μαίνεται ὅστις οὐ βούλεται σοὶ φίλος εἶναι; ἀλλὰ μὴν ἐρῶ γὰρ καὶ ταῦτα, ἐξ ὧν ἔχω ἐλπίδας καὶ σὲ βουλήσεσθαι φίλον ἡμῖν εἶναι. 13. οἶδα μὲν γὰρ ὑμῖν Μυσοὺς λυπηροὺς

ὄντας, οὗς νομίζω ἂν σὺν τῇ παρούσῃ δυνάμει ταπεινούς ὑμῖν παρασχεῖν· οἶδα δὲ καὶ Πισίδας· ἀκούω δὲ καὶ ἄλλα ἔθνη πολλὰ τοιαῦτα εἶναι, ἃ οἶμαι ἂν παῦσαι ἐνοχλοῦντα αἰετῇ τῇ ὑμετέρα εὐδαιμονίᾳ. Αἰγυπτίους δέ, οἷς μάλιστα ὑμᾶς νῦν γινώσκω τεθυμωμένους, οὐκ ὄρω ποῖα δυνάμει συμμάχῳ χρησάμενοι μᾶλλον ἂν κολάσαισθε τῆς νῦν σὺν ἐμοὶ οὔσης. 14. ἀλλὰ μὴν ἔν γε τοῖς περίξ οἰκοῦσι σύ, εἰ μὲν βούλοιο τῷ φίλος εἶναι, ὥς μέγιστος ἂν εἴης, εἰ δὲ τίς σε λυποίῃ, ὥς δεσπότης ἀναστρέφοιο ἔχων ἡμᾶς ὑπηρέτας, οἳ σοι οὐκ ἂν τοῦ μισθοῦ ἕνεκα μόνον ὑπηρετοῖμεν, ἀλλὰ καὶ τῆς χάριτος ἧς σωθέντες ὑπὸ σοῦ σοὶ ἂν ἔχοιμεν δικαίως. 15. ἐμοὶ μὲν δὴ ταῦτα πάντα ἐνθυμουμένῳ οὕτω δοκεῖ θαυμαστὸν εἶναι τὸ σὲ ἡμῖν ἀπιστεῖν, ὥστε καὶ ἡδιστ' ἂν ἀκούσαιμι τὸ ὄνομα, τίς οὕτως ἐστὶ δεινὸς λέγειν ὥστε σε πείσαι λέγων, ὥς ἡμεῖς σοι ἐπιβουλεύομεν. Κλέαρχος μὲν οὖν τοσαῦτα εἶπε· Τισσαφέρνης δὲ ᾧδε ἀπημείφθη.

16. Ἄλλ' ἡδομαι μὲν, ᾧ Κλέαρχε, ἀκούων σου φρονίμους λόγους· ταῦτα γὰρ γινώσκων εἴ τι ἐμοὶ κακὸν βουλεύοις, ἅμα ἂν μοι δοκεῖς καὶ σταντῷ κανόνους εἶναι. ὥς δ' ἂν μάθης, ὅτι οὐδ' ἂν ὑμεῖς δικαίως οὔτε βασιλεῖ οὔτ' ἐμοὶ ἀπιστοίητε, ἀντάκουσον. 17. εἰ γὰρ ὑμᾶς ἐβουλόμεθα ἀπολέσαι, πότερά σοι δοκοῦμεν ἱππέων πλήθους ἀπορεῖν ἢ πεζῶν ἢ ὀπλίσεως, ἐν ᾗ ὑμᾶς μὲν βλάπτειν ἱκανοὶ εἴημεν ἂν, ἀντιπάσχειν δὲ οὐδεὶς κίνδυνος; 18. ἀλλὰ χωρίων ἐπιτηδείων ὑμῖν ἐπιτίθεσθαι ἀπορεῖν ἂν σοι δοκοῦμεν; οὐ τοσαῦτα μὲν πεδία ἡμῖν φίλια ὄντα σὺν πολλῷ πόνῳ διαπορεύεσθε, τοσαῦτα δὲ ἄρη ὑμῖν ὄρατε ὄντα πορευτέα, ἃ ἡμῖν ἕξεστι προκαταλαβοῦσιν ἄπορα ὑμῖν παρέχειν, τοσοῦτοι δ' εἰσὶ παταμοὶ ἐφ' ὧν ἕξεστιν ἡμῖν ταμιεύεσθαι ὅποσοις ἂν ὑμῶν βουλόμεθα μάχεσθαι; εἰσὶ δ' αὐτῶν οὗς οὐδ' ἂν παντάπασιν διαβαίητε, εἰ μὴ ἡμεῖς ὑμᾶς διαπορεύοιμεν. 19. εἰ

δ' ἐν πᾶσι τούτοις ἡττώμεθα, ἀλλὰ τό γέ τοι πῦρ κρείττον τοῦ καρποῦ ἐστίν· ὃν ἡμεῖς δυναίμεθ' ἂν κατακαύσαντες λιμὸν ὑμῶν ἀντιτάξαι, ὃ ὑμεῖς οὐδ', εἰ πάνυ ἀγαθοὶ εἴητε, μάχεσθαι ἂν δύναισθε. 20. πῶς ἂν οὖν ἔχοντες τοσοῦτους πόρους πρὸς τὸ ὑμῖν πολεμεῖν, καὶ τούτων μηδένα ἡμῖν ἐπικίνδυνον, ἔπειτα ἐκ τούτων πάντων τοῦτον ἂν τὸν τρόπον ἐξελοίμεθα ὃς μόνος μὲν πρὸς θεῶν ἀσεβής, μόνος δὲ πρὸς ἀνθρώπων αἰσχυρός; 21. παντάπασι δὲ ἀπόρων ἐστὶ καὶ ἀμηχάνων καὶ ἀνάγκῃ ἐχομένων, καὶ τούτων πονηρῶν, οἵτινες ἐθέλουσι δι' ἐπιτορκίας τε πρὸς θεοὺς καὶ ἀπιστίας πρὸς ἀνθρώπους πράττειν τι οὐχ οὕτως ἡμεῖς, ὦ Κλέαρχε, οὔτε ἀλόγιστοι οὔτε ἡλίθιοι ἐσμεν. 22. ἀλλὰ τί δὴ ὑμᾶς ἐξὸν ἀπολέσαι οὐκ ἐπὶ τοῦτο ἦλθομεν; εὖ ἴσθι ὅτι ὁ ἐμὸς ἔρως τούτου αἴτιος τὸ τοῖς Ἑλλήσιν ἐμὲ πιστὸν γενέσθαι, καὶ ὃ Κῦρος ἀνέβη ξενικῷ διὰ μισθοδοσίας πιστεύων, τοῦτ' ἐμὲ καταβῆναι δι' εὐεργεσίας ἰσχυρόν. 23. ὅσα δέ μοι ὑμεῖς χρήσιμοι ἔσεσθε, τὰ μὲν καὶ σὺ εἴπας, τὸ δὲ μέγιστον ἐγὼ οἶδα· τὴν μὲν γὰρ ἐπὶ τῇ κεφαλῇ τιάραν βασιλεῖ μόνῳ ἔξεστιν ὀρθὴν ἔχειν, τὴν δ' ἐπὶ τῇ καρδίᾳ ἴσως ἂν ὑμῶν παρόντων καὶ ἕτερος εὐπετῶς ἔχοι.

24. Ταῦτα εἰπὼν ἔδοξε τῷ Κλεάρχῳ ἀληθῆ λέγειν καὶ εἶπεν, Οὐκοῦν, ἔφη, οἵτινες τοιούτων ἡμῖν εἰς φιλίαν ὑπαρχόντων πειρῶνται διαβάλλοντες ποιῆσαι πολεμίους ἡμᾶς ἄξιοι εἰσι τὰ ἔσχατα παθεῖν; 25. Καὶ ἐγὼ μὲν γε, ἔφη ὁ Τισσαφέρνης, εἰ βούλεσθέ μοι οἷ τε στρατηγοὶ καὶ οἱ λοχαγοὶ ἔλθειν ἐν τῷ ἐμφανεῖ, λέξω τοὺς πρὸς ἐμὲ λέγοντας ὥς σὺ ἐμοὶ ἐπιβουλεύεις καὶ τῇ σὺν ἐμοὶ στρατιᾷ. 26. Ἐγὼ δέ, ἔφη ὁ Κλέαρχος, ἄξω πάντας, καὶ σοὶ αὖ δηλώσω ὅθεν ἐγὼ περὶ σοῦ ἀκούω. 27. ἐκ τούτων δὴ τῶν λόγων ὁ Τισσαφέρνης φιλοφρονούμενος τότε μὲν μένειν τε αὐτὸν ἐκέλευσε καὶ σύνδειπνον ἐποιήσατο. τῇ δὲ ὑστεραίᾳ ὁ Κλέαρχος ἔλθων ἐπὶ τὸ

ὄντας, οὗς νομίζω ἂν σὺν τῇ παρούσῃ δυνάμει ταπεινούς ὑμῖν παρασχεῖν· οἶδα δὲ καὶ Πισίδας· ἀκούω δὲ καὶ ἄλλα ἔθνη πολλὰ τοιαῦτα εἶναι, ἃ οἶμαι ἂν παῦσαι ἐνοχλοῦντα ἀεὶ τῇ ὑμετέρᾳ εὐδαιμονίᾳ. Αἰγυπτίους δέ, οἷς μάλιστα ὑμᾶς νῦν γινώσκω τεθυμωμένους, οὐκ ὄρω ποῖα δυνάμει συμμάχῳ χρησάμενοι μᾶλλον ἂν κολάσαισθε τῆς νῦν σὺν ἐμοὶ οὔσης. 14. ἀλλὰ μὴν ἔν γε τοῖς πέριξ οἰκοῦσι σύ, εἰ μὲν βούλοιό τῳ φίλος εἶναι, ὥς μέγιστος ἂν εἴης, εἰ δέ τις σε λυποίῃ, ὥς δεσπότης ἀναστρέφοιο ἔχων ἡμᾶς ὑπηρέτας, οἳ σοι οὐκ ἂν τοῦ μισθοῦ ἔνεκα μόνον ὑπηρετοῦμεν, ἀλλὰ καὶ τῆς χάριτος ἧς σωθέντες ὑπὸ σοῦ σοὶ ἂν ἔχοιμεν δικαίως. 15. ἐμοὶ μὲν δὴ ταῦτα πάντα ἐνθυμονμένῳ οὕτω δοκεῖ θαυμαστὸν εἶναι τὸ σὲ ἡμῖν ἀπιστεῖν, ὥστε καὶ ἥδιστ' ἂν ἀκούσαιμι τὸ ὄνομα, τίς οὕτως ἐστὶ δεινὸς λέγειν ὥστε σε πείσαι λέγων, ὥς ἡμεῖς σοι ἐπιβουλεύομεν. Κλέαρχος μὲν οὖν τοσαῦτα εἶπε· Τισσαφέρνης δὲ ὧδε ἀπημείβθη.

16. Ἄλλ' ἡδομαι μὲν, ὦ Κλέαρχε, ἀκούων σου φρονίμους λόγους· ταῦτα γὰρ γινώσκων εἴ τι ἐμοὶ κακὸν βουλεύοις, ἅμα ἂν μοι δοκεῖς καὶ σαντῷ κανόνους εἶναι. ὥς δ' ἂν μάθης, ὅτι οὐδ' ἂν ὑμεῖς δικαίως οὔτε βασιλεῖ οὔτ' ἐμοὶ ἀπιστολήτε, ἀντάκουσον. 17. εἰ γὰρ ὑμᾶς ἐβουλόμεθα ἀπολέσαι, πότερά σοι δοκοῦμεν ἱππέων πλήθους ἀπορεῖν ἢ πεζῶν ἢ ὀπλίσεως, ἐν ᾗ ὑμᾶς μὲν βλάπτειν ἱκανοὶ εἴημεν ἂν, ἀντιπάσχειν δὲ οὐδεὶς κίνδυνος; 18. ἀλλὰ χωρίων ἐπιτηδεῶν ὑμῖν ἐπιτίθεσθαι ἀπορεῖν ἂν σοι δοκοῦμεν; οὐ τοσαῦτα μὲν πεδία ἡμῖν φίλια ὄντα σὺν πολλῷ πόνῳ διαπορεύεσθε, τοσαῦτα δὲ ὄρη ὑμῖν ὄρατε ὄντα πορευτέα, ἃ ἡμῖν ἕξεστι προκαταλαβοῦσιν ἄπορα ὑμῖν παρέχειν, τοσοῦτοι δ' εἰσὶ παταμοὶ ἐφ' ὧν ἕξεστιν ἡμῖν ταμιεύεσθαι ὁπόσοις ἂν ὑμῶν βουλόμεθα μάχεσθαι; εἰσὶ δ' αὐτῶν οὗς οὐδ' ἂν παντάπασιν διαβάλητε, εἰ μὴ ἡμεῖς ὑμᾶς διαπορεύοιμεν. 19. εἰ

δ' ἐν πᾶσι τούτοις ἡττώμεθα, ἀλλὰ τό γέ τοι πῦρ κρείττον τοῦ καρποῦ ἐστίν· ὃν ἡμεῖς δυναίμεθ' ἂν κατακαύσαντες λιμὸν ὑμῖν ἀντιτάξαι, ᾧ ὑμεῖς οὐδ', εἰ πάνυ ἀγαθοὶ εἴητε, μάχεσθαι ἂν δύναισθε. 20. πῶς ἂν οὖν ἔχοντες τοσοῦτους πόρους πρὸς τὸ ὑμῖν πολεμεῖν, καὶ τούτων μηδένα ἡμῖν ἐπικίνδυνον, ἔπειτα ἐκ τούτων πάντων τοῦτον ἂν τὸν τρόπον ἐξελοίμεθα ὃς μόνος μὲν πρὸς θεῶν ἀσεβής, μόνος δὲ πρὸς ἀνθρώπων αἰσχρός; 21. παντάπασι δὲ ἀπόρων ἐστὶ καὶ ἀμηχάνων καὶ ἀνάγκῃ ἐχομένων, καὶ τούτων πονηρῶν, οἵτινες ἐθέλουσι δι' ἐπιτορκίας τε πρὸς θεοὺς καὶ ἀπιστίας πρὸς ἀνθρώπους πράττειν τι οὐχ οὕτως ἡμεῖς, ὦ Κλέαρχε, οὔτε ἀλόγιστοι οὔτε ἡλίθιοι ἐσμεν. 22. ἀλλὰ τί δὴ ὑμᾶς ἐξὸν ἀπολέσαι οὐκ ἐπὶ τοῦτο ἦλθομεν; εὖ ἴσθι ὅτι ὁ ἐμὸς ἔρως τούτου αἷτιος τὸ τοῖς Ἑλλήσιν ἐμὲ πιστὸν γενέσθαι, καὶ ᾧ Κύρος ἀνέβη ξενικῷ διὰ μισθοδοσίας πιστεύων, τούτῳ ἐμὲ καταβῆναι δι' εὐεργεσίας ἰσχυρόν. 23. ὅσα δέ μοι ὑμεῖς χρήσιμοι ἔσεσθε, τὰ μὲν καὶ σὺ εἶπας, τὸ δὲ μέγιστον ἐγὼ οἶδα· τὴν μὲν γὰρ ἐπὶ τῇ κεφαλῇ τιάραν βασιλεῖ μόνῳ ἔξεστιν ὀρθὴν ἔχειν, τὴν δ' ἐπὶ τῇ καρδίᾳ ἴσως ἂν ὑμῶν παρόντων καὶ ἕτερος εὐπετῶς ἔχοι.

24. Ταῦτα εἰπὼν ἔδοξε τῷ Κλεάρχῳ ἀληθῆ λέγειν καὶ εἶπεν, Οὐκοῦν, ἔφη, οἵτινες τοιούτων ἡμῖν εἰς φιλίαν ὑπαρχόντων πειρῶνται διαβάλλοντες ποιῆσαι πολεμίους ἡμᾶς ἄξιοι εἰσι τὰ ἔσχατα παθεῖν; 25. Καὶ ἐγὼ μὲν γε, ἔφη ὁ Τισσαφέρνης, εἰ βούλεσθέ μοι οἷ τε στρατηγὸς καὶ οἱ λοχαγοὶ ἔλθειν ἐν τῷ ἐμφανεῖ, λέξω τοὺς πρὸς ἐμὲ λέγοντας ὥς σὺ ἐμοὶ ἐπιβουλεύεις καὶ τῇ σὺν ἐμοὶ στρατιᾷ. 26. Ἐγὼ δέ, ἔφη ὁ Κλέαρχος, ἄξω πάντας, καὶ σοὶ αὖ δηλώσω ὅθεν ἐγὼ περὶ σοῦ ἀκούω. 27. ἐκ τούτων δὴ τῶν λόγων ὁ Τισσαφέρνης φιλοφρονούμενος τότε μὲν μένειν τε αὐτὸν ἐκέλευσε καὶ σύνδειπνον ἐποιήσατο. τῇ δὲ ὑστεραίᾳ ὁ Κλέαρχος ἔλθων ἐπὶ τὸ

στρατόπεδον δῆλός τ' ἦν πάνιν φιλικῶς οἰόμενος δια-
 κείσθαι τῷ Τισσαφέρνει, καὶ ἃ ἔλεγεν ἐκείνος ἀπήγ-
 γελLEN, ἔφη τε χρῆναι λέναι παρὰ Τισσαφέρνην οὐς
 ἐκέλευσε, καὶ οἱ ἂν ἐλεγχθῶσι διαβάλλοντες τῶν Ἑλλή-
 νων; ὥς προδότας αὐτοὺς καὶ κακόνους τοῖς Ἑλλησιν
 ὄντας τιμωρηθῆναι. 28. ὑπώπτευε δὲ εἶναι τὸν δια-
 βάλλοντα Μένωνα, εἰδὼς αὐτὸν καὶ συγγεγεννημένον
 Τισσαφέρνει μετ' Ἀριαίου καὶ στασιάζοντα αὐτῷ καὶ
 ἐπιβουλεύοντα, ὅπως τὸ στράτευμα ἅπαν πρὸς ἑαυτὸν
 λαβὼν φίλος ἦ Τισσαφέρνει. 29. ἐβούλετο δὲ καὶ ὁ
 Κλέαρχος ἅπαν τὸ στράτευμα πρὸς ἑαυτὸν ἔχειν τὴν
 γνῶμην, καὶ τοὺς παραλυποῦντας ἐκποδὼν εἶναι. τῶν
 δὲ στρατιωτῶν ἀντέλεγόν τινες αὐτῷ μὴ λέναι πάντας
 τοὺς λοχαγοὺς καὶ στρατηγοὺς μηδὲ πιστεύειν Τισσα-
 φέρνει. 30. ὁ δὲ Κλέαρχος ἰσχυρῶς κατέτεινεν, ἕστε
 διεπράξατο πέντε μὲν στρατηγοὺς λέναι, εἴκοσι δὲ λοχα-
 γοὺς· συνεκολούθησαν δὲ ὥς εἰς ἀγορὰν καὶ τῶν ἄλλων
 στρατιωτῶν ὥς διακόσιοι.

31. Ἐπεὶ δὲ ἦσαν ἐπὶ ταῖς θύραις ταῖς Τισσαφέρνους,
 οἱ μὲν στρατηγοὶ παρεκλήθησαν εἰσω, Πρόξενος Βοιωτίας,
 Μένων Θετταλός, Ἀγίας Ἀρκὰς, Κλέαρχος Λάκων,
 Σωκράτης Ἀχαιοῦ· οἱ δὲ λοχαγοὶ ἐπὶ ταῖς θύραις ἔμενον.

32. οὐ πολλῷ δὲ ὕστερον ἀπὸ τοῦ αὐτοῦ σημείου οἱ τ'
 ἔνδον ξυνελαμβάνοντο καὶ οἱ ἔξω κατεκόπησαν. μετὰ
 δὲ ταῦτα τῶν βαρβάρων τινὲς ἱππέων διὰ τοῦ πεδίου
 ἐλαύνοντες ᾧτινι ἐντυγχάνοιεν Ἑλληνι ἢ δούλῳ ἢ ἐλευ-
 θέρῳ πάντας ἐκτείνουν. 33. οἱ δὲ Ἕλληνες τὴν τε
 ἱππασίαν αὐτῶν ἐθαύμαζον ἐκ τοῦ στρατοπέδου ὀρῶντες
 καὶ ὅ,τι ἐπόλουν ἡμφιγνόουν, πρὶν Νίκαρχος Ἀρκὰς ἦκε
 φεύγων τετρωμένος εἰς τὴν γαστέρα καὶ τὰ ἔντερα ἐν
 ταῖς χερσὶν ἔχων, καὶ εἶπε πάντα τὰ γεγενημένα.

34. ἐκ τούτου δὴ οἱ Ἕλληνες ἔθεον ἐπὶ τὰ ὅπλα πάντες
 ἐκπεπληγμένοι καὶ νομίζοντες αὐτίκα ἥξειν αὐτοὺς ἐπὶ

τὸ στρατόπεδον. 35. οἱ δὲ πάντες μὲν οὐκ ἦλθον, Ἀριαῖος δὲ καὶ Ἀρτάοζος καὶ Μιθριδάτης, οἱ ἦσαν Κύρῳ πιστότατοι· ὁ δὲ τῶν Ἑλλήνων ἑρμηνεὺς ἔφη καὶ τὸν Τισσαφέρνους ἀδελφὸν σὺν αὐτοῖς ὁρᾶν καὶ γιγνώσκειν· ξυνηκολούθουν δὲ καὶ ἄλλοι Περσῶν τεθωρακισμένοι εἰς τριακοσίους. 36. οὗτοι ἐπεὶ ἐγγὺς ἦσαν, προσελθεῖν ἐκέλευον εἰ τις εἴη τῶν Ἑλλήνων ἢ στρατηγὸς ἢ λοχαγός, ἵνα ἀπαγγείλωσι τὰ παρὰ βασιλέως. 37. μετὰ ταῦτα ἐξῆλθον φυλαττόμενοι τῶν Ἑλλήνων στρατηγοὶ μὲν Κλεάνωρ Ὀρχομένιος καὶ Σοφάνετος Στυμφάλιος, ξὺν αὐτοῖς δὲ Ξενοφῶν Ἀθηναῖος, ὅπως μάθοι τὰ περὶ Προξένου· Χειρίσοφος δ' ἐτύγχανεν ἀπὼν ἐν κώμῃ τινὶ ξὺν ἄλλοις ἐπισιτιζόμενος. 38. ἐπεὶ δὲ ἔστησαν εἰς ἐπήκοον, εἶπεν Ἀριαῖος τάδε. Κλέαρχος μὲν, ὦ ἄνδρες Ἕλληνες, ἐπεὶ ἐπιορκῶν τε ἐφάνη καὶ τὰς σπονδὰς λύων, ἔχει τὴν δίκην καὶ τέθνηκε, Πρόξενος δὲ καὶ Μένων, ὅτι κατήγγειλαν αὐτοῦ τὴν ἐπιβουλήν, ἐν μεγάλῃ τιμῇ εἰσιν. ὑμᾶς δὲ ὁ βασιλεὺς τὰ ὅπλα ἀπαιτεῖ· αὐτοῦ γὰρ εἶναί φησιν, ἐπεὶ Κύρου ἦσαν τοῦ ἐκείνου δούλου.

39. Πρὸς ταῦτα ἀπεκρίναντο οἱ Ἕλληνες, ἔλεγε δὲ Κλεάνωρ ὁ Ὀρχομένιος· ὦ κάκιστε ἀνθρώπων Ἀριαῖε καὶ οἱ ἄλλοι, ὅσοι ἦτε Κύρου φίλοι, οὐκ αἰσχύνεσθε οὔτε θεοὺς οὔτ' ἀνθρώπους, οἵτινες ὁμόσαντες ἡμῖν τοὺς αὐτοὺς φίλους καὶ ἐχθροὺς νομμεῖν, προδόντες ἡμᾶς σὺν Τισσαφέρνει τῷ ἀθεωτάτῳ τε καὶ πανουργοτάτῳ τοὺς τε ἄνδρας αὐτοὺς οἷς ὤμνυτε ὥς ἀπολωλέκατε καὶ τοὺς ἄλλους ἡμᾶς προδεδωκότες ξὺν τοῖς πολεμίοις ἐφ' ἡμᾶς ἔρχεσθε. 40. ὁ δὲ Ἀριαῖος εἶπε, Κλέαρχος γὰρ πρόσθεν ἐπιβουλεύων φανερὸς ἐγένετο Τισσαφέρνει τε καὶ Ὀρόντῳ, καὶ πᾶσιν ἡμῖν τοῖς ξὺν τούτοις. 41. ἐπὶ τούτοις Ξενοφῶν τάδε εἶπε. Κλέαρχος μὲν τολύην εἰ παρὰ τοὺς ὅρκους ἔλυσεν τὰς σπονδὰς, τὴν δίκην ἔχει· δίκαιον γὰρ ἀπόλλυσθαι τοὺς ἐπιορκούντας· Πρόξενος δὲ

καὶ Μένων ἐπέλπερ εἰσὶν ὑμέτεροι μὲν εὐεργέται, ἡμέτεροι δὲ στρατηγοί, πέμψατε αὐτοὺς δεῦρο· δῆλον γὰρ ὅτι φίλοι γε ὄντες ἀμφοτέροις πειράσσονται καὶ ὑμῖν καὶ ἡμῖν τὰ βέλτιστα συμβουλεύειν. 42. πρὸς ταῦτα οἱ βάρβαροι πολὺν χρόνον διαλεχθέντες ἀλλήλοις ἀπήλθον οὐδὲν ἀποκρινάμενοι.

VI. Οἱ μὲν δὴ στρατηγοὶ οὕτω ληφθέντες ἀνήχθησαν ὡς βασιλέα καὶ ἀποτμηθέντες τὰς κεφαλὰς ἐτελεύτησαν, εἰς μὲν αὐτῶν Κλέαρχος ὁμολογουμένως ἐκ πάντων τῶν ἐμπείρως αὐτοῦ ἐχόντων δόξας γενέσθαι ἀνὴρ καὶ πολεμικὸς καὶ φιλοπόλεμος ἐσχάτως. 2. καὶ γὰρ δὴ ἕως μὲν πόλεμος ἦν τοῖς Λακεδαιμονίοις πρὸς τοὺς Ἀθηναίους παρέμενεν· ἐπεὶ δὲ εἰρήνη ἐγένετο, πείσας τὴν αὐτοῦ πόλιν ὡς οἱ Θρᾷκες ἀδικοῦσι τοὺς Ἕλληνας, καὶ διαπραξάμενος ὡς ἐδύνατο παρὰ τῶν ἐφόρων ἐξέπλει ὡς πολεμήσων τοῖς ὑπὲρ χερρόνησου καὶ Περὶνθου Θραξίν. 3. ἐπεὶ δὲ μεταγνόντες πως οἱ ἔφοροι ἤδη ἔξω ὄντος αὐτοῦ ἀποστρέφειν αὐτὸν ἐπειρῶντο ἐξ Ἰσθμοῦ, ἐνταῦθα οὐκέτι πείθεται, ἀλλ' ᾤχετο πλέων εἰς Ἑλλάσποντον. 4. ἐκ τούτου καὶ ἐθανατώθη ὑπὸ τῶν ἐν τῇ Σπάρτῃ τελῶν ὡς ἀπειθῶν. ἤδη δὲ φυγὰς ὦν ἔρχεται πρὸς Κῦρον, καὶ ὁποίοις μὲν λόγοις ἔπεισε Κῦρον ἄλλη γέγραπται· δίδωσι δὲ αὐτῷ Κῦρος μυρίους δαρκεύς· 5. ὁ δὲ λαβὼν οὐκ ἐπὶ ῥαθυμίαν ἐτράπετο, ἀλλ' ἀπὸ τούτων τῶν χρημάτων συλλέξας στρατεύμα ἐπολέμει τοῖς Οραξί, καὶ μάχῃ τε ἐνίκησε καὶ ἀπὸ τούτου δὴ ἔφερε καὶ ἤγε τούτους, καὶ πολεμῶν διεγένετο μέχρι Κῦρος ἐδεήθη τοῦ στρατεύματος· τότε δὲ ἀπήλθεν ὡς ξὺν ἐκείνῳ αὐ πολεμήσων.

6. Ταῦτα οὖν φιλοπολέμου μοι δοκεῖ ἀνδρὸς ἔργα εἶναι, ὅστις ἐξὸν μὲν εἰρήνην ἔχειν ἀνευ αἰσχύνης καὶ βλάβης αἰρεῖται πολεμεῖν, ἐξὸν δὲ ῥαθυμεῖν βούλεται πονεῖν ὥστε πολεμεῖν, ἐξὸν δὲ χρήματα ἔχειν ἀκινδύνως.

αἰρεῖται πολεμῶν μέλινα ταῦτα ποιεῖν. ἐκεῖνος δὲ ὥσπερ εἰς παιδικὰ ἢ εἰς ἄλλην τινὰ ἡδονὴν ἤθελε δαπανᾶν εἰς πόλεμον· οὕτω μὲν φιλοπόλεμος ἦν. 7. πολεμικὸς δὲ αὐτῇ ἐδόκει εἶναι, ὅτι φιλοκλῦδυνός τε ἦν καὶ ἡμέρας καὶ νυκτὸς ἄγων ἐπὶ τοὺς πολεμίους καὶ ἐν τοῖς δεινοῖς φρόνιμος, ὥς οἱ παρόντες πανταχοῦ πάντες ὡμολόγουν, 8. καὶ ἀρχικὸς δ' ἐλέγετο εἶναι ὥς δυνατόν ἐκ τοῦ τοιούτου τρόπου οἶον κάκεῖνος εἶχεν. ἱκανὸς μὲν γὰρ ὥς τις καὶ ἄλλος φροντίζειν ἦν, ὅπως ἔχοι ἢ στρατιὰ αὐτῷ τὰ ἐπιτήδεια, καὶ παρασκευάζειν ταῦτα, ἱκανὸς δὲ καὶ ἐμποιεῖσθαι τοῖς παροῦσιν ὥς πειστέον εἶη Κλεάρχῳ. 9. τοῦτο δ' ἐπολεῖ ἐκ τοῦ χαλεπὸς εἶναι· καὶ γὰρ ὄρῳ στυνγνὸς ἦν, καὶ τῇ φωνῇ τραχύς, ἐκόλαζέ τε ἀεὶ ἰσχυρῶς, καὶ ὀργῇ ἐνίστε, ὥς καὶ αὐτῷ μεταμέλεια ἔσθ' ὅτε. καὶ γνώμη δ' ἐκόλαζεν· ἀκολάστου γὰρ στρατεύματος οὐδὲν ἡγείτο ὄφελος εἶναι, 10. ἀλλὰ καὶ λέγειν αὐτὸν ἔφασαν, ὥς δέοι τὸν στρατιώτην φοβεῖσθαι μᾶλλον τὸν ἀρχοντα ἢ τοὺς πολεμίους, εἰ μέλλοι ἢ φυλακὰς φυλάξειν ἢ φίλων ἀφέξεσθαι ἢ ἀπροφασίστως ἵεναι πρὸς τοὺς πολεμίους. 11. ἐν μὲν οὖν τοῖς δεινοῖς ἤθελον αὐτοῦ ἀκούειν σφόδρα καὶ οὐκ ἄλλον ἡροῦντο οἱ στρατιῶται· καὶ γὰρ τὸ στυνγνὸν τότε φαιδρὸν αὐτοῦ ἐν τοῖς προσώποις ἔφασαν φαίνεσθαι, καὶ τὸ χαλεπὸν ἐβρώμενον πρὸς τοὺς πολεμίους ἐδόκει εἶναι, ὥστε σωτήριον καὶ οὐκέτι χαλεπὸν ἐφαίνετο· 12. ὅτε δ' ἔξω τοῦ δεινοῦ γένοιτο καὶ ἐξείη πρὸς ἄλλους ἀρχομένους ἀπιέναι, πολλοὶ αὐτὸν ἀπέλειπον· τὸ γὰρ ἐπίχαρι οὐκ εἶχεν, ἀλλ' ἀεὶ χαλεπὸς ἦν καὶ ὤμός· ὥστε διέκειντο πρὸς αὐτὸν οἱ στρατιῶται ὥσπερ παῖδες πρὸς διδάσκαλον. 13. καὶ γὰρ οὖν φιλὰ μὲν καὶ εὐνοία ἐπομένους οὐδέποτε εἶχεν· οἷτινες δὲ ἢ ὑπὸ πόλεως τεταγμένοι ἢ ὑπὸ τοῦ δεῖσθαι ἢ ἄλλῃ τινὶ ἀνάγκῃ κατεχόμενοι παρείησαν αὐτῷ, σφόδρα πειθόμενοις ἐχρήτο. 14. ἐπεὶ δὲ ἤρξαντο νικᾶν ζῆν αὐτῷ τοὺς

πολεμίους, ἤδη μεγάλα ἦν τὰ χρησίμους ποιοῦντα εἶναι τοὺς ξὺν αὐτῷ στρατιώτας· τό τε γὰρ πρὸς τοὺς πολέμους θαρβράλέως ἔχειν παρῆν, καὶ τὸ τὴν παρ' ἐκείνου τιμωρίαν φοβεῖσθαι αὐτοὺς εὐτάκτους ἐποίει. 15. τοιοῦτος μὲν δὴ ἄρχων ἦν ἄρχεσθαι δὲ ὑπὸ ἄλλων οὐ μάλα ἐθέλειν ἐλέγετο. ἦν δὲ ὅτε ἐτελεύτα ἀμφὶ τὰ πεντήκοντα ἔτη.

16. Πρόξενος δὲ ὁ Βοιωτίας εὐθὺς μὲν μειράκιον ὦν ἐπεθύμει γενέσθαι ἀνὴρ τὰ μεγάλα πράττειν ἱκανός· καὶ διὰ ταύτην τὴν ἐπιθυμίαν ἔδωκε Γοργίᾳ ἀργύριον τῷ Λεοντίῳ. 17. ἐπεὶ δὲ συνεγένετο ἐκείνῳ, ἱκανὸς νομίσας ἤδη εἶναι καὶ ἄρχειν καὶ φίλος ὦν τοῖς πρώτοις μὴ ἡττᾶσθαι εὐεργετῶν, ἦλθεν εἰς ταύτας τὰς σὺν Κύρῳ πράξεις· καὶ ᾤετο κτήσεσθαι ἐκ τούτων ὄνομα μέγα καὶ δύναμιν μεγάλην καὶ χρήματα πολλά. 18. τοσοῦτων δ' ἐπιθυμῶν σφόδρα ἐνδηλον αὐτῷ καὶ τοῦτο εἶχεν, ὅτι τούτων οὐδὲν αὖ θέλοι κτᾶσθαι μετὰ ἀδικίας, ἀλλὰ σὺν τῷ δικαίῳ καὶ καλῷ ᾤετο δεῖν τούτων τυγχάνειν, ἄνευ δὲ τούτων μή· 19. ἄρχειν δὲ καλῶν μὲν καὶ ἀγαθῶν δυνατὸς ἦν· οὐ μέντοι οὕτ' αἰδῶ τοῖς στρατιώταις ἑαυτοῦ οὔτε φόβον ἱκανὸς ἐμποιῆσαι, ἀλλὰ καὶ ἡσυχύνετο μᾶλλον τοὺς στρατιώτας ἢ οἱ ἀρχόμενοι ἐκείνων· καὶ φοβούμενος μᾶλλον ἦν φανερός τὸ ἀπεχθάνεσθαι τοῖς στρατιώταις ἢ οἱ στρατιῶται τὸ ἀπιστεῖν ἐκείνῳ. 20. ᾤετο δὲ ἀρκεῖν πρὸς τὸ ἀρχικὸν εἶναι καὶ δοκεῖν τὸν μὲν καλῶς ποιοῦντα ἐπαινεῖν, τὸν δὲ ἀδικοῦντα μὴ ἐπαινεῖν. τοιγαροῦν αὐτῷ οἱ μὲν καλοὶ τε καὶ ἀγαθοὶ τῶν συνόντων εὖνοι ἦσαν, οἱ δὲ ἀδικοὶ ἐπεβούλευον ὥς εὐμεταχειρίστῳ ὄντι. ὅτε δὲ ἀπέθνησκεν, ἦν ἐτῶν ὡς τριάκοντα.

21. Μένων δὲ ὁ Θετταλὸς δῆλος ἦν ἐπιθυμῶν μὲν πλουτεῖν ἰσχυρῶς, ἐπιθυμῶν δὲ ἄρχειν, ὅπως πλείω λαμβάνοι, ἐπιθυμῶν δὲ τιμᾶσθαι, ἵνα πλείω κερδαίνει· φίλος

τε ἐβούλετο εἶναι τοῖς μέγιστα δυναμένοις, ἵνα ἀδικῶν
 μὴ διδοίῃ δίκην. 22. ἐπὶ δὲ τὸ κατεργάζεσθαι ὧν ἐπι-
 θυμολή συντομωτάτην ᾗτο ὁδὸν εἶναι διὰ τοῦ ἐπιорκεῖν
 τε καὶ ψεύδεσθαι καὶ ἐξαπατᾶν τὸ δ' ἀπλοῦν καὶ τὸ
 ἀληθὲς ἐνόμιζε τὸ αὐτὸ τῷ ἡλιθίῳ εἶναι. 23. στέργων
 δὲ φανερός μὲν ἦν οὐδὲνα, ὅτῳ δὲ φαίῃ φίλος εἶναι,
 τούτῳ ἔνδηλος ἐγίνετο ἐπιβουλεύων. καὶ πολεμίῳ μὲν
 οὐδενὸς κατεγέλα, τῶν δὲ συνόντων πάντων ὡς κατα-
 γελῶν αἰεὶ διελέγετο. 24. καὶ τοῖς μὲν τῶν πολεμίων
 κτήμασιν οὐκ ἐπεβούλευε· χαλεπὸν γὰρ ᾗτο εἶναι τὰ τῶν
 φυλαττομένων λαμβάνειν· τὰ δὲ τῶν φίλων μόνος ᾗτο
 εἰδέναι ῥᾶστον ὃν ἀφύλακτα λαμβάνειν. 25. καὶ ὅσους
 μὲν αἰσθάνοιτο ἐπιόρκους καὶ ἀδίκους ὡς εἰ ὀπλισμένους
 ἐφοβεῖτο, τοῖς δ' ὁσίοις καὶ ἀλήθειαν ἀσκοῦσιν ὡς ἀνάν-
 δροις ἐπειρᾶτο χρῆσθαι. 26. ὥσπερ δέ τις ἀγάλλεται
 ἐπὶ θεοσεβείᾳ καὶ ἀληθείᾳ καὶ δικαιοσύνῃ, οὕτω Μένων
 ἠγάλλετο τῷ ἐξαπατᾶν δύνασθαι, τῷ πλάσασθαι ψευδῇ,
 τῷ φίλους διαγελᾶν· τὸν δὲ μὴ πανοῦργον τῶν ἀπαιδεύ-
 των αἰεὶ ἐνόμιζεν εἶναι. καὶ παρ' οἷς μὲν ἐπεχειρεῖ
 πρωτεύειν φίλῳ, διαβάλλων τοὺς πρώτους τούτους ᾗτο
 δεῖν κτήσασθαι. 27. τὸ δὲ πειθομένους τοὺς στρατιώτας
 παρέχεσθαι ἐκ τοῦ συναδικεῖν αὐτοῖς ἐμηχανᾶτο. τιμᾶσ-
 θαι δὲ καὶ θεραπεύεσθαι ἡξίου ἐπιδεικνύμενος, ὅτι πλεῖστα
 δύναιτο καὶ ἐθέλοι ἂν ἀδικεῖν. εὐεργεσίαν δὲ κατέλεγεν,
 ὅποτε τις αὐτοῦ ἀφίστατο, ὅτι χρώμενος αὐτῷ οὐκ
 ἀπώλεσεν αὐτόν. 28. καὶ τὰ μὲν δὴ ἀφανῆ ἕξεσι περὶ
 αὐτοῦ ψεύδεσθαι, ἃ δὲ πάντες ἴσασι τάδ' ἐστὶ παρὰ
 Ἀριστίπῳ μὲν ἔτι ὥραῖος ὧν στρατηγεῖν διεπράξατο
 τῶν ξένων· Ἀριαίῳ δὲ βαρβάρῳ ὄντι, ὅτι μειρακίῳ
 καλοῖς ἦδετο, οἰκειότατος ἔτι ὥραῖος ὧν ἐγένετο· αὐτὸς
 δὲ παιδικὰ εἶχε Θαρύπαν ἀγένειος ὧν γενειῶντα.
 29. ἀποθνησκόντων δὲ τῶν συστρατηγῶν, ὅτι ἐστράτευσαν
 ἐπὶ βασιλείᾳ ξὺν Κύρῳ, ταῦτα πεπονηκώς οὐκ ἀπέθανε,

μετὰ δὲ τὸν τῶν ἄλλων θάνατον στρατηγῶν τιμωρηθεῖς
ὑπὸ βασιλέως ἀπέθανεν, οὐχ ὥσπερ Κλέαρχος καὶ οἱ
ἄλλοι στρατηγοὶ αποτμηθέντες τὰς κεφαλὰς, ὅσπερ τά-
χιστος θάνατος δοκεῖ εἶναι, ἀλλὰ ζῶν αἰκισθεῖς ἐνιαυτὸν
ὥς πονηρὸς λέγεται τῆς τελευτῆς τυχεῖν.

30. Ἀγίας δὲ ὁ Ἀρκὰς καὶ Σωκράτης ὁ Ἀχαιὸς καὶ
τούτῳ ἀπεθανέτην. τούτων δὲ οὐθ' ὥς ἐν πολέμῳ κακῶν
οὐδεὶς κατεγέλα οὔτ' εἰς φιλίαν αὐτοὺς ἐμέμφετο. ἦστην
δὲ ἄμφω ἀμφὶ τὰ πέντε καὶ τριάκοντα ἔτη ἀπὸ γενεᾶς.

BOOK III.

SUMMARY.

CHAP. 1. Dejection of the Greeks. Xenophon urges the surviving generals and captains to take measures for the common safety, and to elect new commanders. 2. Xenophon, Cheirisophus, and Cleanor harangue the army. The order of march, proposed by Xenophon, is approved of, and the duties of each commander appointed. 3. Mithridates, a former friend of Cyrus, comes with friendly professions to the Greeks, who, suspecting his sincerity, refuse to entertain any overtures from the Persian king. 4. After repulsing a treacherous attack of Mithridates, the Greeks reach the Tigris, and encamp at Mespila. Here they are overtaken by Tissaphernes with a large army, and are harassed by constant skirmishes. 5. On arriving at the foot of the Carduchian Mountains, the generals, after much deliberation, resolve to attempt the passage of the mountains.

The events in this Book extend from Oct. 23rd to Nov. 11th, B.C. 401.

I. Ὅσα μὲν δὴ ἐν τῇ ἀναβάσει τῇ μετὰ Κύρου οἱ Ἕλληνες ἐπραξαν μέχρι τῆς μάχης, καὶ ὅσα, ἐπεὶ Κύρος ἐτελεύτησεν, ἐγένετο ἀπιόντων τῶν Ἑλλήνων σὺν Τισσαφέρνει ἐν ταῖς σπονδαῖς, ἐν τῷ πρόσθεν λόγῳ δεδήλωται. 2. ἐπεὶ δὲ οἱ τε στρατηγοὶ συνειλημμένοι ἦσαν καὶ τῶν λοχαγῶν καὶ τῶν στρατιωτῶν οἱ συνεπόμενοι ἀπολώλεσαν, ἐν πολλῇ δὴ ἀπορίᾳ ἦσαν οἱ Ἕλληνες, ἐννοούμενοι μὲν ὅτι ἐπὶ ταῖς βασιλέως θύραις ἦσαν, κύκλῳ δὲ αὐτοῖς πάντῃ πολλὰ καὶ ἔθνη καὶ πόλεις πολέμια ἦσαν, ἀγορὰν δὲ οὐδεὶς ἔτι παρέξειν ἔμελλεν, ἀπείχον δὲ τῆς Ἑλλάδος οὐ μείον ἢ μύρια στάδια, ἡγεμῶν δ' οὐδεὶς τῆς ὁδοῦ ἦν, ποταμοὶ δὲ διεῖργον ἀδιάβατοι ἐν μέσῳ τῆς

οἴκαδε ὁδοῦ, προὔδεδώκεσαν δὲ αὐτοὺς καὶ οἱ σὺν Κύρῳ ἀναβάντες βάρβαροι, μόνοι δὲ καταλελειμμένοι ἦσαν οὐδὲ ἱππέα οὐδένα σύμμαχον ἔχοντες, ὥστε εὐδηλον ἦν ὅτι νικῶντες μὲν οὐδένα ἂν κατακάνοιεν, ἡττηθέντων δὲ αὐτῶν οὐδεὶς ἂν λειφθείη. 3. ταῦτα ἐννοοῦμενοι καὶ ἀθύμως ἔχοντες ὀλίγοι μὲν αὐτῶν εἰς τὴν ἐσπέραν σίτου ἐγεύσαντο, ὀλίγοι δὲ πῦρ ἀνέκαυσαν, ἐπὶ δὲ τὰ ὄπλα πολλοὶ οὐκ ἦλθον ταύτην τὴν νύκτα, ἀνεπαύοντο δὲ ὅπου ἐτύγχανεν ἕκαστος, οὐ δυνάμενοι καθεῦδειν ὑπὸ λύπης καὶ πόθου πατρίδων, γονέων, γυναικῶν, παίδων, σὺς οὐποτ' ἐνόμιζον ἔτι ὄψεσθαι. οὕτω μὲν δὴ διακείμενοι πάντες ἀνεπαύοντο.

4. Ἦν δέ τις ἐν τῇ στρατιᾷ Ξενοφῶν Ἀθηναῖος, ὃς οὔτε στρατηγὸς οὔτε λοχαγὸς οὔτε στρατιώτης ὦν συνηκολούθει, ἀλλὰ Πρόξενος αὐτὸν μετεπέμψατο οἰκοθεν ξένος ὦν ἀρχαῖος· ὑπισχνεῖτο δὲ αὐτῷ, εἰ ἔλθοι, φίλον αὐτὸν Κύρῳ ποιήσῃ, ὃν αὐτὸς ἔφη κρεῖττω ἑαυτῷ νομίζειν τῆς πατρίδος. 5. ὁ μέντοι Ξενοφῶν ἀναγνοὺς τὴν ἐπιστολὴν ἀνακρινούται Σωκράτει τῷ Ἀθηναίῳ περὶ τῆς πορείας. καὶ ὁ Σωκράτης ὑποπτεύσας μή τι πρὸς τῆς πόλεως οἱ ἐπαίτιον εἴη Κύρῳ φίλον γενέσθαι, ὅτι ἐδόκει ὁ Κῦρος προθύμως τοῖς Λακεδαιμονίοις ἐπὶ τὰς Ἀθήνας συμπολεμῆσαι, συμβουλεύει τῷ Ξενοφῶντι ἐλθόντα εἰς Δελφοὺς ἀνακρινῶσαι τῷ θεῷ περὶ τῆς πορείας. 6. ἐλθὼν δ' ὁ Ξενοφῶν ἐπῆρετο τὸν Ἀπόλλω, τίνι ἂν θεῶν θύων καὶ εὐχόμενος κάλλιστ' ἂν καὶ ἄριστα ἔλθοι τὴν ὁδὸν ἣν ἐπινοεῖ, καὶ καλῶς πράξας σωθείη. καὶ ἀνείλεν αὐτῷ ὁ Ἀπόλλων θεοῖς οἷς ἔδει θύειν. 7. ἐπεὶ δὲ πάλιν ἦλθε, λέγει τὴν μαντείαν τῷ Σωκράτει. ὁ δ' ἀκούσας ἡτιᾶτο αὐτὸν, ὅτι οὐ τοῦτο πρῶτον ἡρώτα, πότερον λῶον εἴη αὐτῷ πορεύεσθαι ἢ μένειν, ἀλλ' αὐτὸς κρίνας ἱτέον εἶναι τοῦτ' ἐπυνθάνετο, ὅπως ἂν κάλλιστα πορευθείη. ἐπεὶ μέντοι οὕτως ἤρου, ταῦτ', ἔφη,

χρῆ ποιεῖν, ὅσα ὁ θεὸς ἐκέλευσεν. 8. ὁ μὲν δὴ Ξενοφῶν, οὕτω θυσάμενος οἷς ἀνεῖλεν ὁ θεός, ἐξέπλει καὶ καταλαμβάνει ἐν Σάρδεσι Πρόξενον καὶ Κῦρον μέλλοντας ἤδη ὁρμᾶν τὴν ἄνω ὁδόν, καὶ συνεστάθη Κύρῳ. 9. προθυμουμένου δὲ τοῦ Προξένου καὶ ὁ Κῦρος συμπροῦθύμειτο μέναι αὐτόν· εἶπε δὲ ὅτι, ἐπειδὰν τάχιστα ἡ στρατεία λήξῃ, εὐθὺς ἀποπέμψειν αὐτόν. ἐλέγετο δὲ ὁ στόλος εἶναι εἰς Πισιδας.

10. Ἐστρατεύετο μὲν δὴ οὕτως ἐξαπατηθεὶς οὐχ ὑπὸ Προξένου· οὐ γὰρ ᾗδαι τὴν ἐπὶ βασιλέα ὁρμήν, οὐδὲ ἄλλος οὐδεὶς τῶν Ἑλλήνων πλὴν Κλεάρχου· ἐπεὶ μέντοι εἰς Κιλικίαν ἦλθον, σαφὲς πᾶσιν ἤδη ἐδόκει εἶναι ὅτι ὁ στόλος εἴη ἐπὶ βασιλέα. φοβούμενοι δὲ τὴν ὁδόν καὶ ἄκουτες ὅμως οἱ πολλοὶ δι' αἰσχύνην καὶ ἀλλήλων καὶ Κύρου συνηκολούθησαν· ὧν εἰς καὶ Ξενοφῶν ἦν. 11. ἐπεὶ δὲ ἀπορία ἦν, ἐλυπεῖτο μὲν σὺν τοῖς ἄλλοις καὶ οὐκ ἐδύνατο καθεύδειν· μικρὸν δ' ὕπνου λαχὼν εἶδεν ὄναρ. ἔδοξεν αὐτῷ βρουτῆς γενομένης σκηπτὸς πεσεῖν εἰς τὴν πατρώαν οἰκίαν, καὶ ἐκ τούτου λάμπεσθαι πᾶσαν. 12. περίφοβος δ' εὐθὺς ἀνηγέρθη, καὶ τὸ ὄναρ πῇ μὲν ἔκρινεν ἀγαθόν, ὅτι ἐν πόνοις ὧν καὶ κινδύνοις φῶς μέγα ἐκ Διὸς ἰδεῖν ἔδοξε· πῇ δὲ καὶ ἐφοβεῖτο, ὅτι ἀπὸ Διὸς μὲν βασιλέως τὸ ὄναρ ἐδόκει αὐτῷ εἶναι, κύκλῳ δὲ ἐδόκει λάμπεσθαι τὸ πῦρ, μὴ οὐ δύναίτο ἐκ τῆς χώρας ἐξελθεῖν τῆς βασιλέως, ἀλλ' εἴργοιτο πάντοθεν ὑπὸ τινων ἀποριῶν.

13. Ὅποιόν τι μέντοι ἐστὶ τὸ τοιοῦτον ὄναρ ἰδεῖν ἔξεστι σκοπεῖν ἐκ τῶν συμβάντων μετὰ τὸ ὄναρ. γίγνεται γὰρ τάδε. εὐθὺς ἐπειδὴ ἀνηγέρθη, πρῶτον μὲν ἔννοια αὐτῷ ἐμπίπτει, τί κατάκειμαι; ἡ δὲ νύξ προβαίνει· ἅμα δὲ τῇ ἡμέρᾳ εἰκὸς τοὺς πολεμίους ἦξειν. εἰ δὲ γενησόμεθα ἐπὶ βασιλεῖ, τί ἐμποδὼν μὴ οὐχὶ πάντα μὲν τὰ χαλεπώτατα ἐπιδόοντας, πάντα δὲ τὰ δεινότατα παθόντας

ὑβιζομένους ἀποθανεῖν ; 14. ὅπως δ' ἀμυνούμεθα οὐδεὶς
 παρασκευάζεται οὐδὲ ἐπιμελεῖται, ἀλλὰ κατακείμεθα
 ὥσπερ ἐξὸν ἡσυχίαν ἄγειν. ἐγὼ οὖν τὸν ἐκ ποίας
 πόλεως στρατηγὸν προσδοκῶ ταῦτα πράξειν ; ποίαν δ'
 ἡλικίαν ἐμαυτῷ ἐλθεῖν ἀναμένω ; οὐ γὰρ ἔγωγ' ἔτι
 πρεσβύτερος ἔσομαι, ἐὰν τήμερον προδῶ ἐμαυτὸν τοῖς
 πολεμοῖσι. 15. ἐκ τούτου ἀνίσταται καὶ συγκαλεῖ τοὺς
 Προξένου πρῶτον λοχαγούς. ἐπεὶ δὲ συνήλθον, ἔλεξεν,
 'Εγώ, ὦ ἄνδρες λοχαγοί, οὔτε καθεύδειν δύναμαι, ὥσπερ
 οἶμαι οὐδ' ὑμεῖς, οὔτε κατακεῖσθαι ἔτι, ὁρῶν ἐν οἷσι
 ἐσμέν. 16. οἱ μὲν γὰρ πολέμιοι δῆλον ὅτι οὐ πρότερον
 πρὸς ἡμᾶς τὸν πόλεμον ἐξέφηναν πρὶν ἐνόμισαν καλῶς
 τὰ ἑαυτῶν παρασκευάσασθαι, ἡμῶν δ' οὐδεὶς οὐδὲν ἀντ-
 επιμελεῖται ὅπως ὡς κάλλιστα ἀγωνιούμεθα. 17. καὶ μὴν
 εἰ ὑψησόμεθα καὶ ἐπὶ βασιλεῖ γενησόμεθα, τί οἰόμεθα
 πεῖσεσθαι ; ὅς καὶ τοῦ ὁμομητρίου καὶ ὁμοπατρίου ἀδελ-
 φοῦ καὶ τεθνηκότος ἤδη ἀποτεμῶν τὴν κεφαλὴν καὶ τὴν
 χεῖρα ἀνестаύρωσεν· ἡμᾶς δέ, οἷς κηδεμῶν μὲν οὐδεὶς
 πάρεστιν, ἐστρατεύσαμεν δὲ ἐπ' αὐτὸν ὡς δοῦλον ἀντὶ
 βασιλέως ποιήσοντας καὶ ἀποκτενοῦντες, εἰ δυναίμεθα, τί
 ἂν οἰόμεθα παθεῖν ; 18. ἂρ' οὐκ ἂν ἐπὶ πᾶν ἔλθοι, ὡς
 ἡμᾶς τὰ ἔσχατα αἰκισάμενος πᾶσιν ἀνθρώποις φόβον
 παράσχοι τοῦ στρατεῦσαί ποτε ἐπ' αὐτόν ; ἀλλ' ὅπως
 τοι μὴ ἐπ' ἐκείνῳ γενησόμεθα πάντα ποιητέον. 19. ἐγὼ
 μὲν οὖν, ἔστε μὲν αἱ σπονδαὶ ἦσαν, οὔποτε ἐπαυόμην ἡμᾶς
 μὲν οἰκτείρων, βασιλέα δὲ καὶ τοὺς σὺν αὐτῷ μακαρίζων,
 διαθεώμενος αὐτῶν ὅσῃν μὲν χώραν καὶ οἶαν ἔχοιεν, ὡς
 δὲ ἀφθονα τὰ ἐπιτήδεια, ὅσους δὲ θεράπουτας, ὅσα δὲ
 κτήνη, χρυσὸν δέ, ἐσθῆτα δέ. 20. τὰ δ' αὖ τῶν στρα-
 τιωτῶν ὁπότε ἐνθυμοίμην, ὅτι τῶν μὲν ἀγαθῶν πάντων
 οὐδενὸς ἡμῖν μετεῖη, εἰ μὴ πριαίμεθα, ὅτου δ' ὠνησόμεθα
 ᾗδευ ἔτι ὀλίγους ἔχοντας, ἄλλως δὲ πῶς πορίζεσθαι τὰ
 ἐπιτήδεια ἢ ὠνουμένους ὄρκους ἤδη κατέχοντας ἡμᾶς·

καὺτ' οὖν λογιζόμενος ἐνίστε τὰς σπονδὰς μᾶλλον ἐφ' οὐδὲν ἢ νῦν τὸν πόλεμον. 21. ἐπεὶ μέντοι ἐκεῖνοι ἔλυσαν τὰς σπονδὰς, λελύσθαι μοι δοκεῖ καὶ ἡ ἐκείνων ὕβρις καὶ ἡ ἡμετέρα ὑποψία. ἐν μέσῳ γὰρ ἤδη κεῖται ταῦτα τὰ ἀγαθὰ ἄθλα ὁπότεροι ἂν ἡμῶν ἄνδρες ἀμείνουσιν ὦσιν, ἀγωνοθέται δ' οἱ θεοὶ εἰσιν, οἱ σὺν ἡμῖν, ὥς τὸ εἶκός, ἔσονται. 22. οὗτοι μὲν γὰρ αὐτοὺς ἐπιωρκήκασιν· ἡμεῖς δὲ πολλὰ ὀρώμεντες ἀγαθὰ στεργόμεν αὐτῶν ἀπειχόμεθα διὰ τοὺς τῶν θεῶν ὅρκους· ὥστε ἐξεῖναι μοι δοκεῖ ἵέναι ἐπὶ τὸν ἀγῶνα πολὺν σὺν φρονήματι μείζονι ἢ τούτοις. 23. ἔτι δ' ἔχομεν σώματα ἱκανώτερα τούτων καὶ ψύχη καὶ θάλην καὶ πόρους φέρειν· ἔχομεν δὲ καὶ ψυχὰς σὺν τοῖς θεοῖς ἀμείνουσας· οἱ δὲ ἄνδρες καὶ τρωτοὶ καὶ θνητοὶ μᾶλλον ἡμῶν, ἢν οἱ θεοί, ὥσπερ τὸ πρόσθεν, νίκην ἡμῖν διδῶσιν. 24. ἀλλ' ἴσως γὰρ καὶ ἄλλοι ταῦτ' ἐνθυμοῦνται, πρὸς τῶν θεῶν μὴ ἀναμένωμεν ἄλλους ἐφ' ἡμᾶς ἐλθεῖν παρακαλοῦντας ἐπὶ τὰ κάλλιστα ἔργα, ἀλλ' ἡμεῖς ἄρξωμεν τοῦ ἐξορμῆσαι καὶ τοὺς ἄλλους ἐπὶ τὴν ἀρετὴν. φάνητε τῶν λοχαγῶν ἀριστοὶ καὶ τῶν στρατηγῶν ἀξιοστρατηγότεροι. 25. καὶ γὰρ δέ, εἰ μὲν ὑμεῖς ἐθέλετε ἐξορμᾶν ἐπὶ ταῦτα, ἔπεισθαι ὑμῖν βούλομαι, εἰ δ' ὑμεῖς τάττετέ με ἡγεῖσθαι, οὐδὲν προφασίζομαι τὴν ἡλικίαν, ἀλλὰ καὶ ἀκμάζειν ἡγοῦμαι ἔρύκειν ἀπ' ἐμαυτοῦ τὰ κακά.

26. Ὁ μὲν ταῦτ' ἔλεξεν, οἱ δὲ λοχαγοὶ ἀκούσαντες ταῦτα ἡγεῖσθαι ἐκέλευον πάντες, πλὴν Ἀπολλωνίδης τις ἦν βοιωτιάδων τῇ φωνῇ· οὗτος δ' εἶπεν ὅτι φλυαροῖη ὅστις λέγει ἄλλως πῶς σωτηρίας ἂν τυχεῖν ἢ βασιλέα πέλσας, εἰ δύναίτο, καὶ ἅμα ἤρχετο λέγειν τὰς ἀπορίας. 27. ὁ μὲντοι Ξενοφῶν μεταξὺ ὑπολαβὼν ἔλεξεν ὧδε. ὦ θαυμασιώτατε ἄνθρωπε, σὺ δὲ γε οὐδὲ ὀρῶν γινώσκεις οὐδὲ ἀκούων μέμνησαι. ἐν ταύτῳ γε μέντοι ἦσθα τούτοις, ὅτε βασιλεὺς, ἐπεὶ Κῦρος ἀπέθανε, μέγα φρο-

νήσας ἐπὶ τούτῳ, πέμπων ἐκέλευε παραδιδόναι τὰ ὄπλα.
 28. ἐπεὶ δὲ ἡμεῖς οὐ παραδόντες, ἀλλ' ἐξωπλισμένοι
 ἐλθόντες παρεσκηνήσαμεν αὐτῷ, τί οὐκ ἐποίησε πρέσβεις
 πέμπων καὶ σπονδὰς αἰτῶν καὶ παρέχων τὰ ἐπιτήδεια,
 ἔστε σπονδῶν ἔτυχεν; 29. ἐπεὶ δ' αὖ οἱ στρατηγοὶ καὶ
 λοχαγοί, ὥσπερ δὴ σὺ κελεύεις, εἰς λόγους αὐτοῖς ἄνευ
 ὀπλων ἦλθον πιστεύσαντες ταῖς σπονδαῖς, οὐ νῦν ἐκείνοι
 παιόμενοι, κεντούμενοι, ὑβριζόμενοι, οὐδὲ ἀποθανεῖν οἱ
 τλήμονες δύνανται, καὶ μάλ', οἶμαι, ἐρώντες τούτου; ἂ
 σὺ πάντα εἰδὼς τοὺς μὲν ἀμύνεσθαι κελεύοντας φλυαρεῖν
 φῆς, πείθειν δὲ πάλιν κελεύεις ἰόντας; 30. ἐμοὶ δέ,
 ὦ ἄνδρες, δοκεῖ τὸν ἄνθρωπον τούτον μήτε προσέσθαι
 εἰς ταῦτ' ἡμῖν αὐτοῖς, ἀφελομένους τε τὴν λοχαγίαν
 σκεύη ἀναθέντας ὡς τοιούτῳ χρῆσθαι. οὗτος γὰρ καὶ τὴν
 πατρίδα κατασχύνει καὶ πᾶσαν τὴν Ἑλλάδα, ὅτι Ἑλλην
 ὢν τοιοῦτός ἐστιν.

31. Ἐντεῦθεν ὑπολαβὼν Ἀγασίας Στυμφάλιος εἶπεν,
 Ἄλλὰ τούτῳ γε οὔτε τῆς Βοιωτίας προσήκει οὐδὲν οὔτε
 τῆς Ἑλλάδος παντάπασιν, ἐπεὶ ἐγὼ αὐτὸν εἶδον ὥσπερ
 Λυδὸν ἀμφοτέρα τὰ ὦτα τετρυπημένον. καὶ εἶχεν οὕτως.
 32. τοῦτον μὲν οὖν ἀπήλασαν· οἱ δὲ ἄλλοι παρὰ τὰς
 τάξεις ἰόντες, ὅπου μὲν στρατηγὸς σῶος εἶη, τὸν στρα-
 τηγὸν πορεκάλουν, ὁπόθεν δὲ οἴχοιτο, τὸν ὑποστρατηγόν,
 ὅπου δ' αὖ λοχαγὸς σῶος εἶη, τὸν λοχαγόν. 33. ἐπεὶ
 δὲ πάντες συνῆλθον, εἰς τὸ πρόσθεν τῶν ὀπλων ἐκα-
 θέζοντο· καὶ ἐγένοντο οἱ συνελθόντες στρατηγοὶ καὶ
 λοχαγοὶ ἀμφὶ τοὺς ἑκατόν. ὅτε δὲ ταῦτα ἦν, σχεδὸν
 μέσαι ἦσαν νύκτες. 34. ἐνταῦθα Ἱερώνυμος Ἡλείος,
 πρεσβύτατος ὢν τῶν Προξένου λοχαγῶν, ἤρχετο λέγειν
 ὧδε. Ἡμῖν, ὦ ἄνδρες στρατηγοὶ καὶ λοχαγοί, ὁρῶσι
 τὰ παρόντα ἔδοξε καὶ αὐτοῖς σινελθεῖν καὶ ὑμᾶς παρα-
 καλέσαι, ὅπως βουλευσάμεθα εἴ τι δυναίμεθα ἀγαθόν.
 λέξον δ', ἔφη, καὶ σύ, ὦ Ξενοφών, ἅπερ καὶ πρὸς ἡμᾶς.

35. Ἐκ τούτου λέγει τάδε Ξενοφών. Ἀλλὰ ταῦτα μὲν δὴ πάντες ἐπιστάμεθα, ὅτι βασιλεὺς καὶ Τισσαφέρης οὓς μὲν ἐδυνήθησαν συνειλήφασιν ἡμῶν, τοῖς δ' ἄλλοις δῆλον ὅτι ἐπιβουλεύουσιν, ὥς, ἣν δύνωνται, ἀπολέσωσιν. ἡμῶν δέ γε οἶμαι πάντα ποιητέα ὥς μήποτ' ἐπὶ τοῖς βαρβάροις γενώμεθα, ἀλλὰ μᾶλλον, ἣν δυνώμεθα, ἐκείνοι ἐφ' ἡμῶν. 36. εὖ τοίνυν ἐπίστασθε, ὅτι ὑμεῖς, τοσοῦτοι ὄντες ὅσοι νῦν συνεληλύθατε, μέγιστον ἔχετε καιρόν. οἱ γὰρ στρατιῶται οὗτοι πάντες πρὸς ὑμᾶς βλέπουσι, καὶ μὲν ὑμᾶς ὀρώσιν ἀθύμους, πάντες κακοὶ ἔσονται· ἣν δὲ ὑμεῖς αὐτοὶ τε παρασκευαζόμενοι φανεροὶ ἦτε ἐπὶ τοὺς πολεμίους καὶ τοὺς ἄλλους παρακαλῆτε, εὖ ἴστε ὅτι ἔψονται ὑμῶν καὶ πειράσσονται μίμεισθαι. 37. ἴσως δέ τοι καὶ δίκαιόν ἐστιν ὑμᾶς διαφέρειν τι τούτων. ὑμεῖς γὰρ ἔστε στρατηγοί, ὑμεῖς ταξίαρχοι καὶ λοχαγοί· καὶ ὅτε εἰρήνη ἦν, ὑμεῖς καὶ χρήμασι καὶ τιμαῖς τούτων ἐπλεονεκτεῖτε· καὶ νῦν τοίνυν, ἐπεὶ πόλεμός ἐστιν, ἀξιοῦν δεῖ ὑμᾶς αὐτοὺς ἀμείνους τε τοῦ πλήθους εἶναι καὶ προβουλεύειν τούτων καὶ προπνεῖν, ἣν που δέη. 38. καὶ νῦν πρῶτον μὲν οἶομαι ἂν ὑμᾶς μέγα ὀνῆσαι τὸ στράτευμα, εἰ ἐπιμεληθείητε ὅπως ἀντὶ τῶν ἀπολωλότων ὥς τάχιστα στρατηγοὶ καὶ λοχαγοὶ ἀντικατασταθῶσιν. ἄνευ γὰρ ἀρχόντων οὐδὲν ἂν οὔτε καλὸν οὔτε ἀγαθὸν γένοιτο, ὥς μὲν συνελόντι εἰπεῖν οὐδαμοῦ, ἐν δὲ δὴ τοῖς πολεμικοῖς παντάπασιν. ἢ μὲν γὰρ εὐταξία σώζειν δοκεῖ, ἢ δὲ ἀταξία πολλοὺς ἤδη ἀπολώλεκεν. 39. ἐπειδὴν δὲ καταστήσῃσθε τοὺς ἀρχοντας ὅσους δεῖ, ἣν καὶ τοὺς ἄλλους στρατιώτας συλλέγητε καὶ παραβαρύνητε, οἶμαι ἂν ὑμᾶς πάνν ἐν καιρῷ ποιῆσαι. 40. νῦν μὲν γὰρ ἴσως καὶ ὑμεῖς αἰσθάνεσθε, ὥς ἀθύμως μὲν ἦλθον ἐπὶ τὰ ὄπλα, ἀθύμως δὲ πρὸς τὰς φυλακάς· ὥστε οὕτω γ' ἐχόντων οὐκ οἶδα, τι ἢ τις χρήσαιτο αὐτοῖς εἴτε νυκτὸς δέοι τι εἴτε καὶ

ἡμέρας. 41. ἦν δέ τις αὐτῶν τρέψῃ τὰς γνώμας, ὥς μὴ τοῦτο μόνον ἐννοῶνται τί πείσονται, ἀλλὰ καὶ τί ποιήσουσι, πολὺ εὐθυμότεροι ἔσονται. 42. ἐπίστασθε γὰρ δὴ, ὅτι οὔτε πλήθός ἐστιν οὔτε ἰσχύς ἢ ἐν τῷ πολέμῳ τὰς νίκας ποιοῦσα, ἀλλ' ὁπότεροι ἂν σὺν τοῖς θεοῖς ταῖς ψυχαῖς ἐρρώμενέστεροι ἴωσιν ἐπὶ τοὺς πολέμους, τούτους ὥς ἐπὶ τὸ πολὺ οἱ ἐναντίοι οὐ δέχονται. 43. ἐντεθύμῃμαι δ' ἐγωγε, ὦ ἄνδρες, καὶ τοῦτο, ὅτι, ὁπόσοι μὲν μαστεύουσι ζῆν ἐκ παντὸς τρόπου ἐν τοῖς πολεμικοῖς, οὗτοι μὲν κακῶς τε καὶ αἰσχροῶς ὥς ἐπὶ τὸ πολὺ ἀποθνήσκουσιν, ὁπόσοι δὲ τὸν μὲν θάνατον ἐγνώκασιν πᾶσι κοινὸν εἶναι καὶ ἀναγκαῖον ἀνθρώποις, περὶ δὲ τοῦ καλῶς ἀποθνήσκειν ἀγωνίζονται, τούτους ὁρῶ μᾶλλον πῶς εἰς τὸ γῆρας ἀφικνουμένους καὶ ἔως ἂν ζῶσιν εὐδαιμονέστερον διάγοντας. 44. ἂ καὶ ἡμᾶς δεῖ νῦν καταμαθόντας, ἐν τοιούτῳ γὰρ καιρῷ ἐσμεν, αὐτούς τε ἄνδρας ἀγαθοὺς εἶναι καὶ τοὺς ἄλλους παρακαλεῖν. ὁ μὲν ταῦτ' εἰπὼν ἐπαύσατο.

45. Μετὰ δὲ τοῦτον εἶπε Χειρίσοφος, Ἄλλὰ πρόσθεν μὲν, ὦ Ξενοφῶν, τοσοῦτον μόνον σε ἐγίγνωσκον, ὅσον ἤκουον Ἀθηναῖον εἶναι, νῦν δὲ καὶ ἐπαινώ σε ἐφ' οἷς λέγεις τε καὶ πράττεις, καὶ βουλομένην ἂν ὅτι πλείστους εἶναι τοιούτους· κοινὸν γὰρ ἂν εἴη τὸ ἀγαθόν. 46. καὶ νῦν, ἔφη, μὴ μέλλωμεν, ὦ ἄνδρες, ἀλλ' ἀπελθόντες ἤδη αἰρεῖσθε οἱ δεόμενοι ἄρχοντας, καὶ ἐλόμενοι ἦκετε εἰς τὸ μέσον τοῦ στρατοπέδου καὶ τοὺς αἰρεθέντας ἄγετε· ἔπειτ' ἐκεῖ συγκαλοῦμεν τοὺς ἄλλους στρατιώτας. παρέστω δ' ἡμῖν, ἔφη, καὶ Τολμίδης ὁ κήρυξ. 47. καὶ ἅμα ταῦτ' εἰπὼν ἀνέστη, ὥς μὴ μέλλοιτο, ἀλλὰ περαινέτο τὰ δέοντα. ἐκ τούτου ἡρέθησαν ἄρχοντες, ἀντὶ μὲν Κλεάρχου Τιμασίῳ Δαρδανεύς, ἀντὶ δὲ Σωκράτους Ξανθικλῆς Ἀχαιός, ἀντὶ δὲ Ἀγίου Κλεάνωρ Ἀρκάς, ἀντὶ δὲ Μένωνος Φιλήσιος Ἀχαιός, ἀντὶ δὲ Προξένου Ξενοφῶν Ἀθηναῖος.

II. Ἐπεὶ δὲ ἤρηντο, ἡμέρα τε σχεδὸν ὑπέφαινε καὶ εἰς τὸ μέσον ἦκον οἱ ἄρχοντες, καὶ ἔδοξεν αὐτοῖς προφύλακας καταστήσαντας συγκαλεῖν τοὺς στρατιώτας. ἐπεὶ δὲ καὶ οἱ ἄλλοι στρατιῶται συνήλθον, ἀνέστη πρῶτον μὲν Χειρίσοφος ὁ Λακεδαιμόνιος καὶ ἔλεξεν ὧδε. 2. Ὡς ἄνδρες στρατιῶται, χαλεπὰ μὲν τὰ παρόντα, ὁπότε ἀνδρῶν στρατηγῶν τοιούτων στερόμεθα καὶ λοχαγῶν καὶ στρατιωτῶν, πρὸς δ' ἔτι καὶ αἱ ἀμφὶ Ἀριαῖον, οἱ πρόσθεν σύμμαχοι ὄντες, προδεδώκασιν ἡμᾶς. 3. ὅμως δὲ δεῖ ἐκ τῶν παρόντων ἄνδρας ἀγαθοὺς τε ἐλθεῖν καὶ μὴ ὑφίεσθαι, ἀλλὰ πειρᾶσθαι ὅπως, ἣν μὲν δυνώμεθα, καλῶς νικῶντες σωζώμεθα· εἰ δὲ μή, ἀλλὰ καλῶς γε ἀποθνήσκωμεν, ὑποχείριοι δὲ μηδέποτε γενώμεθα ζῶντες τοῖς πολεμίοις. οἶομαι γὰρ ἂν ἡμᾶς τοιαῦτα παθεῖν, οἷα τοὺς ἐχθροὺς οἱ θεοὶ ποιήσεται. 4. ἐπὶ τούτῳ. Κλεάνωρ Ὀρχομένιος ἀνέστη καὶ ἔλεξεν ὧδε. Ἀλλ' ὁρᾶτε μὲν, ὦ ἄνδρες, τὴν βασιλέως ἐπιτοκίαν καὶ ἀσέβειαν, ὁρᾶτε δὲ τὴν Τισσαφέρνους ἀπιστίαν, ὅστις λέγων ὡς γείτων τε εἶη τῆς Ἑλλάδος καὶ περὶ πλείστου ἂν ποιήσαιτο σῶσαι ἡμᾶς, καὶ ἐπὶ τούτοις αὐτὸς ὁμόσας ἡμῖν, αὐτὸς δεξιὰς δούς, αὐτὸς ἐξαπατήσας συνέλαβε τοὺς στρατηγούς, καὶ οὐδὲ Δία ξένιον ἠδέσθη, ἀλλὰ Κλεάρχῳ καὶ ὁμοτράπεζος γενόμενος αὐτοῖς τούτοις ἐξαπατήσας τοὺς ἄνδρας ἀπολώλεκεν. 5. Ἀριαῖος δέ, ὃν ἡμεῖς ἠθέλομεν βασιλέα καθιστάναι, καὶ ἔδωκαμεν καὶ ἐλάβομεν πιστὰ μὴ προδώσειν ἀλλήλους, καὶ οὗτος οὔτε τοὺς θεοὺς δέισας οὔτε Κύρον τεθηγκότα αἰδεσθεῖς, τιμώμενος μάλιστα ὑπὸ Κύρου ζῶντος, νῦν πρὸς τοὺς ἐκείνου ἐχθίστους ἀποστὰς ἡμᾶς τοὺς Κύρου φίλους κακῶς ποιεῖν πειράται. 6. ἀλλὰ τούτους μὲν οἱ θεοὶ ἀποτίσαιτο· ἡμᾶς δὲ δεῖ ταῦτα ὁρῶντας μήποτε ἐξαπατηθῆναι ἔτι ὑπὸ τούτων, ἀλλὰ μαχομένους ὡς ἂν δυνώμεθα κράτιστα τοῦτο, ὅτι ἂν δοκῇ τοῖς θεοῖς, πάσχειν.

γὰρ οὗτοι κακίονές εἰσι τῶν ὑφ' ἡμῶν ἡττημένων. ἔφευγον γοῦν πρὸς ἐκείνους καταλιπόντες ἡμᾶς. τοὺς δὲ θέλοντας φυγῆς ἄρχειν πολὺ κρεῖττον σὺν τοῖς πολεμοῖσι ταπτομένους ἢ ἐν τῇ ἡμετέρᾳ τάξει ὄρᾶν. 18. εἰ δέ τις αὖ ὑμῶν ἀθυμεῖ, ὅτι ἡμῖν μὲν οὐκ εἰσὶν ἵππεῖς, τοῖς δὲ πολεμοῖσι πολλοὶ πάρειςιν, ἐνθυμήθητε ὅτι οἱ μύριοι ἵππεῖς οὐδὲν ἄλλο ἢ μύριοι εἰσιν ἀνθρώποι· ὑπὸ μὲν γὰρ ἵππου ἐν μάχῃ οὐδεὶς πώποτε οὔτε δηχθεὶς οὔτε λακτισθεὶς ἀπέθανεν, οἱ δὲ ἄνδρες εἰσὶν οἱ ποιοῦντες ὅ,τι ἂν ἐν ταῖς μάχαις γίγνηται. 19. οὐκ οὖν τῶν γε ἵππέων πολὺ ἡμεῖς ἐπ' ἀσφαλεστέρου ὀχήματός ἐσμεν; οἱ μὲν γὰρ ἐφ' ἵππων κρέμονται, φοβούμενοι σὺν ἡμᾶς μόνον, ἀλλὰ καὶ τὸ καταπεσεῖν ἡμεῖς δ' ἐπὶ γῆς βεβηκότες πολὺ μὲν ἰσχυρότερον παίσομεν, ἢν τις προσῇ, πολὺ δὲ μᾶλλον ὅτου ἂν βουλώμεθα τευξόμεθα. ἐνὶ δὲ μόνῳ προέχουσιν οἱ ἵππεῖς ἡμᾶς· φεύγειν αὐτοῖς ἀσφαλέστερόν ἐστιν ἢ ἡμῖν. 20. εἰ δὲ δὴ τὰς μὲν μάχας θαρβύετε, ὅτι δὲ οὐκέτι ἡμῖν Τισσαφέρνῃς ἡγήσεται οὐδὲ βασιλεὺς ἀγορὰν παρέξει, τοῦτο ἄχθεσθε, σκέψασθε πότερον κρεῖττον Τισσαφέρνην ἡγεμόνα ἔχειν, ὃς ἐπιβουλεύων ἡμῶν φανερός ἐστιν, ἢ οὗς ἂν ἡμεῖς ἄνδρας λαβόντες ἡγείσθαι κελεύωμεν, οἱ εἰσονται ὅτι, ἢν τι περὶ ἡμᾶς ἀμαρτάνωσι, περὶ τὰς ἑαυτῶν ψυχὰς καὶ σώματα ἀμαρτάνουσι. 21. τὰ δὲ ἐπιτήδεια πότερον ὠνεῖσθαι κρεῖττον ἐκ τῆς ἀγορᾶς ἧς οὗτοι παρεῖχον, μικρὰ μέτρα πολλοῦ ἀργυρίου, μηδὲ τοῦτο ἔτι ἔχοντας, ἢ αὐτοὺς λαμβάνειν, ἢν περ κρατῶμεν, μέτρῳ χρωμένους ὅπόσῳ ἂν ἕκαστος βούληται. 22. εἰ δὲ ταῦτα μὲν γινώσκετε ὅτι κρεῖττονα, τοὺς δὲ ποταμοὺς ἄπορον νομίζετε εἶναι, καὶ μεγάλως ἡγείσθε ἐξαπατηθῆναι διαβάντες, σκέψασθε εἰ ἄρα τοῦτο καὶ μωρότατον πεποιήκασιν οἱ βάρβαροι. πάντες μὲν γὰρ οἱ ποταμοί, ἢν καὶ πρόσω τῶν πηγῶν ἄποροι ᾖσι, προϊῶσι πρὸς τὰς πηγὰς

διαβατοὶ γίνονται οὐδὲ τὸ γόνυ βρέχοντες. 23. εἰ δὲ μήθ' οἱ ποταμοὶ διήσουσιν ἡγεμῶν τε μηδεὶς ἡμῶν φανέται, οὐδ' ὥς ἡμῶν γε ἀθυμητέον. ἐπιστάμεθα γὰρ Μυσούς, οὗς οὐκ ἂν ἡμῶν φαίημεν βελτίους εἶναι, οἱ βασιλέως ἄκοντος ἐν τῇ βασιλέως χώρα πολλὰς τε καὶ εὐδαίμονας καὶ μεγάλας πόλεις οἰκοῦσιν, ἐπιστάμεθα δὲ Πισίδας ὡσαύτως· Λυκάονας δὲ καὶ αὐτοὶ εἶδομεν, ὅτι ἐν τοῖς πεδίοις τὰ ἐρυμνὰ καταλαβόντες τὴν τούτων χώραν καρποῦνται. 24. καὶ ἡμᾶς δ' ἂν ἔφην ἔγωγε χρῆναι μήπω φανεροὺς εἶναι οἴκαδε ὥρμημένους, ἀλλὰ κατασκευάζεσθαι ὥς αὐτοῦ που οἰκήσοντας. οἶδα γὰρ ὅτι καὶ Μυσοῖς βασιλεὺς πολλοὺς μὲν ἡγεμόνας ἂν δοίη, πολλοὺς δ' ἂν ὁμήρους τοῦ ἀδόλως ἐκπέμψειν, καὶ ὁδοποιήσῃ γ' ἂν αὐτοῖς καὶ εἰ σὺν τεθρίπποις βούλαιντο ἀπιέναι. καὶ ἡμῖν γ' ἂν οἶδ' ὅτι τρισάσμενος ταῦτ' ἐποίει, εἰ ἑώρα ἡμᾶς μένειν παρασκευαζομένους. 25. ἀλλὰ γὰρ δέδοικα μὴ ἂν ἅπαξ μάθωμεν ἄργοι ζῆν καὶ ἐν ἀφθόνοις βιοτεύειν, καὶ Μήδων δὲ καὶ Περσῶν καλαῖς καὶ μεγάλαις γυναιξὶ καὶ παρθένοις ὁμιλεῖν, μή, ὥσπερ οἱ λωτοφάγοι, ἐπιλαθώμεθα τῆς οἴκαδε ὁδοῦ. 26. δοκεῖ σὺν μοι εἰκὸς καὶ δίκαιον εἶναι, πρῶτον εἰς τὴν Ἑλλάδα καὶ πρὸς τοὺς οἰκείους πειρᾶσθαι ἀφικνεῖσθαι, καὶ ἐπιδείξαι τοῖς Ἑλλησιν ὅτι ἐκόντες πένονται, ἐξὸν αὐτοῖς τοὺς νῦν οἶκοι ἀκλήρους πολιτεύοντας ἐνθάδε κομισμένους πλουσίους ὁρᾶν. ἀλλὰ γάρ, ὦ ἄνδρες, πάντα ταῦτα τὰγαθὰ δῆλον ὅτι τῶν κρατούντων ἐστί. 27. τοῦτο δὴ δεῖ λέγειν, πῶς ἂν πορευοίμεθ' αὖτε ὥς ἀσφαλέστατα καὶ, εἰ μάχεσθαι δέοι, ὥς κράτιστα μαχοίμεθα. πρῶτον μὲν τοίνυν, ἔφη, δοκεῖ μοι κατακαῦσαι τὰς ἀμάξας ἃς ἔχομεν, ἵνα μὴ τὰ ζεύγη ἡμῶν στρατηγῇ, ἀλλὰ πορευώμεθα ὅπῃ ἂν τῇ στρατιᾷ συμφέρῃ· ἔπειτα καὶ τὰς σκηνὰς συγκατακαῦσαι. αὗται γὰρ αὖ ὄχλον μὲν παρέχουσιν ἄγειν, συνωφελοῦσι δ' οὐδὲν οὔτε εἰς τὸ μάχεσθαι

οὐτ' εἰς τὸ τὰ ἐπιτήδεια ἔχειν. 28. ἔτι δὲ καὶ τῶν ἄλλων σκευῶν τὰ περιττὰ ἀπαλλάξωμεν, πλὴν ὅσα πολέμου ἕνεκεν ἢ σίτων ἢ ποτῶν ἔχομεν, ἵνα ὡς πλείστοι μὲν ἡμῶν ἐν τοῖς ὅπλοις ᾧσιν, ὡς ἐλάχιστοι δὲ σκευοφορῶσι. κρατουμένων μὲν γὰρ ἐπίστασθε ὅτι πάντα ἀλλότρια· ἦν δὲ κρατῶμεν, καὶ τοὺς πολεμίους δεῖ σκευοφόρους ἡμετέρους νομίζειν. 29. λοιπὸν μοι εἰπεῖν ὅπερ καὶ μέγιστον νομίζω εἶναι. ὁρᾶτε γὰρ καὶ τοὺς πολεμίους ὅτι οὐ πρόσθεν ἐξευεγκεῖν ἐτόλμησαν πρὸς ἡμᾶς πόλεμον πρὶν τοὺς στρατηγούς ἡμῶν συνέλαβον, νομίζοντες, ὄντων μὲν τῶν ἀρχόντων καὶ ἡμῶν πειθομένων, ἱκανοὺς εἶναι ἡμᾶς περιγενέσθαι τῷ πολέμῳ, λαβόντες δὲ τοὺς ἀρχοντας ἀναρχία ἂν καὶ ἀταξία ἐνόμιζον ἡμᾶς ἀπολέσθαι. 30. δεῖ οὖν πολὺ μὲν τοὺς ἀρχοντας ἐπιμελεστέρους γενέσθαι τοὺς νῦν τῶν πρόσθεν, πολὺ δὲ τοὺς ἀρχομένους εὐτακτοτέρους καὶ πειθομένους μᾶλλον τοῖς ἀρχουσι νῦν ἢ πρόσθεν. 31. ἦν δέ τις ἀπειθῇ, ἦν ψηφίσθησθε τὸν ἀεὶ ὑμῶν ἐντυγχάνοντα σὺν τῷ ἀρχοντί κολάζειν, οὕτως οἱ πολέμιοι πλείστον ἐψευσμένοι ἔσονται· τῇδε γὰρ τῇ ἡμέρᾳ μυρίους ὄψονται ἀνθ' ἑνὸς Κλεάρχους τοὺς οὐδ' ἐνὶ ἐπιτρέψοντας κακῶ εἶναι. 32. ἀλλὰ γὰρ καὶ περαίνειν ἤδη ὥρα· ἴσως γὰρ οἱ πολέμιοι αὐτίκα παρέσονται. ὅτῳ οὖν ταῦτα δοκεῖ καλῶς ἔχειν, ἐπικυρωσάτω ὡς τάχιστα, ἵνα ἔργῳ περαίνηται. εἰ δέ τι ἄλλο βέλτιον ἢ ταύτῃ, τολμάτω καὶ ὁ ἰδιώτης διδάσκειν· πάντες γὰρ κοινῆς σωτηρίας δεόμεθα.

33. Μετὰ ταῦτα Χειρίσοφος εἶπεν, 'Ἄλλ' εἰ μὲν τινος ἄλλου δεῖ πρὸς τούτοις οἷς λέγει Ξενοφῶν, καὶ αὐτίκα ἐξέσται ποιεῖν· ἃ δὲ νῦν εἶρηκε δοκεῖ μοι ὡς τάχιστα ψηφίσασθαι ἀριστον εἶναι· καὶ ὅτῳ δοκεῖ ταῦτα, ἀνατεινάτω τὴν χεῖρα. ἀνέτειναν ἅπαντες. 34. ἀναστὰς δὲ πάλιν εἶπε Ξενοφῶν, 'ὦ ἄνδρες, ἀκούσατε ὧν προσδεῖν δοκεῖ μοι. δῆλον ὅτι πορεύεσθαι ἡμᾶς δεῖ ὅπου ἔχομεν·

τὰ ἐπιτήδεια· ἀκούω δὲ κώμας εἶναι καλὰς οὐ πλείον
 εἴκοσι σταδίων ἀπεχούσας· 35. οὐκ ἂν οὖν θαυμάζοιμι
 εἰ οἱ πολέμιοι, ὥσπερ οἱ δειλοὶ κύνες τοὺς μὲν παριόντας
 διώκουσί τε καὶ δάκνουσιν, ἣν δύνωνται, τοὺς δὲ διώ-
 κοντας φεύγουσιν, εἰ καὶ αὐτοὶ ἡμῖν ἀπιούσιν ἐπακολου-
 θοῖεν. 36. ἴσως οὖν ἀσφαλέστερον ἡμῖν πορεύεσθαι
 πλαίσιον ποιησαμένους τῶν ὅπλων, ἵνα τὰ σκευοφόρα
 καὶ ὁ πολὺς ὄχλος ἐν ἀσφαλεστέρῳ ᾗ. εἰ οὖν νῦν
 ἀποδειχθεῖη τίνα χρὴ ἡγείσθαι τοῦ παισίου καὶ τὰ
 πρόσθεν κοσμεῖν, καὶ τίνας ἐπὶ τῶν πλευρῶν ἐκατέρων
 εἶναι, τίνας δ' ὀπισθοφυλακεῖν, οὐκ ἂν, ὅποτε οἱ πολέμιοι
 ἔλθοιεν, βουλευέσθαι ἡμᾶς δέοι, ἀλλὰ χρῆμα ἂν εὐθὺς
 τοῖς τεταγμένοις. 37. εἰ μὲν οὖν ἄλλος τις βέλτιον
 ὁρᾷ, ἄλλως ἐχέτω· εἰ δὲ μή, Χειρίσοφος μὲν ἡγεῖσθω,
 ἐπειδὴ καὶ Λακεδαιμόνιός ἐστι· τῶν δὲ πλευρῶν ἐκατέρων
 δύο τῶν πρεσβυτάτων στρατηγοὶ ἐπιμελείσθων· ὀπισθο-
 φυλακῶμεν δ' ἡμεῖς οἱ νεώτεροι, ἐγὼ τε καὶ Τιμασίων,
 τὸ νῦν εἶναι. 38. τὸ δὲ λοιπὸν πειρώμενοι ταύτης
 τῆς τάξεως, βουλευσόμεθα ὅ,τι ἂν αἰεὶ κράτιστον δοκῇ
 εἶναι. εἰ δέ τις ἄλλο ὁρᾷ βέλτιον, λεξάτω. ἐπεὶ δὲ
 οὐδεὶς ἀντέλεγεν, εἶπεν, Ὅτῳ δοκεῖ ταῦτα, ἀνατεινάτω
 τὴν χεῖρα. ἔδοξε ταῦτα. 39. Νῦν τοίνυν, ἔφη, ἀπι-
 όντας ποιεῖν δεῖ τὰ δεδογμένα. καὶ ὅστις τε ὑμῶν τοὺς
 οἰκέλους ἐπιθυμεῖ ἰδεῖν, μεμνήσθω ἀνὴρ ἀγαθὸς εἶναι· οὐ
 γὰρ ἔστιν ἄλλως τούτου τυχεῖν· ὅστις τε ζῆν ἐπιθυμεῖ,
 πειράσθω νικᾶν· τῶν μὲν γὰρ νικῶντων τὸ κατακαίνειν,
 τῶν δὲ ἡττωμένων τὸ ἀποθνήσκειν ἐστὶ· καὶ εἴ τις δὲ
 χρημάτων ἐπιθυμεῖ, κρατεῖν πειράσθω· τῶν γὰρ νικῶν-
 των ἐστὶ καὶ τὰ ἑαυτῶν σώζειν καὶ τὰ τῶν ἡττωμένων
 λαμβάνειν.

III. Τούτων λεχθέντων ἀνέστησαν, καὶ ἀπελθόντες
 κατέκαιον τὰς ἀμάξας καὶ τὰς σκηνάς, τῶν δὲ περιττῶν
 ὅτοι μὲν δέοιτό τις μετεδίδουσαν ἀλλήλοισι, τὰ δὲ ἄλλα

εἰς τὸ πῦρ ἐβρίπτουν. ταῦτα ποιήσαντες ἡριστοποιοῦντο. ἀριστοποιουμένων δὲ αὐτῶν ἔρχεται Μιθριδάτης σὺν ἱππεῦσιν ὥς τριάκοντα, καὶ καλεσαμένους τοὺς στρατηγούς εἰς ἐπήκοον λέγει ὧδε. 2. Ἐγώ, ὦ ἄνδρες Ἕλληνες, καὶ Κύρῳ πιστὸς ἦν, ὥς ὑμεῖς ἐπίστασθε, καὶ νῦν ὑμῖν εὖνους· καὶ ἐνθάδε εἰμὶ σὺν πολλῷ φόβῳ διάγων. εἰ οὖν ὀρώην ὑμᾶς σωτήριόν τι βουλευομένους, ἔλθοιμι ἄν πρὸς ὑμᾶς καὶ τοὺς θεράποντας πάντας ἔχων. λέξατε οὖν πρὸς με τί ἐν νῷ ἔχετε, ὥς φίλον τε καὶ εὖνουν καὶ βουλόμενον κοινῇ σὺν ὑμῖν τὸν στόλον ποιεῖσθαι. 3. βουλευομένοις τοῖς στρατηγοῖς ἔδοξεν ἀποκρίνασθαι τάδε· καὶ ἔλεγε Χειρίσοφος· Ἡμῖν δοκεῖ, εἰ μὲν τις ἐᾷ ἡμᾶς ἀπιέναι οἴκαδε, διαπορεύεσθαι τὴν χώραν ὥς ἂν δυνώμεθα ἀσινέστατα· ἦν δέ τις ἡμᾶς τῆς ὁδοῦ ἀποκωλύῃ, διαπολεμεῖν τούτῳ ὥς ἂν δυνώμεθα κράτιστα. 4. ἐκ τούτου ἐπειράτο Μιθριδάτης διδάσκειν, ὥς ἂν πορὸν εἴη βασιλέως ἄκοντος σωθῆναι. ἐνθα δὴ ἐγινώσκετο ὅτι ὑπόπεμπτos εἴη· καὶ γὰρ τῶν Τισσαφέρνους τις οἰκείων παρηκολούθει πίστει ἕνεκα. 5. καὶ ἐκ τούτου ἐδόκει τοῖς στρατηγοῖς βέλτιον εἶναι δόγμα ποιήσασθαι τὸν πόλεμον ἀκήρυκτον εἶναι, ἔστ' ἐν τῇ πολεμίᾳ εἶεν. διέφθειρον γὰρ προσιόντες τοὺς στρατιώτας, καὶ ἕνα γε λοχαγὸν διέφθειραν Νίκαρχον Ἀρκάδα, καὶ ᾤχετο ἀπὼν νυκτὸς σὺν ἀνθρώποις ὥς εἴκοσι.

6. Μετὰ ταῦτα ἀριστήσαντες καὶ διαβάντες τὸν Ζαπάταν ποταμὸν ἐπορεύοντο τεταγμένοι, τὰ ὑποζύγια καὶ τὸν ὄχλον ἐν μέσῳ ἔχοντες. οὐ πολὺ δὲ προελθελυθότων αὐτῶν ἐπιφαίνεται πάλιν ὁ Μιθριδάτης ἱππέας ἔχων ὥς διακοσίους, καὶ τοξότας καὶ σφενδονήτας ὥς τετρακοσίους μάλα ἐλαφροὺς καὶ εὐζώνους, καὶ προσήει μὲν ὥς φίλος ὢν πρὸς τοὺς Ἕλληνας. 7. ἐπεὶ δ' ἐγγὺς ἐγένοντο, ἐξαπλῆς οἱ μὲν αὐτῶν ἐτόξενον καὶ ἱππεῖς καὶ πεζοί, οἱ δ' ἐσφενδόνων καὶ ἐτίτρωσκον. οἱ δὲ ὀπισθο-

φύλακες τῶν Ἑλλήνων ἔπασχον μὲν κακῶς, ἀντεποιοῦν δ' οὐδέν. οἱ τε γὰρ Κρήτες βραχύτερα τῶν Περσῶν ἐτόξευον καὶ ἅμα ψилоὶ ὄντες εἴσω τῶν ὅπλων κατεκέκλειτο, οἱ τε ἀκοντισταὶ βραχύτερα ἡκόντιζον ἢ ὥς ἐξικνεῖσθαι τῶν σφενδονητῶν. 8. ἐκ τούτου Ξενοφῶντι ἐδόκει διωκτέον εἶναι· καὶ ἐδῶκον τῶν τε ὀπλιτῶν καὶ τῶν πελταστῶν οἱ ἔτυχον σὺν αὐτῷ ὀπισθοφυλακοῦντες· διώκοντες δὲ οὐδένα κατελάμβανον τῶν πολεμίων· 9. οὔτε γὰρ ἵππεῖς ἦσαν τοῖς Ἑλλήσιν οὔτε οἱ πεζοὶ τοὺς πεζοὺς ἐκ πολλοῦ φεύγοντας ἐδύναντο καταλαμβάνειν ἐν ὀλίγῳ χωρίῳ· πολὺ γὰρ οὐχ οἶόν τε ἦν ἀπὸ τοῦ ἄλλου στρατεύματος διώκειν. 10. οἱ δὲ βάρβαροι ἵππεῖς καὶ φεύγοντες ἅμα ἐτίτρωσκον εἰς τοῦπισθεν τοξεύοντες ἀπὸ τῶν ἵππων, ὅπόσον δὲ προδιώξειαν οἱ Ἕλληνες, τοσοῦτον πάλιν ἐπαναχωρεῖν μαχομένους ἔδει. 11. ὥστε τῆς ἡμέρας ὅλης διήλθον οὐ πλέον πέντε καὶ εἴκοσι σταδίων, ἀλλὰ δειλῆς ἀφίκοντο εἰς τὰς κώμας. ἐνθα δὴ πάλιν ἀθυμία ἦν. καὶ Χειρίσοφος καὶ οἱ πρεσβύτατοι τῶν στρατηγῶν Ξενοφῶντα ἡτιῶντο ὅτι ἐδῶκεν ἀπὸ τῆς φάλαγγος καὶ αὐτός τε ἐκινδύνευε καὶ τοὺς πολεμίους οὐδὲν μᾶλλον ἐδύνατο βλάπτειν. 12. ἀκούσας δὲ Ξενοφῶν ἔλεγεν ὅτι ὀρθῶς ἡτιῶντο, καὶ αὐτὸ τὸ ἔργον αὐτοῖς μαρτυροίη. ἀλλ' ἐγώ, ἔφη, ἡναγκάσθην διώκειν, ἐπειδὴ ἐώρων ἡμᾶς ἐν τῷ μένειν κακῶς μὲν πάσχοντας, ἀντιποιεῖν δὲ οὐ δυναμένους. 13. ἐπειδὴ δὲ ἐδιώκομεν, ἀληθῆ, ἔφη, ὑμεῖς λέγετε· κακῶς μὲν γὰρ ποιεῖν οὐδὲν μᾶλλον ἐδυνάμεθα τοὺς πολεμίους, ἀνεχωροῦμεν δὲ πάνυ χαλεπῶς. 14. τοῖς οὖν θεοῖς χάρις, ὅτι οὐ σὺν πολλῇ ῥώμῃ, ἀλλὰ σὺν ὀλίγοις ἦλθον, ὥστε βλάψαι μὲν μὴ μεγάλα, δηλῶσαι δὲ ὧν δεόμεθα. 15. νῦν γὰρ οἱ μὲν πολέμιοι τοξεύουσι καὶ σφενδονῶσιν ὅσον οὔτε οἱ Κρήτες ἀντιτοξεύειν δύνανται, οὔτε οἱ ἐκ χειρὸς βάλλοντες ἐξικνεῖσθαι· ὅταν δὲ αὐτοὺς διώκωμεν,

πολὸν μὲν οὐχ οἶόν τε χωρίον ἀπὸ τοῦ στρατεύματος διώκειν, ἐν ὀλίγῳ δὲ οὐδ' εἰ ταχὺς εἴη πεζὸς πεζὸν ἂν διώκων καταλάβοι ἐκ τόξου ῥύματος. 16. ἡμεῖς οὖν εἰ μέλλοιμεν τούτους εἶργεῖν ὥστε μὴ δύνασθαι βλάπτειν ἡμᾶς πορευομένους, σφενδονητῶν τε τὴν ταχίστην δεῖ καὶ ἱππέων. ἀκούω δ' εἶναι ἐν τῷ στρατεύματι ἡμῶν Ῥοδίους, ὧν τοὺς πολλοὺς φασιν ἐπίστασθαι σφενδονᾶν, καὶ τὸ βέλος αὐτῶν καὶ διπλάσιον φέρεσθαι τῶν Περσικῶν σφενδονῶν. 17. ἐκεῖναι γὰρ διὰ τὸ χειροπληθέσι τοῖς λίθοις σφενδονᾶν ἐπὶ βραχὺ ἐξικνούνται, οἱ δὲ Ῥόδιοι καὶ ταῖς μολυβδίσι ἐπίστανται χρῆσθαι. 18. ἦν οὖν αὐτῶν ἐπισκεψώμεθα τίνες πέπανται σφενδόνους, καὶ τούτῳ μὲν δώμεν αὐτῶν ἀργύριον, τῷ δὲ ἄλλας πλέκειν ἐθέλονται ἄλλο ἀργύριον τελῶμεν, καὶ τῷ σφενδονᾶν ἐν-τεταγμένῳ ἐθέλονται ἄλλην τιμὰ ἀτέλειαν εὐρίσκωμεν, ἴσως τινὲς φανοῦνται ἱκανοὶ ἡμᾶς ὠφελεῖν. 19. ὁρῶ δὲ καὶ ἵππους ὄντας ἐν τῷ στρατεύματι, τοὺς μὲν τινας παρ' ἐμοί, τοὺς δὲ τῷ Κλεάρχῳ καταλελειμμένους, πολλοὺς δὲ καὶ ἄλλους αἰχμαλώτους σκευοφοροῦντας. ἂν οὖν τούτους πάντας ἐκλέξαντες σκευοφόρα μὲν ἀντιδῶμεν, τοὺς δὲ ἵππους εἰς ἱππέας κατασκευάσωμεν, ἴσως καὶ οὗτοί τι τοὺς φεύγοντας ἀνιάσουσιν. 20. ἔδοξε ταῦτα. καὶ ταύτης τῆς νυκτὸς σφενδουῇται μὲν εἰς διακοσίους ἐγένοντο, ἵπποι δὲ καὶ ἱππεῖς ἐδοκιμάσθησαν τῇ ὕστερα εἰς πεντήκοντα, καὶ στολάδες καὶ θώρακες αὐτοῖς ἐπορίσθησαν, καὶ ἵππαρχος δὲ ἐπεστάθη Λύκιος ὁ Πολυστράτου Ἀθηναῖος.

IV. Μείναντες δὲ ταύτην τὴν ἡμέραν τῇ ἄλλῃ ἐπορεύοντο πρωιαίτερον ἀναστάντες· χαράδραν γὰρ αὐτοὺς ἔδει διαβῆναι, ἐφ' ἣ ἐφοβοῦντο μὴ ἐπιθοῦντο αὐτοῖς διαβαίνουσιν οἱ πολέμιοι. 2. διαβεβηκόσι δὲ αὐτοῖς πάλιν φαίνεται ὁ Μιθριδάτης, ἔχων ἱππέας χιλίους, φοξότας δὲ καὶ σφενδονήτας εἰς τετρακισχιλίους· τοσού-

τους γὰρ ἤτησέ Τισσαφέρνην, καὶ ἔλαβεν, ὑποσχόμενος, ἂν τούτους λάβῃ, παραδώσειν αὐτῷ τοὺς Ἑλληνας, καταφρονήσας ὅτι ἐν τῇ πρόσθεν προσβολῇ ὀλίγους ἔχων ἔπαθε μὲν οὐδέν, πολλὰ δὲ κακὰ ἐνόμιζε ποιῆσαι.

3. ἐπεὶ δὲ οἱ Ἑλληνες διαβεβηκότες ἀπέιχον τῆς χαράδρας ὅσον ὀκτὼ σταδίους, διέβαινε καὶ ὁ Μιθριδάτης ἔχων τὴν δύναμιν. παρήγγελτο δὲ τῶν τε πελταστῶν οὗς ἔδει διώκειν, καὶ τῶν ὀπλιτῶν, καὶ τοῖς ἱππεύσιν εἶρητο θαρρόυσι διώκειν ὥς ἐφεσπομένης ἱκανῆς δυνάμεως.

4. ἐπεὶ δὲ ὁ Μιθριδάτης κατειλήφει, καὶ ἤδη σφενδόναι καὶ τοξεύματα ἐξικνούντο, ἐσήμνηε τοῖς Ἑλλησι τῇ σάλπιγγι, καὶ εὐθὺς ἔθεον ὁμόσε οἷς εἶρητο, καὶ οἱ ἱππεῖς ἤλανον· οἱ δὲ οὐκ ἐδέξαντο, ἀλλ' ἔφευγον ἐπὶ τὴν χαράδραν. 5. ἐν ταύτῃ τῇ διώξει τοῖς βαρβάροις τῶν τε πεζῶν ἀπέθανον πολλοί, καὶ τῶν ἱππέων ἐν τῇ χαράδρᾳ ζωοὶ ἐλήφθησαν εἰς ὀκτωκαίδεκα. τοὺς δὲ ἀποθανόντας αὐτοκέλευστοι οἱ Ἑλληνες ἥκισαντο, ὥς ὅτι φοβερώτατον τοῖς πολεμοῖς εἶη ὁρᾶν.

6. Καὶ οἱ μὲν πολέμιοι οὕτω πράξαντες ἀπῆλθον, οἱ δὲ Ἑλληνες ἀσφαλῶς πορευόμενοι τὸ λοιπὸν τῆς ἡμέρας ἀφίκοντο ἐπὶ τὸν Τίγρητα ποταμόν. 7. ἐνταῦθα πόλις ἦν ἐρήμη μεγάλη, ὄνομα δ' αὐτῇ ἦν Λάρισσα· ὥκουν δ' αὐτὴν τὸ παλαιὸν Μῆδοι. τοῦ δὲ τείχους ἦν αὐτῆς τὸ εὖρος πέντε καὶ εἴκοσι πόδες, ὕψος δ' ἑκατόν· τοῦ δὲ κύκλου ἡ περίοδος δύο παρασάγγαι· ὥκοδόμητο δὲ πλίνθοις κεραμέναις· κρητὶς δ' ὑπὲν λιθίνῃ τὸ ὕψος εἴκοσι ποδῶν. 8. ταύτην βασιλεὺς ὁ Περσῶν, ὅτε παρὰ Μῆδων τὴν ἀρχὴν ἐλάμβανον Πέρσαι, πολιορκῶν οὐδενὶ τρόπῳ ἐδύνατο ἐλεῖν· ἥλιον δὲ νεφέλῃ προκαλύψασα ἠφάνισε μέχρι ἐξέλιπον οἱ ἄνθρωποι, καὶ οὕτως ἔάλω. 9. παρὰ ταύτην τὴν πόλιν ἦν πυραμὶς λιθίνῃ, τὸ μὲν εὖρος ἐνὸς πλέθρου, τὸ δὲ ὕψος δύο πλέθρων. ἐπὶ ταύτης πολλοὶ τῶν βαρβάρων ἦσαν ἐκ τῶν πλησίον κωμῶν ἀποπεφευ-

γότες. 10. ἐντεῦθεν ἐπορεύθησαν σταθμὸν ἓνα, παρασάγγας ἕξ, πρὸς τεῖχος ἔρημον μέγα πρὸς τῇ πόλει κείμενον· ὄνομα δὲ ἦν τῇ πόλει Μέσπιλα· Μῆδοι δ' αὐτὴν ποτε ᾤκουν. ἦν δὲ ἡ μὲν κρηπὶς λίθου ξεστοῦ κογχυλιάτου, τὸ εὖρος πεντήκοντα ποδῶν καὶ τὸ ὕψος πεντήκοντα. 11. ἐπὶ δὲ ταύτῃ ἐπφοδόμητο πλύνθινον τεῖχος, τὸ μὲν εὖρος πεντήκοντα ποδῶν, τὸ δὲ ὕψος ἑκατόν· τοῦ δὲ κύκλου ἡ περίοδος ἕξ παρασάγγαι. ἐνταῦθα λέγεται Μῆδεια γυνὴ βασιλέως καταφυγεῖν, ὅτε ἀπώλεσαν τὴν ἀρχὴν ὑπὸ Περσῶν Μῆδοι. 12. ταύτην δὲ τὴν πόλιν πολιορκῶν ὁ Περσῶν βασιλεὺς οὐκ ἐδύνατο οὔτε χρόνῳ ἐλεῖν οὔτε βίᾳ· Ζεὺς δ' ἐμβροντήτους ποιεῖ τοὺς ἐνοικοῦντας, καὶ οὕτως ἐάλω.

13. Ἐντεῦθεν δ' ἐπορεύθησαν σταθμὸν ἓνα, παρασάγγας τέτταρας. εἰς τοῦτον δὲ τὸν σταθμὸν Τισσαφέρνης ἐπεφάνη, οὗς τε αὐτοὺς ἱππέας ἦλθεν ἔχων καὶ τὴν Ὀρόντου δύναμιν τοῦ τὴν βασιλέως θυγατέρα ἔχοντος, καὶ οὗς Κῦρος ἔχων ἀνέβη βαρβάρους, καὶ οὗς ὁ βασιλέως ἀδελφὸς ἔχων βασιλεῖ ἐβοήθει, καὶ πρὸς τούτοις ὅσους βασιλεὺς ἔδωκεν αὐτῷ, ὥστε τὸ στράτευμα πάμπολυ ἐφάνη. 14. ἐπεὶ δ' ἐγγὺς ἐγένετο, τὰς μὲν τῶν τάξεων εἶχεν ὀπισθεν καταστήσας, τὰς δὲ εἰς τὰ πλάγια παραγαγὼν ἐμβάλλειν μὲν οὐκ ἐτόλμησεν οὐδ' ἐβούλετο διακινδυνεύειν, σφενδονᾶν δὲ παρήγγειλε καὶ τοξεύειν. 15. ἐπεὶ δὲ διαταχθέντες οἱ Ῥόδιοι ἐσφενδόνησαν καὶ οἱ Σκύθαι τοξόται ἐτόξευσαν καὶ οὐδεὶς ἡμάρτανεν ἀνδρός, οὐδὲ γὰρ εἰ πάνυ προθυμοῖτο ῥάδιον ἦν, καὶ ὁ Τισσαφέρνης μάλα ταχέως ἔξω βελῶν ἀπεχώρει καὶ αἱ ἄλλαι τάξεις ἀπεχώρησαν. 16. καὶ τὸ λοιπὸν τῆς ἡμέρας οἱ μὲν ἐπορεύοντο, οἱ δ' εἶποντο· καὶ οὐκέτι ἐσίνοντο οἱ βάρβαροι τῇ τότε ἀκροβολίσει· μακρότερον γὰρ οἱ τε Ῥόδιοι τῶν Περσῶν ἐσφενδόνων καὶ τῶν πλείστων τοξοτῶν. 17. μεγάλα δὲ καὶ τὰ τόξα τὰ Περσικά ἐστίν·

ὥστε χρήσιμα ἦν ὅποσα ἀλίσκοιτο τῶν τοξευμάτων τοῖς Κρησί, καὶ διετέλουν χρώμενοι τοῖς τῶν πολεμίων τοξεύμασι, καὶ ἐμελέτων τοξεύειν ἄνω ἰέντες μακράν. εὐρίσκετο δὲ καὶ νεῦρα πολλὰ ἐν ταῖς κώμαις καὶ μόλυβδος, ὥστε χρῆσθαι εἰς τὰς σφενδόνας.

18. Καὶ ταύτῃ μὲν τῇ ἡμέρᾳ, ἐπεὶ κατεστρατοπεδεύοντο οἱ Ἕλληνες κώμαις ἐπιτυχόντες, ἀπῆλθον οἱ βάρβαροι μείον ἔχοντες ἐν τῇ τότε ἀκροβολίσει· τὴν δ' ἐπιούσαν ἡμέραν ἔμειναν οἱ Ἕλληνες καὶ ἐπεσιτίσαντο· ἦν γὰρ πολὺς σῖτος ἐν ταῖς κώμαις. τῇ δ' ὑστεραίᾳ ἐπορεύοντο διὰ τοῦ πεδίου, καὶ Τισσαφέρηνς εἶπετο ἀκροβολιζόμενος. 19. ἔνθα δὴ οἱ Ἕλληνες ἔγνωσαν ὅτι πλαίσιον ἰσόπλευρον πονηρὰ τάξις εἴη πολεμίων ἐπομένων. ἀνάγκη γάρ ἐστιν, ἣν μὲν συγκύπτῃ τὰ κέρατα τοῦ πλαισίου ἢ ὁδοῦ στενότερας οὔσης ἢ ὁρέων ἀναγκαζόντων ἢ γεφύρας, ἐκθλίβεσθαι τοὺς ὀπλίτας καὶ πορεύεσθαι πονήρως ἅμα μὲν πιεζομένους ἅμα δὲ καὶ ταραττομένους· ὥστε δυσχρήστους εἶναι ἀνάγκη ἀτάκτους ὄντας. 20. ὅταν δ' αὖ διασχῇ τὰ κέρατα, ἀνάγκη διασπᾶσθαι τοὺς τότε ἐκθλιβομένους καὶ κειδὼν γίνεσθαι τὸ μέσον τῶν κεράτων, καὶ ἀθυμεῖν τοὺς ταῦτα πᾶσχοντας τῶν πολεμίων ἐπομένων. καὶ ὁπότε δέοι γέφυραν διαβαίνειν ἢ ἄλλην τινὰ διάβασιν, ἔσπευδεν ἕκαστος βουλόμενος φθάσαι πρῶτος· καὶ εὐεπίθετον ἦν ἐνταῦθα τοῖς πολεμίοις. 21. ἐπεὶ δὲ ταῦτα ἔγνωσαν οἱ στρατηγοί, ἐποίησαν ἕξ λόχους ἀνὰ ἑκατὸν ἄνδρας, καὶ λοχαγοὺς ἐπέστησαν, καὶ ἄλλους πεντηκοντῆρας καὶ ἄλλους ἐνωμοτάρχας. οὔτοι δὲ πορευόμενοι ὁπότε μὲν συγκύπτοι τὰ κέρατα, ὑπέμενον ὕστεροι οἱ λοχαγοί, ὥστε μὴ ἐνοχλεῖν τοῖς κέρασι, τότε δὲ παρήγον ἐξωθεν τῶν κεράτων. 22. ὁπότε δὲ διάσχοιεν αἱ πλευραὶ τοῦ πλαισίου, τὸ μέσον ἀνεξεπίμπλασαν, εἰ μὲν στενότερον εἴη τὸ διέχον, κατὰ λόχους, εἰ δὲ πλατύτερον, κατὰ πεντηκοστῆς, εἰ δὲ

πάνυ πλατύ, κατ' ἐνωμοτίας· ὥστε ἀεὶ ἔκπλεων εἶναι τὸ μέσον. 23. εἰ δὲ καὶ διαβαίνειν τινὰ δέοι διάβασιν ἢ γέφυραν, οὐκ ἐταράττοντο, ἀλλ' ἐν τῷ μέρει οἱ λοχαγοὶ διέβαινον· καὶ εἴ που δέοι τι τῆς φάλαγγος, ἐπιπαρήσαν οὗτοι. τούτῳ τῷ τρόπῳ ἐπορεύθησαν σταθμούς τέτταρας. 24. ἥνικα δὲ τὸν πέμπτον ἐπορεύοντο, εἶδον βασιλείον τι καὶ περὶ αὐτὸ κώμας πολλάς, τὴν δὲ ὁδὸν πρὸς τὸ χωρίον τοῦτο διὰ γηλόφων ὑψηλῶν γιγνομένην, οἱ καθήκον ἀπὸ τοῦ ὄρους ὑφ' ᾧ ἦν ἡ κώμη. καὶ εἶδον μὲν τοὺς γηλόφους ἄσμενοι οἱ Ἕλληνες, ὡς εἰκός, τῶν πολεμίων ὄντων ἱππέων· 25. ἐπεὶ δὲ πορευόμενοι ἐκ τοῦ πεδίου ἀνέβησαν ἐπὶ τὸν πρῶτον γήλοφον καὶ κατέβαινον ὡς ἐπὶ τὸν ἕτερον ἀναβαίνειν, ἐνταῦθα ἐπιγίγνονται οἱ βάρβαροι καὶ ἀπὸ τοῦ ὑψηλοῦ εἰς τὸ πρανὲς ἔβαλλον, ἐσφενδόνων, ἐτόξευον ὑπὸ μαστίγων· 26. καὶ πολλοὺς ἐτίτρωσκον καὶ ἐκράτησαν τῶν Ἑλλήνων γυμνήτων, καὶ κατέκλεισαν αὐτοὺς εἰσω τῶν ὀπλῶν· ὥστε παντάπασι ταύτην τὴν ἡμέραν ἄχρηστοι ἦσαν ἐν τῷ ὄχλῳ ὄντες καὶ οἱ σφενδονῆται καὶ οἱ τοξόται. 27. ἐπεὶ δὲ πιεζόμενοι οἱ Ἕλληνες ἐπεχείρησαν διώκειν, σχολῇ μὲν ἐπὶ τὸ ἄκρον ἀφικνουῦνται ὀπλίται ὄντες, οἱ δὲ πολέμιοι ταχὺ ἀπεπήδων. 28. πάλιν δὲ ὁπότε ἀπίοιεν πρὸς τὸ ἄλλο στράτευμα, ταῦτα ἔπασχον, καὶ ἐπὶ τοῦ δευτέρου γηλόφου ταῦτα ἐγίγνετο, ὥστε ἀπὸ τοῦ τρίτου γηλόφου ἔδοξεν αὐτοῖς μὴ κινεῖν τοὺς στρατιώτας, πρὶν ἀπὸ τῆς δεξιᾶς πλευρᾶς τοῦ πλαισίου ἀνήγαγον πελταστὰς πρὸς τὸ ὄρος. 29. ἐπεὶ δ' οὗτοι ἐγένοντο ὑπὲρ τῶν ἐπομένων πολεμίων, οὐκέτι ἐπετίθεντο οἱ πολέμιοι τοῖς καταβαίνουσι, δεδοικότες μὴ ἀποτμηθεῖσιν καὶ ἀμφοτέρωθεν αὐτῶν γένοιτο οἱ πολέμιοι. 30. οὕτω τὸ λοιπὸν τῆς ἡμέρας πορευόμενοι, οἱ μὲν τῇ ὁδῷ κατὰ τοὺς γηλόφους, οἱ δὲ κατὰ τὸ ὄρος ἐπιπαριόντες, ἀφίκοντο εἰς τὰς κώμας καὶ ἱατροὺς κατέστησαν ὀκτώ· πολλοὶ γὰρ ἦσαν οἱ τετρωμένοι.

31. Ἐνταῦθα ἔμειναν ἡμέρας τρεῖς καὶ τῶν τετρωμένων ἕνεκα καὶ ἅμα ἐπιτήδεια πολλὰ εἶχον, ἄλευρα, οἶνον, καὶ κριθὰς ἵπποις συμβεβλημένας πολλὰς. ταῦτα δὲ συνενηνεγμένα ἦν τῷ σατραπεύοντι τῆς χώρας. τετάρτη δ' ἡμέρα καταβαίνουσιν εἰς τὸ πεδῖον. 32. ἐπεὶ δὲ κατέλαβεν αὐτοὺς Τισσαφέρνης σὺν τῇ δυνάμει, ἐδίδαξεν αὐτοὺς ἡ ἀνάγκη κατασκηνῆσαι οὐ πρῶτον εἶδον κώμην καὶ μὴ πορεύεσθαι ἔτι μαχομένους· πολλοὶ γὰρ ἦσαν ἀπόμαχοι, οἱ τετρωμένοι καὶ οἱ ἐκείνους φέροντες καὶ οἱ τῶν φερόντων τὰ ὄπλα δεξάμενοι. 33. ἐπεὶ δὲ κατεσκήνησαν καὶ ἐπεχείρησαν αὐτοῖς ἀκροβολίζεσθαι οἱ βάρβαροι πρὸς τὴν κώμην προσιόντες, πολὺ περιῆσαν οἱ Ἕλληνες· πολὺ γὰρ διέφερεν ἐκ χώρας ὁρμῶντες ἀλέξασθαι ἢ πορευομένους ἐπιωῦσι τοῖς πολεμίοις μάχεσθαι. 34. ἡνίκα δ' ἦν ἤδη δειλὴ, ὥρα ἦν ἀπιέναι τοῖς πολεμίοις· οὐποτε γὰρ μείον ἀπεστρατοπεδεύοντο οἱ βάρβαροι τοῦ Ἑλληνικοῦ ἐξήκοντα σταδίων, φοβούμενοι μὴ τῆς νυκτὸς οἱ Ἕλληνες ἐπιθῶνται αὐτοῖς. 35. πονηρὸν γὰρ νυκτὸς ἐστὶ στράτευμα Περσικόν. οἳ τε γὰρ ἵπποι αὐτοῖς δέδενται καὶ ὥς ἐπὶ τὸ πολὺ πεποδισμένοι εἰσὶ τοῦ μὴ φεύγειν ἕνεκα, εἰ λυθείησαν· ἐὰν τέ τις θόρυβος γίνηται, δεῖ ἐπισάξαι τὸν ἵππον Πέρσῃ ἀνδρὶ καὶ χαλινῶσαι δεῖ καὶ θωρακισθέντα ἀναβῆναι ἐπὶ τὸν ἵππον. ταῦτα δὲ πάντα χαλεπὰ νύκτωρ καὶ θορύβου ὄντος. τούτου ἕνεκα πόρρω ἀπεσκήνουν τῶν Ἑλλήνων.

36. Ἐπεὶ δὲ ἐγίνωσκον αὐτοὺς οἱ Ἕλληνες βουλομένους ἀπιέναι καὶ διαγγελλομένους, ἐκήρυξε τοῖς Ἑλλησι συσκευάζεσθαι ἀκουόντων τῶν πολεμίων. καὶ χρόνου μὲν τινα ἐπέσχον τῆς πορείας οἱ βάρβαροι, ἐπειδὴ δὲ ὄψε ἐγίνετο, ἀπήεσαν· οὐ γὰρ ἐδόκει λύειν αὐτοὺς νυκτὸς πορεύεσθαι καὶ κατάγεσθαι ἐπὶ τὸ στρατόπεδον. 37. ἐπειδὴ δὲ σαφῶς ἀπιόντας ἤδη ἑώρων οἱ Ἕλληνες, ἐπορεύοντο καὶ αὐτοὶ ἀναζεύξαντες καὶ διήλθον ὅσον

ἐξήκοντα σταδίους. καὶ γίνεται τοσοῦτον μεταξὺ τῶν στρατευμάτων, ὥστε τῇ ὑστεραίᾳ οὐκ ἐφάνησαν οἱ πολέμιοι οὐδὲ τῇ τρίτῃ, τῇ δὲ τετάρτῃ νυκτὸς προελθόντες καταλαμβάνουσι χωρίον ὑπερδέξιον οἱ βάρβαροι, ἣ ἔμελλον οἱ Ἕλληνες παριέναι, ἀκρωνυχίαν ὄρους, ὑφ' ἣν ἡ κατάβασις ἦν εἰς τὸ πεδῖον. 38. ἐπειδὴ δὲ ἑώρα Χειρίσοφος προκατειλημμένην τὴν ἀκρωνυχίαν, καλεῖ Ξενοφῶντα ἀπὸ τῆς οὐράς καὶ κελεύει λαβόντα τοὺς πελταστὰς παραγενέσθαι εἰς τὸ πρόσθεν. 39. ὁ δὲ Ξενοφῶν τοὺς μὲν πελταστὰς οὐκ ἤγεον ἐπιφαινόμενον γὰρ ἑώρα Τισσαφέρην καὶ τὸ στράτευμα πᾶν· αὐτὸς δὲ προσελάσας ἡρώτα, Τί καλεῖς; ὁ δὲ λέγει αὐτῷ, Ἐξεστὶν ὄρων· προκατείληπται γὰρ ἡμῖν ὁ ὑπὲρ τῆς καταβάσεως λόφος, καὶ οὐκ ἔστι παρελθεῖν, εἰ μὴ τούτους ἀποκόψομεν. 40. ἀλλὰ τί οὐκ ἤγες τοὺς πελταστὰς; ὁ δὲ λέγει, ὅτι οὐκ ἐδόκει αὐτῷ ἔρημα καταλιπεῖν τὰ ὀπισθεν πολεμίων ἐπιφαινομένων. Ἀλλὰ μὴν ὦρα γ', ἔφη, βουλευέσθαι, πῶς τις τοὺς ἀνδρας ἀπελᾷ ἀπὸ τοῦ λόφου. 41. ἐνταῦθα Ξενοφῶν ὁρᾷ τοῦ ὄρους τὴν κορυφὴν ὑπὲρ αὐτοῦ τοῦ ἑαυτῶν στρατεύματος οὖσαν, καὶ ἀπὸ ταύτης ἔφοδον ἐπὶ τὸν λόφον, ἐνθα ἦσαν οἱ πολέμιοι, καὶ λέγει, Κράτιστον, ὦ Χειρίσοφε, ἡμῖν ἴεσθαι ὡς τάχιστα ἐπὶ τὸ ἄκρον· ἦν γὰρ τοῦτο λάβωμεν, οὐ δυνήσονται μένειν οἱ ὑπὲρ τῆς ὁδοῦ. ἀλλὰ, εἰ βούλει, μένε ἐπὶ τῷ στρατεύματι, ἐγὼ δ' ἐθέλω πορεύεσθαι· εἰ δὲ χρήσεις, πορεύου ἐπὶ τὸ ὄρος, ἐγὼ δὲ μενῶ αὐτοῦ. 42. Ἀλλὰ δίδωμί σοι, ἔφη ὁ Χειρίσοφος, ὁπότερον βούλει ἐλέσθαι. εἰπὼν ὁ Ξενοφῶν, ὅτι νεώτερός ἐστιν, αἰρεῖται πορεύεσθαι, κελεύει δὲ οἱ συμπέμψαι ἀπὸ τοῦ στόματος ἀνδρας· μακρὸν γὰρ ἦν ἀπὸ τῆς οὐράς λαβεῖν. 43. καὶ ὁ Χειρίσοφος συμπέμπει τοὺς ἀπὸ τοῦ στόματος πελταστὰς· ἔλαβε δὲ τοὺς κατὰ μέσον τοῦ πλαισίου. συνέπεσθαι δ' ἐκέλευσεν αὐτῷ καὶ τοὺς τριακοσίους οἷς

αὐτὸς εἶχε τῶν ἐπιλέκτων ἐπὶ τῷ στόματι τοῦ παισίου.

44. ἐντεῦθεν ἐπορεύοντο ὥς ἐδύναντο τάχιστα. οἱ δ' ἐπὶ τοῦ λόφου πολέμιοι ὥς ἐνόησαν αὐτῶν τὴν πορείαν ἐπὶ τὸ ἄκρον, εὐθὺς καὶ αὐτοὶ ὥρμησαν ἀμιλλᾶσθαι ἐπὶ τὸ ἄκρον. 45. καὶ ἐνταῦθα πολλὴ μὲν κραυγὴ ἦν τοῦ Ἑλληνικοῦ στρατεύματος διακελευομένων τοῖς ἑαυτῶν, πολλὴ δὲ κραυγὴ τῶν ἀμφὶ Τισσαφέρην τοῖς ἑαυτῶν διακελευομένων. 46. Ξενοφῶν δὲ παρεαύνων ἐπὶ τοῦ ἵππου παρεκελεύετο, "Ανδρες, νῦν ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα νομίζετε ἀμιλλᾶσθαι, νῦν πρὸς τοὺς παῖδας καὶ τὰς γυναικας, νῦν ὀλίγον ποιήσαντες ἀμαχεῖ τὴν λοιπὴν πορευσόμεθα. 47. Σωτηρίδης δὲ ὁ Σικυνώνιος εἶπεν, Οὐκ ἐξ ἴσου, ὦ Ξενοφῶν, ἐσμεν. σὺ μὲν γὰρ ἐφ' ἵππου ὀχῇ, ἐγὼ δὲ χαλεπῶς κάμνω τὴν ἀσπίδα φέρων. 48. καὶ ὁ ἀκούσας ταῦτα καταπηδήσας ἀπὸ τοῦ ἵππου ὠθεῖται αὐτὸν ἐκ τῆς τάξεως, καὶ τὴν ἀσπίδα ἀφελόμενος ὥς ἐδύνατο τάχιστα ἔχων ἐπορεύετο· ἐτύγγανε δὲ καὶ θώρακα ἔχων τὸν ἱππικόν· ὥστε ἐπιέζετο, καὶ τοῖς μὲν ἐμπροσθεν ὑπάγειν παρεκελεύετο, τοῖς δὲ ὀπισθεν παριέναι μόλις ἐπομένοις. 49. οἱ δ' ἄλλοι στρατιῶται παίονσι καὶ βάλλουσι καὶ λοιδοροῦσι τὸν Σωτηρίδην, ἔσπετον ἡνάγκασαν λαβόντα τὴν ἀσπίδα πορεύεσθαι. ὁ δὲ ἀναβάς, ἕως μὲν βάσιμα ἦν ἐπὶ τοῦ ἵππου ἤγεεν, ἐπεὶ δὲ ἄβατα ἦν, καταλιπὼν τὸν ἵππον ἔσπευδε πεζῇ. καὶ φθάνουσιν ἐπὶ τῷ ἄκρῳ γενόμενοι τοὺς πολεμίους.

V. Ἐνθα δὴ οἱ μὲν βάρβαροι στραφέντες ἔφευγον ἢ ἕκαστος ἐδύνατο, οἱ δ' Ἕλληνες εἶχον τὸ ἄκρον. οἱ δὲ ἀμφὶ Τισσαφέρην καὶ Ἀριαῖον ἀποτραπόμενοι ἄλλην ὁδὸν ὤχοντο. οἱ δὲ ἀμφὶ Χειρίσοφον καταβάντες εἰς τὸ πεδίον ἐστρατοπεδεύσαντο ἐν κώμῃ μεστῇ πολλῶν ἀγαθῶν. ἦσαν δὲ καὶ ἄλλαι κῶμαι πολλαὶ πλήρεις πολλῶν ἀγαθῶν ἐν τούτῳ τῷ πεδίῳ παρὰ τὸν Τίγρητα ποταμόν. 2. ἡνίκα

δ' ἦν δειλῇ, ἐξαπλῆς οἱ πολέμιοι ἐπιφαίνονται ἐν τῷ πεδίῳ, καὶ τῶν Ἑλλήνων κατέκοψάν τινες τῶν ἐσκεδασμένων ἐν τῷ πεδίῳ καθ' ἄρπαγην· καὶ γὰρ νομαὶ πολλὰ βοσκημάτων διαβιβαζόμεναι εἰς τὸ πέραν τοῦ ποταμοῦ κατελήφθησαν. 3. ἐνταῦθα Τισσαφέρνης καὶ οἱ σὺν αὐτῷ καλεῖν ἐπεχείρησαν τὰς κώμας. καὶ τῶν Ἑλλήνων μάλα ἡθύμησάν τινες, ἐννοούμενοι μὴ τὰ ἐπιτήδεια, εἰ καίοιεν, οὐκ ἔχοιεν ὀπόθεν λαμβάνοιεν. 4. καὶ οἱ μὲν ἀμφὶ Χειρίσοφον ἀπήεσαν ἐκ τῆς βοηθείας· ὁ δὲ Ξενοφῶν ἐπεὶ κατέβη, παρελαύνων τὰς τάξεις, ἡνίκα ἀπὸ τῆς βοηθείας ἀπήντησαν οἱ Ἕλληνες, ἔλεγεν, 5. Ὅρατε, ὦ ἄνδρες Ἕλληνες, ὑφίεντας τὴν χώραν ἤδη ἡμετέραν εἶναι; ἃ γὰρ, ὅτε ἐσπένδοντο, διεπράττοντο, μὴ καλεῖν τὴν βασιλέως χώραν, νῦν αὐτοὶ καλοῦσιν ὥς ἀλλοτρίαν. ἀλλ' ἐάν που καταλίπωσί γε αὐτοῖς τὰ ἐπιτήδεια, ὄψονται καὶ ἡμᾶς ἐνταῦθα πορευομένους. 6. ἀλλ', ὦ Χειρίσοφε, ἔφη, δοκεῖ μοι βοηθεῖν ἐπὶ τοὺς καίοντας ὥς ὑπὲρ τῆς ἡμετέρας. ὁ δὲ Χειρίσοφος εἶπεν, Οὐκ οὖν ἔμοιγε δοκεῖ· ἀλλὰ καὶ ἡμεῖς, ἔφη, καίωμεν, καὶ οὕτω θάττον παύσονται.

7. Ἐπεὶ δὲ ἐπὶ τὰς σκηνὰς ἀπῆλθον, οἱ μὲν ἄλλοι περὶ τὰ ἐπιτήδεια ἦσαν, στρατηγοὶ δὲ καὶ λοχαγοὶ συνῆλθον. καὶ ἐνταῦθα πολλὴ ἀπορία ἦν. ἐνθεν μὲν γὰρ ὄρη ἦν ὑπερένψηλα, ἐνθεν δὲ ὁ ποταμὸς τοσοῦτος τὸ βάθος ὥς μηδὲ τὰ δόρατα ὑπερέχειν πειρωμένοις τοῦ βάθους. 8. ἀπορουμένοις δ' αὐτοῖς προσελθὼν τις ἀνὴρ Ῥόδιος εἶπεν, Ἐγὼ θέλω, ὦ ἄνδρες, διαβιβάσαι ὑμᾶς κατὰ τετρακισχιλίους ὀπλίτας, ἂν ἐμοὶ ὦν δέομαι. ὑπηρετήσητε καὶ τάλαντον μισθὸν πορίσητε. 9. ἐρωτώμενος δὲ ὅτου δέοιτο, Ἀσκῶν, ἔφη, δισχιλίων δεήσομαι· πολλὰ δ' ὀρώ ταῦτα πρόβατα καὶ αἴγας καὶ βοῦς καὶ ὄνους, ἃ ἀποδαρέντα καὶ φυσηθέντα ῥαδίως ἂν παρέχοι τὴν διάβασιν. 10. δεήσομαι δὲ καὶ τῶν δεσμῶν οἷς χρήσθε περὶ

τὰ ὑποζύγια· τούτοις ζεύξας τοὺς ἀσκοὺς πρὸς ἀλλήλους, ὀρμίσας ἕκαστον ἀσκὸν λίθους ἀρτήσας καὶ ἀφελὺς ὥσπερ ἀγκύρας εἰς τὸ ὕδωρ, διαγαγὼν καὶ ἀμφοτέρωθεν δῆσας, ἐπιβαλὼ ὕλην καὶ γῆν ἐπιφορήσω. 11. ὅτι μὲν οὖν οὐ καταδύσεσθε αὐτίκα μάλα εἴσεσθε· πᾶς γὰρ ἀσκὸς δύο ἄνδρας ἔξει τοῦ μὴ καταδύναι· ὥστε δὲ μὴ ὀλισθάνειν ἢ ὕλη καὶ ἢ γῆ σχήσει. 12. ἀκούσασι ταῦτα τοῖς στρατηγοῖς τὸ μὲν ευθύμημα χαρίεν ἐδόκει εἶναι, τὸ δ' ἔργον ἀδύνατον· ἦσαν γὰρ οἱ κωλύσοντες πέραν πολλοὶ ἱππεῖς, οἱ εὐθὺς τοῖς πρώτοις οὐδὲν ἂν ἐπέτρεπον τούτων ποιεῖν. 13. ἐνταῦθα τὴν μὲν ὑστεραίαν ὑπανεχώρουν εἰς τοῦμπαλιν ἢ πρὸς Βαβυλῶνα εἰς τὰς ἀκαύστους κώμας, κατακαύσαντες ἔνθεν ἐξήεσαν· ὥστε οἱ πολέμιοι οὐ προσήλαννον, ἀλλὰ ἐθεῶντο καὶ ὅμοιοι ἦσαν θανάμᾳ, ὅποι ποτὲ τρέψονται οἱ Ἕλληνες καὶ τί ἐν νῶ ἔχοιεν. 14. ἐνταῦθα οἱ μὲν ἄλλοι στρατιῶται ἀμφὶ τὰ ἐπιτήδεια ἦσαν· οἱ δὲ στρατηγοὶ καὶ οἱ λοχαγοὶ πάλιν συνῆλθον, καὶ συναγαγόντες τοὺς ἐαλωκότας ἡλεγχον τὴν κύκλῳ πᾶσαν χώραν τίς ἐκάστη εἴη. 15. οἱ δ' ἔλεγον ὅτι τὰ μὲν πρὸς μεσημβρίαν τῆς ἐπὶ Βαβυλῶνα εἴη καὶ Μηδίαν, δι' ἧς περ ἦκοιεν· ἢ δὲ πρὸς ἕω ἐπὶ Σοῦσά τε καὶ Ἐκβάτανα φέροι, ἔνθα θερίζειν καὶ ἐαρίζειν λέγεται βασιλεὺς· ἢ δὲ διαβάντι τὸν ποταμὸν πρὸς ἑσπέραν ἐπὶ Λυδίαν καὶ Ἰωνίαν φέροι· ἢ δὲ διὰ τῶν ὀρέων καὶ πρὸς ἄρκτον τετραμμένη ὅτι εἰς Καρδούχους ἄγοι. 16. τούτους δὲ ἔφασαν οἰκεῖν ἀνὰ τὰ ὄρη καὶ πολεμικοὺς εἶναι, καὶ βασιλέως οὐκ ἀκούειν, ἀλλὰ καὶ ἐμβαλεῖν ποτε εἰς αὐτοὺς βασιλικὴν στρατιὰν δώδεκα μυριάδας· τούτων δὲ οὐδένα ἀπονοστήσαι διὰ τὴν δυσχωρίαν. ὁπότε μέντοι πρὸς τὸν σατράπην τὸν ἐν τῇ πεδίῳ σπείσαιτο, καὶ ἐπιμειγνύναι σφῶν τε πρὸς ἐκείνους καὶ ἐκείνων πρὸς ἑαυτούς.

17. Ἀκούσαντες ταῦτα οἱ στρατηγοὶ ἐκάθισαν χωρὶς

τοὺς ἑκασταχόσε φάσκοντας εἶδέναι, οὐδὲν δὲ δῆλον ποιήσαντες, ὅποι πορεύεσθαι ἔμελλον. ἐδόκει δὲ τοῖς στρατηγοῖς ἀναγκαῖον εἶναι διὰ τῶν ὁρέων εἰς Καρδούχους ἐμβάλλειν· τούτους γὰρ διελθόντας ἔφασαν εἰς Ἀρμενίαν ἥξειν, ἧς Ὀρόντας ἦρχε πολλῆς καὶ εὐδαίμονος. ἐντεῦθεν δ' εὖπορον ἔφασαν εἶναι, ὅποι τις ἐθέλοι πορεύεσθαι. 18. ἐπὶ τούτοις ἐθύσαντο, ὅπως, ὀπηνίκα καὶ δοκοίῃ τῆς ὥρας, τὴν πορείαν ποιῶντο· τὴν γὰρ ὑπερβολὴν τῶν ὁρέων ἐδεδοίκεσαν μὴ προκαταληφείη· καὶ παρήγγειλαν, ἐπειδὴ δειπνήσαιεν, συνεσκευασμένους πάντας ἀναπαύεσθαι, καὶ ξπεσθαι, ἥνικ' ἂν τις παραγγέλλῃ.

VOCABULARY.

EXPLANATIONS OF THE ABBREVIATIONS.

A. = active voice.
1a. = 1st aorist.
2a. = 2nd aorist.
acc. = accusative.
adj. = adjective.
adv. = adverb.
art. = article.
Att. = Attic.
comm. = commonly.
comp. = comparative.
conj. = conjunction.
correl. = correlative.
dat. = dative.
esp. = especially.
f. = feminine.
fut. = future.
gen. = genitive.
imp. = imperfect.
imper. = imperative.
impers. = impersonal.
ind. = indicative.
inf. = infinitive.

inter. = interrogative.
Lat. = Latin.
lit. = literally.
M. = middle voice.
m. = masculine.
n. = neuter.
nom. = nominative.
opt. = optative.
P. = passive voice.
part. = participle.
pers. = person.
pl. = plural.
plpf. = pluperfect.
prep. = preposition.
pres. = present.
priv. = privative.
rel. = relative.
sc. = scilicet = namely,
understand.
sing. = singular.
subj. = subjunctive.
sup. = superlative.

VOCABULARY.

A.

ἄβατος

ἄβατος, *ον*, (*α* priv., *βαίνω*) impassable.

Ἀβροκόμας, *ου, τ.*, Abrocōmas, satrap of Phœnicia, and one of the generals of Artaxerxes.

Αβῦδος, *ου, f.*, Abūdōs, a city of Asia Minor, on the Hellespont.

ἀγαγεῖν, 2 *α. inf.* (*ἄγω*).

ἀγαθός, *ή, όν*, good, brave; fertile.

ἀγαθόν, *οὔ, η.*, an advantage;

πλ. ἀγαθα, good things, provisions;

— *comp.* ἀμείνων, βελτίων, κρείττων, λφών; *sup.*

ἄριστος, βέλτιστος, κράτιστος, λφστός.

ἀγάλλω, -ἄλω, to adorn; *M.* to take pride in.

ἄγᾶμαι, -ἄσομαι, to admire, esteem.

1 *α. P.* ἡγάσθην (with active meaning).

ἀγαστός, *ή, όν*, (ἄγᾶμαι) worthy of admiration.

ἀγγελία, *α, f.* (ἄγγελος) an announcement, a message.

ἀγγελλω, -ελῶ, ἡγγελκα, 1 *α. ηγγεῖλα*, to tell, relate.

ἄγγελος, *ου, τ.* (ἄγγέλλω) a messenger, an envoy.

ἀγείρω, -ερῶ, ἀγήγερκα, 1 *α. ηγειρα*, to assemble, collect.

ἀγένειος, *ον*, (*α* priv., *γένειον*, a beard) beardless.

Ἀγίας, *ου, τ.*, Agías, an Arcadian, one of the Grecian generals.

ἀγωνοθέτης

ἄγκυρα, *α, f.*, an anchor.

ἀγνοέω, -ήσω, ἡγνόηκα, (*α* priv., *νοέω*) to be ignorant.

ἀγνωμοσύνη, *ης, f.* (*α* priv., *γνώμη*) want of sense; *πλ.* misunderstandings.

ἀγορά, *ās, f.* (ἀγείρω) an assembly; a place of assembly, a market-place; a market.

ἀγορὰν παρᾶχειν, to furnish a market, to offer provisions for sale.

οἱ ἐκ τῆς ἀγορᾶς, the market-people.

ἀγορὰ πλήθουσα, the time of full market, *i. e.*, from 9 o'clock till noon.

ἀγοράζω, -ᾶσω, ἡγόρακα, (ἀγορά) to buy in the market.

ἀγορεύω, -εύσω, ἡγόρευκα, (ἀγορά) to harangue.

ἄγριος, *α, ον*, (ἄγρός) wild, savage.

ἄγρός, *οὔ, τ.*, a field, the country.

ἄγω, ἄξω, ἤχα & ἀγῆοχα, 2 *α. ηγάγον*, to lead, bring; to carry off; to go, march.

φέρειν καὶ ἄγειν, to plunder and harry.

ἄγε, up! come!

ἀγών, ὄνος, *τ.* (ἄγω) a contest, public games.

ἀγῶνα ἔθηκε, held public games.

ἀγωνίζομαι, -ιούμαι, 1 *α. ηγωνισάμην*, (ἀγών) to contend, strive.

ἀγωνοθέτης, *ου, τ.* (ἀγών, τίθημι) a judge, an umpire (in a contest).

ἄδειπνος, *os, on, (a priv., δείπνον)* supperless.

ἄδελφός, *οὔ, m.,* a brother.

ἄδεώς, *adv. (a priv., δέος, fear)* without fear.

ἄδηλος, *os, on, (a priv., δηλος)* uncertain, not clear.

ἀδιάβατος, *os, on, (a priv., διαβά-τος)* impassable.

ἀδίκέω, *-ήσω, ἡδίκηκα, (ἀδικος)* to act unjustly, to be in the wrong;

with acc., to injure. *πλείστα*

ἀδίκειν, to do the most harm.

ἀδίκηθεις, *1 a. part. P. (ἀδίκηω).*

ἀδικία, *as, f. (ἀδικος)* injustice.

ἀδικος, *os, on, (a priv., δίκη)* unjust. *ἐκ τοῦ ἀδικου*, by unjust means.

ἀδίκως, *adv. (ἀδικος)* unjustly.

ἀδόλως, *adv. (a priv., δόλος, de- ceit)* without deceit.

ἀδυνάτος, *os, on, (a priv., δύναιμι)* unable; impossible.

ἀεί, *adv.,* always, continually; at any time.

ἀετός, *οὔ, m.,* an eagle.

ἄθεος, *os, on, (a priv., θεός)* im- pious; — *comp. -ώτερος, sup. -ώτατος.*

Ἀθηναῖος, *ou, m. (Ἀθῆναι, Athens)* an Athenian.

ἄθλον, *ou, n.,* a prize.

ἀθροίζω, *-οίσω, ἡθροίκα, -σμαι, (ἀθρόος)* to bring together, as- semble; to levy.

ἀθρόος, *a, on, assembled*, in a body.

ἀθυμέω, *-ήσω, ἡθύμηκα (a priv., θυμός)* to be discouraged, de- jected.

ἀθυμητέον, *verb. adj. (ἀθυμέω)* to be dejected. *οὐδὲ ἀθυμητέον*, nor must one be dejected.

ἀθυμία, *as, f. (a priv., θυμός)* want of heart, despondency.

ἀθύμος, *os, on, (a priv., θυμός)* without heart, despondent. *ἀθυ- μότερος εἶναι πρὸς —*, to have less heart for —.

ἀθύμως, *adv. (ἀθύμος)* despond- ingly. *ἀθύμως ἔχειν*, to be discouraged.

Αἰγύπτιος, *a, on, Egyptian.*

Αἰγύπτιος, *ou, m.,* an Egyptian.

Αἴγυπτος, *ou, f.,* Egypt.

αἰδέομαι, *αἰδέσομαι, ἡδέσμαι, 1 a.*

ἡδέσθην, (αἰδώς) to feel shame or awe; to respect.

αἰδήμων, *ων, on, gen. -ονος, (αι- δώς)* modest; — *comp. -έστερος, sup. -έστατος.*

αἰδώς, *ός or οὗς, f.,* shame, mo- desty, reverence, respect.

αἰκίζομαι, *-ιούμαι, ἡκισμαι, (αἰκία, insult)* to abuse, insult; tor- ture. *τὰ ἔσχατα αἰκίζεσθαι*, to abuse to the last degree.

αἷμα, *αἱμάτος, n.,* the blood.

αἶξ, *αἰγός, m & f. (ἄισσω, to spring)* a goat.

αἰρετός, *ή, όν, (αἰρέω)* chosen. *οἱ αἰρετοί*, the delegates.

αἰρέω, *-ήσω, ἡρηκα, 2 a. εἶλον, pf. P. ἡρημαι, 1 a. P. ἡρέθην*, to take, catch; *M.* to choose. *οὐκ ἕλλον ἡρουντο*, preferred no

other (leader).

αἶρω, *ἄρῶ, ἦρκα, 1 a. ἦρα*, to lift or raise up.

αἰσθάνομαι, *αἰσθήσομαι, ἦσθημαι, 2 a. ἦσθόμην*, to perceive, be informed.

αἰσχροός, *d, όν, (αἰσχος, disgrace)* disgraceful, base; — *comp. αἰσ- χίων, sup. αἰσχιστος.*

αἰσθεσθαι, rare form for *αἰσθά- νεσθαι.*

αἰσχύνη, *ης, f. (αἰσχος, disgrace)* shame, disgrace. *δι' αἰσχύνην ἀλλήλων*, from a sense of shame before one another.

αἰσχύνω, *-υνῶ, ἥσχυγκα, (αἰσχος, disgrace)* to put to shame; *M.* to feel ashamed; *with acc.* to stand in awe of. *ἥσχυνθημεν καὶ θεοὺς καὶ ἀνθρώπους προ- δοῦναι αὐτὸν*, we were ashamed before gods and men to betray him.

αἰτέω, *-ήσω, ἤτηκα*, to ask, de- mand, *(τινὰ τι)* to ask a person for something. *M.* to obtain one's request.

αἰτιόμαι. -άσσομαι. ἡτιᾶμαι, (αἰτία, a charge) to accuse, blame. αἰτίαςθεν, having accused of plotting.

αἴτιος, α, ον, (αἰτία, a charge) chargeable with, occasioning. τούτου αἴτιος, the cause of this.

αἰχμάλωτος, ος, ον, (αἰχμή, a lance, ἀλίσκομαι) taken by the spear, captured.

ἄκαυστος, ος, ον, (α priv., καίω, to burn) unburnt.

ἀκήρυκτος, ος, ον, (α priv., κήρυξ) not heralded. πόλεμος ἀκήρυκτος, an implacable war, a war in which no herald or flag of truce is received.

ἀκινάκης, ου, m., a Persian sword, a scimitar.

ἀκινδύνως, ἀδν. (α priv., κίνδυνος) without danger, safely.

ἄκληρος, ος, ον, (α priv., κληρος, a lot) without lot or portion; poor.

ἀκμᾶζω, -ᾶσω, ἡκμᾶκα, (ἀκμή, the tip) to be at the prime.

ἀκόλαστος, ος, ον, (α priv., κολάζω) unbridled, undisciplined.

ἀκόλουθος, ος, ον, consequent, consistent. οὐκ ἀκόλουθα, things inconsistent.

ἀκοντίζω, -ιῶ, ἡκοντικά, (ἀκόντιον, a javelin) to hurl a javelin; to strike (with a javelin).

ἀκοντίσις, εως, f. (ἀκοντίζω) the use of the javelin.

ἀκοντιστής, οὔ m., (ἀκοντίζω) a javelin-thrower.

ἀκούω, ἀκούσσομαι, ἀκήκοα, 1 a. ἤκουσα, pf. P. ἤκουσμαι. 1 a. P. ἡκούσθην, to hear, heed, obey.

ἀκροβολίζομαι, -ίσσομαι, (ἄκρος, βάλλω) to throw from afar, to skirmish.

ἀκροβολίστις, εως, f. (ἀκροβολίζομαι) skirmishing.

ἀκρόπολις, εως, f. (ἄκρος, πόλις) a citadel.

ἄκρος, υ, ον, (ἀκή, a point) highest, extreme. τὰ ἄκρα, the heights.

ἀκρωνυχία, ας, f. (ἄκρος, ὄνυξ, a nail) the tip of the nail; ἄκρος a projecting part. ἀκρωνυχία ὄρους, a spur of a mountain.

ἄκων, ἄκουσα, ἄκον, gen. -οντος, (α priv., ἐκῶν) unwilling.

ἀλέξω, -ήσω, to ward off; M. ἀλέξομαι, -ήσομαι, 1 a. ἡλεξάμην, to keep off from oneself; to avenge oneself on; requite.

ἀλέτης, ου, m. (ἀλέω, to grind) a grinder. ἀλέτης ὄνος, a millstone.

ἄλευρα, ων, n. pl. (ἀλέω, to grind) wheat flour.

ἀλήθεια, ας, f. (ἀληθής) truth, uprightness.

ἀληθεύω, -εύσω, ἡλήθευκα, (ἀληθής) to speak the truth.

ἀληθής, ἐς, true; τὸ ἀληθές, truth. ἀληθινός, ή, όν, (ἀληθής) true, real; reliable.

ἀλίζω, -ῖσω, ἡλίζα, -σμαι, (ἄλῃς, thronged) to assemble.

ἀλίσθη, 1 a. subj. P. (ἀλίζω).

ἀλίσκομαι, ἀλώσσομαι, ἐάλωκα or ἡλώκα, 2 a. ἐάλων or ἡλων, (used as passive of αἰρέω) to be taken, captured.

ἄλλὰ, conj., but, yet. ἄλλὰ γε, at least; ἄλλὰ μὲν, moreover; ἄλλ' ὅμως, nevertheless.

ἄλλῃ, ἀδν. (ἄλλος) elsewhere.

ἀλλήλων, gen. pl. (no nom.), dat. -οις, -αις, -οις, acc. -ους, -ας, -α, (ἄλλος) one another.

ἄλλοθεν, ἀδν. (ἄλλος) from another place. ἄλλοι ἄλλοθεν, some one way, some another.

ἄλλος, η, ο, another. οἱ ἄλλοι, the rest. τὸ ἄλλο στρατευμα, the rest of the army. ἄλλος — καὶ ἄλλος, first one — then another. τῇ ἄλλῃ (sc. ἡμέρᾳ), on the morrow. ἄλλοι — ἄλλοι, some — others. ἄλλος ἄλλα λέγει, one says one thing, one another. εἰκάζον ἄλλοι ἄλλως, some conjectured one thing, some another. ἄλλο τι ἤ = Lat. nonne.

ἄλλοτε, *adv.* (ἄλλος, *δτε*) at another time. ἄλλοτε καὶ ἄλλοτε, from time to time.

αλλότριος, *α, ον*, (ἄλλος) another's, foreign, Lat. alienus. κρατοῦ-μένων πάντα ἀλλότρια, all the goods of the conquered are another's (i. e. the conqueror's).

ἄλλως, *adv.* (ἄλλος) in another way, otherwise. ἄλλως πως, in any other way. ἄλλως ἐχέ-το, let it be otherwise.

ἀλόγιστος, *ος, ον*, (α priv., λογί-σμαι) unreasoning, thoughtless.

ἄλφιτον, *ου, η*, commonly *πλ.* ἄλφιτα, barley-groats.

ἅμα, *adv.*, at the same time; with, together with. ἅμα μὲν — ἅμα δέ (Lat. simul — simul), partly — partly, at one time — at another. ἅμα τῇ ἡμέρᾳ, at day-break.

ἅμαξα, *ης, f.*, a wagon.

ἁμαξίτης, *ός, όν*, (ἅμαξα, εἶμι) traversed by wagons. ὁδὸς ἁμαξίτης, a wagon-road.

ἁμαρτάνω, ἁμαρτήσομαι, ἁμαρτη-κα, *2 a.* ἡμαρτον, to err; to miss.

ἁμαχέι, *adv.* (α priv., μάχη) with-
out a battle.

Ἀμβρακιώτης, *ου, η*, an Ambra-
ciot, native of Ambracia, a city
in Epirus.

ἁμείνων, *adv.* (ἁμείνων) better.

ἁμείνων, *ων, ον*, (*comp.* of ἀγαθός) better.

ἁμελέω, -ήσω, ἡμέληκα, (α priv., μέλει) to be careless, have no care for.

ἄμετρος, *ος, ον*, (α priv., μέτρον) immense.

ἀμήχανος, *ος, ον*, (α priv., μη-χάνη, a contrivance) without resources; difficult, imprac-
ticable; insurmountable.

ἁμιλλάσθαι, -ήσομαι, ἡμίλλημαι, (ἁμίλλα, a prize-contest) to compete; *with ἐπί*, to strive or exert oneself for. ἁμιλλᾶσθαι

ἐπὶ τὸ ἄκρον, to vie with (them
in the race) for the summit.

ἄμπελος, *ου, f.*, a vine.

ἄμυνω, ἄμυνῶ, ἡμύνα, to ward off; *M.* to defend oneself, avenge
oneself on.

ἄμφι, *prep.* with *gen., dat., & acc.*, concerning; about, at; with. ἄμφι Μιλήτων, at Miletus. οἱ ἄμφι τινα, the attendants of a person, or the person with his attendants, as οἱ ἄμφι Ἀριαίων, Ariæus with his followers.

ἄμφιγνοέω, -ήσω, *imp.* ἡμφιγνό-
ουν, (ἄμφι, νοέω) to be in doubt.

ἄμφιλέγω, -λέξω, (ἄμφι, λέγω) to dispute, quarrel.

Ἀμφιπολίτης, *ου, η*. (Ἀμφίπολις) a native of Amphipolis, a city of Thrace.

ἄμφότερος, *α, ον*, (ἄμφω) both, Lat. uterque.

ἄμφοτέρωθεν, *adv.* (ἄμφοτερος) from or on both sides.

ἄμφω, *gen.* ἀμφοῖν, both.

ἄν, a conditional particle, adding to the verb or clause with which it is connected the idea of uncertainty or doubt. It is not used with the *pres.* or *perf.* indicative, and never begins a sentence.

ἄν, for ἐάν, *conj.*, if.

ἀνά, *prep.* with *acc.*, up, over, upon; during; *with numbers it forms distributives.* ἔξ λόχους ἀνὰ ἑκατὸν ἄνδρας, six com-
panies each a hundred strong. ἀνὰ κράτος, with all one's might.

ἀναβαίνω, -βήσομαι, -βέβηκα, *2 a.* ἀνέβην, (ἀνά, βαίνω) to go up; to mount (e. g. ἐπὶ τὸν ἵππον); to march up.

ἀναβάντες, *2 a. part.* (ἀναβαίνω). ἀνάβασις, *έως, f.* (ἀνά, βαίνω) a going up, the march up from the coast into the interior.

ἀναβιβάζω, -ἄσω, (ἀνά, βιβάζω) to cause to go up; to lead up. ἀνάγαγοι, *2 a. opt.* (ἀνάγω).

ἀναγγέλλω, -ελῶ, ἀνήγγελλα, (ἀνά, ἀγγέλλω) to bring back a report.

ἀναγιγνώσκω, -γνώσομαι, ἀνέγνω-κα, 2 a. ἀνέγνω, (ἀνά, γιγνώσκω) to recognise; to read.

ἀναγκάζω, -άσω, ἠνάγκᾱκα, (ἀνάγκη) to compel, constrain.

ἀναγκαῖος, os, on, (ἀνάγκη) necessary. οἱ ἀναγκαῖοι, the kinsmen, Lat. necessarii.

ἀνάγκη, ης, f., necessity.

ἀναγούς, 2 a. part. (ἀναγιγνώσκω).

ἀνάγω, -άξω, -ῆχα, 2 a. ἀνήγαγον, (ἀνά, ἄγω) to lead up.

ἀναζεύγνυμι, -ζεύξω, ἀνέζευχα, -γμαι, (ἀνά, ζεύγνυμι) to yoke up, to break up the camp.

ἀναθέντες, 2 a. part. (ἀνατίθημι).

ἀναίρῶ, -ήσω, ἀνήρηκα, 2 a. ἀνείλον, (ἀνά, αἰρέω) to take up; to raise the voice; hence, to respond.

ἀνακαίω, -καύσω, -κέκαυκα, (ἀνά, καίω) to kindle.

ἀνακοινοῦω, -ώσω, -κεκοίνωκα, (ἀνά, κοινῶ) to communicate with; M. to consult.

ἀναλαβών, 2 a. part. (ἀναλαμβάνω).

ἀναλαμβάνω, -λήψομαι, ἀνείληφα, 2 a. ἀνέλαβον, (ἀνά, λαμβάνω) to take up, take with one.

ἀναλέγω, -λέξω, (ἀνά, λέγω) to gather up; recount.

ἀναμνησκῶ, -μνήσω, -μέμνηκα, (ἀνα, μνησκῶ) to remind (τινά τι) any one of any thing.

ἀναμνήσκω, fut. (ἀναμνήσκω).

ἀνάνδρος, os, on, (a priv., ἀνῆρ) unmanly, cowardly.

ἀναξυρίδες, ἴδων, f. pl., trowsers.

ἀναπαύω, -παύσω, -πέπαυκα, (ἀνά, παύω) to cause to rest; M. to rest oneself, go to rest.

ἀναπείθω, -πείσω, -πέπεικα, -σμαι, (ἀνά, πείθω) to persuade, induce.

ἀναπτύσσω, -πτύξω, ἀνέπτῦχα, -γμαι, (ἀνά, πτύσσω) to unfold, bend back.

ἀναριθμητος, os, on, (a priv., ἀριθμέω, to number) innumerable.

ἀνάριστος, os, on, (a priv., ἀριστον) without breakfast.

ἀναρχία, as, f. (a priv., ἀρχή) anarchy.

ἀναστάς, 2 a. part. (ἀνίστημι).

ἀνασταυρόω, -ώσω, ἀνεσταύρωκα, (ἀνά, σταυρόω) to impale; to fasten to a cross.

ἀναστρέφω, -στρέψω, ἀνέστροφα, (ἀνά, στρέφω) to turn back; M. to turn from flight, rally.

ὡς δεσπότης ἀναστρέφοι, you might deal with them as a master.

ἀνασχέσθαι, 2 a. inf. M. (ἀνέχω).

ἀναταράττω, -ταράξω, -τετάρᾱχα, -γμαι, (ἀνά, ταράττω) to disorder.

ἀνατείνω, -τένω, -τέτακα, -μαι, 1 a. ἀνέτεινα, (ἀνά, τείνω) to stretch out, extend. ἀετὸν ἀνατεταμένον, an eagle with outspread wings.

ἀνατέλλω, -τελῶ, -τέταλκα, 1 a. ἀνέτειλα, (ἀνά, τέλλω) to rise (esp. of the sun or moon).

ἀνατεταμένος, pf. part. P. (ἀνατείνω).

ἀνατεταραγμένος, pf. part. P. (ἀναταράττω).

ἀνατίθημι, -θήσω, -τίθεικα, 1 a. ἀνέθηκα, (ἀνά, τίθημι) to place upon, load.

ἀνδράποδον, ου, n. (ἀνῆρ, ποῦς) a slave (esp. one made in war).

ἀνδρείος, α, on, (ἀνῆρ) manly, strong, courageous.

ἀνέβη, 2 a. (ἀναβαίνω).

ἀνεγείρω, -εγερῶ, 1 a. ἀνέγεια, pf. P. ἀνεγῆγερμαι, (ἀνά, ἐγείρω) to arouse; P. to be aroused, to awake.

ἀνεῖλον, 2 a. (ἀναίρῶ).

ἀνεῖπον, 2 a. (ἀνά, εἶπον, no pres. in use) to cry aloud, proclaim.

ἀνεκπλήρημι, -πλήσω, (ἀνά, ἐκ, πῖμπλημι) to fill up again.

ἄνεμος, ου, m., the wind.

ἀνερωτάω, -ήσω, ἀνηρώτηκα, (ἀνά, ἐρωτάω) to interrogate, ask plainly

ἀνέστη, 2 a. (ἀνίστημι).

ἀνεστράφησαν, 2 a. P. (ἀναστρέφω).

ἄνευ, *prep.* with *gen.*, without.

ἀνέχω, -έξω, -έσχηκα, (ἀνά, ἔχω) to hold up, hold out; *M.* to control oneself, (2 a. ἡνεσχόμεν, with double augment). οὐκ ἀνασχέσθαι αὐτοῦ βασιλεύοντος, not to endure his being king.

ἀνήγαγον, 2 a. (ἀνάγω).

ἀνηγέρθη, 1 a. P. (ἀνεγείρω).

ἀνήκεστος, *os, ov*, (a *priv.*, ἀκέομαι, to cure) incurable, irreparable.

ἄνθρωπος, *m.*, a man, *Lat. vir*. ἐχθρὸν ἄνδρα, an enemy. ἄνδρες στρατιῶται, fellow soldiers. οἱ ἄνδρες, the enemy, *iii. 1. 23.*

ἀνηπακότες, *pf. part.* (ἀναπαύω).

ἀνηρώτα, *imp.* (ἀνερωτάω).

ἀνήχθησαν, 1 a. P. (ἀνάγω).

ἀνθ', *for* ἀντί.

ἀνθρώπινος, *η, ov*, (ἄνθρωπος) human. ἀνθρώπινα, human resources.

ἄνθρωπος, *ov, m.*, a man, *Lat. homo*.

ἀνιάω, -ᾶσω, ἡνιάκα, (ἀνία, trouble) to annoy, harass.

ἀνίστημι, ἀναστήσω, ἀνέστηκα, 2 a. ἀνέστην, (ἀνα, ἵστημι) to cause to stand up; *M.* to raise oneself up, stand up.

ἀνίσχω, (ἀνά, ἵσχω, another form of ἔχω) to rise. ἅμα ἤλιφ ἀνίσχοντι, at sunrise.

ἄνοδος, *ov, f.* (ἀνά, ὁδός) the way up, the march up the country. ἀνόητος, *os, ov*, (a *priv.*, νάέω) senseless.

ἀνταγοράζω, -ᾶσω, (ἀντί, ἀγοράζω) to buy in return.

ἀντακούω, -ακούσομαι, 1 a. ἀντήκουσα, (ἀντί, ἀκούω) to listen or hear in turn.

ἀντεπιμελέομαι, -μελήσομαι, -μεμέλῃμαι, (ἀντί, ἐπιμελέομαι) to take care in turn.

ἀντί, *prep.* with *gen.*, instead of, in preference to; in return for.

ἀντιδίδωμι, -δώσω, -δέδωκα, (ἀντί, δίδωμι) to give in return.

ἀντικαθίστημι, -καταστήσω, -καθέστηκα, (ἀντί, κατά, ἵστημι) to appoint in place of.

ἀντικατασταθῶσιν, 2 a. *subj.* (ἀντικαθίστημι).

ἀντιλέγω, -λέξω, (ἀντί, λέγω) to say in opposition.

ἀντίος, *α, ov*, (ἀντί) opposite. ἀντίος ἵνασι or ἐλαύνειν, to move against. ἐκ τοῦ ἀντίου, from the opposite side.

ἀντιπαρασκευάζομαι, -ᾶσομαι, (ἀντί, παρασκευάζω) to make preparation in turn.

ἀντιπάσχω, -πέισομαι, -πέπονθα, (ἀντί, πάσχω) to suffer in return.

ἀντιποιέω, -ήσω, -πεποίηκα, (ἀντί, ποιέω) to do in return; *M.* ἀντιποιεῖσθαι τινί τινος, to contest anything with anyone.

ἀντιστασιώτης, *ov, m.* (ἀντί, ἵστημι) one of an opposite party, an adversary.

ἀντιτάττω, -τάξω, -τέταχα, (ἀντί, τάττω) to set in array against.

ἀντιτοξεύω, -εύσω, (ἀντί, τοξεύω) to shoot back.

ἀντιφυλάττω, -ᾶξω, -πεφύλαχα, (ἀντί, φυλάττω) to guard in turn; *M.* to stand on one's guard in turn.

ἄντρον, *av, n.*, a cave, a grotto.

ἀνυστός, *ός, όν*, (ἀνύω, to accomplish) practicable. σιγῇ ὥς ἀνυστόν, as silently as possible.

ἄνω, (*comp.* ἀνωτέρω, *sup.* ἀνωτάτω,) *adv.* (ἀνά) above, up, upwards. πορεύεσθαι ἄνω, to advance up (from the coast inland). ἡ ἄνω ὁδός, the expedition up the country. ἀνωτέρω τῶν μαστῶν, higher than the breast.

ἄξιν, *ης, f.*, an axe.

ἄξιος, *α, ov*, (*comp.* ἄτερος, *sup.* ἄτατος) worthy, becoming. πολλοῦ ἄξιος, of great value. τα κλειστόν ἄξια, the most

valuable (of their) effects. ἀξι-
ωτέρας τιμῆς τυγχάνειν, to
obtain more distinguished re-
ward.

ἀξιοστράτηγος, *ος, ον*, (ἄξιος, στρα-
τηγός) worthy to command;—
comp. -ότερος, *sup.* -ότατος.

ἀξιόω, -ώσω, ἡξίωκα, (ἄξιος) to
deem worthy; to demand (as
being worthy). ἡξίου δοθῆναι
οἱ ταύτας τὰς πόλεις, he asked
that these cities might be given
him.

ἄξων, *ονος, m.* (ἄγω) an axle.

ἄοπλος, *ος, ον*, (α priv., ὅπλον)
without armour.

ἀπαγγέλλω, -ελῶ, ἀπήγγελα, 1 *a.*
ἀπήγγειλα, (ἀπό, ἀγγέλλω) to
announce, report.

ἀπαγορεύω, -εύσω, (ἀπό, ἀγορεύω)
to forbid; *intr.* to give up, grow
weary or exhausted.

ἀπάγω, -άξω, -ῆχα, 2 *a.* ἀπήγαγον,
(ἀπό, ἄγω) to lead away, lead
back.

ἀπαιδευτος, *ος, ον*, (α priv., παι-
δεύω, to educate) uneducated,
ignorant.

ἀπαιτέω, -ήσω, ἀπήτηκα, (ἀπό,
αἰτέω) to demand.

ἀπαλλάττω, -αλλάξω, -ήλλαχα,
-γμαι, 2 *a.* *P.* ἀπηλλάγην, (ἀπό,
ἀλλάττω, to change) to change
off, get rid of; *P.* to make off,
withdraw. ὡς μείον ἔχων ἀπ-
ηλλάγη, he withdrew worsted.
ἀπᾶλός, *ή, όν*, tender;—*comp.*
-ώτερος, *sup.* -ώτατος.

ἀπαμείβομαι, -είψομαι, 1 *a.* *P.* ἀπ-
ημείφθην, (ἀπό, ἀμείβω, to ex-
change) to reply.

ἀπαντάω, -ήσω, (ἀπό, ἀντάω) to
go against, to meet.

ἅπαξ, *adv.*, once, once for all.

ἀπαρασκευαστος, *ος, ον*, (α priv.,
παρασκευάζω) unprepared;—
comp. -ότερος, *sup.* -ότατος.

ἀπαράσκευος, *ος, ον*, (α priv.,
παρασκευή, preparation) un-
prepared;—*comp.* -ότερος, *sup.*
-ότατος.

ἅπας, ἅπασα, ἅπαν, (ἅμα, πᾶς) all
together, all.

ἀπεγνωκέναι, *pf. inf.* (ἀπογνω-
νώσκω).

ἀπέδειξε, 1 *a.* (ἀποδείκνυμι).

ἀπέδωκε, 1 *a.* (ἀποδίδωμι).

ἀπέθανεν, 2 *a.* (ἀποθνήσκω).

ἀπειθέω, -ήσω, (α priv., πείθομαι)
to be disobedient.

ἀπειμι, -έσομαι, *imp.* ἀπῆν, (ἀπό,
εἰμι) to be away, be absent.

ἀπειμι, *imp.* ἀπῆν, 2 *a.* ἀπίον,
(ἀπό, εἰμι) to go away; the
pres. has a *fut.* signification.

ἀπείπον, (ἀπό, εἶπον) *def.* 2 *a.*,
(the other tenses supplied by
ἀπόφημι & ἀπαγορεύω,) *fut.* ἀπ-
ερῶ, *pf.* ἀπείρηκα, to refuse;
to be weary, *ii.* 2. 16.

ἀπειρηκός, *pf. part.* (ἀπείπον).
ἄπειρος, *ος, ον*, (α priv., πείρα, a
trial) inexperienced; unac-
quainted with;—*comp.* -ότερος,
sup. -ότατος.

ἀπεῖχον, *imp.* (ἀπέχω).

ἀπέκειντο, *imp.* (ἀποκείμαι).

ἀπέκτονε, *pf.* (ἀποκτείνω).

ἀπελῆ, *pr. subj.* (ἀπελῶ for ἀπ-
ελαύνω).

ἀπελαύνω, -ελῶσω, ἀπελήλακα,
(ἀπό, ἐλαύνω) to drive away,
expel, dislodge; *intr.* to march
off, ride away.

ἀπελθών, 2 *a.* *part.* (ἀπέρχομαι).

ἀπέρχομαι, -ελεύσομαι, -ελήλυθα,
2 *a.* ἀπῆλθον, (ἀπό, ἔρχομαι) to
go away; to go over.

ἀπεχθάνομαι, -θῆσομαι, -ήχθημαι,
2 *a.* ἀπηχθόμην, to be hated,
become odious to.

ἀπέχω, ἀφέξω, ἀπέσχηκα, 2 *a.* ἀπ-
εσχον, (ἀπό, ἔχω) to hold back
or away; to be distant; *M.* to
refrain from, refrain from in-
juring, *ii.* 6. 10.

ἀπήγαγεν, 2 *a.* (ἀπάγω).

ἀπήλασαν, 1 *a.* (ἀπελαύνω).

ἀπῆει, *imp.* (ἀπειμι).

ἀπῆθλε, 2 *a.* (ἀπέρχομαι).

ἀπηλλάγη, 2 *a.* *P.* (ἀπαλλάττω).

ἀπήντησε, 1 *a.* (ἀπαντάω).

ἀπῆτουν, *imp.* (ἀπαίτέω).
 ἀπιέναι, *pr. inf.* (ἀπειμι).
 ἀπιστέω, -ήσω, ἡπίσθηκα, (*a priv., πίστις, faith*) to distrust; disobey.
 ἀπιστία, *as, f.* (*a priv., πίστις, faith*) distrust; perfidy.
 ἀπιστος, *os, on, (a priv., πιστός)* not to be trusted, faithless.
 ἀπίων, *pr. part.* (ἀπειμι).
 ἀπλοῦς, ἦ, οὖν, simple. τὸ ἀπλοῦν, simplicity, honesty.
 ἀπό, *prep. with gen.,* from, away from. θηρεύειν ἀπὸ ἵππου, to hunt on horseback. ἀπὸ τούτων τῶν χρημάτων, with these means. ἀφ' οὗ (*sc. χρόνου*), since.
 ἀποβιβάζω, -βᾶσω & Att. -βιβῶ, (ἀπό, βιβάζω) to cause to get off (especially from a ship); to disembark.
 ἀποβλέπω, -βλέψω, (ἀπό, βλέπω) to look away (towards anything); to gaze at.
 ἀπογιγνώσκω, -γνώσομαι, ἀπέγνωκα, (ἀπό, γιγνώσκω) to give up an idea or intention.
 ἀποδαρέντα, *2a. part. P.* (ἀποδέρω).
 ἀποδεδράκασιν, *pf.* (ἀποδιδράσκω).
 ἀποδείκνυμι, -δείξω, -δέδειχα, (ἀπό, δείκνυμι) to show forth, direct; appoint.
 ἀποδειχθεῖν, *1 a. opt. P.* (ἀποδείκνυμι).
 ἀποδέρω, -δερῶ, *1 a.* ἀπέδαιρα, *2 a. P.* ἀπεδάρην, (ἀπό, δέρω) to strip off the skin, to flay.
 ἀποδιδράσκω, -δράσομαι, -δέδρακα, *2 a.* ἀπέδραν, (ἀπό, διδράσκω) to run away, escape by stealth.
 ἀποδίδωμι, -δῶσω, -δέδωκα, *1 a.* ἀπέδωκα, (ἀπό, δίδωμι) to give what is due or promised; to give back, repay.
 ἀποδοκεῖ, *1 a.* ἀπέδοξε, (ἀπό, δοκέω) *impers.* (= οὐ δοκεῖ) it does not seem expedient.
 ἀποδοῦναι, *2 a. inf.* (ἀποδίδωμι).
 ἀποδραίη, *2 a. opt.* (ἀποδιδράσκω).
 ἀποδρᾶναι, *2 a. inf.* (ἀποδιδράσκω).

ἀποδώσει, *ft.* (ἀποδίδωμι).
 ἀποθάνοιεν, *2 a. opt.* (ἀποθνήσκω).
 ἀποθνήσκω, -θανοῦμαι, -τέθνηκα, *2 a.* ἀπέθανον, (ἀπό, θνήσκω) to die; be slain. ὑπὸ βασιλέως ἀπέθανεν, was put to death by the king.
 ἀποθύω, -θύσω, -τέθυκα, (ἀπό, θύω) to offer up; to sacrifice (what has been vowed).
 ἀποικία, *as, f.* (ἀποικος) a colony.
 ἀποικος, *ou, m.* (ἀπό, οἶκος, home) a colonist.
 ἀπόκειμαι, -κείσομαι, (ἀπό, κεῖμαι) to be laid by, be stored up.
 ἀποκεκρίμενος, *pf. part.* (ἀποκρίνομαι).
 ἀποκλίνω, -κλίνω, -κέκλικα, *1 a.* ἀπέκλινα, (ἀπό, κλίνω) to turn away, diverge.
 ἀποκόπτω, -κόψω, -κέκοφα, (ἀπό, κόπτω) to cut off.
 ἀποκρίνομαι, -κρινοῦμαι, -κέκριμαι, *1 a.* ἀπεκρινάμην, (ἀπό, κρίνω) to reply, answer.
 ἀποκρύπτω, -κρύψω, κέκρυφα, (ἀπό, κρύπτω) to conceal; *M.* to hide away for oneself, to hoard.
 ἀποκτείνω, -κτενῶ, ἀπέκτονα, *1 a.* ἀπέκτεινα, *2 a.* ἀπέκτανον, (ἀπό, κτείνω) to kill, put to death.
 ἀποκωλύω, -κωλύσω, -κεκώλυκα, (ἀπό, κωλύω) to hinder from (doing anything); keep off from.
 ἀπολαμβάνω, -λήψομαι, ἀπέληφα, *2 a.* ἀπέλαβον, (ἀπό, λαμβάνω) to take back, receive back; to cut off.
 ἀπολείπω, -λείψω, *2 pf.* -λέλοιπα, (ἀπό, λείπω) to leave behind, abandon.
 ἀπόλεκτος, *os, on,* (ἀπό, λέγω, to select) select, picked, choice.
 ἀπολελοίπασιν, *2 pf.* (ἀπολείπω).
 ἀπολέσαι, *1 a. inf.* (ἀπόλλυμι).
 ἀποληφῆτε, *1 a. P.* (ἀπολείπω).
 ἀπολήπονται, *ful.* (ἀπολαμβάνω).
 ἀπόλλυμι, ἀπολέσω & Att. ἀπολώ, ἀπολώλεκα, *2 pf.* ἀπόλωλα, *1 a.* ἀπώλεσα; *M.* ἀπόλλυμαι, ἀπολούμαι, *2 a.* ἀπωλόμην, (ἀπό,

- δαλλῦμι) to destroy utterly; put to death; to lose (*e. g.*, τὴν ἀρχήν); *M.* (& in 2 *pf. A.*) to perish, die.

Ἀπόλλων, *ωνος, m.*, Apollo.

Ἀπολλωνίδης, *ου, m.*, Apollonides.
ἀπολοιμέθα, 2 *a. opt. M.* (ἀπόλλυμι).

ἀπαλώλεκεν, *pf.* (ἀπόλλυμι).

ἀπολωλότων, *pf. part.* (ἀπόλλυμι).

ἀπόμᾶχος, *ος, ον*, (ἀπό, μάχη) unfit for service; *hors de combat.*

ἀπονοστέω, -ήσω, (ἀπό, νόστος, a return) to return home.

ἀποπέμπω, -πέμψω, -πέπομφα, (ἀπό, πέμπω) to send away, send back, send off; *M.* to get rid of.

ἀποπέτομαι, -πτήσομαι, 2 *a. απεπτάμην*, (ἀπό, πέτομαι) to fly away.

ἀποπηδάω, -ήσω, (ἀπό, πηδάω, to leap) to spring away.

ἀποπλέω, -πλεύσομαι, (ἀπό, πλέω) to sail away, sail home.

ἀπορέω, -ήσω, ἡπόρηκα, (ἄπορος) to be without means; be at a loss, perplexed; be in want of; *M.* to be in perplexity.

ἄπορία, *ας, f.* (ἄπορος) uncertainty, perplexity; difficulty; want.

ἄπορος, *ος, ον*, (α priv., πόρος) impassable, impracticable; without resources. ἄπορον, an insurmountable obstacle, *iii. 2. 22.*

ἀπόρρητος, *ος, ον, verb. adj.* (ἀπό, ἔρῳ, *fut. of εἰπεῖν*) that may not be spoken, to be kept secret.

ἄποσκάπτω, -σκάψω, ἀπέσκάφα, (ἀπό, σκάπτω) to dig off, to cut off by trenches. ἀποσκάπτει τι, he is digging some trench to intercept us, *ii. 4. 4.*

ἄποσκηνέω, -ήσω, (ἀπό, σκηνέω) to encamp apart from.

ἀποσπασθῶμεν, 1 *a. P.* (ἀποσπάω).

ἀποσπᾶω, -ᾶσω, ἀπέσπᾶκα, -σμαι, (ἀπό, σπᾶω, to draw) to draw away; *M.* to withdraw; *P.* to be removed from.

ἀποσταίη, 2 *a. opt.* (ἀφίστημι).

ἀποστάντες, 2 *a. part.* (ἀφίστημι).
ἀποστέλλω, -στελῶ, ἀπέσταλκα, (ἀπό, στέλλω) to send away, dismiss.

ἀποστήναι, 2 *a. inf.* (ἀφίστημι).

ἀποστρατοπεδεύω, -εύσω; or *derp. -εύομαι, -εύσομαι*, (ἀπό, στρατοπεδεύω) to encamp apart from.
ἀποστρέφω, -στρέψω, ἀπέστροφα, (ἀπό, στρέφω) to turn away from, cause to return, recall.

ἀποστρόφη, *ης, f.* (ἀπό, στρέφω) a turning away, a turning to flight; a place of refuge.

ἀποσϋλάω, -ήσω, (ἀπό, συλάω) to strip off from, to rob (τινά τι) anyone of anything.

ἀπόσχωμεν, 2 *a. subj.* (ἀπέχω).

ἀποσώζω, -σάσω, -σέσωκα, (ἀπό, σώζω) to rescue, conduct back in safety.

ἀποτείνω, -τενῶ, -τέτακα, (ἀπό, τείνω) to stretch out, extend; *M.* to exert oneself.

ἀποτειχίζω, ἴσω, (ἀπό, τειχίζω) to wall off, to cut off by a wall.

ἀποτέμνω, -τεμῶ, -τέμμηκα, 2 *a.* ἀπέταμον, (ἀπό, τέμνω) to cut off. ἀποτμηθέντες τὰς κεφαλὰς, having been beheaded.

ἀποτεμὼν, 2 *a. part.* (ἀποτέμνω).

ἀποτεταμένα, *pf. part. P.* (ἀποτείνω).

ἀποτίθηναι, -θήσω, -τέθεικα, (ἀπό, τίθηναι) to put away, lay up, preserve.

ἀπατίνω, -τίσω, -τέτικα, (ἀπό, τίνω) to repay; *M.* to get oneself repaid; avenge oneself upon, take vengeance on.

ἀποτίσαινο, 1 *a. opt. M.* (ἀποτίνω)
ἀποτμηθέντες, 1 *a. part. P.* (ἀποτέμνω).

ἀποτραπόμενος; *pf. part. P.* (ἀποτρέπω).

ἀποτρέπω, -τρέψω, -τέτροφα, 2 *a.* ἀπέτρεπον, (ἀπό, τρέπω) to turn away.

ἀποφαίνω, -φανῶμαι, -πέφαγκα, (ἀπό, φαίνω) to show forth; *M.*

to show oneself or something belonging to oneself, declare.

ἀποφεύγω, -φεύξομαι, (ἀπό, φεύγω) to flee away, escape.

ἀπόφηναι, 1 a. imper. M. (ἀπο- φαίνω).

ἀποχωρέω, -ήσω, -κεχώρηκα, (ἀπό, χωρέω) to march away, march back, withdraw.

ἀποψηφίζομαι, -ίσομαι, (ἀπό, ψηφίζομαι) to vote against.

ἀπροφασίστως, adv. (α priv., πρόσφασις) without making excuse, promptly, unhesitatingly.

ἄπτω, ἄψω, ἤφα, pf. P. ἤμυαι, to fasten on; M. to fasten oneself on to, to touch.

ἀπώλετο, 2 a. M. (ἀπόλλυμι).

ἀπών, pres. part. (ἄπειμι).

ἄρα, conj., then, indeed, accordingly, therefore.

ἄρα, inter. particle, (= Lat. num) whether, pray (followed by a question). ἄρ' οὐ (= Lat. nonne) anticipates an affirmative answer; ἄρα μή, a negative one.

Ἀραβία, as, f., Arabia.

Ἀράξης, ου, m., the Araxes, a river of Mesopotamia, a tributary of the Euphrates.

Ἀρβάκης, ου, m., Arbāces, one of the generals of Artaxerxes.

ἀργός, ός, όν, (α priv., ἔργον) not working, idle, inactive.

ἀργύριον, ου, n., a piece of silver, silver coin, money.

ἄρδω, ἄρσω, to water, irrigate.

ἄρεσκω, ἀρέσω, 1 a. ἤρεσα, pf. P. ἤρεσμαι, to please.

ἀρετή, ἡς, f., virtue; goodness, clemency; valour, prowess; merit, service; fidelity.

ἀρήγω, -ήξω, to help, render assistance.

Ἀριαῖος, ου, m., Ariæus, a Persian commander in the army of Cyrus.

ἀριθμός, ου, m., number, a numbering. ἀριθμός τῆς ὁδοῦ, the extent of the journey.

ἀριστάω, -ήσω, (ἄριστον) to break-fast.

Ἀριστεάς, ου, m., Aristæas.

ἀριστερός, ός, όν, left. ἡ ἀριστερά (with or without χεῖρ), the left hand.

Ἀρίστιππος, ου, m., Aristippus, one of the Grecian generals.

ἄριστον, ου, n., breakfast (taken towards noon).

ἀριστοποιέω, -ποιήσω, -πεποίηκα, (ἄριστον, ποιέω) to prepare breakfast; M. to breakfast.

ἄριστος, η, ου, (sup. of ἀγαθός) best. οἱ ἄριστοι, the noblest; n. pl. ἄριστα, as adv., in the best manner.

ἄρκέω, -έσω, to be enough, suffice.

ἄρκτος, ου, m. & f., a bear; ἡ ἄρκτος, the constellation of "the Bear," hence, the North.

ἄρμα, ἄτος, n., a war-chariot.

ἄρμαμαξα, ἡς, f. (ἄρμα, μαξα) a covered chariot.

Ἀρμενία, as, f., Armenia.

ἀρπάγή, ἡς, f., the act of plundering, robbery, rapine. καθ' ἀρπαγὴν, for the purpose of plundering.

ἀρπάζω, -άξω, Att. -ἄσω or -άσομαι, ἡρπάκα, -γμαι, Att. -σμαι, to seize, rob, plunder. τὰ ἡρπασμένα ἀνδράποδα, the slaves which had been carried off.

Ἀρταγέρσης, ου, m., Artagerxes, general of the cavalry of Artaxerxes.

Ἀρταόζος, ου, m., Artaozus.

Ἀρταξέρξης, ου, m., Artaxerxes, king of Persia.

Ἀρταπάτας, ου, m., Artapatas.

ἄρδω, -ήσω, to hang on, fasten to.

Ἀρτεμις, ἰδος, f., Artēmis (Diana).

ἄρτος, ου, m., bread, a loaf of bread.

ἀρχαῖος, α, ου, (ἀρχή) old; former. Κῦρος ὁ ἀρχαῖος, Cyrus the elder. τὸ ἀρχαῖον, formerly.

ἀρχή, ἡς, f., a beginning; command, government; principality.

ἀρχικός, ἡ, ὄν, (ἀρχή) fitted to command.

ἀρχω, ἄρξω, ἤρξα, -γμαι, to begin; to be foremost in anything, hence, to lead, govern. ἄρξαντες τοῦ διαβαίνειν, having commenced the passage over. ὁ ἄρξας, the former ruler. οἱ ἀρχόμενοι, the commanded, the common soldiers.

ἄρχων, οντος, ἢ, (ἀρχω) a ruler, commander.

ἄρωμα, ἄρος, ἢ, spice.

ἀσεβεία, ας, ἡ, (ἀσεβής) impiety.

ἀσεβής, ἡς, ἑς, (α priv., σέβω, to worship) impious.

ἀσθενέω, -ήσω, (ἀσθενής) to besick.

ἀσθενής, ἡς, ἑς, (α priv., σθένος, strength) weak.

ἀσινῶς, ἀδν. (α priv., σίνομαι, to harm) without harm, without depredation. ὡς ἂν δυνάμεθα ἀσινέστατα, doing as little harm as possible.

ἄσιτος, ος, ον, (α priv., σίτος, grain) without food.

ἄσκew, -ήσω, ἡσκῆκα, to practise.

ἄσκος, οὔ, ἢ, ἢ, a skin.

ἄσμενος, ἡ, ον, (ἡδομαι) well-pleased, glad.

Ἀσπένδιος, ου, ἢ, an Aspendian, name of Aspendus, a city of Pamphylia.

ἀσπίς, ἴδος, ἡ, a shield. ἀσπίς μυρία, 10,000 shield, i. e. 10,000 heavy-armed men.

ἀστράπτω, -ψω, (ἀστράπη, lightning) to flash, glitter.

ἀσφάλεια, ας, ἡ, (ἀσφαλής) safety.

ἀσφαλέστατα, ἀδν. (sup. of ἀσφαλῶς) most safely.

ἀσφαλής, ἡς, ἑς, (α priv., σφάλλομαι, to stumble) firm, sure, safe; comp. -έστερος, sup. -έστατος. ἐν ἀσφαλεστάτῳ, in the safest position.

ἄσφαλτος, ου, ἡ, asphaltum, bitumen (used for mortar).

ἀσφαλῶς, ἀδν. (ἀσφαλής) safely.

ἄτακτος, ος, ον, (α priv., τάττω) without order, in disorder.

ἄταξία, ας, ἡ, (α priv., τάττω) want of order.

ἀτέλεια, ας, ἡ, (α priv., τέλος, a tax, duty) immunity, exemption from a tax or from public service.

ἀτιμάζω, -ἄσω, ἡτιμάκα, -σμαι, (α priv., τιμάω) to dishonour.

ἀδ, ἀδν., back, again; on the other hand, in turn; moreover.

αἰάινω, ἀδν., to dry; M. to dry up, wither.

ἀδθις, ἀδν. (ἀδ) again; besides, moreover.

αἰλίζομαι, -ίσομαι, 1 α. ἡύλισάμην, (αἰλή, a court-yard) to bivouac.

αἰλῶν, ὄνος, ἢ, a canal.

αὔξανω or αὔξω, αὔξησώ, ἡύξηκα, 1 α. ἡύξησα, to enlarge; P. to increase, grow.

αὔριον, ἀδν., to-morrow.

αὐτίκα, ἀδν. (αὐτός) immediately.

αὐτόθι, ἀδν. (= αὐτοῦ) on the spot, here.

αὐτοκέλευστος, ος, ον, (αὐτός, κελεύω) self-bidden = unbidden, of their own impulse.

αὐτόματος, ἡ, ον, & ος, ον, (αὐτός, μάω, to strive after) self-moved, spontaneous. ἀπὸ (or ἐκ) τοῦ αὐτομάτου, of one's own accord.

αὐτομολέω, -μολήσω, ἡτομολήκα, (αὐτόμολος) to desert.

αὐτόμολος, ου, ἢ, (αὐτός, μολεῖν, 2 α. of βλώσκα, to go or come) a deserter.

αὐτός, αὐτή, αὐτό, properly self; myself, himself, &c.; he, she, it; with the article (ὁ αὐτός, &c.), the same.

αὐτοῦ, ἀδν., here, in this place; there, in that place.

αὐτοῦ, Att. for ἐαυτοῦ.

ἀφαιρέω, -ήσω, ἀφήρηκα, 2 α. ἀφείλον, 2 α. M. ἀφείλόμην, (ἀπό, αἰρέω) to take away; M. to take away for oneself. ἀφαίρεισθαι τινά τι, to deprive anyone of anything.

ἀφανής, ἥς, ἐς, (α priv., φαίνω) not appearing, not plain; out of sight; private.

ἀφανίζω, -ίσω & Att. -ῖω, ἡφάνικα, -σμαι, (ἀφανής) to cause to disappear, to render invisible. ὡς ἀφανιούντων τὰς Ἀθήνας, as if about to annihilate Athens.

ἀφανιούντων, fl. part. (ἀφανίζω). ἀφαρπάζω, -άσω & -άσομαι, ἀφάρπακα, -σμαι, (ἀπό, ἀρπάζω) to carry off, plunder.

ἀφειδῶς, adv. (α priv., φείδομαι, to spare) unsparingly; —comp. -έστερον, sup. -έστατα.

ἀφείκεναι, pf. inf. (ἀφίημι).

ἀφείναι, 2 a. inf. (ἀφίημι).

ἀφείς, εντος, 2 a. part. (ἀφίημι).

ἀφελόμενος, 2 a. M. (ἀφαιρέω).

ἀφέξεσθαι, fl. inf. M. (ἀπέχω).

ἀφιστήκεσαν, pl. pf. (ἀφίστημι).

ἀφθονία, as, f. (ἀφθονος) abundance, plenty.

ἀφθονος, os, on, (α priv., φθόνος, envy) ungrudging, abundant. ἐν ἀφθόνοις, in the midst of abundance.

ἀφιέναι, pr. inf. (ἀφειμι).

ἀφίημι, ἀφήσω, ἀφείκα, 2 a. ἀφήν, (ἀπό, ἵημι) to send away; to let go, let loose, let down.

ἀφικνέομαι, ἀφίξομαι, ἡφιγμαι, 2 a. ἀφικόμην, (ἀπό, ἰκνέομαι) to arrive; reach.

ἀφίκοντο, 2 a. (ἀφικνέομαι).

ἀφιππεύω, -εύσω, (ἀπό, ἵππεύω, to ride) to ride away, ride back.

ἀφίστημι, ἀποστήσω, ἀφέστηκα, (ἀπό, ἵστημι) to put away, remove; to revolt; P. & fut. M. to stand aloof, withdraw. ἀφιστήκεσαν πρὸς Κύρον, had revolted to Cyrus.

ἄφρων, ων, on, gen. ονος, (α priv., φρήν) without reason, stupid.

ἀφύλακτος, os, on, (α priv., φυλάττω) unguarded.

*Αχαιός, οὔ, m., an Achæan, native of Achaia, a province of the Peloponnesus.

ἀχάριστος, os, on, (α priv., χαρίζομαι, to gratify) unpleasing; unrewarded.

ἀχαρίστως, adv. (ἀχάριστος) without gratitude. ἀχαρίστως εἶχειν, to be unattended with gratitude towards —.

ἐχθασμαι, -έσομαι, 2 a. ἐχθόμην, (ἐχθος, a burden) to be burdened, be disquieted, be displeased with.

ἐχρηστος, os, on, (α priv., χρηστός, verb. adj. from χράομαι) unserviceable, useless.

ἄχρι, and before a vowel ἄχρις, prep. with gen., up to; conj. until.

ἄψινθιον, ου, n., wormwood.

B.

Βαβυλῶν, ὄνος, f., Babylon.

Βαβυλωνία, as, f., Babylonia.

βάθος, eos, n. (βαθύς) depth.

βαθύς, εἶα, ύ, deep.

βαίνω, βήσομαι, βέβηκα, 2 a. ἔβην, to go, walk.

βακτηρία, as, f., a staff.

βάλανος, ου, f., an acorn, or any similarly shaped fruit. ἡ βάλανος ἡ ἀπὸ τοῦ φοίνικος, the date.

βάλλω, βάλω, βέβληκα, 2 a. ἔβαλον, to cast, throw; to cast at, pelt. οἱ ἐκ χειρὸς βάλλοντες, those throwing with the hand, the javelin men.

βάπτω, βάψω, 1 a. ἔβαψα, pf. P. βέβαμμαι, 2 a. F. ἔβάφην, to dip.

βαρβαρικός, ἡ, όν, not Grecian, foreign, barbarian. τὸ βαρβαρικόν, the barbarian army.

βαρβαρικός, adv. (= βαρβαρικός) in the barbarian (i. e., Persian) tongue.

βάρβαρος, ου, m., a barbarian, foreigner.

βάρβαρος, os, on, (= βαρβαρικός) barbarian, foreign.

βαρέως, adv. (βαρύς, heavy) heavily. βαρέως φέρειν, to bear with impatience. βαρέως ἀκούειν, to hear with vexation.

βασίλεια, *as, f.*, a queen, princess; distinguished by accent from **βασιλεία**, *as, f.* (**βασιλεύω**) a kingdom, dominion; the royal power.

βασίλειον, *ον, n.* (**βασίλεύς**) generally in *pl.* **βασίλεια**, a royal residence, palace of a king or viceroy.

βασίλειος, *ος, ον*, (**βασίλεύς**) royal. **βασίλεύς**, *έως, m.*, a king. **ὁ μέγας βασιλεύς**, the great king (*i. e.*, king of Persia).

βασιλεύω, *-λεύσω, βεβασίλευκα*, (**βασίλεύς**) to be king, to rule. **βασίλικός**, *ή, όν*, (**βασίλεύς**) of or belonging to a king, royal;—*comp.* **-ώτερος**; *sup.* **-ώτατος**, endowed with most royal qualities.

βάσιμος, *ος, ον*, (**βαίνω**) passable. **βέβαιος**, *α, ον, & os, ον*, (**βαίνω**) firm, constant.

βεβηκότες, *pf. part.* (**βαίνω**). **Βέλεσς**, *υος, m.*, Belesys, a governor of Syria.

βέλος, *ους, n.* (**βάλλω**) a missile. **βελτίων**, **βέλτιστος**, *comp.* and *sup.* of **ἀγαθός**.

βία, *as, f.*, strength, force. **βίη**, by force.

βιάζομαι, *-άσομαι, βεβίασμαι*, (**βία**) to force, overpower; dislodge; seek to compel.

βιαίως, *adv.* (**βία**) with violence, severely.

βίκος, *ου, m.*, an earthen wine-vessel, a pitcher.

βίος, *ου, m.*, life.

βιστεύω, *-εύσω*, (**βίος**) to live, to pass one's time.

βλάβη, *ης, f.* (**βλάπτω**) injury, harm.

βλακεύω, *-εύσω*, (**βλάξ**, sluggish) to be sluggish, to loiter.

βλάβω, *-ψω, βέβλάφα*, to harm, injure.

βλέπω, **βλέψω**, to look. **τὰ δρέπανα εις τήν γην βλέποντα**, the scythes pointing to the earth.

βοάω, *-ήσομαι*, *1 a.* **ἐβόησα**, (**βοή**, a cry) to cry aloud, shout.

βοήθεια, *as, f.* (**βοηθέω**) help; auxiliary forces; the act of bringing aid.

βοηθέω, *-ήσω*, (**βοηθός**, a helper) to help, to go or come to anyone's aid. **βοηθεῖν ἐπὶ τοὺς καίοντας**, to go to the rescue against the incendiaries.

βοιωτιάζω, *ἄσω*, (**βοιώτιος**) to speak like a Boeotian.

Βοιώτιος, *ου, m.*, a Boeotian, native of Boeotia, a province of central Greece.

βόσκημα, *ἄτος, n.* (**βόσκω**, to feed) an ox or cow; *pl.* cattle.

βουλεύω, *-εύσω, βεβούλευκα*, (**βουλή**, counsel) to counsel, advise; plot; *M.* to deliberate, take into consideration. **τὰ αὐτὰ ταῦτα βουλευομένους**, plotting these same things.

βούλομαι, *-ήσομαι, βεβούλημαι*, to be willing, to wish. **οὐ ποτε ἐκὼν βουλήσεται**, he will never willingly consent.

βοῦς, **βοός**, *m. & f.*, an ox or cow. **βραδέως**, *adv.* (**βραδύς**, slow) slowly.

βραχύς, *εία, ύ*, short, small. **βραχὺ πέτονται**, do not fly far. **ἐπὶ βραχὺ ἐξικινούνται**, attain but a short range. **βραχύτερα ἐτόξευον**, shot to a less distance.

βρέχω, **βρέξω**, *pf. P.* **βέβρεγμα**, *1 a. P.* **ἐβρέχθην**, to wet.

βροντή, *ής, f.*, thunder.

βωμός, *ου, m.*, an altar.

Γ.

γάμος, *ου, m.*, marriage. **ἐπὶ γάμῳ**, in marriage, as wife.

γάρ, *conj.*, for.

γαστήρ, **τερός** *syncope.* **τρος, f.**, the stomach.

Γαυλίτης, *ου, m.*, Gaulites.

γέ, *enclit.*, at least, even. *Lat. quidem.*

γεγεννημένα, *pf. part.* (**γίγνομαι**).

γεγονώς, 2 *pf. part.* (γίγνομαι).
 γέγραπται, *pf. P.* (γράφω).
 γείτων, *ονος, m. & f.*, a neighbour.
 γείτων, *ων, ον*, neighbouring.
 γελάω, -ᾶσομαι, 1 *a.* ἐγέλᾶσα, to laugh.
 γέλως, *ωτος, m.* (γελάω) laughter.
 γενεά, *ᾱς, f.* (γίγνομαι) birth.
 γενειάω, -ήσω, (γένειον, chin) to have a beard; hence, to have arrived at manhood.
 γενέσθαι, 2 *a. inf.* (γίγνομαι).
 γενησόμεθα, *ft.* (γίγνομαι).
 γένοιτο, 2 *a. opt.* (γίγνομαι).
 γένος, *εος, n.*, descent, birth.
 γέρον, *ου, n.* (είρω, to tie) anything made of wicker-work; a wicker shield used by the Persians.
 γεροφόρος, *ου, m.* (γέρον, φέρω) a soldier with a wicker shield.
 γέρων, *οντος, m.*, an old man.
 γεύω, γεύσω, to make to taste; *M.* to taste, partake of.
 γεύσασθαι, 1 *a. inf. M.* (γεύω).
 γέφυρα, *ας, f.*, a bridge.
 γῆ, γῆς, *f.*, earth, land, ground.
 κατὰ γῆν, by land. ἐπὶ γῆς, on the ground.
 γήλοφος, *ου, m.* (γῆ, λόφος) a mound of earth, a hill, an eminence.
 γῆρας, *ας or ως, n.*, old age.
 γίγνομαι & γίνομαι, γενήσομαι, γεγένημαι, 2 *pf.* γέγονα, 2 *a.* ἐγενόμην, to become, be, be born; to come up, arrive; to happen, take place; to be possible, i. 9. 13. ἐν ἑαυτῷ ἐγένετο, he came to himself. τοὺς γιγνομένους δασμούς, the revenues accruing. ἰέναι... οὐκ ἐγίγνετο τὰ ἱερά, the sacrifices were not favourable to going.
 γιγνώσκω & γινώσκω, γνῶσομαι, ἔγνωκα, 2 *a.* ἔγνω, 1 *a. P.* ἐγνώσθην, to know, become acquainted with, recognize; to think, judge; approve of.
 Γλοῦς, *οῦ, m.*, Glus.
 γνωίη, 2 *a. opt.* (γιγνώσκω).

γνούς, 2 *a. part.* (γιγνώσκω).
 γνώμη, *ης, f.* (γιγνώσκω), mind, judgment, idea; conviction; consent. τὴν γνώμην ἔχετε, be assured. γνώμη, on principle. πρὸς ἑαυτὸν ἔχειν τὴν γνώμην, to have attention directed to himself.
 γνώσεσθε, *ft. M.* (γιγνώσκω).
 γονεύς, *έως, m.* (γίγνομαι), a parent.
 Γοργίας, *ου, m.*, Gorgias.
 γοῦν, *adv.* (γέ, οὐν) at least.
 γράφω, γράψω, γέγραφα, to write.
 γυμνάω, -ᾶσω, γεγυμνάκα, (γυμνός) to exercise.
 γυμνήτης, *ου, or γυμνῆς, ἦτος, m.* (γυμνός) a light-armed soldier.
 γυμνός, *ή, ον*, naked, lightly clad, with no outer garment.
 γυνή, γυναικός, *f.*, a woman, a wife.
 Γωβρύας, *ου, m.*, Gobryas.

Δ.

δάκνω, δήξομαι, δέδηχα, -γμαι, 2 *a.* ἐδάκον, to bite.
 δακρῶω, -ῶσω, (δάκρυ, a tear) to weep.
 Δαμάρᾱτος, *ου, m.*, Damarātus.
 Δάνα, *ης, f.*, Dana.
 δαπανᾶω, -ήσω, δεδάπανηκα, (δαπάνη, expense) to spend.
 Δαρδάνεύς, *έως, m.*, a Dardanian, native of Dardanus.
 Δαρδῆς, *ητος, m.*, the Dardes, a river of Syria, an affluent of the Euphrates.
 δαρεικός, *οῦ, m.* (Δαρεῖος) a Daric, a Persian gold coin, stamped with the image of Darius (= about 13s.)
 Δαρεῖος, *ου, m.*, Darius, king of Persia (known in history as Darius II., or Darius Nothus).
 δασμός, *οῦ, m.* (δαίω, to divide) revenue, tribute.
 δασύς, *εία, ὅ*, dense. δασὺς δένδρων, thickly planted with trees.

δέ, *conj.*, but, and; on the other hand.

δέδενται, *pf. P.* (δέω).

δεδήλωται, *pf. P.* (δηλώω).

δεδιώς, 2 *pf. part. P.* (δεῖδω).

δεδογμένα, *pf. part. P.* (δοκέω).

δέδοικα, *pf.* (δεῖδω).

δεδομένοι, *pf. part. P.* (δίδωμι).

δεηθῆναι, 1 *a. inf.* (δέομαι).

δεήσαντος, 1 *a. part.* (δέω).

δεήσει, *fut.* (δεῖ).

δεῖ, δεήσει, 1 *a. ἐδήσε, impers.*, it is necessary, there is need. πολλοῦ, ὀλίγου δεῖ, there wants much, there wants little. εἰς τὸ δέον, seasonably. (See δέω.)

δεῖδω (*pres. only in 1st pers. sing.*), δεῖσομαι, δέδοικα or δέδια (with *pres.* meaning), 1 *a. ἐδει-*, to fear.

δείκνυμι, δείξω, δέδειχα, -γμαι, to show, point out.

δείλη, *ης, f.*, the afternoon, evening.

δειλός, ἡ, *όν*, (δεῖδω) timid, cowardly.

δεινός, ἡ, *όν*, (δεῖδω) formidable, terrible, dangerous; wonderful, clever. ἐν δεινῷ ὄντα, being in peril. ἐκ πάντων δεινῶν, from extreme perils. τὰ δεινότατα, most terrible things. δεινὸς λέγειν, clever at talking.

δειπνέω, -ήσω, δεδείκηκα, (δείπνον) to partake of the δείπνον, to dine or sup.

δείπνον, *ον, n.*, the principal meal of the day, taken towards evening, may be rendered *dinner* or *supper*.

δειπνοποιέομαι, -ήσομαι, (δείπνον, ποίω) to prepare one's supper, to sup.

δείσας, 1 *a. part.* (δεῖδω).

δεῖται, *pres.* (δέομαι).

δέκα, *ind. num. adj.*, ten.

δένδρον, *ον, n.*, a tree.

δεξιὰ, *ds, f.* (*fem.* of δεξιός, *sc.* χεῖρ) the right hand; the right hand offered as a pledge; *kenos*, a pledge. δεξιὰν ἔλα-

βον καὶ ἔδωκα, I took and gave in return the right hand (of friendship). δεξιὰς ἔφερον παρὰ βασιλέα, brought assurances on behalf of the king.

δεξιός, ὁ, *όν*, right, on the right hand. τὸ δεξιόν, the right wing. τὰ δεξιὰ τοῦ κέρατος, the right of the (right) wing.

δεοί, *pr. opt.* (δεῖ).

δέομαι, δεήσομαι, 1 *a. P. ἐδεήθην, dep.*, to need, want; ask, entreat. ὑπὸ τοῦ δεῖσθαι, by want. (See δέω.)

δέον, *pr. part.* (δεῖ).

δέρμα, ἄτος, *n.* (δέρω, to flay) a hide, skin.

δεσμός, *οὔ, m.* (δέω) a band, strap.

δεσπότης, *ου, m.*, a master.

δεῦρο, *adv.*, hither, here.

δεύτερος, *α, ον*, second. In *novel.* as *adv.*, δεύτερον or τὸ δεύτερον, the second time.

δέχομαι, δέξομαι, δέδεγμαι, to receive; accept (= approve of); to receive an enemy (*i. e.*, to sustain his attack).

δέω, δεήσω, 1 *a. ἐδήσα*, to lack, be in want of; more generally used as *dep.* δέομαι, or *impers.* δεῖ.

δέω, δήσω, δέδεκα, -μαι, to bind, fasten, fetter.

δή, *adv.*, now, accordingly, indeed.

δηλός, ἡ, *ον*, plain, clear, manifest.

δηλός ἦν ἀνιώμενος, he was manifestly annoyed. δηλὸν ὅτι (also δηλονότι), clearly, manifestly.

δηλώω, -ώσω, δεδήλωκα, (δηλός) to show; set forth, relate.

δήπου, *adv.*, certainly, surely.

δηχθεῖς, 1 *a. part. P.* (δάκνω).

δι', for διὰ.

Δία, *acc.* of Ζεύς.

διὰ, *prep.* with *gen.*, through; with *acc.*, on account of. αὐτοῖς διὰ φιλίας ἰέναι, to proceed in a friendly manner towards them. διὰ παντὸς πολέμου αὐ-

τοῖς ἵέναι, to proceed against them with every kind of war.
 διαβαίητε, 2 a. opt. (διαβαίνω).
 διαβαίνω, -βήσομαι, -βέβηκα, 2 a. διέβην, (διά, βαίνω) to go over, to cross.
 διαβάλλω, -βάλλω, -βέβληκα, 2 a. διέβαλλον, (διά, βάλλω) to throw over; to traduce, calumniate.
 διαβάς, 2 a. part. (διαβαίνω).
 διὰβάσις, εως, f. (διαβαίνω) the act of crossing; the means of crossing; a place of crossing, bridge, ford, or ferry.
 διαβάτέος, α, ον, verb. adj. (διαβαίνω) that must be crossed.
 διαβάτός, ή, όν, (διαβαίνω) fordable, passable.
 διαβεβηκότες, pf. part. (διαβαίνω).
 διαβή, 2 a. subj. (διαβαίνω).
 διαβιβάζω, -άσω, (διά, βιβάζω) to convey across.
 διαβολή, ής, f. (διαβάλλω) calumny, slander.
 διαγγέλλω, -έλω, διήγγελα, 1 a. διήγγειλα, (διά, άγγελλω), to give notice, announce; M. to pass the word one to another.
 διαγελάω, -άσσομαι, (διά, γελάω) to mock, sneer at.
 διαγίγνομαι & διαγίνομαι, -γενήσομαι, -γενήνμαι, (διά, γίγνομαι) to go or pass through; continue; subsist, live.
 διάγω, -άξω, διήχα, (δια, ήγω) to bring over; to pass one's time, live; to continue, keep on doing.
 διαδέχομαι, -δέξομαι, -δέδεγμαι, (διά, δέχομαι) to succeed to, relieve. διαδεχόμενοι τοῖς ἵπποις, with relays of horses.
 διαδίδωμι, -δώσω, -δέδωκα, 1 a. διέδωκα, (διά, δίδωμι) to distribute.
 διαδοίη, 2 a. opt. (διαδίδωμι).
 διαθεάομαι, -θεάσομαι, -τεθέαμαι, (διά, θεάομαι) to look through, examine, consider.
 διαιρέω, -ήσω, διήρηκα, 2 a. διέιλον, (διά, αἰρέω) to take to pieces, destroy.

δαίκεμαι, -κείσομαι, (διά, κείμαι) to be in a certain state of mind; to be disposed (πρός τινα) towards anyone. φιλικώς τινι διακείσθαι, to be on a friendly footing with anyone.
 διακελεύομαι, -εύσομαι, (διά, κελεύω) to exhort, encourage, cheer on.
 διακινδυνεύω, -εύσω, (διά, κινδυνεύω) to run into danger, expose oneself.
 διακόπτω, -κόψω, -κέκοφα, (διά, κόπτω) to cut through, cut in pieces.
 διακόσιοι, αι, α, two hundred.
 διαλέγω, -λέξω, -λέλεχα, pf. P. διείλεγμα, (διά, λέγω) to pick out; M. to confer with.
 διαλείπω, -λείψω, 2 pf. διαλέλοιπα, (διά, λείπω) to leave an interval, to be apart.
 διαλεχθέντες, 1 a. part. P. (διαλέγω).
 διανοέομαι, -νοήσομαι, -νενήνμαι, (διά, νοέομαι) to have in mind, intend.
 διάνοια, as, f. (διά, νόος) thought, intention.
 διαπέμπω, -πέμψω, -πέπομφα, (διά, πέμπω) to send about, to send in different directions.
 διαπεπραγμένος, pf. part. P. (διαπράττω).
 διαπολεμέω, -ήσω, (διά, πολεμέω) to carry on the war, to fight on.
 διαπορεύω, -εύσω, -πεπόρευκα, (διά, πορεύω) to transport over; M. to pass through, traverse.
 διαπράξασθαι, 1 a. inf. M. (διαπράττω).
 διαπράττω, -πράξω, -πέπραχα, (διά, πράττω) to effect; M. to effect for oneself, gain one's point. διεπράξατο στρατηγεῖν, obtained permission to command. τί τινι παρά τινος διαπράττεσθαι, to obtain anything for anyone from anyone. παρά τῶν ἐφόρων διαπραξάμενος, having gained his point with the

ephors. διαπεπραγμένους παρὰ βασιλέως δοθῆναι, having obtained the king's permission that it should be granted.

διαρπάζω, -ᾶσω, διήρπακα, (διὰ, ᾶπάζω) to plunder, to sack.

διασημαίνω, -ᾶνω, 1 α. διεσήμηνα, (διὰ, σημαίνω) to signify, indicate.

διασπᾶω, -ᾶσομαι, 1 α. διέσπασα, *pf. P.* διέσπασμαι, (διὰ, σπᾶω) to draw apart, separate.

διασπείρω, -σπερῶ, 1 α. διέσπειρα, *pf. P.* διέσπαρμαι, 2 α. *P.* διέσπαρην, (διὰ, σπείρω) to scatter, disperse. διὰ τὸ διασπάρθαι αὐτῷ τὸ στράτευμα, because of his army having been dispersed.

διαστάντες, 2 α. *part.* (διόστημι).

διασχῆ, 2 α. *subj.* (διέχω).

διατάττω, -τάξω, -τέταχα, 2 α. διέταχον, (διὰ, τάττω) to arrange, draw up.

διατελέω, -τελέσω or -τελῶ, -τετέλεκα, -σμαι, (διὰ, τελέω) to keep on, continue. διατέλεσαι πρὸς ὕδωρ, to keep on (till they got) to water. διετέλουν χρώμενοι, they continued to use.

διατίθημι, -θήσω, -τέθεικα, 1 α. διέθηκα, (διὰ, τίθημι) to dispose.

διατρίβω, -τριψῶ, -τέτριφα, -μμαι, (διὰ, τρίβω) to wear away; to spend time, delay.

διαφερόντως, *adv.* (διὰ, φέρω) conspicuously, preeminently.

διαφέρω, διοίσω, διενήνοχα, (διὰ, φέρω) to differ; to surpass, excel; *impers.*, πολὺν διέφερεν, there was a great difference between —.

διαφθείρω, -φθερῶ, διέφθαγκα, 1 α. διέφθειρα, (διὰ, φθείρω) to destroy, ruin; to lead astray, corrupt.

διαχειρίζω, -ῖσω or ῖω, (διὰ, χεῖρ) to have in hand, manage, conduct.

διδάσκαλος, ου, *m.* (διδάσκω) a teacher.

διδάσκω, -ᾶξω, δεδίδαχα, -γμαι, to teach.

δίδωμι, δώσω, δέδωκα, 1 α. ἔδωκα, *pf. P.* δέδομαι, 1 α. *P.* ἐδόθην, to give, grant.

διέβησαν, 2 α. (διαβαίνω).

διεδίδου, *imp.* (διαδίδω for διαδίδωμι).

διέργω, -είρξω, (διὰ, ἄργω) to shut off, intercept.

διεχέτην, *imp. dual* (διέχω).

διελαύνω, -ελάσω, -εληλάκα, (διὰ, ελαύνω) to ride through.

διελθόντες, 2 α. *part.* (διέρχομαι).

διεπράξατο, 1 α. *M.* (διαπράττω).

διέρχομαι, -ελεύσομαι, -ελήλυθα, 2 α. διῆλθον, (διὰ, ἔρχομαι) to pass through; to march. διῆλθε λόγος, a rumour went forth.

διεσπάρθαι, *pf. inf. P.* (διασπείρω).

διέσχον, 2 α. (διέχω).

διετάξε, 1 α. (διατάττω).

διέχω, -έξω, -έσχηκα, 2 α. διέσχον, (διὰ, ἔχω) to be distant; be apart from, be separated from; to be separated, be drawn apart. τὸ διέχον, the interval, opening.

διῆγε, *imp.* (διάγω).

διήλασε, 1 α. (διελαύνω).

διῆλθε, 2 α. (διέρχομαι).

διηρησμένα, *pf. part. P.* (διαρπάζω).

διήσουσιν, *ft.* (διῆμι).

διῆμι, διήσω, 1 α. διῆκα, (διὰ, ἵημι) to grant a passage through.

διόστημι, διαστήσω, διέστηκα, 2 α. διέστην, (διὰ, ἵστημι) to set apart, divide; *intr.* in the *pf.*, *plpf.*, and 2 α. *A.*, and in the *Mid. voice*, to stand apart, be stationed at intervals.

δίκαιος, α, ον, (δίκη) right, just, reasonable. τὸ δίκαιον, what is just, justice. ἐκ τοῦ δικαίου, according to justice. σὺν τῷ δικαίῳ καὶ καλῷ, in a just and honourable manner.

δικαιοσύνη, ης, *f.* (δίκαιος) justice, fair dealing, righteousness.

δικαιότης, ἥτος, *f.* = δικαιοσύνη.

δικαίως, *adv.* (δικαίως) justly.
δικαστής, *οὔ, m.* (δική) a judge.
δική, *ης, f.*, justice, a judgment, penalty. *μὴ δίκην ἐπιθῆ*, lest he may inflict punishment.
δίκην δίδόναι, to give satisfaction, pay the penalty.
διότι (= διὰ τοῦτο ὅτι), for the reason that, because.
διπλάσιος, *α, ον*, double, twice as much, twice as many. *διπλάσιον φέρεσθαι*, to carry as far again.
δίσ, *adv.*, twice, two-fold.
δισχίλιοι, *αι, α, num. adj.* (δίσ, χίλιοι) two thousand.
διφθέρα, *ας, f.* (δέφω, to tan) a tanned hide.
διφθέρινος, *η, ον*, (διφθέρα) made of tanned hide, leathern.
δίφρος, *ου, m.* (δίσ, φέρω) the chariot-board (on which two could stand, the driver and the warrior).
διωκτέον, *verb. adj.* (διώκω) to be pursued.
διώκω, -ώξω or -ώξομαι, δεδίωχα, *1 a. inf.* (διώκω) to pursue.
διώξις, *ews, f.* (διώκω) pursuit.
διωρυξ, *υχος, f.* (διωρύττω, to dig through) a canal.
δόγμα, *ατος, n.* (δοκέω) an opinion, resolution. *δόγμα ποιήσασθαι*, to pass a resolution.
δοθῆναι, *1 a. inf. P.* (δίδωμι).
δοίη, *2 a. opt.* (δίδωμι).
δοκέω, δόξω, *1 a. inf.* (δοκέω) to think, expect; to seem, appear; *impers.* it seems likely, it seems good or expedient. *τὰ δόξαντα*, the things that have been agreed upon.
τὰ δεδογμένα, the things determined.
δοκιμάζω, -άσω, (δοκίμος, tried) to approve of; *P.* to be approved (*i.e.*, pronounced fit for service).
δόλιος, *α, ον*, & *ος, ον*, (δόλος, deceit) crafty, treacherous.
Δόλοπες, *ων, m.*, the Dolopians, a nation of Epirus.

δόξα, *ης, f.* (δοκέω) opinion, expectation. *παρὰ τὴν δόξαν αὐτοῦ*, contrary to his expectation.
δορκάς, *αδος, f.* (δέρκομαι, to flash with the eye) a gazelle.
δόρπηστος or δόρπιστος, *ου, m.* (δόρπον, supper) supper-time.
δόρυ, *ατος, n.*, a spear.
δοῦλος, *ου, m.*, a slave, subject.
δοῦναι, *2 a. inf.* (δίδωμι).
δουπέω, -ήσω, δέδουπα, (δοῦπος) to make a loud noise, to clash.
δοῦπος, *ου, m.*, noise, tumult.
δοῦς, *2 a. part.* (δίδωμι).
δράμοι, *2 a. opt.* (τρέχω).
δρεπανηφόρος, *ος, ον*, (δρέπανον, φέρω) scythe-bearing.
δρόμος, *ου, m.* (δραμεῖν, *2 a. inf.* of τρέχω) a running, race. *δρόμῳ θεῖν*, to break into a run.
δρόμος ἐγένετο τοῖς στρατιώταις, *lit.* a running began to the soldiers, *i. e.* the soldiers began to run.
δυνάμει, -ήσομαι, δεδύνημαι, to be able, have power; be worth. *ὥς μάλιστα ἐδύνато*, as much as he could. *ὥς ἂν δύνηται πλείστους*, as many as he possibly could.
δυνάμει, *ews, f.* (δύνάμει) ability, power; a military force. *εἰς δύναιμι*, according to one's ability.
δυνάστης, *ου, m.* (δύνάμει) a chief man, an influential person.
δυνάτός, *ή, όν*, (δύνάμει) powerful; capable, able, possible;—*comp.* -ώτερος, *sup.* -ώτατος.
δύνω, see δύω.
δύο, *gen. & dat.* δυοῖν, two.
δυσ, *inseparable prefix*, hard, ill, difficult.
δυσβάτος, *ος, ον*, (δυσ, βαίνω) and δυσδιάβατος, *ος, ον*, (δυσ, διαβαίνω) difficult to pass.
δυσπόρευτος, *ος, ον*, (δυσ, πορεύω) difficult to pass.
δύσπορος, *ος, ον*, (δυσ, πόρος) difficult to pass.

δυσχρηστος, *os. on.* (δυσ, χρηστός, *verb. adj.* from χρᾶμαι) un-serviceable, nearly useless.

δυσχωρία, *as, f.* (δυσ, χώρα) difficult ground, rugged country.

δύνω or δύνω, -δύσω, δέδῦκα, 2 *a.* ἔδυν, to go down (of the sun), to set.

δώδεκα, *ind. num. adj.*, twelve.

δῶ, 2 *a.* εὐδῶ. (δίδωμι).

δῶρον, *ou, n.* (δίδωμι) a gift, present.

E.

ἐγὼ, 3 *pers. sing. pres.* (έδω).

ἐάλω, 2 *a.* (ἀλίσκομαι).

ἐαλωκός, *pf. part.* (ἀλίσκομαι).

ἐάν, *conj.* (εἰ, ἂν) if.

ἐαρίσω, -ίσω, (ἐαρ, spring) to pass the spring.

ἐαυτοῦ, *ης, οὔ*, or αὐτοῦ, *ης, οὔ*, *pl.* ἐαυτῶν, &c., *refl. pron.*, of himself, herself, &c. τοὺς ἐαυτοῦ, his own men. τὰ ἐαυτῶν, their own affairs.

ἐάω, ἐάσω, ἐάκα, 1 *a.* ἐἴασα, *imp.* εἴω, 1 *a.* *P.* ἐἴαθην, to let, suffer, permit.

ἐγγύς, *adv.*, near;—*comp.* ἐγγυτέρω, *sup.* ἐγγυτάτω or ἐγγυτάτα.

ἐγένετο, 2 *a.* (γίγνομαι).

ἐγκέλευστος, *os, on.* (ἐν, κελεύω) bidden, instructed, incited.

ἐγκεφάλος, *ou, m.* (ἐν, κεφαλή) the brain, pith; the edible pith of the palm tree.

ἐγνώκασι, *pf.* (γινώσκω).

ἐγνώ, 2 *a.* (γινώσκω).

ἐγνώσθη, 1 *a.* *P.* (γινώσκω).

ἐγκρατής, *ης, ές*, (ἐν, κράτος) powerful over, master of.

ἐγραψα, 1 *a.* (γράφω).

ἐγχειρίσω, -ίσω & Att. -ίω, (ἐν, χεῖρ) to put into the hands of anyone.

ἐγώ, *pers. pron.*, I.

ἐγώγε, I at least, I for my part.

ἐδεδοίκεσαν, *pl. pf.* (δεῖδω).

ἔδεισαν, 1 *a.* (δεῖδω).

ἐδεῖτο, *imp.* (δέομαι).

ἐδέξαντο, 1 *a.* (δέχομαι).

ἐδοξε, 1 *a.* (δοκέω).

ἔδοσαν, 2 *a.* (δίδωμι).

ἔδωκεν, 1 *a.* (δίδωμι).

ἐζευγμένη, *pf. part. P.* (ζεύγνυμι).

ἔζων, *imp.* (ζῶ).

ἐθελοντής, *οὔ, m.* (ἐθέλω) a volunteer; *as adj.*, voluntary.

ἐθέλω, -ήσω, ἠθέληκα, to be willing, to wish.

ἔθηκε, 1 *a.* (τίθημι).

ἔθνος, *eos, n.*, a nation. κατ' ἔθνη, nation by nation, each nation by itself.

εἰ, *conj.*, if, whether. εἰ καί, although. καὶ εἰ, even if. εἰ μή, unless, except. εἰ δὲ μή, but if not, otherwise. εἴπερ γε, if at least. εἴ τις, εἴ τι, like ὅστις, ὅ,τι, whoever, whatever.

εἴασε, 1 *a.* (έδω).

εἶδε, 2 *a.* (ὁράω).

εἶδέναι, *inf.* (οἶδα).

εἶδητε, *subj.* (οἶδα).

εἶδος, *eos, n.* (εἶδον, 2 *a.* of ὁράω) an appearance.

εἶδός, 2 *a.* *part.* (ὁράω)

εἶεν, for εἶησαν, *pr. opt.* (εἰμί).

εἶη, *pr. opt.* (εἰμί).

εἶη, 2 *a.* *opt.* (ἵημι).

εἰκάσω, -άσω, 1 *a.* εἰκάσα or ἤκασα, *pf. P.* εἰκασμαι or ἤκασμαι, to liken, compare; hence, to estimate, infer.

εἰκός, ὅτος, *n.* (*poet. part.* of εἰκα) likely, probable, reasonable. εἰκότα λέγειν, to speak reasonably. ὥς τὸ εἰκός (*sc. ἐστίν*) as it is reasonable (to suppose). εἰκός (*sc. ἐστίν*) it is likely, iii. 1. 13. οἶον εἰκός γίγνεσθαι, as naturally occurs.

εἰκοσι, *ind. num. adj.*, twenty.

εἰκότως, *adv.* (εἰκός) reasonably, naturally, probably.

εἰκω, εἰξω, 1 *a.* εἶξα, to yield, give way.

εἰλόμην, 2 *a.* *M.* (αἰρέω).

εἰμί, εἶσομαι, *imp.* ᾔην, to be, exist; to be of, belong to. τί σφισιν ἔσται, what should be to them,

what they should have. *Impers.* ἔστιν, it is possible, it is the part of. ἔσθ' ὅτε, at times.
 εἰμι, *imp.* ᾖν, to go; in Att. the *pres.* has generally a *fut.* meaning. ἰόντος, about to go, i. 3. 6.; also with *pres.* meaning, ἰόντος, passing, i. 8. 16.
 εἶναι, *pr. inf.* (εἰμί).
 εἰπάτε, *imper.* (εἶπον).
 εἴπερ, (εἰ, *per* intens.) if, if indeed.
 εἶπον, 2 a., I spoke, I said, (found only in this tense, and less commonly in 1 a. εἶπα, & *imper.* εἰπάτω, εἴπατε; the *fut.* & *perf.* supplied by ἐρῶ, εἶρηκα; (referred to φημί or λέγω as *pres.*)
 εἶποντο, *imp.* (εἶπομαι).
 εἴργω or εἴργω, -ξω, to shut in, enclose.
 εἶρηκα, *pf.* (εἶπον).
 εἰρήνη, *ης, f.*, peace.
 εἰς, sometimes ἐς, *prep.* with *acc.*, to, into; against, towards; at, among; for, in respect of; up to, about. εἰς δύναμιν, to the best of our power, ii. 3. 23.
 εἷς, μία, ἓν, one, a single one.
 εἰσάγω, -άξω, 2 a. εἰσῆγαγον, (εἰς, ἔγω) to lead into, conduct to.
 εἰσβάλλω, -βάλλω, -βέβληκα, 2 a. εἰσέβαλλον, (εἰς, βάλλω) to cast into, break into, push into; to empty into.
 εἰσβολή, *ῆς, f.* (εἰς, βάλλω) an entrance, a pass.
 εἴσεμι, *imp.* εἰσῆειν, (εἰς, εἰμι) to go into. εἰσῆεσαν παρ' αὐτόν, entered into his presence.
 εἰσελαύνω, -ελάσω & Att. -ελαῶ, -ελήλακα, (εἰς, ἐλαύνω) to march into.
 εἰσελθεῖν, 2 a. *inf.* (εἰσέρχομαι).
 εἰσέρχομαι, -ελεύσομαι. -ελήλυθα, 2 a. εἰσήλθον, (εἰς, ἔρχομαι) to go or come into, enter.
 εἴσεται, *fi.* (οἶδα).
 εἰσῆεσαν, *imp.* (εἴσεμι).
 εἰσήλασεν, 1 a. (εἰσελαύνω).
 εἰσήχθη, 1 a. *P.* (εἰσάγω).

εἰσπηδάω, -ήσω, (εἰς, πηδάω) to leap into.
 εἰσπίπτω, -πεσοῦμαι, -πέπτωκα, 2 a. εἰσέπεσον, (εἰς, πίπτω) to fall upon, attack.
 εἴσω, more rarely ἔσω, *adv.* (εἰς) into, within.
 εἴτα, *adv.*, then, thereupon, after that (= Lat. deinde).
 εἴτε — εἴτε, (= Lat. sive — sive) whether — or.
 εἶχον, *imp.* (ἔχω).
 ἐκ, before a vowel ἐξ, *prep.* with *gen.*, out of, from, away from. ἐκ τούτου, hereupon. ἐκ τούτων, under these circumstances. ἐκ τοῦ ἀδίκου, by unjust means.
 ἐκασταχόσε, *adv.* (ἐκαστος) in each direction. τοὺς ἐκασταχόσε φάσκοντας εἰδέναι, those affirming that they knew the way in each direction.
 ἐκαστος, *η, ον*, each, each separately, every, everyone. τοῖς φρουράρχοις ἐκάστοις, to the several commanders.
 ἐκάστοτε, *adv.* (ἐκαστος) each time, invariably.
 ἐκάτερος, *α, ον*, each of two, each, ἐκατέρωθεν, *adv.* (ἐκάτερος) from both sides, on both sides.
 ἐκατέρωσε, *adv.* (ἐκάτερος) in both directions.
 ἐκατόν, *ind. num. adj.*, a hundred.
 ἐκβαίνω, -βήσομαι, -βέβηκα, 2 a. ἐξέβην, (ἐκ, βαίνω) to go out, go forth.
 ἐκβάλλω, -βάλλω, -βέβληκα, 2 a. ἐξέβαλλον, (ἐκ, βάλλω) to cast out, banish, expel; throw away.
 Ἐκβάτᾱνα, *ων, n. pl.*, Ecbatāna, the capital of Media, and the summer residence of the Persian king.
 ἐκγονος, *ου, m.* (ἐκ, γίγνομαι) a descendant.
 ἐκδέρω, -δερῶ, 1 a. ἐξέδειρα, *pf. P.* ἐκδέδαρμαι, 2 a. *P.* ἐξεδάρην, (ἐκ, δέρω) to strip off the skin, flay.
 ἐκεῖ, *adv.*, there, in that place.

ἐλεύθερος, α, ον, & ος, ον, free.
 ἐλέχθησαν, 1 a. P. (λέγω).
 ἔλσθη, 2 a. subj. M. (αἰρέω).
 ἐλήφθησαν, 1 a. P. (λαμβάνω).
 ἐλθεῖν, 2 a. inf. (ἐρχομαι).
 *Ἑλλην, ηνος, m., a Greek.
 *Ἑλληνικός, ἡ, ον, (*Ἑλλην) Grecian. τὸ Ἑλληνικόν, the Grecian force.
 *Ἑλληνικός, adv. (*Ἑλληνικός) in the Greek language.
 *Ἑλλησποντιάκος, ἡ, ον, situated on the Hellespont.
 *Ἑλλήσποντος, ου, m., the Hellespont, the modern Dardanelles.
 ἔλοι, 2 a. opt. (αἰρέω).
 ἐλόμενοι, 2 a. part. M. (αἰρέω).
 ἐλπίζω, -ίσω & Att. -ῖω, 1 a. ἡλπίσα, (ἐλπίς) to hope.
 ἐλπίς, ἴδος, f., hope. ἐλπίδας λέγειν, to express hopes.
 ἐλῶντα, ft. part. (ἐλαύνω).
 ἐμαντοῦ, ἧς, οὔ, reflex. pron., (ἐμοῦ, αὐτοῦ) of myself.
 ἐμβαίνω, -βήσομαι, -βέβηκα, 2 a. ἐνέβην, (ἐν, βαίνω) to go in, enter, embark.
 ἐμβάλλω, -βάλλω, -βέβληκα, 2 a. ἐνέβαλον, (ἐν, βάλλω) to cast in; make an attack. πληγὰς ἐμβάλλειν, to inflict blows upon. τοῖς ἵπποις ἐμβάλλειν χιλόν, to shake down forage before the horses. ἐμβάλλειν εἰς, to make an incursion among, (of a river) to empty into.
 ἐμβάντες, 2 a. part. (ἐμβαίνω).
 ἐμβρόντητος, ος, ον, (ἐν, βροντή) thunderstruck; insane.
 ἔμειναν, 1 a. (μένω).
 ἐμπάλιν, adv. (ἐν, πάλιν) back. εἰς τοῦτοπαλιν, back again.
 ἐμπεδῶ, -ώσω, (ἐν, πέδον, ground) to fix in the ground, make firm; hence, to keep, observe.
 ἐμπείρως, adv. (ἐμπειρος, experienced) acquainted with experimentally. ἐκ πάντων τῶν ἐμπείρως αὐτοῦ ἐχόντων, of all those who were acquainted with him.

ἐμπίμπλημι, -πλήσω, -πέπληκα, (ἐν, πίμπλημι) to fill, fill up; satisfy.
 ἐμπίπτω, -πεσοῦμαι, -πέπτωκα, 2 a. ἐνέπεσον, (ἐν, πίπτω) to fall in, fall upon.
 ἐμπλεως, ως, ον, (ἐν, πλέος, full) quite full.
 ἐμποδών, adv. (ἐν, ποῦς) in the way. τί ἐμποδών; what hinders?
 ἐμποιέω, -ποιήσω, -πεποίηκα, (ἐν, ποιέω) to create or produce (τινι) in anyone; to inspire (conviction) in, impress upon.
 ἐμπόριον, ον, n. (ἐν, πόρος) a place of trade, an emporium.
 ἐμπροσθεν, adv., & prep. with gen., (ἐν, πρόσθεν) before, in front of. ἐν τῷ ἐμπροσθεν λόγῳ, in the foregoing narrative.
 ἐμφάνης, ἧς, ἐς, (ἐν, φαίνω) plain. ἐν τῷ ἐμφανεῖ, openly, plainly.
 ἐν, prep. with dat., in, at, among; during.
 ἐναντίος, α, ον, (ἐν, ἀντίος) opposite, opposed to. οἱ ἐναντίοι, the enemy.
 ἐνδεῖα, as, f. (ἐν, δέω, to want) need, want.
 ἐνδέκατος, η, ον, num. adj., eleventh.
 ἐνδέω, -δήσω, -δέδεκα, (ἐν, δέω, to want) to be in want of.
 ἐνδηλος, ος, ον, (ἐν, δῆλος) plain, manifest.
 ἐνδον, adv. (ἐν) within.
 ἐνδύω or ἐνδύνω, -δύσω, -δέδυκα, 2 a. ἐνέδυν, (ἐν, δύω) to put on.
 ἐνέβαλεν, 2 a. (ἐμβάλλω).
 ἐνεδρεύω, -εύσω, (ἐνέδρα, an ambush) to lie in wait.
 ἐνέδν, 2 a. (ἐνδύω).
 ἐνεμι, ἐνέσομαι, imp. ἐνῆν, (ἐν, εἰμί) to be in.
 ἐνεκα, before vowels ἐνεκεν, prep. with gen., on account of, for the sake of, for.
 ἐνετήκοντα, ind. num. adj., ninety.
 ἐνεκλήσθη, 1 a. P. (ἐμπίμπλημι).
 ἐνῆν imp. (ἐνεμι).

ἐνθα, *adv.* (ἐν) there; where; then, thereupon.
 ἐνθάδε, *adv.* (ἐνθα) here, hither.
 ἐνθέμενοι, 2 *a. part. M.* (ἐντίθημι).
 ἐνθεν, *adv.* (ἐν) whence. ἐνθεν μὲν — ἐνθεν δέ, on the one side — on the other.
 ἐνθυμέομαι, -ήσομαι, ἐντεθύμηναι, (ἐν, θύμος) to have in mind, consider.
 ἐνθύμημα, ἄτος, *n.* (ἐνθυμέομαι) a thought, conception.
 ἐνιαυτός, οὐ, *m.*, a year. κατ' ἐνιαυτόν, annually.
 ἐνιοι, αι, α, (for ἐνι οἱ, ἔστιν οἱ) some, some persons.
 ἐνίοτε, *adv.* (for ἐνι ὅτε, ἔστιν ὅτε) sometimes, at times.
 ἐννέα, *ind. num. adj.*, nine.
 ἐνόντων, *pr. part.* (ἐνεῖμι).
 ἐννεοσηκέναι, *pf. inf.* (ἐννοέω).
 ἐννοέω, -ήσω, ἐννεοσήκα, (ἐν, νοέω) to have in mind, consider; plan; find out; *M.* to reflect on; be apprehensive.
 ἐννοια, *as, f.* (ἐν, νοός) thought, reflection.
 ἐνοικέω, -ήσω, ἐνέκηκα, (ἐν, οἰκέω) to dwell in, inhabit. οἱ ἐνοικοῦντες, the inhabitants.
 ἐνοράω, -όσομαι (supplied from οὐδ. ἐνόπτωμαι), -εώρακα, 2 *a.* ἐνειδον, (ἐν, ὁράω) to see, perceive.
 ἐνοχλέω, -οχλήσω, -όχληκα, (ἐν, ὄχλος) to annoy, disturb.
 ἐντάττω, -τάξω, τέταχα, 2 *a.* ἐνέταχον, (ἐν, τάττω) to draw up among, enrol.
 ἐνταῦθα, *adv.* (ἐν) there, in that place; thither; then, thereupon.
 ἐντεθύμηναι, *pf.* (ἐνθυμέομαι).
 ἐντεῖνω, -τενώ, -τέτακα, 1 *a.* ἐνέτεινα, (ἐν, τεῖνω) to stretch, extend. πληγὰς ἐνέτεινον ἀλλήλοις, they came to blows with one another.
 ἐντελής, ἡς, ἐς, (ἐν, τέλος) complete, full.
 ἐντερον, οὐ, *n.* (ἐντός) an intestine; *pl.* ἐντερα, intestines, bowels.

ἐντεταγμένον, *pf. part. P.* (ἐντάττω).
 ἐντεῦθεν, *adv.* (ἐνθα) hence, thence; then, thereupon; accordingly.
 ἐντίθημι, ἐνθήσω, ἐντέθεικα, (ἐν, τίθημι) to place in. ἐνθέμενοι, having put on board, i. 4. 7.
 ἐντίμος, ος, ον, (ἐν, τίμη) honoured.
 ἐντίμως, *adv.* (ἐντίμος) with honour. ἐντίμως ἔχειν, to be held in honour.
 ἐντός, *adv.* (ἐν) within.
 ἐντυγχάνω, -τεύσομαι, -τεύχηκα, 2 *a.* ἐνέτυχον, (ἐν, τυγχάνω) to fall in with, meet.
 Ἐνυάλιος, οὐ, *m.* (Ἐνώα, the goddess of war) Enyalios, the Warlike, an epithet of Mars.
 ἐνωμοτάρχης, οὐ, *m.* (ἐνωμοτία, ἄρχω) a leader of an ἐνωμοτία, an enomotarch.
 ἐνωμοτία, *as, f.* (ἐν, δυνῦμι) an enomoty, the fourth part of a lochus, about 25 men.
 ἐξ, see ἐκ.
 ἕξ, *ind. num. adj.*, six.
 ἐξαγγέλλω, -αγγελῶ, -ήγγελκα, 1 *a.* ἐξήγγειλα, (ἐξ, ἀγγέλλω) to announce, report.
 ἐξάγω, -άξω, -ήξα, 2 *a.* ἐξήγαγον, (ἐξ, ἄγω) to lead out, lead away. οὐδ' ὥς ἐξήχθη, was not even thus induced.
 ἐξαιρέω, -ήσω, -ήρηκα, (ἐξ, αἰρέω) to take out; take away, remove; select, choose.
 ἐξαιτέω, -ήσω, (ἐξ, αἰτέω) to demand; *M.* to beg off.
 ἐξακισχίλιοι, αι, α, *num. adj.*, six thousand.
 ἐξακόσιοι, αι, α, *num. adj.*, six hundred.
 ἐξαπατάω, -ήσω, -ηπάτηκα, (ἐξ, ἀπατάω, to cheat) to deceive.
 ἐξαπίνης = ἐξαίφνης, *adv.* (ἐξ, αἰφνης, suddenly) on a sudden, unexpectedly.
 ἐξέβαλεν, 2 *a.* (ἐκβάλλω).
 ἐξείη, *pr. opt.* (ἐξεστί).

ἔξεμι, *imp.* ἐξέειν, (ἐξ, εἶμι) to go out.
ἔξεσθαι, *pr. inf.* (ἔξεστι).
ἔξεκόμισαν, 1 *a.* (ἐκκομίσω).
ἔξέκοψε, 1 *a.* (ἐκκόπτω).
ἔξελαύνω, -εἰλῶ & Att. -εἰλῶ, -εἰλῶκα, (ἐξ, ἐλαύνω) to drive out, expel; march, march forth.
ἔξελέγχω, -ζω, (ἐξ, ἐλέγχω) to convince, convict.
ἔξελθεῖν, 2 *a. inf.* (ἐξέρχομαι).
ἔξελίπον, 2 *a.* (ἐκλείπω).
ἔξελοίμεθα, 2 *a. opt. M.* (ἐξαιρέω).
ἔξενεγκεῖν, 2 *a. inf.* (ἐκφέρω).
ἔξεπιμπλάσαν, 1 *a.* (ἐκπιμπλημι).
ἔξεπλάγη, 2 *a. P.* (ἐκπλήττω).
ἐξέρχομαι, -ελεύσομαι, -εἰλήλυθα, 2 *a.* ἐξήλθον, (ἐξ, ἐρχομαι) to go out, go forth.
ἔξεστι, *impers.* (ἐξ, εἶμι) it is permitted. **ἔξεστι ψεύδεσθαι**, one might say something untrue.
ἔξόν, it being permitted, ii. 5. 22.
ἔξετάσας, *ews, f.* (ἐξετάζω, to examine closely) a review, inspection.
ἔξέφηναν, 1 *a.* (ἐκφαίνω).
ἔξέφυγε, 2 *a.* (ἐκφεύγω).
ἔξήγγειλε, 1 *a.* (ἐξαγγέλλω).
ἔξηγον, *imp.* (ἐξάγω).
ἔξησαν, *imp.* (ἔξεμι).
ἔξηκοντα, *ind. num. adj.*, sixty.
ἔξηλθεν, 2 *a.* (ἐξέρχομαι).
ἐξηρημένα, *pf. part. P.* (ἐξαιρέω).
ἐξικνέομαι, ἐξίξομαι, 2 *a.* ἐξικόμην, (ἐξ, ἰκνέομαι) to come up to, to reach.
ἐξίστημι, ἐκστήσω, ἐξέστηκα, (ἐξ, ἵστημι) to place out or away; *M.* to stand aside, withdraw.
ἔξομεν, *ft.* (ἔχω).
ἐξόν, *pr. part.* (ἔξεστι).
ἐξοπλίσω, -οπλίσω, -οπλίσωμαι, (ἐξ, ὀπλίσω, to arm) to arm; *M.* to arm oneself.
ἐξοπλίσια, *as, f.* (ἐξοπλίσω) full armour. **ἐν τῇ ἐξοπλίσια**, under arms, in full panoply.
ἐξορμάω, -ήσω, -ώμηκα, (ἐξ, ὀρμάω) to set out, start from; *M.* to excite, stir up.

ἔξω, *ft.* (ἔχω).
ἔξω, *adv.* (ἐξ) without, outside, on the farther side; beyond, out of. **ἔξω ὄντος**, being away, out of reach. **οἱ ἔξω**, those without.
ἔξωθεν, *adv.* (ἔξω) outside, without.
ἐξωπλισμένοι, *pf. part.* (ἐξοπλίσω).
ἔοικα, 2 *pf.* as *pres.* (*pres.* εἶκω not in use) to be like, resemble; *ὡς ἔοικε*, as it seems.
ἐορτή, *ης, f.*, a festival.
ἐπαγγέλλω, -ελῶ, -ήγγελκα, (ἐπί, ἀγγέλλω) to announce; *M.* to promise, offer.
ἐπάθον, 2 *a.* (πάσχω).
ἐπαινέω, -έσω & Att. -έσομαι, ἐπήνεκα, -ημαι, 1 *a.* ἐπήνεσα, 1 *a. P.* ἐπηνέβην, to praise, applaud.
ἐπαίτιος, *os, on*, (ἐπί, αἰτία, a charge) liable to accusation.
ἐπαίτιόν τι, some ground of accusation.
ἐπακολουθῶ, -ήσω, (ἐπί, ἀκολουθῶ) to follow after.
ἐπάν, *conj.* (ἐπεῖ, ἄν) when.
ἐπαναχωρέω, -ήσω, (ἐπί, ἀνά, χωρέω) to go back, retreat.
ἐπεγγελάω, -άσομαι, (ἐπί, ἐν, γελάω) to deride, insult.
ἐπέδειξεν, 1 *a.* (ἐπιδείκνυμι).
ἐπέθετο, 2 *a. M.* (ἐπιτίθημι).
ἐπεῖ, *conj.* (ἐπί) when, after; since; for.
ἐπειδάν, *conj.* (ἐπειδή, ἄν) when, after. **ἐπειδάν τάχιστα**, as soon as.
ἐπειδή, *conj.* (ἐπεῖ, δὴ) when, after; since, inasmuch as.
ἐπειδον, 2 *a.* (ἐφοράω).
ἐπειμι, -έσομαι, *imp.* ἐπὴν, (ἐπί, εἶμι) to be upon, be over.
ἔπειμι, ἐπιείσομαι, *imp.* ἐπείην, (ἐπί, εἶμι) to advance, march forward. **ἡ ἐπιούσα ἔως**, the following morning.
ἐπεῖπερ, *conj.* (ἐπεῖ, περ intens.) since, inasmuch as.
ἔπεισε, 1 *a.* (πείθω).

ἔπειτα, *adv.* (ἐπί, εἴτα) then, after that, further. ὁ ἔπειτα χρόνος, the time to come, the future.

ἐπέλιπε, 2 *a.* (ἐπιλείπω).

ἐπέπατο, *plpf.* (πάομαι).

ἐπέρομαι, (*pres.* supplied by ἐπερωτάω,) -ήσομαι, 2 *a.* ἐπηρόμην, (ἐπί, ἔρομαι) to ask in addition, inquire of.

ἐπεστάθη, 1 *a.* *P.* (ἐφίστημι).

ἐπέσχον, 2 *a.* (ἐπέχω).

ἐπετέτακτο, *plpf.* *P.* (ἐπιτάττω).

ἐπεφάνη, 2 *a.* *P.* (ἐπιφαίνω).

ἐπέχω, ἐφέξω, ἐπέσχηκα, 2 *a.* ἐπέσχον, (ἐπί, ἔχω) to hold back from, delay.

ἐπήεσαν, *imp.* (ἐπειμι).

ἐπήκοος, *os, on*, (ἐπί, ἀκούω) that hears or can hear. εἰς ἐπήκοον, within earshot.

ἐπὴν, *adv.* (ἐπεί, ἄν) whenever.

ἐπὴν, *imp.* (ἐπειμι).

ἐπήνεσαν, 1 *a.* (ἐπαινέω).

ἐπήρετο, 2 *a.* (ἐπέρομαι).

ἐπί, *prep.* with *gen., dat., & acc. :*

(1) with *gen.*, on, upon; towards. ἐπὶ τεττάρων, four deep. ἐφ' ἑαυτῶν, by themselves, alone, ii. 4. 10. οἱ ἐφ' ἡμῶν, the men of our day. (2) with *dat.*, upon, for, depending upon, on account of. ἐπὶ τῷ ἀδελφῷ, subject to his brother. ἐπὶ τούτῳ, on this account. ἐπὶ τούτοις, thereupon. (3) with *acc.*, on, upon; to, towards; against; for, after; over.

ἐπιᾶσι, *pres.* (ἐπειμι).

ἐπιβάλλω, -βάλλω, -βέβληκα, 2 *a.* ἐπέβαλον, (ἐπί, βάλλω) to throw on.

ἐπιβουλεύω, -εύσω, -βεβούλευκα, (ἐπί, βουλεύω) to plot against; to lay plans to obtain.

ἐπιβουλή, *ἡς, f.* (ἐπί, βουλή) a plot.

ἐπιγίγνομαι & ἐπιγίνομαι, -γενήσομαι, -γεγέννημαι, (ἐπί, γίγνομαι) to fall upon, make an attack.

ἐπιδεικνύμι & -νύω, -δείξω, -δέδεχα, (ἐπί, δεικνύμι) to show, exhibit; set forth; prove; *M.* to show oneself.

ἐπιδείν, 2 *a.* *inf.* (ἐφοράω).

ἐπιδείξαι, 1 *a.* *inf.* (ἐπιδεικνύμι).

ἐπιδιώκω, -ώξω, (ἐπί, διώκω) to pursue.

ἐπιδόντες, 2 *a.* *part.* (ἐφοράω).

ἐπιθεῖναι, 2 *a.* *inf.* (ἐπιτίθημι).

ἐπιθῆ, 2 *a.* *subj.* (ἐπιτίθημι).

ἐπιθήσεσθαι, *fl. inf. M.* (ἐπιτίθημι).

ἐπιθυμέω, -ήσω, -τεθύμηκα, (ἐπί, θῦμός) to desire, strive after, wish.

ἐπιθυμία, *as, f.* (ἐπί, θῦμός) desire,

ἐπιθῶνται, 2 *a.* *subj. M.* (ἐπιτίθημι).

ἐπικάμπτω, -ψω, (ἐπί, κάμπτω, to bend) to bend, wheel around.

ἐπικέμαι, -κέισομαι, (ἐπί, κείμει) to press upon, attack.

ἐπικίνδυνος, *os, on*, (ἐπί, κίνδυνος) dangerous).

ἐπικρύπτω, -κρύψω, -κρύψα, (ἐπί, κρύπτω) to conceal; *M.* to do anything clandestinely.

ἐπικυρόω, -ώσω, (ἐπί, κυρόω, to make valid) to confirm, ratify, sanction.

ἐπιλαθώμεθα, 2 *a.* *M.* (ἐπιλανθάνω).

ἐπιλανθάνω, -λήσω, -λήληκα, 2 *a.*

ἐπέλαθον, (ἐπί, λανθάνω) to cause to forget; *M.* to forget.

ἐπιλέγω, -λέξω, (ἐπί, λέγω) to say in addition.

ἐπιλείπω, -λείψω, -λέλοιπα, (ἐπί, λείπω) to fail, be wanting to, τὸ ἐπιλείπόμενον, the part left behind.

ἐπιλέκτος, *os, on*, (ἐπί, λέγω) select. οἱ ἐπιλέκτοι, the picked men.

ἐπιμέλεια, *as, f.* (ἐπιμελής) care, attention.

ἐπιμελέομαι, -ήσομαι, -μεμέλημαι, (ἐπιμελής) to care for, attend to; observe carefully.

ἐπιμελής, *ἡς, ἐς*, (ἐπί, μέλει) careful; — *comp.* -έστερος, *sup.* -έστατος.

ἐπιμίγνυμι & -νύω, -μίξω, (ἐπί,

μῆνυνμι) to mingle with, have intercourse or dealing with.

ἐπινοέω, -νοήσω, -νενόηκα, (ἐπί, νοέω) to have in mind, intend.

ἐπιορκέω, -ορκήσω, -ώρκηκα, (ἐπί, ὄρκος, an oath) to swear falsely. θεοὺς ἐπιορκῆσαι, to swear falsely by the gods.

ἐπιορκία, *as, f.* (ἐπί, ὄρκος, an oath) perjury.

ἐπιούσῃ, *pr. part.* (ἐπιμι).

ἐπιπάρειμι, -έσομαι, (ἐπί, παρά, εἰμι) to be near at hand.

ἐπιπάρειμι, (ἐπί, παρά, εἰμι) to march along in a parallel direction.

ἐπιπείσσειναι, *ft. part.* (ἐπιπίπτω).

ἐπιπίπτω, -πεσοῦμαι, -πέπτωκα, 2 *a.* ἐπέπεσον, (ἐπί, πίπτω) to fall upon, attack.

ἐπίπνοος, *os, on*, (ἐπί, πόνος, labour) laborious;—*comp.* -ώτερος, *sup.* -ώτατος.

ἐπιρρύτος, *os, on*, (ἐπί, ῥέω) well-watered.

ἐπισάπτω, -σάξω, (ἐπί, σάπτω) to pack on, saddle.

Ἐπισθένης, *ous, m.*, Episthēnes.

ἐπισιτίζομαι, -ίσομαι or -ιοῦμαι, 1 *a.* ἐπεσιτισάμην, (ἐπί, σιτίζω, to feed) to provision oneself.

ἐπισιτισμός, *ou*, (ἐπισιτίζομαι) foraging.

ἐπισκοπέτομαι, rare in *pres.* and *imp.*, but furnishing the *fut.* &c. to ἐπισκοπέω.

ἐπισκοπέω, -σκέψομαι, -έσκεμμαι, (ἐπί, σκοπέω) to inspect, ascertain by inspection.

ἐπιστάμαι, -ήσομαι, *imp.* ἡπιστάμην, 1 *a.* ἡπιστήθην, to be aware of; to know, know how.

ἐπιστάσις, *eas, f.* (ἐπίστημι) the act of stopping, a halt.

ἐπιστάσθωσαν, *pr. imper.* (ἐπιστάμαι).

ἐπιστάτέω, -ήσω, *imp.* ἐπεσάτουν, (ἐπί, ἵστημι) to act as commander, to command.

ἐπιστήμη, *ns, f.* (ἐπιστάμαι) knowledge, science.

ἐπιστήμων, *on, on*, (ἐπιστάμαι) acquainted with, conversant with.

ἐπίστησας, 1 *a. part.* (ἐπίστημι).

ἐπιστολή, *hs, f.* (ἐπιστέλλω, to send to) a letter.

ἐπιστράτεια, *as, f.* (ἐπί, στρατεία) an expedition against.

ἐπιστρατεύω, -εύσω, -εστράτευκα, (ἐπί, στρατεύω) to make an expedition against, to march against.

ἐπισφάττω, -σφάξω, (ἐπί, σφάττω, to slay) to slay upon. ἐαυτὸν ἐπισφάξασθαι, that he slew himself upon (the body of Cyrus), i. 8. 29.

ἐπιτάττω, -τάξω, -τέταχα, 2 *a.* ἐπέταχον, (ἐπί, τάττω) to enjoin upon. ᾧ ἐπετέτακτο, to whom orders had been given.

ἐπιτήδειος, *a, on*, suitable, proper. τὰ ἐπιτήδεια, provisions. τὸν ἐπιτήδειον, the proper one, the one deserving.

ἐπιτίθημι, -θήσω, -τέθεικα, (ἐπί, τίθημι) to place upon; *M.* to set upon, attack.

ἐπιτρέπω, -τρέψω, -τέτροφα, (ἐπί, τρέπω) to turn over to, give up to, entrust to; *M.* to commit oneself to.

ἐπιτυγχάνω, -τεύσομαι, -τετύχηκα, 2 *a.* ἐπέτυχον (ἐπί, τυγχάνω) to come by chance upon, light upon, find.

ἐπιφάνω, -φάνῶ, -πέφαγκα, (ἐπί, φαίνω) to show forth; *M.* to show oneself, appear.

ἐπιφέρω, ἐποίω, ἐπενήνοχα, 1 *a.* ἐπήνεργα, (ἐπί, φέρω) to bear upon or against; *M.* to rush upon.

ἐπιφορέω, -ήσω, -πεφόρηκα, (ἐπί, φορέω = φέρω) to bring or carry upon.

ἐπιχάρῖς, *is, i*, (ἐπί, χάρις) pleasing. τὸ ἐπιχάρι, what is agreeable, the art of pleasing.

ἐπιχειρέω, -ήσω, -κείρηκα, (ἐπί, χεῖρ) to lay hand to, undertake, attempt.

ἐπιχωρέω, -ήσω, -κεχώρηκα, (ἐπί, χωρέω) to move forward, advance. ἐπιχώρησαι ὅλην τὴν φάλαγγα, that the whole phalanx should advance.

ἐπλευσαν, 1 a. (πλέω).

ἐποικοδομέω, -ήσω, ἐπικοδομήκα, (ἐπί, οἰκοδομέω) to build upon.

ἐπομαι, ἔψομαι, imp. εἰπόμην, 2 a. ἐσπόμην, to follow.

ἐπράχθη, 1 a. P. (πράττω).

ἐπτὰ, ind. num. adj., seven.

ἐπτακόσιοι, αι, α, num. adj., seven hundred.

Ἐπύαξα, ης, f., Epyaxa, wife of Syennesis, king of Cilicia.

ἐπύθετο, 2 a. (πυνθάνομαι).

ἐράω, (in pres. and imp. only) to love, desire earnestly.

ἐργάζομαι, -ᾶσομαι, εἰργασμαι, 1 a. εἰργασάμην, (ἔργον) to work; to till.

ἔργον, ου, n., work, deed, action. τὰ εἰς τὸν πόλεμον ἔργα, military exercises. αὐτὸ τὸ ἔργον, the event itself, iii. 3. 12. τὸ ἔργον, the execution, iii. 5. 12.

εἶρει, fut. (εἶπον).

ἐρημία, ας, f. (ἐρημος) a desert.

ἐρημος, η, ου, deserted, unprotected. σταθμοὺς ἐρήμους πέντε, five days' march in a desert country. ἀμαξαὶ ἐρημαί, empty waggons. ὑμῶν ἐρημος ὢν, being deserted by you.

ἐρίζω, -ίσω, ἡρίκα, (ἐρίς, strife) to strive, contend with.

ἐρμηνεύς, έως, m. (Ἑρμῆς, the god of eloquence) an interpreter.

ἐρομαι, ἐρήσομαι, 2 a. ἠρόμην, to ask, inquire.

ἐρρίπτουν, imp. (ριπτέω).

ἐρρωμένος, η, ου, (pf. part. P. of βῶννυμι) strengthened, increased; — as adj., comp. ἐρρωμενέστερος, stronger.

ἐρύκω, -ξω, to keep back, avert.

ἐρύμα, ἄτος, n. (ἐρύομαι, to defend) a defence, fortification. ἀντὶ ἐρύματος, to serve in place of a fortification, i. 7. 16.

ἐρυμνός, ή, όν, (ἐρύομαι, to defend) fortified (esp. by nature). τὰ ἐρυμνά, the defensible positions, the strongholds.

ἐρχομαι, ἐλεύσομαι, ἐλήλυθα, 2 a. ἦλθον, to go or come—παρά τινα, over to anyone; ἐπὶ τινα, against anyone; πρὸς τινα, to anyone. εἰς λόγους ἐρχεσθαι, to enter into a conference. ἐπὶ πᾶν ἐρχεσθαι, to use every means.

ἐρῶ, fut. (εἶπον).

ἐρως, ωτος, m. (ἐράω) love, earnest desire.

ἐρωτάω, -ήσω, ἠρώτηκα, 2 a. ἠρόμην, to ask, inquire.

ἐς, Ion. and Att. for εἰς.

ἐσήμενε, 1 a. (σημαίνω).

ἐσθ', for ἐστί.

ἐσθής, ἦτος, f. (ἐννῦμι, to clothe) clothing, apparel.

ἐσθίω, ἔδομαι, ἐθήδοκα, 2 a. ἐφάγον, pf. P. ἐθήδεσμαι, 1 a. P. ἠδέσθην, to eat.

ἐσκεδασμένων, pf. part. P. (σκεδάννυμι).

ἐσμέν, pres. (εἰμι).

ἔσομαι, fut. (εἰμι).

ἐσπέρα, ας, f., evening, the west.

ἔσται, fut. (εἰμι).

ἐσταλμένος, pf. part. P. (στέλλω).

ἔστασαν, for ἐστήκεισαν, plpf. (ἵστημι).

ἔστε, adv. & conj. (ἐς, ὅτε) to, up to, until; so long as.

ἔστην, 2 a. (ἵστημι).

ἐσώς, pf. part. (ἵστημι).

ἐσχάτος, η, ου, last, extreme. πόλιν ἐσχάτην, a frontier city. τὰ ἐσχάτα πάσχειν, to suffer the last extremities.

ἐσχάτως, adv. (ἐσχάτος) extremely.

ἔσχε, 2 a. (έχω).

ἔσωθεν, adv. (έσω = εἶσω) within. τὸ ἔσωθεν, the inner one.

ἔταξε, 1 a. (τάττω).

ἐταράχθη, 1 a. P. (ταράττω).

ἕτερος, α, ου, the other, Lat. alter. ὁ ἕτερος, the next.

ἐτερίμητο, *plpf. P.* (τιμᾶω).
 ἐτέρωτο, *plpf. P.* (τιτρώσκω).
 ἔτη, *pl.* of ἔτος.
 ἔτι, *adv.*, yet, still, longer. μή-
 ποτε ἔτι, never again.
 ἔτοιμος, *η, ον, & os, ον*, ready,
 willing, prepared.
 ἐτοίμως, *adv.* (ἔτοιμος) readily, at
 once.
 ἔτος, ἔτεος, *n.*, a year.
 ἐτρέπετο, *2 a. M.* (τρέπω).
 ἐτρέφητε, *2 a. P.* (τρέφω).
 ἔτυχεν, *2 a.* (τυγχάνω).
 εὖ, *adv.*, well, fortunately.
 εὐδαιμονία, *as, f.* (εὐδαίμων) hap-
 piness, prosperity.
 εὐδαιμονίζω, -ίσα, (εὐδαίμων) to
 account happy or fortunate.
 εὐδαιμόνως, *adv.* (εὐδαίμων) hap-
 pily.
 εὐδαίμων, *ων, ον, gen. ονος*, (εὖ,
 δαίμων, a divinity, genius) hap-
 py, fortunate, prosperous, rich;
comp. -έστερος, sup. -έστατος.
 εὐδηλος, *ος, ον, (εὖ, δηλος)* very
 plain, manifest.
 εὐειδής, *ής, ές, (εὖ, εἶδας, an ap-
 pearance)* fine-looking;—*comp.*
-έστερος, sup. -έστατος.
 εὐελπίς, *ις, ι, gen. ἰδος, (εὖ, ἐλπίς)*
 hopeful, confident.
 εὐεπίθετος, *ος, ον, (εὖ, ἐπιτίθημι)*
 easy of attack. εὐεπίθετον ἦν
 τοῖς πολεμοῖς, it was easy for
 the enemy to make an at-
 tack.
 εὐεργεσία, *as, f.* (εὖ, ἔργον) a bene-
 fit, favour.
 εὐεργετέω, -ήσω, εὐηργέτηκα, (εὖ,
 ἔργον) to confer benefits, show
 kindness.
 εὐεργέτης, *ος, m.* (εὖ, ἔργον) a
 benefactor.
 εὐζωνος, *ος, ον, (εὖ, ζώνη)* well-
 girded, girt up, active.
 εὐήθεια, *as, f.* (εὐήθης) goodness
 of disposition; simplicity, stu-
 pidity.
 εὐήθης, *ης, es, (εὖ, ἡθος, dispo-
 sition)* good-hearted, simple-
 minded; simple, silly.

εὐθύμος, *ος, ον, (εὖ, θυμός)* cheer-
 ful, of good heart.
 εὐθύς, *adv.*, immediately, forth-
 with. εὐθύς ἐπειδή, immedi-
 ately that. εὐθύς παῖδες ὄντες,
 from their earliest childhood.
 εὐθύωρον, *adv.* (εὐθύς) straight
 forward.
 εὐμεταχείριστος, *ος, ον, (εὖ, μετά,
 χεῖρ)* easy to manage.
 εὐνοία, *as, f.* (εὐνοος) good-will.
 εὐνοϊκῶς, *adv.* (εὐνοος) in a friend-
 ly manner. εὐνοϊκῶς ἔχιοιεν
 αὐτῷ, that they might be well-
 disposed towards him.
 εὐνοος, *ος, ον, Att. εὐνοος, ους,
 ουν, (εὖ, νόος)* well-disposed,
 friendly.
 εὐξασθαι, *1 a. inf.* (εὐχομαι).
 εὐοπλος, *ος, ον, (εὖ, ὄπλον)* well-
 armed;—*comp. -ότερος, sup. -
 ότατος.*
 εὐπετής, *ής, ές, (εὖ, πίπτω)* easy,
 without trouble.
 εὐπετῶς, *adv.* (εὐπετής) easily,
 without difficulty.
 εὐπαρος, *ος, ον, (εὖ, πόρος)* easy of
 passage, easy.
 εὐπρακτος, *ος, ον, (εὖ, πράττω)*
 easily done, practicable.
 εὐρεῖν, *2 a. inf.* (εὐρίσκω).
 εὕρημα, *ατος, n.* (εὐρίσκω) a thing
 found, a windfall. εὕρημα ἐποι-
 ησάμην, I counted it a piece of
 good fortune.
 εὐρίσκω, εὕρησω, εὕρηκα, *2 a. εὕ-
 ρον, to find, invent; M. to find
 for oneself, obtain.*
 εὕρος, *eos, n.*, width, breadth.
 εὕτακτος, *ος, ον, (εὖ, τάττω)* well
 ordered, well disciplined.
 εὕταξία, *as, f.* (εὖ, τάττω) good
 order, discipline.
 εὕτολμος, *ος, ον, (εὖ, τολμάω)*
 brave, spirited, courageous.
 εὕτυχέω, -ήσω, εὕτύχηκα, (εὖ,
 τύχη) to be fortunate, be suc-
 cessful.
 Εὐφράτης, *ου, m.*, the Euphrates.
 εὐχή, *ής, f.* (εὐχομαι) a wish, a
 prayer.

εὐχομαι, εὐξομαι, ἡδύμαι, 1 a. ἡδύ-
αμην, to wish, pray, vow.

εὐώνυμος, os, on, (εὖ, ὄνομα) of
good name, of good omen ;
hence left, to the left hand,
since ἀριστερος, the proper
word for left, was of evil
omen. τὸ εὐώνυμον, the left
wing.

ἐφ', for ἐπί.

ἐφάγον, 2 a. (ἐσθίω).

ἐφάνη, 2 a. P. (φαίνω).

ἐφάσαν, imp. (φημί).

ἐφεδρος, ου, m. (ἐπί, ἔδρα, a seat)
one sitting by ; an avenger
(properly the athlete, who,
while two combatants were
engaged, sat by ready to match
himself against the victor).

ἐφειστήκεσαν, plpf. (ἐφίστημι).

ἐπέκομαι, -έψομαι, 2 a. ἐφεσπόμεν,
(ἐπί, ἔπομαι) to follow after,
pursue.

Ἐφεσος, ου, f., Ephesus, a famous
city of Ionia, at the mouth of
the Cayster.

ἐφη, imp. (φημί).

ἐφησθα, imp. (φημί).

ἐφίστημι, ἐπιστήσω, ἐφέστηκα,
2 a. ἐπέστην, (ἐπί, ἵστημι) to
place over, appoint ; to cause
to stand, stop ; intr. (in P. &
2 a. A.) to stand still, halt ; to
be built upon or in, i. 4. 4.

ἐφοδός, ου, f. (ἐπί, ὁδός) an ap-
proach ; a way to or upon.

ἐφορᾶω, ἐπύνομαι, ἐφεώρακα, 2 a.
ἐπεῖδον, (ἐπί, ὀρᾶω) to look
upon ; witness.

ἐφορος, ου, m. (ἐφορᾶω) an over-
seer, an ephor (a Spartan ma-
gistrate).

ἐφύγε, 2 a. (φεύγω).

ἐχθιστος, η, ου, (sup. of ἐχθρός)
most hostile ; as subst., a most
bitter enemy.

ἐχθρα, as, f., enmity, hatred.

ἐχθρός, ὁ, ὄν. (ἐχθος, hate) hostile ;
comp. ἐχθίων, sup. ἐχθιστος.

ἐχθρός, οὐ, m. (ἐχθος, hate) a per-
sonal enemy, Lat. inimicus,

(πολέμιος = a public enemy,
Lat. hostis).

ἐχρήτη, imp. (χράομαι).

ἐχυρός, ὁ, ὄν. (ἐχω) capable of
being held. ἐχυρόν χωρίον, a
stronghold.

ἐχω, ἔξω or στήσω, ἐσχηκα, imp.

ἔχον, 2 a. ἐσχον, to have, hold ;
have the ability, be able. ἔξει

τοῦ μὴ καταδύναι, will keep
from sinking. — Intr. to hold

oneself, to be. καὶ οὕτως ἔχεν.

and it was so. ὁρθῶς ἔχειν, to
be right. ἀθύμως ἔχοντες, being

dispirited. εὐνοϊκῶς ἔχειν, to
be well disposed towards. ἐμ-

πέλως ἔχειν, to be well ac-
quainted with:—M. to hold to ;

hence, to be next. Πρόξενος

ἐχόμενος, Proxenus being next.

— P. to be held. ἐν ἀνάγκῃ

ἔχεσθαι, to be constrained by
necessity.

ἐψευσμένοι, pf. part. P. (ψεύδω).

ἐψητός, ἡ, ὄν. (ἔψω) boiled. ὀξος

ἐψητόν, an acidulated drink
made by boiling.

ἔψω, ἔψωσω, to boil, seethe.

ἑώρα & ἑώρων, imp. Att. (ὀρᾶω).

ἔως, ἔω, f., the dawn, the East.

eis τὴν ἐπιούσαν ἔω, at dawn of
the next day. πρὸς ἔω, towards

the East.

ἔως, ἀδύ, as long as, while ; until.

Z.

Ζαπάτας, ου, or Ζάβατος, ου, m.,
the Zapátas, or Zabátus ; now

the Zab.

ζῶω, ζῆς, ζῆ, imp. ἔζων or ἔζην,

ἔζης, &c., fut. ζήσω & ζήσομαι,

pf. ἔζηκα, to live.

ζεύγνυμι, ζεύξω, pf. P. ἐζευγμαι,

to join, put together. γέφυρα

ἐζευγμένη, a bridge constructed.

ἐζευγμένην πλοῖοις ἐπτά, span-
ned by (a bridge of) seven
boats.

ζεύγος, εος, n. (ζεύγνυμι) a yoke
of cattle, a team.

ζεύξας, 1 a. *part.* (ζεύγνυμι).
 Ζεύς, *gen.* Διός, *voc.* Ζεῦ, *m.*, Zeus,
 Lat. Jupiter. Ζεὺς ξένιος, Zeus
 the protector of the rites of
 hospitality. Ζεὺς σωτήρ, Zeus
 the preserver.
 ζηλωτός, *h.*, *όν*, (ζηλόω, to envy)
 to be envied.
 ζην, *pr. inf.* (ζῶω).
 ζητέω, -ήσω, ἐζητήκα, to seek, ask
 for.
 ζών, *pr. part.* (ζῶω).
 ζώνη, *ης*, *f.* (ζώννυμι, to gird) a
 girdle, belt.
 ζώος, *h.*, *όν*, (ζῶω) living, alive.

H,

ἢ, *conj.*, or, than. ἢ — ἢ, either
 — or. εἰ — ἢ, πότερον — ἢ,
 whether — or.
 ἦ, *adv.*, truly, indeed; *with μήν*,
 certainly, surely.
 ἦ, *rel. adv.* (properly a *dat. sing.*
fem. of *ὅς*, *sc.* *ὁδῶ*) which way,
 in which direction; *with a*
sup. & *δύναμαι intens.*, ἦ ἔδύ-
 νατο τάχιστα, as quickly as
 possible. ἦ δυνατόν μάλιστα,
 as much as possible.
 ἡγάγον, 2 a. (ἄγω).
 ἡγάσθη, 1 a. *P.* (ἡγάμαι).
 ἡγγεῖλα, 1 a. (ἡγγέλλω).
 ἡγεμών, *όνος*, *m.* (ἡγέομαι) a lead-
 er, guide.
 ἡγέομαι, -ήσομαι, ἡγῆμαι, (ἄγω) to
 lead, guide, conduct; think,
 Lat. ducere. τὸ ἡγούμενον, the
 leading division, the van.
 ἡγεν, *imp.* (ἄγω).
 ἡδεῖ & ἡδεσαν, 2 *plur.* (οἶδα).
 ἡδέσθη, 1 a. *P.* (αἰδέομαι).
 ἡδέως, *adv.* (ἡδύς) gladly, cheer-
 fully; — *comp.* ἡδιον, *sup.* ἡδιστα.
 ἡδιστ' ἂν ἀκούσαμι, I should
 very much like to hear.
 ἡδη, *adv.*, already, now, at once.
 ἡδίκησα, 1 a. (ἀδικέω).
 ἡδιον & ἡδιστα, *comp.* and *sup.* of
 ἡδέως.

ἡδομαι, ἡσθήσομαι, ἡσθημαι, 1 a.
 ἡσθην, (ἡδος, pleasure) to be
 pleased, be pleased with.
 ἡδονή, *ης*, *f.* (ἡδύς) pleasure, en-
 joyment; sweetness, flavour.
 ἡδύς, ἡδεῖα, ἡδύ, sweet, pleasant,
 delicious; — *comp.* ἡδιον, *sup.*
 ἡδιστος.
 ἡβελον, *imp.* (ἐθέλω).
 ἡθορίζεν, *imp.* (ἄθροίζω).
 ἡκιστα, *sup.* *adv.* (*comp.* ἥττον,)
 in the least degree, least of
 all.
 ἡκεν, 1 a. (ἵημι).
 ἡκίσαντο, 1 a. *M.* (αἰκίζω).
 ἡκουον, *imp.* (ἀκούω).
 ἡκουσε, 1 a. (ἀκούω).
 ἡκω, ἡξω, *imp.* ἡκον, I am come,
 am here; *inf.* to come, (more
 commonly) to come back.
 ἡλάσσε, 1 a. (ἐλαύνω).
 Ἡλείας, *ου*, *m.*, an Eléan, a native
 of Elis, a country of the Pello-
 ponnesus.
 ἡλεκτρον, *ου*, *n.*, amber.
 ἡλθον, 2 a. (ἐρχομαι).
 ἡλιβάτος, *ος*, *ον*, (ἡλέος, wander-
 ing, βαίνω) precipitous.
 ἡλίθιος, *α*, *ον*, (ἡλός, crazy) silly,
 stupid. τὸ ἡλίθιον, stupidity.
 τὸ αὐτὸ τῷ ἡλιθίῳ εἶναι, to be
 equivalent to stupidity.
 ἡλικία, *ας*, *f.* (ἡλιξ) age, time of
 life.
 ἡλικιώτης, *ου*, *m.* (ἡλιξ) an equal
 in age, a fellow, comrade.
 ἡλιος, *ου*, *m.*, the sun.
 ἡμαρτεν, 2 a. (ἡμαρτάνω).
 ἡμελημένως, *adv.* (ἡμελέω) care-
 lessly.
 ἡμέρα, *ας*, *f.*, a day. ἡμέρας (*gen.*),
 by day. τῆς ἡμέρας ὅλης, the
 whole day. δέκα ἡμερῶν, for ten
 days. ἔμα τῇ ἡμέρᾳ, at break
 of day.
 ἡμέτερος, *α*, *ον*, (ἡμεῖς) our. τὰ
 ἡμέτερα, our affairs.
 ἡμι-, (ἡμισύ) in *comp.* half, Lat.
 semi-.
 ἡμίβρωτος, *ος*, *ον*, (ἡμι-, βιβρώσκω,
 to eat) half eaten.

ἡμιδαρεικόν, οὐ, *n.* (ἡμι-, δαρεικός) a half diric.

ἡμιδεής, *ης, ἐς, (ἡμι-, δέω, to want)* half empty, half full.

ἡμιόλιος, *ος, ον, & α, ον, (ἡμι-, δλος)* once and a half. ἡμιόλιον οὐ πρότερον ἔφερον, half as much again as what they formerly received.

ἡμίονος, *ου, m.* (ἡμι-, ὄνος) a mule.

ἡμιωβόλιον, *ου, n.* (ἡμι, ὀβολός) a half obolus.

ἡμίους, *εἰα, υ, half; as εὐδστ., ἡμίς, εως, n., the half. ἄρτων ἡμίσεα, halves of loaves.*

ἡμιφειγνόνον, *impr.* (ἡμιφειγνός).

ἦν = ἔδν, *conj., if.*

ἡναγκάσθην, *1 a. P.* (ἀναγκάζω).

ἡνέσχετο, *2 a. M.* (ἀνέχω).

ἡνίκα, *adv., when.*

ἡνίοχος, *ου, m.* (ἡνία, reins, ἔχω) a driver, charioteer.

ἦνπερ, *conj.* (ἦν, περ intens.) *if.*

ἦξειν, *ft. inf.* (ἦκω).

ἦξιου, *impr.* (ἀξιώω).

ἦπερ, *adv.* (ἦ, περ intens.) in the same way or order as, just as.

ἡρέθησαν, *1 a. P.* (αἰρέω).

ἡρεσκον, *impr.* (ἀρέσκω).

ἦρετο, *2 a.* (ἐρομαι).

ἦρηντο, *plpf. P.* (αἰρέω).

ἦρξάτο, *1 a. M.* (ἄρχω).

ἦρου, *impr.* (ἐρομαι).

ἦρουντο, *impr. M.* (αἰρέω).

ἦρπασμένα, *pf. part. P.* (ἄρπάζω).

ἦρχε, *impr.* (ἄρχω).

ἦρώτων, *impr.* (ἐρωτάω).

ἦσθα, *impr.* (εἰμι).

ἦσθάνετο, *impr.* (αἰσθάνομαι).

ἦσθένοι, *impr.* (ἀσθενέω).

ἦσθετο, *2 a.* (αἰσθάνομαι).

ἦσθη, *1 a. P.* (ἥδομαι).

ἦσθιον, *impr.* (ἐσθίω).

ἦστην, *2 plpf. dual (οἶδα).*

ἦσυχῇ, *adv.* (ἦσυχος, quiet) quietly.

ἦσυχία, *as, f.* (ἦσυχος, quiet) quiet, peace. ἦσυχίαν ἄγειν, to remain inactive, take repose. καθ' ἦσυχίαν, at their ease.

ἦσχύνετο, *impr. M.* (αἰσχύνω).

ἦτε, *impr.* (εἰμι).

ἦτιάτο, *impr. M.* (αἰτιάω).

ἦτησε, *1 a.* (αἰτέω).

ἦτούμην, *impr. M.* (αἰτέω).

ἦττάομαι, ἦττηθήσομαι & ἦττήσομαι, ἦττημαι, *1 a.* ἦττήθην, (ἦττων) to be weaker than, be inferior to; *P.* to be conquered.

ἦττηθεις, *1 a. part. P.* (ἦττάομαι).

ἦττων, *ων, ον, (irr. comp. of κακός, sup. ἥκιστος)* weaker, inferior; *adv.* ἦττον, less; *sup.* ἥκιστα, least.

ἠύλίζοντο, *impr.* (αὐλίζομαι).

ἠύτομόλησε, *1 a.* (αὐτομολέω).

ἤχθετο, *2 a.* (ἔχθομαι).

Θ.

θάλαττα, *ης, f., the sea.* κατὰ θάλατταν, by sea.

θάπος, *εος, n., warmth, heat; generally pl., θάπη φέρειν, to bear heat.*

θάνᾶτος, *ου, m.* (θνήσκω) death. ἐπὶ θανάτῳ, for death, in token of death.

θανατός, -ώσω, τεθανάτωκα, (θάνᾶτος) to condemn to death.

θαρραλέος, *α, ον, (θάρρος)* bold, confident; —*comp.* -ώτερος, *sup.* -ώτατος.

θαρραλέως, *adv.* (θαρραλέος) courageously, confidently. θαρραλέως ἔχειν, to be courageous.

θαρρέω, -ήσω, τεθάρρηκα, (θάρρος) to be confident, be of good courage.

θάρρος, *εος, n., courage.*

θαρρύνω, -ύνω, *1 a.* ἐθάρρυνα, (θάρρος) to encourage.

Θαρύπας, *ου, m., Tharypas.*

θᾶττον, *adv.* (*comp.* of ταχύ and ταχέως) more quickly, sooner.

θαυμάζω, -ᾶσω & -ᾶσομαι, τεθαυμάκα, *1 a.* ἐθαυμάσα, to wonder, be surprised; to wonder at (*with acc.*)

θαυμασιός, *α, ον, (θαυμάζω)* won-

derful, admirable ; — *comp.*
-ώτερος, sup. -ώτατος.
θαυμαστός, ἡ, ὄν, (θαυμάζω) wonderful, strange.
Θαψάκνοι, ὦν, m. (Θαψάκος) the inhabitants of Thapsacus.
Θάψακος, ου, f., Thapsacus, a large and flourishing town of Syria, near the Euphrates.
θεδομαι, -άσομαι, τεθεᾶμαι, to behold, witness ; gaze at.
θεῖος, α, ον, (θεός) divine. *ἐδόκει θεῖον εἶναι*, it seemed to be by interposition of the gods.
θέλω, θελήσω, τετέληκα, to wish, be willing.
Θεόπομπος, ου, m., Theopompus.
θεός, ου, m., a god. *σὺν τοῖς θεοῖς*, with the help of the gods.
θεοσέβεια, as, f. (θεός, σέβομαι, to revere) piety.
θεραπεύω, -εύσω, τεθεράπευκα, (θεράπων) to serve, cherish, pay court to.
θεράπων, οντος, m., an attendant.
θερίζω, -ίσω & -ίω, (θέρος, summer) to pass the summer.
Θετταλία, as, f., Thessaly, a country of northern Greece.
Θεττᾶλος, ου, m., a Thessalian.
θέω, θεύσομαι, (other tenses supplied by *τρέχω*) to run.
θεωρέω, -ήσω, τεθεώρηκα, (θεωρός, a spectator) to observe, view ; review.
Θῆβαι, ὦν, f. pl., Thebes.
Θηβαῖος, ου, m., a Theban.
θηράω, -ᾶσω & -ᾶσομαι, τεθήρακα, (θήρα, the chase) to hunt.
θηρεύω, -σω, τεθήρευκα, (θήρ, a wild beast) to hunt, chase.
θηρίον, ου, n. (dim. form of θήρ, a wild beast) a wild animal ; *pl.* game.
θηρωνεω, opt. (θηρᾶω).
θνήσκω, θανοῦμαι, τέθνηκα, 2 a. ἐθάνον, to die, be slain.
θνητός, ἡ, ὄν, (θνήσκω) mortal.
θόρυβος, ου, m., a noise, uproar.
Θράξ, Θρακός, m., a Thracian ; *as αἰγ.,* Thracian.

θρόνος, ου, m., a throne.
θυγάτηρ, τρος, f., a daughter.
Θύμβριον, ου, n., Thymbrium, a city of Phrygia.
θυμός, ου, m., soul, spirit, heart, mind, disposition.
θυμόομαι, -ώσομαι, τεθύμωμαι, (θυμός) to be angry.
θύρα, as, f., a door, gate. *ἐπὶ ταῖς βασιλέως θύραις*, at the gates of the king, *i. e.* at court.
ἰόντες ἐπὶ τὰς θύρας, going to his doors. *ἐπὶ ταῖς θύραις αὐτοῦ*, at his very gates.
θυσία, as, f. (θύω) a sacrifice.
θύω, θύσω, τέθυκα, to sacrifice ; *M.* to have a victim slain, to take the auspices. *τὰ Λύκαια θύειν*, to celebrate the rites of Lycæan Jove.
θωρακίζω, -ίσω, (θώραξ) to arm with a breastplate ; *M.* to put on a breastplate.
θώραξ, ἄκος, m., a corslet. *θώραξ ἱππικος*, a cuirass.

I.

ἰδομαι, ἰδοσομαι, to heal ; to dress a wound.
ἰάτρος, ου, m. (ἰδομαι) a physician, surgeon.
ἴδιος, α, ον, & os, ον, one's own, private. *εἰς τὸ ἴδιον*, for one's private use.
ἰδιότης, ητος, f. (ἴδιος) peculiarity.
ιδιώτης, ου, m. (ἴδιος) a private person ; a common soldier, a private.
ἰδρώω, -ᾶσω, (ἰδρώς, sweat) to sweat, perspire.
ιδών, 2 a. part. (ὀρᾶω).
ἱερεῖον, ου, n. (ἱερός) a victim for sacrifice.
ἱερόν, ου, n. (ἱερός) anything sacred, a temple. *τὰ ἱερά*, the entrails of a victim, the auspices.
ἱερός, ὁ, ὄν, sacred.

Ἱερώνυμος, *ov, m.*, Hieronýmus.
 ἵμι, ἦσω, εἶκα, 1 *a.* ἦκα, *pf. P.*
 εἶμαι, to send; let go, discharge;
M. to cast oneself, to hasten.
 ἔτετο κατὰ, they rushed down.
 ἔτετο ἐπ' αὐτόν, he rushed upon
 him.
 ἱκανός, *ή, όν*, (ἱκάνω, to arrive at)
 enough, sufficient; able, ade-
 quate, competent; — *comp.*
 -ώτερος, *sup.* -ώτατος.
 ἱκανώς, *adv.* (ἱκανός) sufficiently.
 Ἰκόνιον, *ov, n.*, Iconium, the chief
 city of Lycaonia.
 ἵλη, *ης, f.*, a troop (of horse).
 κατ' Ἴλας, in troops.
 ἵνα, *conj.*, that, in order that.
 ἵοιεν, 2 *a. opt.* (εἶμι).
 ἰόντων, *pr. imper.* (εἶμι).
 ἱππαρχος, *ov, m.* (ἵππος, ἄρχω) a
 commander of cavalry.
 ἱππασία, *as, f.* (ἱπάζομαι, to ride)
 riding.
 ἱππεύς, *έως, m.* (ἵππος) a horse-
 man.
 ἱππικός, *ή, όν*, (ἵππος) of or rela-
 ting to a horse or horseman.
 δύναμις ἱππική, a cavalry force.
 ἱππόδρομος, *ov, m.* (ἵππος, δρόμος)
 a hippodrome, race-course.
 ἵππος, *ov, m.*, a horse. ἐφ' ἵππου,
 on horseback. ἀφ' ἵππου θη-
 ρεύειν, to hunt on horseback.
 ἴσθι, 2 *a. imper.* (οἶδα).
 Ἰσθμός, *ov, m.*, the Isthmus (of
 Corinth).
 ἴσμεν, *pl.* (οἶδα).
 ἰσόπλευρος, *os, ov*, (ἴσος, πλευρά)
 equilateral.
 ἴσος, *η, ov*, equal, even. ἐν ἴσφ,
 in an even line, with equal step.
 ἐξ ἴσου εἶναι, to be on an equa-
 lity. πάντων ἴσον κρατοῦσιν οἱ
 θεοί, the gods have power alike
 over all.
 Ἰσσοί, *ων, m. pl.*, Issus, a town of
 Cilicia.
 ἴστε, 2 *pers. pl.* (οἶδα).
 ἱστημι, στήσω, ἱστηκα, 2 *a.* ἔστην,
pf. P. ἔσταμαι, 1 *a. P.* ἐστάθην,
 (causal in *pr.*, *imp.*, *fut.*, 1 *a.*,

& 1 *a. M.*; *intr.* in the *pf.*,
plpf., 2 *a.*, *fut. pf.*, and *pr.* &
fut. M.) to cause to stand, to
 place; to stand. στήσας τὸ
 ἄρμα, having stopped his cha-
 riot.
 ἱστίον, *ov, n.* (ἱστός, a mast, from
 ἱστημι) a sail.
 ἰσχυρός, *ά, όν*, (ἰσχύς) strong,
 powerful.
 ἰσχυρῶς, *adv.* (ἰσχυρός) strongly,
 exceedingly, violently.
 ἰσχύς, *ός, f.* (ἰς, strength, Lat.
 vis) strength, military force.
 ἴσως, *adv.* (ἴσος, like) perhaps.
 ἰτέον, *verb. adj.* (εἶμι) one must
 go. κρίνας ἰτέον εἶναι, having
 decided that he would go.
 ἰχθύς, *ός, m.*, a fish.
 ἰχνιον, *ov, n.* (dim. of ἰχνος) a
 trace, track.
 ἰχνος, *eos, n.*, a track.
 Ἰωνία, *as, f.*, Ionia, a province of
 Asia Minor, on the west coast.
 Ἰωνικός, *ή, όν*, Ionian. αἱ Ἰωνικαὶ
 πόλεις, the (Greek) cities of
 Ionia.
 ἴωσιν, *pr. subj.* (εἶμι).

K.

καθ', for κατὰ.
 καθέζομαι, καθεδοῦμαι, *imp.* ἐκα-
 θεζόμεν or καθεζόμεν, (κατὰ,
 ἕζομαι) to sit down, halt.
 καθεύδω, -δήσω, *imp.* ἐκάθευδον,
 καθεύδον, or καθεῦδον, (κατὰ,
 εὔδω, to sleep) to sleep.
 καθηδυνάδέω, -ήσω, (κατὰ, ἡδύς,
 παθεῖν, 2 *a.* of πάσχω) to squan-
 der in luxury.
 καθήκω, -ήξω, (κατὰ, ἦκω) to come
 or go down, extend down; *im-*
pers. it pertains to. οἷς καθ-
 ήκει, to whom it pertains, whose
 duty it is.
 κάθημαι, *imp.* ἐκάθημην, to be
 seated, be encamped.
 καθιεῖν, *ft. inf.* (καθίζω).
 καθίζω, καθιῶ, 1 *a.* ἐκάθισα & καθ-

ἴσα, to cause to sit down, to seat; to place, put.
καθίστημι, καταστήσω, καθέστηκα, 2 a. κατέστην, (κατά, ἴστημι) to place, arrange, station; appoint; conduct, bring; to become settled, established. **κατέστη εἰς τὴν βασιλείαν**, became established in the kingdom. **ὡς καταστησόμενον τούτων**, as these things would be arranged. **καθίστασθαι εἰς τὴν τάξιν**, to take his place in his rank. **εἰς τὴν μάχην καθίστατο**, entered into the battle.
καθορῶ, κατόψομαι, καθεώρακα, 2 a. κατέιδον, (κατά, ὀράω) to look down upon; observe, describe.
καί, conj. and, also, even; *after ἴσος, ὅμοιος, &c.* = as, with, &c. **καὶ εἰ**, even if. **καί — καί**, both — and.
Καιναί, ὦν, f. pl., Cænæ, a large city of Mesopotamia, at the confluence of the Zabatus and Tigris.
καίπερ, conj. (καί, περ) although.
καιρός, οὐ, m., a fitting time, the right season, opportunity; a crisis, a critical situation. **ἐν τῷ καιρῷ τούτῳ**, on this occasion. **ἐν καιρῷ**, opportunely, seasonably. **μέγιστον ἔχετε καιρόν**, you have the greatest responsibility.
καίτοι, conj. (καί, τοί) and indeed, although.
καίω & Att. κάω, καύσω, κέκαυκα, to burn.
κάκείνος, contr. of καὶ ἐκείνος.
κακόνοος, os, ov, contr. οὐς, ουν, (κακός, νόος) ill-disposed, evil-minded.
κακός, ἡ, ὄν, (comp. κακίων, sup. κάκιστος) bad, base, evil, cowardly. **κακὰ ποιεῖν τινα**, to do evil to anyone. **κακῷ εἶναι**, to play the coward.
κακούργος, ου, m. (κακός, ἔργον) an evil-doer, a knave.

κακῶς, adv. (κακός) badly, ill.
κακῶς τῶν ἡμετέρων ἐχόντων, in case of our affairs turning out badly. **κακῶς ἀποθνήσκειν**, to die miserably. **κακῶς ποιεῖν**, to do harm to, to ill-treat.
κάλαμος, ου, m., a reed.
καλέω, καλέσω & Att. καλῶ, κέκληκα, to call; *M.* to summon; *P.* to be called, be named.
κάλλιστος, sup. of καλός.
καλλωπισμός, οὐ, m. (καλός, ὤψ, the face) personal adorning.
καλός, ἡ, ὄν, (comp. καλλίων, sup. κάλλιστος) beautiful; favourable, propitious. **κάλλιστα**, most handsomely. **τὸ καλόν**, honourable conduct. **καλὸς καὶ ἀγαθός**, honourable and good.
καλῶς, adv. (comp. κάλλιον, sup. κάλλιστα) beautifully, well, nobly, honourably, favourably. **καλῶς ἔχειν**, to be well. **καλῶς πράττειν**, to fare well, be fortunate.
κάμνω, καμῶμαι, κέμνηκα, 2 a. ἐκάμον, to be weary, be fatigued, be faint.
κάμοι, contr. for καὶ ἐμοί.
κἄν, conj. (= καὶ ἂν) and if.
κάνδus, υς, m., an outer garment with sleeves, worn by the Medes and Persians.
κάπειτα (= καὶ ἔπειτα), and then.
καπηλεῖον, ου, n. (κάπηλος, a huckster) a shop, an inn. **οἱ τὰ καπηλεῖα ἔχοντες**, the shopkeepers.
καπίθη, ης, f., a capithe (a Persian measure containing two Grecian χοίνικες, and sufficing for about the daily rations of one man).
καπνός, οὐ, m., smoke.
Καπαδοκία, as, f., Cappadocia, a central province of Asia Minor.
κάπρος, ου, m., a wild boar.
καρδία, as, f., the heart.
Καρδοῦχοι, ὧν, m. pl., the Carduchians, the modern Kurda.

καρπός, οὔ, *m.*, the fruits of the field.

καρπύω, -ώσω, (*καρπός*) to bear fruit; *M.* to gather the fruits from. *τὴν χωρὰν καρποῦσθαι*, to enjoy the produce of the land.

Κάρσος, ου, *m.*, Carsus, a river of Cilicia.

κάρφη, ης, *f.*, hay.

Καστώλος, οὔ, *m.*, Castölus, a town of Lydia.

κατά *prep.* with *gen.* & *acc.*: (1) with *gen.*, down; (2) with *acc.*, along; over to; against, opposite to; after, in pursuit of; during, in the course of; according to. *κατὰ γῆν, κατὰ θάλατταν*, by land, by sea. *καθ' ἡσυχίαν*, in quiet, at ease. *τὸ κατὰ τοῦτον εἶναι*, so far as this man is concerned. *κατὰ ἔθνη*, nation by nation. *κατὰ μῆνα*, monthly. *κατὰ ἵλας*, in troops.

καταβαίνω, -βήσομαι, -βέβηκα, 2 *a.* *κατέβην*, to go down (from the interior towards the coast, opp. to *ἀναβαίνω*), to descend.

κατὰβάσις, εως, *f.* (*καταβαίνω*) the way down, descent.

καταγγέλλω, -ελῶ, *κατήγγελκα*, (*κατὰ, ἀγγέλλω*) to inform against, denounce, betray.

καταγέλλω, -ᾶσομαι, 1 *a.* *κατηγέλασα*, (*κατὰ, γελάω*) to laugh at, deride; despise, mock.

κατάγω, -άξω, 2 *a.* *κατήγαγον*, (*κατὰ, ἔγω*) to lead back, restore; *M.* to march back to, return to; arrive.

καταδαπανᾶω, -ήσω, (*κατὰ, δαπανᾶω*) to consume.

καταδύω, -δύσω, -δέδυκα, 2 *a.* *κατέδυν*, (*κατὰ, δύω*)—*intr.* in *pf.*, *plpf.*, & 2 *a.* *A.*, other tenses *causative*,—to cause to sink, to sink; *M.*, & *intr.* tenses of *A.*, to go under, sink.

καταβέδομαι, -ᾶσομαι, -τεθέσθαι, (*κατὰ, βέδομαι*) to look down upon, survey.

καταθύω, -θύσω, -τέθυκα, (*κατὰ, θύω*) to sacrifice.

καταισχύνω, -ύνῶ, (*κατὰ, αἰσχύνω*) to disgrace, dishonour.

κατακαίνω (= *κατακτείνω*), -κᾶνῶ, 2 *a.* *κατέκᾶνον*, (*κατὰ, καίνω*) to slay.

κατακαίω, -καύσω & -καύσομαι, -κέκαυκα, (*κατὰ, καίω*) to burn down, burn up.

κατακάνοιεν, 2 *a.* *opt.* (*κατακαίνω*). *κατακαῦσαι*, 1 *a.* *inf.* (*κατακαίω*).

κατάκειμαι, -κείσομαι, (*κατὰ, κείμαι*) to lie down, lie still.

κατακεκόψεσθαι, *pf. part. inf.* (*κατακόπτω*).

κατακηρύττω, -κηρυξω, -κεκήρυχα, (*κατὰ, κηρύττω*) to proclaim, enjoin.

κατακλείω, -κλείσω, -κέκλεικα, (*κατὰ, κλείω*) to shut up, enclose.

κατακοπήναι, 2 *a.* *inf. P.* (*κατακόπτω*).

κατακόπτω, -κόψω, -κέκοφα, (*κατὰ, κόπτω*) to cut down, cut in pieces.

κατακτείνω, -κτενῶ, *κατέκτονα*, 1 *a.* *κατέκτεινα*, (*κατὰ, κτείνω*) to kill, put to death.

καταλαβεῖν, 2 *a.* *inf.* (*καταλαμβάνω*).

καταλαμβάνω, -λήψομαι, *κατείληφα*, 2 *a.* *κατέλαβον*, (*κατὰ, λαμβάνω*) to seize upon, occupy; light upon, find; overtake.

καταλέγω, -λέξω, (*κατὰ, λέγω*) to speak of, recount.

καταλείπω, -λείψω, -λέλοιπα, 2 *a.* *κατέλιπον*, (*κατὰ, λείπω*) to leave, leave behind.

καταλελειμμένοι, *pf. part. P.* (*καταλείπω*).

καταλεύω, -λεύσω, (*κατὰ, λεύω*, to stone) to stone to death.

καταληφόμενον, *pf. part. M.* (*καταλαμβάνω*).

καταλίπειν, 2 *a.* *inf.* (*καταλείπω*).

καταλλάγεις, 2 *a.* *P.* (*καταλλάττω*).

καταλλάττω, -άξω, *κατήλλαχα*,

-γμαί, 2 *a.* *P.* *κατηλλάγην*, (κατά, ἀλλάττω) to change, change from enmity to friendship, reconcile.

καταλύω, -λύσω, -λέλυκα, (κατά, λύω) to dissolve, put an end to. μη καταλύσαι πρὸς τοὺς ἀντιστασιώτας, not to terminate (the strife) with his opponents. καταλύνειν τὴν πορείαν, to put an end to the march, to halt. καταμάθεῖν, 2 *a.* *inf.* (καταμανθάνω).

καταμανθάνω, -μαθήσομαι, -μεμάθηκα, 2 *a.* *κατέμαθον*, (κατά, μανθάνω) to learn thoroughly, become acquainted with.

κατανοέω, -νοήσω, -νενόηκα, (κατά, νοέω) to remark, perceive, observe.

καταντιπéρας, *prep.* (κατά, ἀντί, πέρας) over against, opposite.

καταπέμπω, -πέμψω, -πέπομφα, (κατά, πέμπω) to send down.

καταπεσεῖν, 2 *a.* *inf.* (καταπίπτω).

καταπετρόω, -ώσω, (κατά, πετρόω, from πέτρος, a stone) to stone to death.

καταπηδάω, -πηδήσω, -πεπήδηκα, (κατά, πηδάω) to leap down.

καταπίπτω, -πεσοῦμαι, -πέπτωκα, 2 *a.* *κατέπεσον*, (κατά, πίπτω) to fall down, fall off.

καταπράξειεν, 1 *a.* *opt.* (καταπράττω).

καταπράττω, -πράξω, -πέπρᾱχα, (κατά, πράττω) to accomplish.

κατασκέπτομαι, -σκεύομαι, κατέσκεμμαι, (κατά, σκέπτομαι) to inspect.

κατασκευάζω, -ᾶσω, κατεσκευάκα, (κατά, σκευάζω) to set in order, regulate; equip.

κατασκηνέω, -ήσω, κατεσκήνηκα, (κατά, σκηνέω) to encamp.

κατασκηνόω, -ώσω, κατεσκήνωκα, (κατά, σκηνόω) to encamp.

κατασπάω, -ᾶσω, κατέσπάκα, -σμαι, (κατά, σπάω) to drag down.

καταστήσῃθε, *3^d*, *subj.* *M.* (καθίστημι).

καταστρατοπεδεύω, -εύσω, (κατά, στρατοπεδεύω) to place in camp; *M.* to encamp.

καταστρέφω, -στρέψω, κατέστροφα, (κατά, στρέφω) to turn over; *M.* to subdue, subjugate.

κατατείνω, -τενῶ, -τέτάκα, (κατά, τείνω) to stretch tight; exert oneself, persist.

κατατέμνω, -τεμῶ, -τέτμηκα, 2 *a.* *κατέτάμην*, (κατά, τέμνω) to cut up; to cut.

κατατίθημι, -θήσω, -τέθεικα, 1 *a.* *κατέθηκα*, (κατά, τίθημι) to lay or put down; *M.* to lay by for oneself, deposit. οὐ κατέθεμην ἐμοί, I did not hoard up for my own private use. παρ' οἷς τὴν φιλίαν συνθέμενοι κατέθεμεθα, in whose keeping we have deposited the friendship we concluded.

κατατιτρώσκω, -τρώσω, (κατά, τιτρώσκω) to wound severely.

καταφάνης, ἥς, ἐς, (κατά, φαίνομαι, to appear) clearly seen, in sight.

καταφεύγω, -φεύξομαι, -πέφευγα, 2 *a.* *κατέφυγον*, (κατά, φεύγω) to flee for refuge.

καταφρονέω, -ήσω, -πεφρόνηκα, (κατά, φρονέω) to despise.

κατέβη, 2 *a.* (καταβαίνω).

κατείδον, 2 *a.* (καθοράω).

κατειλήφει, *3rd* *perf.* (καταλαμβάνω).

κατέκανε, 2 *a.* (κατακαίνω).

κατελήφθησαν, 1 *a.* *P.* (καταλαμβάνω).

κατεργάζομαι, -ᾶσομαι, -εἰργασμαι, (κατά, ἐργάζομαι) to accomplish, achieve.

κατέστη, 2 *a.* (καθίστημι).

κατετέμνητο, *3rd* *perf.* *P.* (κατατέμνω).

κατέχω, καθέξω, κατέσχηκα, 2 *a.* *κατέσχον*, (κατά, ἔχω) to hold back, restrain; compel.

καῦμα, ἄτος, *n.* (καίω) heat.

Καῦστρου πεδίον, the Plain of Caÿstrus, or Caÿstru-pedium, a city of Phrygia.

κέγχρος, *ou, m. & f.*, millet.

κεῖμαι, κείσομαι, *imp.* ἐκέμην, to lie, be laid; lie dead.

κέκτησθε, *pf. P.* (κτάομαι).

Κελαιναί, ὦν, *f. pl.*, Celænæ, a city of Phrygia, at the confluence of the Marsyas and Mæander.

κελεύω, -εύσω, κεκέλευκα, to order, bid; urge, advise.

κενός, ἡ, ὅν, empty, vacant; without. *ὅτι κενός ὁ φόβος εἶη*, that the alarm was groundless.

κεντέω, -ήσω, to goad, torture.

κεράμινος, ἡ, ον, (κέρᾱμος, clay) of or pertaining to potter's ware. *πλίνθοις κεραμίαις*, of potter's bricks, burnt bricks.

Κεράμων ἀγορά, Cerāmon-agōra, the market of the Ceramians. a populous town on the borders of Mysia.

κεράννυμι & -ύω, κεράσω & Att. κερῶ, κέρρακα, 1 *a.* ἐκέρᾱσα, to mix, mingle.

κέρας, κέρατος & κέρως, *n.*, a horn, a trumpet; the wing of an army.

κερδαίνω, -άνῶ, κεκέρδηκα, 1 *a.* ἐκέρδᾱνα, (κέρδος) to gain, make profit.

κερδᾶλέος, *a, ον*, (κέρδος) profitable, lucrative;—*comp.* -ώτερος, *sup.* -ώτατος.

κέρδος, εὸς, *n.*, gain, earnings. *τὸ κατὰ μῆνα κέρδος*, monthly wages.

κεφαλαλγής, ἡς, ἐς, (κεφάλῃ, ἄλγος, pain) apt to cause headache.

κεφάλῃ, ἡς, *f.*, the head.

κηδεμών, ὄνος, *m.* (κῆδος, care) a guardian, protector.

κῆρυξ, ὕκος, *m.*, a herald.

κηρύττω, -ξω, κεκῆρῡχα, (κῆρυξ) to proclaim; *impers.* proclamation is made through a herald.

Κιλικία, *as, f.*, Cilicia, a province of Asia Minor.

Κίλιξ, Κίλικος, *m.*, a Cilician.

Κίλισσα, ἡς, *f.*, a Cilician woman.

κινδυνεύω, -εύσω, κεκινδύνευκα,

(κίνδυνος) to be in danger, to incur danger.

κίνδυνος, ου, *m.*, danger.

κινέω, -ήσω, κεκίνηκα, to set in motion, move.

Κλεάνωρ, ἄρος, *m.*, Cleānor of Orchomenus, one of the Grecian generals.

Κλέαρχος, ου, *m.*, Clearchus, a Lacedæmonian, one of the Grecian generals.

κνήμις, ἴδος, *f.* (κνήμη, the tibia) a greave, armour for the leg from knee to ancle.

κογχυλιάτης, ου, *m.* (κόγχη, a shell) a kind of marble containing petrified shells. *λίθου κογχυλιάτου*, of fossiliferous stone.

κοιμάω, -ήσω, κεκοίμηκα, to lull to sleep; *P.* to go to rest, to sleep.

κοινῇ, *adv.* (κοινός) in common, jointly.

κοινός, ἡ, ὅν, common.

κολάζω, κολάσσομαι, rarely κολᾶσω, to chastise.

κόλασις, εὼς, *f.* (κολάζω) chastisement.

Κολοσσαί, ὦν, *f. pl.*, Colossæ, a town of Phrygia.

κομίζω, -ῖσω & Att. -ῖῶ, κεκομίκα, to convey; *M.* to betake oneself to, to travel.

κονιορτός, οὔ, *m.* (κόνις, dust, δρυνυμι, to stir up) dust stirred up, a cloud of dust.

κόπρος, ου, *f.*, dung.

κόπτω, κόψω, κέκοφα, to strike, cut down, slaughter.

Κορσωτή, ἡς, *f.*, Corsôte, a large but deserted city in Mesopotamia.

κορυφή, ἡς, *f.*, the summit.

κοσμέω, -ήσω, κεκόσμηκα, (κόσμος) to arrange, marshal; to adorn.

κόσμος, ου, *m.*, order, ornament.

κούφος, ἡ, ον, light. *κούφος χόρτος*, light (*i. e.* dry) grass, hay.

κράνος, εὸς, *n.*, a helmet.

κρατέω, -ήσω, κεκράτηκα, (κράτος)
to be strong, be victorious;
(with *gen.*) to have power over,
have the better of.

κράτιστα, *adv.* (κράτιστος) the
best, most bravely;—*pos.* εἰς,
comp. κρείττον.

κράτιστος, ἡ, ον, (*sup.* of ἀγαθός,
comp. κρείττων) best, most dis-
tinguished, noblest. κράτιστον
(*sc.* ἐστίν), it is best, *iii.* 4. 41.

κράτος, εος, *n.*, strength, power.
διώκειν κατὰ κράτος, to pursue
with vigour. ἐλαύνειν ἀνὰ κρά-
τος, to ride at full speed. φεύ-
γειν ἀνὰ κράτος, to flee with
precipitation.

κραυγή, ἡς, *f.* (κράζω, to scream)
a cry; shouting, clamour.

κρέας, κρέως (for κρέατος), *n.*,
commonly in *pl.* τὰ κρέα, meat.
κρείττων, ὦν, ον, (*comp.* of ἀγαθός,
sup. κράτιστος) better; more
powerful; more useful.

κρεμάννυμι, κρεμάω & Att. κρεμῶ,
1 *a.* ἐκρέμασα; *pr. P.* κρεμάν-
νυμαι or κρέμαμαι, *pf. P.* κεκρέ-
μασμαι, to hang; *P.* to be sus-
pended.

κρήνη, ἡς, *f.*, a well, spring.

κρηπίς, ἰδος, *f.*, a foundation.

Κρής, Κρητός, *m.*, a Cretan, na-
tive of Crete.

κριθή, ἡς, or *pl.* κριθαί, ὦν, *f.*,
barley.

κρίνω, κρίνω, κέκρικα, 1 *a.* ἐκρίνα,
to judge, decide; estimate.

κρίος, οὔ, *m.* (κέρας) a ram.

κρίσις, εως, *f.* (κρίνω) a judgment,
trial.

κρύπτω, κρύψω, κέκρυφα, to con-
ceal, hide, keep secret, (τινά τι)
to hide anything from anyone.

κτάομαι, κτήσομαι, κέκτημαι &
ἐκτεμαι, to get, acquire; *pf.*
to have acquired, to possess.

κτείνω, κτενῶ, ἔκτονα, 1 *a.* ἐκτεινα,
(more commonly ἀποκτείνω) to
kill.

ἦμα, ἄτος, *n.*, a possession, pro-
perty.

Κτησίας, ου, *m.*, Ctesias, a Greek
physician at the Persian court.

Κύδνος, ου, *m.*, the Cydnus, a
river of Cilicia.

κύκλος, ου, *m.*, a circle, circuit.
κύκλῳ, in a circle, round about.
ἡ κύκλῳ χώρα, the surrounding
country.

κυκλώω, -ώσω, κεκύκλωκα, (κύκ-
λος) to surround.

κύκλωσις, εως, *f.* (κυκλώω) a sur-
rounding, enclosing. ὥς εἰς
κύκλωσιν, as if for the purpose
of surrounding (them).

Κύρειος, εια, ειον, of or belonging
to Cyrus. τὸ Κύρειον στρατό-
πεδον, the camp of Cyrus. οἱ
Κύριοι, the (Persian) troops of
Cyrus.

Κῦρος, ου, *m.*, Cyrus. Κῦρος δ'
ἄρχαῖος, Cyrus the Elder.

κύων, κυνός, *m.* & *f.*, a dog.

κωλύω, -ύσω, κεκώλυκα, to hinder,
prevent.

κώμη, ἡς, *f.*, a village.

Λ.

λάβοι, 2 *a.* *opt.* (λαμβάνω).

λαγχάνω, λήξομαι, εἴληχα, 2 *a.*
ἔλαχον, *pf. P.* εἴληγμαι, 1 *a.* *P.*
ἐλήχθην, to obtain by lot, to
get.

λάβρα, *adv.* (λανθάνω) secretly.
λάβρα τινός, without the know-
ledge of some one.

Λακεδαιμόνιος, ου, *m.*, a Lacedæ-
monian.

Λακεδαιμων, ονος, *f.*, Lacedæmon,
or Sparta.

λακτίζω, -ίσω, λελακτίκα, -σμαι,
(λάξ, *adv.*, with the heel) to
kick.

Λάκων, ωνος, *m.*, a Laconian.

λαμβάνω, λήψομαι, εἴληφα, 2 *a.*
ἔλαβον, to take; receive; take
hold of, get possession of. λαμ-
βάνειν ἄνδρας, to levy men.

λαμπρός, ὁ, ον, (λάμπω) bright.

λαμπρότης, ητος, *f.* (λαμπρός) brilliancy, splendour.

λάμπω, λάμψω, λάμπα, to shine; *P.* to be lit up, to blaze.

λανθάνω, λήσω, λέληθα, 2 *a.* ἔλθαν, *pf. P.* λέλησμαι, to escape notice, elude. λαθεῖν αὐτὸν ἀπελθών, to elude him in having gone away, *i. e.*, to have gone away without his knowledge. τρεφόμενον ἐλάνθανεν αὐτῷ, was secretly being maintained for him.

Λάρισσα, ης, *f.* Larissa, a town in Assyria, now Nimroud.

λέγω, λέξω, εἶλοχα, *pf. P.* λέλεγμαι, to speak, say, tell; mention; *P.* to be said, be reckoned. ἐλπιδας λέγειν, to express hopes.

λείπω, λείψω, λέλοιπα, 2 *a.* ἔλιπον, *pf. P.* λέλειμμαι, to leave, abandon; *P.* to be left, survive.

λειφθεῖν, 1 *a. opt. P.* (λείπω).

λελοιπώς, 2 *pf. part. P.* (λείπω).

λελυμένης, *pf. part. P.* (λύω).

λελύσθαι, *pf. inf. P.* (λύω).

λεξάτω, 1 *a. imper.* (λέγω).

Λεοντίνος, η, ον, of Leontini, a town in Sicily; *as subst.*, a Leontine.

λευκοθώραξ, ἄκος, (λεύκος, white, θώραξ) with white corslet.

λεχθέντων, 1 *a. part. P.* (λέγω).

λήγω, λήξω, 1 *a.* ἔληξα, to cease, come to an end.

ληφθῆναι, 1 *a. inf. P.* (λαμβάνω).

λίθινος, η, ον, (λίθος) of stone.

λίθος, ου, *m.*, a stone; stone.

λιμός, ου, *m.*, hunger, famine.

λογίζομαι, -ῖσομαι & -ῖουμαι, λελόγισμαι, 1 *a.* ἐλογισάμην, (λόγος) to consider, calculate.

λόγος, ου, *m.* (λέγω) a word, argument; conversation; discussion; a narrative. εἰς λόγους ἐλθεῖν, to come to a conference. διήλθε λόγος, a rumour went abroad.

λόγχη, ης, *f.*, the point of a spear, a spear.

λοιδορέω, -ήσω, λελοιδόρηκα, (λοι-

δορος, abusive) to rail at, reproach, revile.

λοιπός, ή, όν, (λείπω) left, remaining. τήν λοιπήν (*sc.* ὁδόν), the rest of the way. τὸ λοιπὸν τῆς ἡμέρας, the rest of the day. τὸ λοιπόν, for the future, afterwards. λοιπόν (*sc.* ἐστὶ), it remains, *iii.* 2. 29.

λόφος, ου, *m.*, an elevation, eminence, a hill.

λοχᾶγία, ας, *f.* (λόχος, ἔγω) the command of a company.

λοχᾶγός, οὔ, *m.* (λόχος, ἔγω) a commander of a company, a captain.

λόχος, ου, *m.* (λέγω) a company of soldiers.

Λυδία, ας, *f.*, Lydia, a country in the western part of Asia Minor.

Λύδιος, α, ον, Lydian.

Λυδός, οὔ, *m.*, a Lydian.

λυθείσας, 1 *a. opt. P.* (λύω).

Λυκαῖος, α, ον, Lycæan, from Λύκαιον, a mountain in Arcadia, sacred to Zeus and Pan. τὰ Λύκαια (*sc.* ἱερὰ), the festival of Lycæan Jupiter.

Λυκάονες, ον, *m. pl.*, Lycaonians, natives of Lycaonia.

Λυκαονία, ας, *f.*, Lycaonia, a province of Asia Minor.

Λύκιος, ου, *m.*, Lycius.

λύκος, ου, *m.*, a wolf.

λυμαίνομαι, λυμανοῦμαι, λελύμασμαι, 1 *a.* ἐλυμνήμην, (λύμη, an outrage) to treat with indignity; spoil, ruin. ᾗ λυμαινόμεθα τὴν πρᾶξιν, whose enterprise we are ruining.

λυπέω, -ήσω, λελύπηκα, (λύπη) to annoy, molest.

λύπη, ης, *f.*, pain, sorrow, grief.

λυπηρός, ό, όν, (λύπη) painful, troublesome.

λυσιτελέω, -ήσω, (λύω, in the sense of *to pay*, τέλος, a tax) to be profitable or advantageous to.

λύω, λύσω, λέλυκα, to loose; break, destroy, violate; pay.

λόων, *ων, ον*, (*comp.* of ἀγαθός) better, more advantageous.
 λωτοφάγοι, *ων, τ. pl.* (λωτός, the lotus, φάγειν, to eat) the Lotus-eaters, a people on the coast of Africa, near the modern Tunis.

M.

μά, a particle used in adjuration, = *by*. *μά τοὺς θεοὺς*, by the gods.

μάθης, 2 *a. subj.* (μανθάνω).

μάθοι, 2 *a. opt.* (μανθάνω).

Μαίανδρος, *ου, τ.*, the Mæander, a river of Phrygia and Ionia.

μαίνομαι, *μανοῦμαι*, μέμνη, 2 *a. ἐμάνην*, (the 1 *a. Δ. ἐμνη* causative,) to be mad.

μακαρίζω, *-ριζ*, (μάκαρ, happy) to count happy.

μακαριστός, *ή, όν*, (μακαρίζω) deemed happy, enviable.

μακράν, *adv.* (*acc. f.* of μακρός = μακράν ὁδόν) a long way, far.

μακρός, *ά, όν*, long, far. μακρῶ, *hy fir.*

μάλα, *adv.* (*comp.* μᾶλλον, *sup.* μάλιστα) very; very much, exceedingly; very well. οὐ μάλα ἐθέλειν, to be by no means willing.

μάλιστα, *adv.* (*sup.* of μάλα) most, especially. ὡς μάλιστα, as much as possible. ἢ δυνατόν μάλιστα, as far as possible.

μᾶλλον, *adv.* (*comp.* of μάλα) the more, rather. οὐδέν μᾶλλον, none the better.

μανέντες, 2 *a. part.* (μαίνομαι).

μανθάνω, μαθήσομαι, μεμάθηκα, 2 *a. ἐμάθον*, to learn, ascertain.

μαντεία, *as, f.* (μάντις) a prophecy, response of the oracle.

μάντις, *εως, τ.* (μαίνομαι) a prophet, soothsayer.

Μαρσύας, the Marsyas, a river in Phrygia.

ιρτυρέω, *-τυρήσω*, μεμαρτύρηκα,

(μάρτυρ, a witness) to bear witness.

μαρτύριον, *ου, η.* (μαρτυρέω) a testimony, proof.

Μάσκας, *gen.* Μάσκα, *τ.*, the Mascas, a river of Mesopotamia.

μαστεύω, *-εύσω*, to seek after, crave after.

μάστιξ, *ιγος, f.*, a whip. ὑπὸ μαστίγων, under the lash.

μαστός or μασθός, *οὔ, τ.*, a breast. μάτην, *adv.*, in vain.

μάχαιρα, *as, f.*, a knife, a short sword, sabre.

μάχη, *ης, f.*, a battle, battle-field.

μάχομαι, *μαχοῦμαι*, μεμέχημαι, 1 *a. ἐμαχεσάμην*, (μάχη) to fight; *with dat.*, to fight with or against; *with συν*, to fight in company with or with the aid of.

μεγαλοπρεπής, *ής, ές*, (μέγας, πρέπω, to be distinguished) magnificent.

μεγαλοπρεπῶς, *adv.* (μεγαλοπρεπής) magnificently.

μεγάλως, *adv.* (μέγας) greatly.

Μεγαρεὺς, *έως, τ.*, a Megarian, native of Megara, a small state of central Greece.

μέγας, *μεγάλη, μέγα, gen.* μεγάλου, *ης, ου*, (*comp.* μείζων, *sup.* μέγιστος) great, large, stately; important, powerful. τὰ μέγαλα νικᾶν, to excel greatly. τοῖς μέγιστα δυνάμεναι, to those having the greatest power. μέγα δνῆσαι, to benefit greatly. βλάψαι μέγала, to injure greatly. τὸ μέγιστον, especially, chiefly.

Μεγαφέρνης, *ου, τ.*, Megaphernes.

μέγεθος, *εος, η.* (μέγας) magnitude, size.

μεθίστημι, μεταστήσω, μεθέστηκα, 2 *a. μετέστην*, *pf. P.* μεθέσταμαι, 1 *a. P.* μετεστάθην, (μετά, ἵστημι) to put in another place, transfer, change; cause to withdraw; *intr.* to go to another place, withdraw.

μείζων, *ων, ον*, (comp. of μέγας).
 μείναι, 1 a. inf. (μένω).
 μειράκιον, *ου, η*. (dim. of μείραξ)
 a lad, stripling.
 μείων, *ων, ον*, (comp. of ὀλίγος)
 less. μέιους or μείους, fewer.
 μείον ἔχειν, to come off the
 worst, to be worse off.
 μελανία, *ας, η*. (μέλας) blackness.
 μέλας, μέλαινα, μέλαν, black, dark.
 μέλει, μελήσει, μεμέληκε, *impers.*,
 it concerns. ἐμοὶ μελήσει, it
 shall be my care.
 μελετάω, -ήσω, μεμελέτηκα, (μέλει)
 to practise.
 μέλινη, *ης, η*. panic (a species of
 millet), a field of panic.
 μέλλω, μελλήσω, 1 a. ἐμέλλησα &
 Att. ἡμέλλησα, to be on the
 point of, intend; delay.
 μείμνημαι, I remember (*pf.* in
 form, *pres.* in meaning, from
 μίμνησκω).
 μέμφομαι, μέμψομαι, to blame, re-
 proach.
 μέν, *conjunctive particle*, indeed.
 Usually coupled with δέ. μὲν
 — δέ, on the one hand — on
 the other, first — then, as well
 — as, true that — but. ὁ μὲν
 — ὁ δέ, the one — the other,
 this one — that one.
 μέντοι, (μέν, τοί) indeed, truly;
 oftener yet, still, however.
 μένω, μενῶ, μεμένηκα, 1 a. ἔμεινα,
 to remain.
 Μένων, *ωνος, η*. Menon, one of
 the Grecian generals.
 μέρος, *εος, η*. a part, portion; a
 specimen. ἐν τῷ μέρει, in turn,
 in regular succession.
 μεσημβρία, *ας, η*. (μέσος, ἡμέρα)
 mid-day; the South.
 μέσος, *η, ον*, middle, midst. διὰ
 μέσου τοῦ παραδείσου, through
 the middle of the park. πρὸ
 τῆς φάλαγγος μέσης, before the
 centre of the phalanx. μέσον
 ἡμέρας, mid-day, noon. τὸ
 μέσον, the centre. διὰ μέσου
 τούτων, between these.

Μέσπιλα, *ης, η*. Mespila, a large
 city of Assyria, on the Tigris.
 μεστός, *ή, ον*, full.
 μετά, *prep.* with *gen.* or *acc.*—(1)
 with *gen.*, with, among, amidst.
 οἱ μετὰ Κύρου βαρβάραι, the
 barbarian troops of Cyrus.—
 (2) with *acc.*, after, next after,
 next to.
 μεταγινώσκω, -γνώσσομαι, μετέγ-
 νωκα, 2 a. μετέγνων, (μετά, γιγ-
 νώσκω) to change one's mind.
 μεταγόνυτες, 2 a. *part.* (μεταγιγ-
 νώσκω).
 μεταδίδωμι, -δώσω, -δέδωκα, (μετά,
 δίδωμι) to distribute, (τινά τι)
 to share anything with any-
 one.
 μεταμέλει, -μελήσει, -μεμέληκα,
 (μετά, μέλει) *impers.*, to repent.
 μεταμέλειν σοι ἔφησθα, did you
 say that you repented? αὐτῷ
 μεταμέλειν ἔσθ' ὅτε, he some-
 times had occasion to repent.
 μετὰξυ, *prep.* with *gen.*, & *adv.*,
 (μετά, μέσος) between, in the
 midst of.
 μετάπεμπος, *ος, ον*, (μετά, πέμπω)
 sent for, summoned.
 μεταπέμψω, -πέμψω, -πέπομφα,
 (μετά, πέμπω) to send away;
 M. to send for.
 μεταστάντες, 2 a. *part.* (μεθίσ-
 τημι).
 μεταστησάμενος, 1 a. *part.* M.
 (μεθίστημι).
 μετείη, *pr. opt.* (μέτειμι).
 μέτειμι, -έσομαι, *imp.* μέτην, (μετά,
 εἶμι) to be in the midst of;
impers. to have a share in, par-
 ticipate in. ὅτι οὐδενὸς ἡμῖν
 μετείη, that we participated in
 none of—.
 μετώρος, *ος, ον*, (μετά, αἶρω, to
 lift) raised up, lifted high. με-
 τεώρους ἐξεκόμισαν τὰς ἀμάξας,
 they raised the wagons up.
 μετρίως, *adv.* (μέτρον) temperate-
 ly, with moderation.
 μέτρον, *ου, η*. a measure.
 μέχρι, or μέχρις, *prep.* with *gen.*,

& *conj.*, up to, even to; until.
μέχρι οὗ, to (the region) where.
μή, *adv.* & *conj.*; not, that not,
lest.

μηδᾶμή, *adv.*, in no way, nowhere.
μηδᾶμῶς, *adv.*, in no wise.
μηδέ, (μή, δέ) nor, not even μηδέ
— μηδέ, neither — nor.

Μηδία, *as, f.*, Media.
μηδεὶς, μηδεμία, μηδέν, (μηδέ, εἰς)
no one, none.

μηδέποτε, *adv.* (μηδέ, ποτέ) never.
Μῆδοι, *ων, m. pl.*, the Medes, na-
tives of Media.

μηκέτι, *adv.* (μή, ἔτι) no longer.
μήκος, *eos, n.*, length.

μήν, *adv.*, truly, indeed, (= Lat.
vero). καὶ μήν, and yet.

μήν, μηνός, *m.*, a month. τοῦ
μηνός, monthly.

μηνύω, -ύσω, μεμνήσκα, to disclose,
make known.

μήποτε, *adv.* (μή, ποτέ) never.

μήπω, *adv.* (μή, πῶ, yet) not yet.

μήτε, *adv.* (μή, τέ) and not. μήτε
— μήτε, neither — nor. μήτε
— τέ, not only not — but also.

μήτηρ, μητρός, *f.*, a mother.

μηχανάσθαι, -ήσομαι, μεμηχάνη-
μαι (μηχάνη, a means) to con-
trive, devise, scheme.

μίγνυμι & μιγνύω, μίξω, *pf. P.*
μέμικμαι, to mix, mingle.

Μίδας, *a or οὐ, m.*, Midas.

Μιθριδάτης, *ου, m.*, Mithridates.

μικρός, *δ, όν*, small, insignificant;
short, brief. μικρόν, for a
short time. μικρόν ἐξέφυγε, he
narrowly escaped.

Μιλήσιος, *α, ον*, (Μίλητος) Mile-
sian.

Μιλήσιος, *ου, m.* (Μίλητος) a Mi-
lesian, native of Miletus.

Μίλητος, *ου, f.*, Miletus, one of
the chief cities of Ionia.

Μιτοκύθης, *ου, m.*, Miltocythes.
μιμῶμαι, -ήσομαι, *pf. P.* μεμίμημαι,
to imitate.

μυμήσκω, μνήσω, 1 *a.* ἐμνησα, *pf.*
P. μέμνημαι, 1 *a.* *P.* ἐμνήσθην,
(the fut., perf., and aor. *P.* are

M. in meaning,) to remind; *M.*
to call to mind, remember.

μισθοδοσία, *as, f.* (μισθός, δίδωμι)
payment of wages.

μισθοδότης, *ου, m.* (μισθός, δίδωμι)
a paymaster.

μισθός, *ου, m.*, pay, reward.

μισθοφόρος, *ου, m.* (μισθός, φέρω)
a hireling, mercenary.

μισθόω, -ώσω, μεμίσθωκα, (μισθός)
to hire.

μνᾶ, μνᾶς, *f.*, a mina = 100 drach-
mæ, *i. e.* £4. 1s. 3d.

μνησικακέω, -ήσω, (μυμήσκω, κα-
κός) to remember injuries, to
bear ill-will against.

μόλις, *adv.*, with difficulty.

μολυβδῖς, ἴδος, *f.* (μόλυβδος) a
leaden bullet.

μόλυβδος, *ου, m.*, lead.

μόνον, *adv.* (μόνος) only.

μόνος, *η, ον*, alone, only.

Μυγδόνοι, *ων, m. pl.*, the Mygdo-
nians, natives of Mygdonia.

Μυριάνδρος, *ου, f.*, Myriandrus, a
Phoenician town on the coast
of Syria.

μυριάς, ἄδος, *f.* (μύριοι) a myriad
= 10,000.

μύριος, *α, ον*, numberless, count-
less; as a definite numeral,
μύριοι, *αι, α*, 10,000, as μύρια
στάδια, *iii. 1. 2*; though the
sing. is sometimes used in this
sense, as ἀπὸς μύρια, *i. 7. 10*.

Μύσιος, *α, ον*, (Μύσος) Mysian.

Μυσός, *ου, m.*, a Mysian, native
of Mysia, a province of Asia
Minor.

μωρός, *δ, όν*, dull, sluggish, stupid.

N.

ναύαρχος, *ου, m.* (ναῦς, ἄρχω) an
admiral.

ναῦς, *gen. νεώς, dat. νῆι, acc. ναῦν*,
pl. νῆες, gen. νεών, (νέω, to
swim) a ship.

ναυσίπορος, *ος, ον*, (ναῦς, πόρος)
navigable.

ναυτικός, ἡ, ὄν, (ναῦς) nautical, naval.

νεανίσκος, ου, m. (νέος) a young man, a youth.

νέμω, νεμῶ, νενέμηκα, 1 a. ξνείμα, to divide, distribute; pasture; M. to graze.

νέος, α, ον, new, fresh, young;—

comp. νεώτερος, sup. νεώτατος.

νεῦρον, ου, n., a sinew, cord, string.

νεφέλη, ης, f. (νέφος, a cloud) a cloud, mist.

νή, a particle of asseveration, followed by acc. = yea. νή Δία, yea, by Jupiter.

νήες, pl. (ναῦς).

νήσος, ου, f., an island.

Νικαρχος, ου, m., Nicarchus.

νικᾶω, -ήσω, νενίκηκα, (νίκη) to conquer; surpass, excel.

νίκη, ης, f., victory.

νικῶμεν, pr. opt. (νικᾶω).

νοέω, νοήσω, νενόηκα, (νόος) to perceive, observe.

νόθος, η, ον, & os, ον, illegitimate.

νομή, ης, f. (νέμω) pasturage, a herd.

νομίζω, νομίσω & Att. νομιῶ, νενόμικα, (νόμος) to consider, suppose, think, regard.

νόμος, ου, m. (νέμω) custom, law. ὡς νόμος (sc. ἦν) αὐτοῖς εἰς μάχην, as it was customary for them (to be drawn up) for battle.

νόος, νόου, contr. νοῦς, νοῦ, m., mind, thought, purpose. ἐν νῷ ἔχειν, to have in contemplation.

νύκτωρ, adv. (νύξ) by night, Lat. noctu.

νῦν, adv., now. τὸ νῦν εἶναι, for the present.

νύξ, νυκτός, f., night. νυκτός, by night. μέσαι νύκτες, midnight.

Ξ.

Ξανθικλῆς, έους, m., Xanthicles, chosen one of the Grecian generals in place of Socrates.

Ξένιας, ου, m., Xenias, one of the Grecian generals.

ξενικός, ἡ, ὄν, & ός, ὄν, (ξένος) of or pertaining to a stranger, foreign. τὸ ξενικόν, the foreign (i. e. mercenary) force.

ξένιος, α, ον, & os, ον, (ξένος) relating to a guest or host, hospitable. Ζεὺς ξένιος, Zeus the patron of the rights of hospitality.

ξένος, ου, m., a guest or host; a guest-friend; a stranger, a mercenary soldier.

Ξενοφῶν, ὠντος, m., Xenophon.

Ξέρξης, ου, m., Xerxes, king of Persia, great-grandfather of Artaxerxes II.

ξεστός, ἡ, ὄν, (ξέω, to scrape) scraped, polished.

ξηραίνω, -ᾶνῶ, 1 a. ἐξήρανα, (ξηρός, dry) to dry.

ξίφος, εος, n., a sword.

ξύλιζομαι, -ίζομαι, (ξύλον) to gather wood.

ξύλινος, η, ον, (ξύλον) wooden.

ξύλον, ου, n., wood, a stick of wood, a pole.

ξύν, prep., old Att. form of σύν. See σύν with its compounds.

Ο.

ὁ, ἡ, τό, definite article, the; also dem. pron., this one, that one, he. ὁ μὲν — ὁ δέ, the one — the other. οἱ μὲν — οἱ δέ, the former — the latter, some — others. τὰ μὲν ἔπαθεν, suffered some hurt, received some wounds. τὸν βουλόμενον, the one wishing, anyone who wished.

ὀβολός, ου, m., an obolus, one-sixth of a drachma, worth about three-halfpence.

ὅδε, ἡδε, τόδε, dem. pron., this, this one, the following. τῇδε δῆλον ἦν, was clear from the following.

ὁδός, *ov, f.*, a way, road; march, journey.

ὅθεν, *adv.* (*ὅς*) whence, from which.

ὅθενπερ, *adv.* (*ὅθεν, πέρ*) from which very place.

οἶ, see *οὔ*.

οἶδα, 2 *pf.* (*εἶδω oδs.*) *ft.* εἶσομαι, 2 *plpf.* ᾔδειν, to know. *χάριν εἴσεται*, will feel grateful.

οἶει, *pr.* (*οἶομαι*).

οἰκάδε, *adv.* (*οἶκος*) homeward, home. *ἡ οἰκάδε ὁδός*, the way home.

οἰκεῖος, *a, ov*, (*οἶκος*) belonging to a house or family, akin, intimate. *οἱ οἰκεῖοι*, kindred.

οἰκέτης, *ov, m.* (*οἶκος*) a domestic servant.

οἰκέω, -ήσω, *ἔκηκα*, (*οἶκος*) to live, dwell; *trans.* to live in, occupy; *P.* to be inhabited, be situated.

πόλις οἰκουμένη, a populous city.

οἰκία, *as, f.* (*οἶκος*) a house.

οικοδομέω, -ήσω, *ᾠκοδόμηκα*, (*οἶκος, δέμας*) to build.

οἶκου, *adv.* (*οἶκος*) at home. *οἱ οἶκοι*, those at home.

οἰκονομος, *ov, m.* (*οἶκος, νέμας*) a steward, manager.

οἶκος, *ov, m.*, a house, home. *εἰς οἶκον ἀπιών*, departing for home.

οἰκτεῖρω, *οἰκτερῶ*, 1 *a.* *ἔκτειρα*, (*οἶκτος*, pity) to pity.

οἶμαι = *οἶομαι*.

οἶνος, *ov, m.*, wine. *οἶνος φοίνικος*, palm-wine.

οἶομαι & οἶμαι, *οἰήσομαι*, *impr.* *φύμην & φύμην*, to think, suppose; be convinced.

οἶόνπερ, *adv.* (*οἶος, πέρ*) like as, just as.

οἶος, *οἶα, οἶον*, *rel. pron.*, such as, as, Lat. *qualis*; fit, proper.

οἶός τε, able, possible. *οὐχ οἶόν τε ἔσται*, it will not be possible. *ὥς οἶόν τε μάλιστα πεφυλαγμένως*, in the most guarded manner possible.

οἶόςπερ, οἶάπερ, οἶόνπερ, *rel. pron.*, (*οἶος, πέρ*) just such as, just as *οἶον, impr.* (*οἶομαι*).

οἶσει, *ft.* (*φέρω*).

οἶσθα, 2 *pers. sing.* (*οἶδα*).

οἶστός, *οὔ, m.* (*οἶσω, fut.* of *φέρω*) an arrow.

οἰχόμαι, -ήσομαι, *ῥηχμαι*, to have gone, to be gone. *ῥηχeto πλέων*, set sail (*lit.* went sailing). *ῥηχeto ἀπελαύνων*, rode away. *ῥηχeto ἀπιών*, disappeared.

οἰωνός, *οὔ, m.* (*οἶος*, alone) a solitary bird (as a vulture, eagle, &c.), especially observed for auguries; a bird of omen; hence, an omen, presage.

ὀκνέω, -ήσω, *ἔκνηκα*, (*ὀκνος*, hesitation) to hesitate, reluctant; *with μή*, to be uneasy lest.

ὀκτακόσιοι, *ai, a*, eight hundred.

ὀκτώ, *ind. num. adj.*, eight.

ὀκτωκαίδεκα, *ind. num. adj.*, eighteen.

ὀλεθρος, *ov, m.* (*ὀλλύμι*, to destroy) destruction, death.

ὀλίγος, *η, ov*, few, little; — *comp.* *μείων*, *sup.* *ὀλίγιστος*.

ὀλισθάνω & -θαίνω, *ὀλισθήσω*, *ὠλισθηκα*, 2 *a.* *ἔλισθον*, to slip, slide.

ὀλκάς, *ἄδος, f.* (*ἔλκω*, to draw) a ship which is towed; a transport, merchantman.

ὅλος, *η, ov*, whole, entire.

Ὀλύνθιος, *a, ov*, Olynthian.

Ὀλύνθιος, *ov, m.*, an Olynthian.

ὀμαλός, *ή, ὄν*, smooth, level.

ὀμαλῶς, *adv.* (*ὀμαλός*) evenly. *ὀμαλῶς προΐει*, advanced in an even line.

ὀμηρος, *ov, m.* (*ὀμοῦ*, together, & *ἀραρίσκω*, to join) a surety, hostage.

ὀμιλέω, -ήσω, *ὀμίληκα*, (*ὀμίλος*, a throng) to be together with, associate with.

ὀμνύμι, & *ὀμνῶ*, *ὀμνούμαι*, *ὀμώμοκα*, 1 *a.* *ἔμοσα*, *pf. P.* *ὀμώμομαι & -σμαι*, to swear.

ὁμοίος, *a, ov*, (*ὁμός*, the same) like,

similar. *ὁμοιοὶ ἦσαν θαυμάζειν*, they appeared to wonder.
ὁμοίως, adv. (*ὁμοίος*) similarly, in like manner.
ὁμολογέω, -ήσω, ὁμολόγηκα, (ὁμός, the same, λέγω) to acknowledge, agree.
ὁμολογουμένως, adv. (*ὁμολογέω*) confessedly. *ὁμολογουμένως ἐκ πάντων*, by the admission of all.
ὁμομήτριος, α, ον, (ὁμός, the same, μήτηρ) of the same mother.
ὁμοπάτριος, α, ον, (ὁμός, the same, πατήρ) of the same father.
ὁμόσαι, 1 a. inf. (*ὁμῶμι*).
ὁμόσε, adv. (*ὁμός, the same*) towards the same place.
ὁμοτράπεζος, os, ον, (ὁμός, the same, τράπεζα, table) sitting or eating at the same table; as συνεστ., a mess-mate.
ὁμοῦ, adv. (*ὁμός, the same*) together.
ὁμῶς, adv., yet, still, nevertheless.
ὄναρ, n. (only in *nom. & acc. sing.*) a dream.
ὀνῆσαι, 1 a. (ὀνίημι).
ὀνίημι, ὀνήσω, 1 a. ὤνησα, pf. P. ὤνημαι, to help, benefit.
ὄνομα, ἄτος, n., a name, reputation.
ὀνομάζω, -ᾶσω, ὀνομάδα, (ὄνομα) to name, call.
ὄνος, ον, m. & f., an ass. ὄνος ἀλέτης, the upper mill-stone.
ὄντες, pr. part. (εἰμι).
ὄντως, adv. (ὄν, part. of εἰμι) in reality.
ὄξος, eos, n. (ὄξύς) vinegar; a sour drink.
ὀξύς, ὀξεῖα, ὀξύ, sharp, acid.
ὄπρ, adv., in what direction, where; in what manner, as.
ὀπρήνικα, adv., when.
ὀπισθε or ὀπισθεν, behind, in the rear. εἰς τοῦπισθεν τοξέοντες, shooting backwards. τὰ ὀπισθεν, the rear (of the army).
ὀπισθοφυλακέω, -ήσω, (ὀπισθοφύλαξ) to guard the rear, to command the rear-guard.

ὀπισθοφύλαξ, ἄκος, m. & f. (ὀπισθεν, φυλάττω) one of the rear-guard. οἱ ὀπισθοφύλακες, the rear-guard.
ὀπλίζω, -ῖσω, ὀπλικά, (ὄπλον) to arm, equip.
ὀπλίσις, eos, f. (ὀπλίζω) equipment, material of war.
ὀπλίτης, ον, m. (ὄπλον) a hoplite, a soldier in full armour.
ὀπλομαχία, as, f. (ὄπλον, μάχομαι) the art of fighting in heavy armour or of manœuvring heavy-armed troops.
ὄπλον, ον, n., an implement; pl. ὄπλα, arms. τὰ ὄπλα = οἱ ὀπλῖται, the heavy-armed troops; also, the place where the arms were stacked, the camp.
ὀπόθεν, adv., whence. ὀπόθεν οἴχοιτο, whence he was gone, i. e., was dead.
ὅποι, adv., whither, where.
ὀποιός, α, αν, (ποιός) of what kind soever, whatever.
ὀπόσος, η, ον, (πόσος) as many, as many as, Lat. quot; as large, as large as, Lat. quantus.
ὀπόταν = ὀπότε ἂν, as often as, whenever, whensoever.
ὀπότε, conj., when, as; whereas, since, inasmuch as.
ὀπότερος, α, ον, (πότερος) which of two, whether of the two.
ὅπου, adv. (ποῦ) where, wherever.
ὀπτός, ή, όν, (ὀπτᾶω, to bake) baked, burnt.
ὅπως, conj. (πῶς) how, in what manner; that, in order that.
ὀρᾶω, ὀφομαι, ἑώρακα, imp. Att. ἑώραν, 2 a. εἶδον, pf. P. ἑώραμαι or ὤμμαι, 1 a. P. ὥφθην, (the tenses being partly supplied from the root ὀρτομαι,) to see, look upon; M. to perceive.
ὀργή, ής, f., anger. ὀργῇ, in anger.
ὀργίζομαι, -ίσομαι, (ὀργή) to be angry, be enraged.

ὄργυιά, ἄς, *f.* (**ὀρέγω**, to stretch out) the length of the out-stretched arms = 4 πῆχεις, or 6 ft. 1 in., about our fathom.

ὄρθιος, α, *ον*, & *ος, ον*, (**ὀρθός**) steep; up-hill.

ὀρθός, ἡ, *όν*, straight, erect.

ὀρθρος, *ου, m.* (**ὀρνύμι**, to rouse) the dawn. ἄμα ὀρθρῷ, at dawn.

ὀρθῶς, *adv.* (**ὀρθός**) rightly. **ὀρθῶς** ἔχειν, to be right.

ὄρκος, *ου, m.*, an oath. οἱ θεῶν ὄρκοι, the oaths (we have sworn) by the gods.

ὀρμάω, -ήσω, **ὄρμηκα**, (**ὀρμή**) to set in motion; rush, hasten.

ὀρμέω, -ήσω, (**ὄρμος**, a haven) to lie at anchor.

ὀρμή, ἡς, *f.* (**ὀρνύμι**, to rouse) an onset; a start. ἐν ὀρμῇ, on the march. οὐκ ᾔδει τὴν ἐπὶ βασιλείᾳ ὀρμὴν, he did not know that the movement was against the king. μὲν ὀρμῇ, with one impulse.

ὀρμίζω, -ίσω or -ιῶ, (**ὄρμος**, a haven) to bring to anchor, to anchor.

Ὀρόντας, *ου, m.*, Orontas, son-in-law of Artaxerxes, and satrap of Armenia.

Ὀρόντης, *ου, m.*, Orontes.

ὄρος, ὄρεος, *n.*, a mountain, hill.

ὀρυκτός, ἡ, *όν*, (**ὀρύττω**) dug. **ὀρυκτὴ τάφος**, an artificial ditch.

ὀρύττω, ὀρύξω, ὀρώρυχα, -γμαί, to dig, dig up.

Ὀρχομένιος, *ου, m.*, an Orchomenian, native of Orchomenus, a city of Arcadia.

ὀρέην, *pr. opt.* (**ὀράω**).

ὅς, ἡ, *δ*, *rel. pron.*, who, which. ἐν ᾧ, during which time. δι' ὅ, on which account. ἀφ' οὗ, from which time, since. Also *dem. pron.*, καὶ ὅς ἐθαύμασε, and he wondered.

ὅσιος, α, *ον*, sanctioned by law; devout, conscientious.

ὅσον, *adv.* (**ὅσος**) as far as; as long as; as much as, about.

ὅσος, *η, ον*, how much, what, Lat. quantus; *pl.* as many as. πάντων ὅσοι ἀσπείζονται, of all as many as assemble, of all that assemble. τοσούτοι ὅσους σὺ ὀρᾷς, as many as you see.

ὅσοσπερ, **ὅσηπερ**, **ὅσονπερ**, (**ὅσος**, **πέρ**) as much as; as many as.

ὅσπερ, **ἡπερ**, **ὅπερ**, (**ὅς**, **πέρ**) who; which very person or thing.

ὅστις, **ἥτις**, **ὅ, τι**, *gen. οὗτινος*, *ἡστινος*, &c., *dat. ᾧτινι*, *ῆτινι*, &c. (**ὅς**, **τίς**), whoever, whichever, whatever; what.

ὅταν = **ὅτε ἂν**, *conj.*, whenever (followed by *subj.*)

ὅτε, *adv.*, when, as often as.

ὅτι, *conj.*, that, because.

ὅτου, *Att. gen. of ὅστις*.

ὅτω, *Att. dat. of ὅστις*.

οὐ, *adv.*, (before a vowel with smooth breathing, **οὐκ**; with rough breathing, **οὐχ**) not.

οὐ, *adv.* (= ἐφ' οὗ τόπου) where. **οὐ**, *ol. pers. pron.*, of him, to him, Lat. sui, sibi; *pl.* σφῶν, of themselves.

οὐδαμῶθεν, *adv.* (**οὐδαμός**, no one) from no quarter.

οὐδαμοῦ, *adv.* (**οὐδαμός**) nowhere.

οὐδέ, *conj.* (**οὐ**, **δέ**) but not, and not, not even, nor. **οὐδὲ** — **οὐδέ**, neither — nor. **οὐδ' ἄλλος** **δὲ** — **ἐπαθεν οὐδεὶς οὐδέν**, nor did any other sustain any injury.

οὐδεὶς, **οὐδεμία**, **οὐδέν**, *gen. οὐδενός*, **οὐδεμίας**, **οὐδενός**, (**οὐδέ**, **εἰς**) no one, nothing, none. **οὐδέν**, in nothing, in no respect.

οὐδέποτε, *adv.* (**οὐδέ**, **ποτέ**) not at any time, never.

οὐκέτι, *adv.* (**οὐκ**, **ἔτι**) no longer.

οὐκοῦν, *adv.* (**οὐκ**, **οὖν**) therefore, then, accordingly. *In questions*, not then, as **οὐκοῦν κακῶς ἐποίεις**, did you, then, do no mischief to — ?

οὖν, *adv.*, therefore, then, accordingly.

οὐποτε, *adv.* (οὐ, ποτέ) never.

οὐπω, *adv.* (οὐ, πώ) not yet.

οὐπάποτε, *adv.* (οὐ, πώ, ποτέ) not yet at any time, never yet.

οὐρά, *as, f.*, the tail, the rear (of an army).

οὔσα, *pr. part.* (εἰμι).

οὔτε, *adv.* (οὐ, τέ) and not, nor.

οὔτε — οὔτε, neither — nor.

οὗτος, *αὐτή, τοῦτο, dem. pron.*, this, that. *καὶ ταῦτα*, and that too (emphatic).

οὗτός, *αὐτή, τουτί, gen. τουτουί, &c.*, this man here, Lat. *hicce*.

οὕτω, before a vowel οὕτως, *adv.* (οὗτος) thus, in this manner, so, to such a degree.

ὀφείλω, -ήσω, ὀφείλημα, 2 *a.* ὀφελον, to owe, to be indebted;

P. to be due; 2 *a.* used in wishes which cannot be realised, ii. 1. 4, O that! would that!

ὀφελος, *n.* (ὀφέλλω, to augment) profit, advantage.

ὀχετός, οὖ, *m.* (ὀχέω) a ditch, drain.

ὀχέω, -ήσω, (ὀχος, a vehicle) to carry; *P.* to ride.

ὀχημα, ἄτος, *n.* (ὀχέω) a support.

ὀχλος, οὐ, *m.*, a crowd; the camp-followers; trouble, difficulty.

ὀχυρός, ἄ, ὄν, (ἔχω) firm, strong.

ὀψέ, *adv.* (contr. of ὀπισθε) late.

ὀψεσθαι, *ft. inf.* (ὀράω).

ὀψις, εως, *f.* (ὀφνομαι, *ft.* of ὀράω) sight, appearance.

II.

παθεῖν, 2 *a. inf.* (πάσχω).

πάθος, εος, *n.* (πάσχω) suffering, ill-treatment.

παιανίζω, -ίσω & Att. -ῖω, (παιάν, a war-song) to sing the psæan.

παιδεύω, -εύσω, πεπαιδευκα, (παῖς) to bring up a child, to educate.

παιδικά, ὦν, *n. pl.* (παῖς) a favourite.

παῖς, παιδός, *m. & f.*, a child, a son; a boy.

παίω, παίσω & παιήσω, πέπαικα, 1 *a.* ξπαισα, to strike, hit; beat.

παιωνίζω = παιανίζω.

πάλαι, *adv.*, long ago, formerly.

παλαιός, ἄ, ὄν, (πάλαι) ancient. τὸ παλαιόν, formerly.

πάλιν, *adv.*, back, back again, again.

παλλάξις, ἴδος, *f.*, a concubine.

παλτόν, οὐ, *n.* (πάλλω, to toss) a dart, javelin.

παμπληθής, ἡς, ἐς, (πᾶς, πλήθος) very numerous, vast.

πάμπολυς, -πόλλη, -πολυ, (πᾶς, πολὺς) very numerous.

πανούργος, ος, ὄν, (πᾶς, ἔργον) capable of anything (usually in a bad sense), corrupt, unprincipled.

πάνθ', for πάντα.

παντάπασι or παντάπασιν, *adv.* (πᾶς) altogether, above all.

πανταχῇ, *adv.* (πᾶς) everywhere.

πανταχοῦ, *adv.* (πᾶς) everywhere.

πάντῃ, *adv.* (πᾶς) on every side.

παντοδαπός, ἡ, ὄν, (πᾶς) of every variety, of all kinds.

παντοθεν, *adv.* (πᾶς, -θεν) from all sides.

παντοῖος, α, ὄν, (πᾶς) of every kind.

πάνυ, *adv.* (πᾶς) altogether, very.

πάσμαι, πάσομαι, πέπᾶμαι, to acquire, get, possess.

παρ', for παρά.

παρά, *prep.* with *gen.*, *dat.*, & *acc.* :

—(1) *with gen.*, from; by; —

(2) *with dat.*, by the side of, near; —(3) *with acc.*, to; beside; along, by, near; during, at; contrary to. παρά τὰς σπονδάς, in violation of the truce. παρά τὴν δόξαν, contrary to expectation.

παραβαίνω, -βήσομαι, -βέβηκα, 2 *a.*

παρέβην, (παρά, βαίνω) to go beyond, transgress.

παραγάγων, 2 *a. part.* (παράγω).

παραγγέλλω, -ελῶ, παρήγγελκα,

(παρά, ἀγγέλλω) to give orders; summon; command. εἰς τὰ ὅπλα παραγγέλλειν, to call to arms. τὸ σύνθημα παραγγέλλειν, to give the watchword. κατὰ τὰ παραγγελμένα, according to orders given.

παραίγνομαι, -γενήσομαι, -γεγένημαι, (παρά, γίγνομαι) to be present, come, arrive.

παράγω, -άξω, -ήχα, 2 a. παρήγαγον, (παρά, ἄγω) to lead along.

παράδεισος, ου, m., a park.

παραδίδωμι, -δώσω, -δέδωκα, 2 a. παρέδωκον, (παρα, δίδωμι) to deliver up.

παραδόντες, 2 a. παρτί. (παραδίδωμι). παραθαρρύνω, -ύνω, (παρά, θαρρύνω) to encourage.

παραίνέω, -αινέσω, -ήνεκα, (παρά, αἰνέω) to exhort, advise.

παρακαλέω, -καλέσω, -κέκληκα, (παρά, καλέω) to invite, summon; exhort to.

παρακελεύομαι, -κελεύσομαι, -κέκελευσμαι, (παρά, κελεύω) to exhort, urge.

παρακολουθέω, -ήσω, (παρά, ακολουθέω) to follow close upon, accompany.

παραλύπew, -λυπήσω, -λελύπηκα, (παρά, λυπέω) to make trouble, be refractory, annoy.

παραμείβω, -ψω, (παρά, ἀμείβω, to change) to change; exceed; M. to pass beyond.

παραμελέω, -ήσω, παρημέληκα, (παρά, ἀμελέω) to neglect, disregard.

παραμένω, -μενῶ, -μεμένηκα, 1 a. παρέμεινα, (παρά, μένω) to stay beside, remain.

παραμηρίδιος, ου, (παρά, μηρός, the thigh) along the thigh. τὰ παραμηρίδια, armour for the thighs, cuisses.

παραπλήσιος, ου, & α, ου, (παρα, πλῆσιος, near) similar, like.

παρασάγγης, ου, m., a parasang, 30 stadia, nearly our league.

ψασκευάζω, -άσω, παρσεκεύακα,

(παρά, σκευάζω) to prepare; M. to prepare for oneself, make ready, procure.

παρασκευή, ἥς, f. (παρά, σκευή, equipment) preparation.

παρασκηνέω, -ήσω, (παρά, σκηνή) to encamp near.

πάρασχοι, 2 a. opt. (παρέχω).

παρατάττω, -τάξω, -τέταχα, -γμαι, (παρά, τάττω) to arrange alongside, draw up in battle array.

πατείνω, -τενῶ, -τέτακα, -μαι, (παρά, τείνω) to stretch along, extend.

πάρειμι, inf. παρίναι, fut. παρέσομαι, imp. παρήν, (παρά, εἰμι) to be present; come to, arrive. ἐν τῷ παρόντι, in the present crisis, at present.

πάρειμι, inf. παρίναι, imp. παρήειν, (παρά, εἰμι) to pass along, go by.

παρεκλήθησαν, 1 a. P. (παρακαλέω).

παρελαύνω, -ελάσω & Att. -ελῶ, -ελλήλακα, (παρά, ἐλαύνω) to ride past, ride by; march along by.

παρέξειν, ft. inf. (παρέχω).

παρέρχομαι, -ελεύσομαι, -ελλήλυθα, 2 a. παρήλθον, (παρά, ἔρχομαι) to pass along, pass by; elapse.

παρέσσονται, fut. (πάρειμι).

παρέστω, imper. (πάρειμι).

παρετέτατο, plpf. P. (πατείνω).

παρέχω, -έξω, -έσχηκα, 2 a. πάρεσχον, (παρά, ἔχω) to furnish, provide, deliver up; M. to procure, render. φόβον παρέχειν, to inspire fear. ταπεινούς παρασχεῖν, to render submissive.

παρήγγειλε, 1 a. (παραγγέλλω).

παρηγγελέμενα, pf. part. P. (παραγγέλλω).

παρήγον, imp. (παράγω).

παρήλθον, 2 a. (παρέρχομαι).

παρημεληκώς, pf. part. (παραμελέω).

παρθένος, ου, f., a maiden.

παρίημι, -ήσω, -εῖκα, 1 *a.* παρήκα, (παρά, ἵημι) to let pass; allow. πάροδος, *ov, f.* (παρά, ὁδός) a way by, a passage, pass.

παροίχομαι, -χέσομαι, παρήχηκα, (παρά, οἶχομαι) to have passed by. τὰ παρῳχήμενα, byegones. παρόντι, 2 *a. part.* (πάρειμι).

Παρράσιος, *ov, m.*, a Parrhasian. Παρύσατις, ἴδος, *f.*, Parysatis, wife of Darius, and mother of Artaxerxes and Cyrus.

παρῳχημένων, *pf. part.* (παροίχομαι).

πᾶς, πᾶσα, τᾶν, *gen.* παντός, πάσης, παντός, &c., all, every. ἐπὶ πᾶν ἔρχεσθαι, to resort to every device. πάντα or τὰ πάντα, in all, in every way.

Πασίων, *ωνος, m.*, Pasion, one of the Grecian generals.

πάσχω, πείσομαι, πέπονθα, 2 *a.* ἐπάθον, to suffer or be affected by anything (whether good or bad). εἰδὲ πάσχειν, to receive a favour. ἀνθ' ὧν εἰδὲ ἐπάθον ὑπ' ἐκείνου, in return for the favours which I received from him. κακῶς πάσχειν, to suffer loss; so generally, πάσχειν τί, to suffer any harm.

Πατηγύας, *ov, m.*, Patagyas.

πατήρ, πατρός, *m.*, a father.

πάτριος, *a, ov, (πατήρ)* paternal.

πατρίς, ἴδος, *f.* (πατήρ) fatherland, native land.

πατρῶς, *φα, φων, (πατήρ)* inherited from a father.

παύω, παύσω, πέπαυκα, to cause to cease, to put a stop to; *M.* to cease from, desist.

πεδίον, *ov, n.* (πέδος, the ground) a plain.

πεζός, *ή, όν, (πέζα, the foot)* on foot. δύναμις πεζή, an infantry force. πεζή, on foot. διαβατός πεζή, passable on foot, fordable.

πειθαρχέω, -ήσω, (πείθω, ἀρχή) to obey one in authority. καλῶς πειθαρχεῖν, to yield honourable obedience.

πείθω, πείσω, πέπεικα, to persuade; *M.* to obey.

πεινάω, -ήσω, πεπείνηκα, (πείνα, hunger) to be famished, suffer hunger; *contr. pr.* πεινώ, ἦς, ἥ. πείρα, *as, f.* (πειράω) an attempt, trial, proof. ἐν πείρᾳ Κύρου, in intimate acquaintance with Cyrus. πείραν ἔχειν τινός, to have experience of anyone.

πειράω, -άσω, generally as *dep. M.* πειράομαι, -άσομαι, πεπειράμαι, to try, attempt.

πείσομαι, *fut. M.* (πάσχω).

πειστέος, *a, ov, verb. adj.* (πείθω) to be persuaded, be obeyed.

Πελοποννήσιος, *a, ov, (Πελοπόννησος)* Peloponnesian.

Πελοπόννησος, *ov, f.* (Πέλοπος νήσος, the island of Pelops) Peloponnesus, now the Morea.

Πέλται, *ων, f. pl.*, Peltæ, a city of Phrygia.

πελταστής, *ov, m.* (πέλτη) a pel-
tast, targeteer, light-armed soldier.

πελταστικός, *ή, όν, (πέλτη)* pertaining to a peltast. τὸ πελταστικόν, the light-armed force.

πέλτη, *ης, f.*, a target (a small light shield); a pole or spear.

πέμπτος, *η, ov, num. adj.*, fifth.

πέμπω, πέμψω, πέπομφα, *pf. P.* πέπεμμαι, 1 *a. P.* ἐπέμφθην, to send.

πεμφθεις, 1 *a. part. P.* (πέμπω).

πένομαι, (found only in *pres.* and *imp.*) to toil, live in poverty.

πεντακόσιοι, *αι, a, num. adj.*, five hundred.

πέντη, *ind. num. adj.*, five.

πεντήκοντα, *ind. num. adj.*, fifty.

πεντηκοντήρ, ἦρος, *m.* (πεντήκοντα) a commander of fifty men.

πεντηκοστής, ὅς, *f.* (πεντήκοντα) a body of fifty men, half a company (λόχος).

πέπανται, *pf.* (πάομαι).

πεποδισμένοι, *pf. part. P.* (ποδίζω).

πεποιηκώς, *pf. part.* (ποιέω).

πεπόνθασιν, *pf.* (πάσχω).

πεπτωκότα, *pf. part.* (πίπτω).

περαίνω, περᾶνῶ, 1 *a.* ἐπεράνα, *pf.*

P. πεπείρασμαι, (πέρας, a limit) to bring to an end, accomplish.

ἔργῳ περαίνεσθαι, to be carried into effect.

πέραν, *adv.*, beyond, on the other side. τὸ πέραν, the other side.

πέρδιξ, ἱκος, *m. & f.*, a partridge.

περί, *prep.* with *gen.*, *dat.*, & *acc.* :

— (1) with *gen.*, concerning, for ; — (2) with *dat.*, around, about. — (3) with *acc.*, about, concerning. περί πλείστου (or παντός) ποιεῖσθαι, to regard of the highest importance.

περιγίγνομαι, -γενήσομαι, -γεγένη-

μαι, (περί, γίγνομαι) to be superior to be victorious over.

περίεμι, (περί, εἰμι) to be superior to, surpass.

περιέχω, -έξω & -σχῆσω, 2 *a.* περιέσχον, (περί, ἔχω) to hold around, encompass.

περιμένω, -μενῶ, -μεμένηκα, 1 *a.*

περιμένειν, (περί, μένω) to wait, wait for.

Περίνθιος, *ov, m.*, a Perinthian, native of Perinthus.

Πέρινθος, *ov, f.*, Perinthus, a city of Thrace.

πéριξ, *adv.* (περί) around, round about.

περίοδος, *ov, f.* (περί, ὁδός) circumference.

περίπατος, *ov, m.* (περί, πατέω, to walk) a walking about, a walk.

περιπεσεῖν, 2 *a. inf.* (περιπίπτω).

περιπίπτω, -πεσοῦμαι, -πέπτωκα, 2 *a.* ποιεῖπesson, (περί, πίπτω) to fall about, fall upon and embrace.

περιπλέω, -πλευσομαι & -πλευσοῦμαι, -πέπλευκα, (περί, πλέω) to sail round.

περιπτύσσω, -ξω, (περί, πτύσσω, to fold) to fold around, enclose.

περιρρέω, -ρεύσομαι, 2 *a. P.* περιερρήν (in *Act.* sense), (περί, ρέω) to flow around, surround, encompass.

περιστερὰ, *as, f.*, a dove, pigeon.

περιττός, ἡ, *ov*, (περί) superfluous. τὰ περιττά, superfluous baggage.

περίφοβος, *os, ov*, (περί, φόβος) much frightened.

Πέρσης, *ov, m.*, a Persian ; *voc.*

Πέρσα or Πέρση.

πεσεῖν, 2 *a. inf.* (πίπτω).

πέτομαι, πτήσομαι, 2 *a.* ἐπτόμην or ἐπτάμην, to fly.

πεφευγώς, *pf. part.* (φεύγω).

πεφιλῆσαι, *pf. inf.* (φιλέω).

πεφευγώς, *pf. part.* (φεύγω).

πεφιλῆσθαι, *pf. inf. P.* (φιλέω)

πεφυλαγμένως, *adv.* (φυλάττω) guardedly, cautiously.

πῇ, *inter. & indef. adv.*, how ? in what manner ? in some way.

πῇ μὲν — πῇ δέ, in one respect — in another.

πηγή, ἡς, *f.*, a spring, well ; *pl.* source.

πηλός, *ov, m.*, clay, mud.

πῆχυς, *ews, m.*, a cubit.

Πίγρης, ἦτος, *m.*, Pigres, interpreter of Cyrus.

πιέζω, -έσω, *pf. P.* πεπίσμαι, to press, squeeze ; *P.* to be hard pressed, distressed, persecuted.

τίμπλημι, πλήσω, πέπληκα, -σμαι, to fill.

πίνω, πίομαι & πιοῦμαι, πέπωκα, 2 *a.* ἐπιον, to drink.

πίπτω, πεσοῦμαι, πέπτωκα, 2 *a.* ἔπεσον, to fall.

Πισίδης, *ov, m.*, a Pisidian, native of Pisidia, in Asia Minor.

πιστεύω, -εύσω, πεπίστευκα, (πίστις) to trust, place confidence in.

πίστις, *ews, f.* (πείθω) faith, confidence, fidelity ; an assurance, a pledge.

πιστός, ἡ, *ov*, (πείθω) faithful. οἱ πιστοί, the confidential officers. τὰ πιστά, pledges of faith. ἐπεὶ τὰ πιστά ἐγένετο, when the pledges of mutual faith were given.

πιστότης, ἦτος, *f.* (πιστός) fidelity.

πλάγιος, α, ον, oblique. εἰς πλάγιον, sideways. τὰ πλάγια, the flanks. εἰς τὰ πλάγια παραγαγών, leading up along the flanks.

πλαίσιον, ου, n., a rectangle. πλαίσιον ἰσόπλευρον, a square. ἐν πλαισίῳ πλήρει, in a solid oblong, in close column.

πλανάω, -ήσω, πεπλάνηκα, (πλάνη, a wandering) to lead astray; *M.* to wander, stray.

πλάσσω & Att. πλάττω, πλάσω, *pf. P.* πέπλασμαι, to form, fashion, fabricate.

πλεθριαῖος, α, ον, (πλέθρον) of the extent of a plethron. ποταμὸν τὸ εὖρος πλεθριαῖον, a river a plethron in width.

πλέθρον, ου, n., a plethron, about 100 feet.

πλείστος, η, ον, (*sup.* of πολὺς) most, very many.

πλείων or πλέων, ων, ον, (*comp.* of πολὺς) more, greater. ἐκ πλέονος, from a greater distance.

πλέκω, πλέξω, πέπλεχα, -γμαι, 2 a. *P.* ἐπλάκην, to plait, twist; make, contrive.

πλέον, *adv.* (πλείων) more.

πλεονεκτέω, -ήσω, (πλέον, ἔχειν) to have more, have the advantage.

πλευρά, ἀς, f., a side, flank.

πλέω, πλεύσομαι or πλευσοῦμαι, πέπλευκα, -σμαι, to sail.

πληγή, ῆς, f. (πλήττω) a blow. πληγὰς ἐμβάλλειν, to inflict blows.

πλήθος, εος, n., multitude. πλήθει χώρας, in extent of country.

πλήθω, *pf.* πέπληθα, to be full.

πλήθουσα ἀγορά, see ἀγορά.

πλὴν, *prep.* with gen., & *adv.*, except; except that, save that.

πλήρης, ης, es, gen. eos, *contr.* οὖς, (πλέος, full) filled with.

πλήσιον, *adv.* (πλήσιος, near) near. ἐν τῷ πλήσιον παραδείσῳ, in the park close by.

πλήττω, -ξω, πέπληγα, -γμαι, to strike.

πλίνθινος, η, ον, (πλίνθος) of brick.

πλίνθος, ου, f., brick. πλίνθος ὀπτή, burnt brick. πλίνθος κεραμίνα, potter's (i. e. burnt) brick.

πλοῖον, ου, n. (πλέω) a boat, ship. πλουτέω, πλουτήσω, πεπλούτηκα, (πλούτος, wealth) to be rich.

ποδῆρης, ης, es, (πούς, and root of ἀραρίσκω, to join) reaching to the feet.

ποδίξω, -ίσω & -ιῶ, (πούς) to hobble.

πόθος, ου, m., fond desire, longing.

ποιέω, -ήσω, πεποίηκα, to make, do; create; inspire (e.g. φόβον); *M.* to make for oneself; deem; *P.* to be made, become. εἶδ or κακῶς ποιεῖν τινά, to do good or harm to anyone. κακὰ ποιεῖν τινα, to do evil to anyone.

ποιητέος, α, ον, *verb. adj.* (ποιέω) to be made or done. ἐμολτοῦτο οὐ ποιητέον, I must not do this.

ποικίλος, η, ον, many-coloured, embroidered.

ποῖος, ποία, ποῖον, of what sort? τὸν ἐκ ποίας πόλεως στρατηγὸν προσδοκῶ; from what city do I look for the general?

πολεμέω, -ήσω, πεπολέμηκα, (πόλεμος) to carry on war with, make war.

πολεμικός, η, ον, (πόλεμος) warlike, skilled in the art of war. τὰ πολεμικά, military affairs.

πολέμιος, α, ον, (πόλεμος) belonging to war; hostile; belonging to the enemy. τὰ πολεμία, military affairs. ἐν τῇ πολεμίᾳ (sc. χώρῃ), in the enemy's country;—*comp.* -ώτερος, *sup.* -ώτατος.

πόλεμος, ου, m., war. τὰ εἰς τὸν πόλεμον ἔργα, military exercises. τὸν θεῶν πόλεμον, the enmity of the gods.

πολιορκέω, -ήσω, πεπολιορκήκα, (πόλις, ἔρκος, a fence) to fence

π

in (*i. e.* invest) a city, besiege.
 πόλις, *ews, f.*, a city, state.
 πολιτεύω, -εύσω, πεπολίτευκα, (πολίτης) to be a citizen, live as a citizen.
 πολίτης, *ου, m.* (πόλις) a citizen.
 πολλαῖς, *adv.* (πολύς) often.
 πολλαπλάσιος, *α, ον, (πολύς)* many times more.
 πολύ, *adv.* (πολύς) much, far. πολὺ θάττον, far quicker.
 πολυάνθρωπος, *ος, ον, (πολύς, ἄνθρωπος)* populous.
 πολὺς, πολλή, πολύ, *gen.* πολλοῦ, ἤς, οὐ, much, many. οἱ πολλοί, the majority. τὸ πολὺ, the greater part. ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ, for the most part. ἐπὶ πολὺ, to a great extent. ἐκ πολλοῦ, from a great distance. πολλά, in many respects; — *comp.* πλείων, *sup.* πλείστος.
 Πολύστρατος, *ου, m.*, Polystratus.
 πολυτελής, ἤς, ἐς, (πολύς, τέλος, expense) expensive, costly.
 πονέω, -ήσω, πεπόνηκα, (πόνος) to toil, undergo hardship.
 πονηρός, *ά, ον, (πονέω)* causing trouble; bad, base; worthless.
 πονηρῶς, *adv.* (πονηρός) with difficulty.
 πόνος, *ου, m.* (πένομαι, to toil) labour, toil, distress.
 πορεία, *ας, f.* (πορεύω) a journey, march.
 πορευτός, *α, ον, verb. adj.* (πορεύω) to be passed over. πορευτόν ἡμῖν, we must march.
 πορεύω, -εύσω, πεπόρευκα, to convey; *M. & P.* πορεύομαι, -έσομαι, πεπόρευμαι, 1 *a.* ἐπορεύθην, to go, proceed.
 πορίζω, -ίσω & -ίω, πεπόρικα, (πόρος) to furnish, provide; *M.* to provide oneself with.
 πόρος, *ου, m.* (περάω, to penetrate) a passage, way, means; *pl.* resources.
 πόρρω, *adv.*, far.
 πορφύρεος, *α, ον, contr.* οὖς, ᾶ, οὖν,

(πορφύρα, the purple fish) purple.
 πόσος, *η, ον, how large?* how much? ἤρετο πόση τις εἴη χώρα, he asked how large a country it was.
 ποταμός, *οὔ, m.*, a river.
 ποτέ, *enclit.*, at some time, at any time, once. ὅποι ποτέ, where in the world.
 πότερον, *adv.*, whether.
 πότερος, *α, ον, which of the two?*
 ποτόν, *οὔ, n.* (πο- root of πίνω) drink.
 πότος, *ου, m.* (πο- root of πίνω) a drinking, carousal.
 ποῦ, *adv.*, where?
 πού, *enclit.*, somewhere. ἦν πού, if anywhere.
 ποῦς, ποδός, *m.*, a foot.
 πράγμα, ἄτος, *n.* (πράττω) a thing done, an occurrence, affair; *pl.* affairs. πράγματα παρέχειν, to give trouble.
 πρᾶνής, ἤς, ἐς, steep (in descent), Lat. pronus. εἰς τὸ πρᾶνές, down (the hill).
 πράξις, *ews, f.* (πράττω) business; an undertaking. ἦλθεν εἰς ταύτας τὰς σὺν Κύρῳ πράξεις, he entered into this enterprise with Cyrus.
 πράττω, πράξω, πέπρᾶχα, -γμαι, 1 *a. P.* ἐπράχθην, to do, perform. εὖ πράττειν, καλῶς πράττειν, to be fortunate, to be successful. κακῶς πράττειν, to fare ill. οὕτω πράξαντες, having fared thus.
 πρᾶνς, πρᾶεῖα, πρᾶν, mild, gentle; tame.
 πρᾶως, *adv.* (πρᾶνς) mildly.
 πρέπει, *imp.* ἔπρεπε, it is becoming, is suited to.
 πρεσβεύω, -εύσω, πεπρέσβευκα, (πρέσβυς) to take precedence by age; to be an envoy.
 πρέσβυς, *vos or ews, m.*, an old man; a deputy.
 πρεσβύτατος, *η, ον, (sup. of πρέσβυς, old)* eldest.

πρεσβύτερος, α, ον, (*comp.* of πρέσ-
βυς, old) elder.

πρίασθαι, 2 α. *inf.*, from ἐπριά-
μην (used only in this tense; for
other tenses see ὠνόεμαι) to
purchase.

πρίν, *adv.*, before, sooner than,
until.

πρό, *prep.* with *gen.*, before, in
front of; in preference to, for,
in behalf of.

προαγορεύω, -εύσω, προηγόρευκα,
(πρό, ἀγορεύω) to proclaim, give
notice.

προαισθάνομαι, -αισθήσομαι, -ήσ-
θημαι, (πρό, αἰσθάνομαι) to per-
ceive beforehand.

προβαίνω, -βήσομαι, -βέβηκα, 2 α.
προέβην, (πρό, βαίνω) to go for-
ward, advance.

προβάλλω, -βάλλω, -βέβληκα, 2 α.
προϋβάλλον, (πρό, βάλλω) to cast
forward or before; *M.* to cast
before oneself. προβάλλεσθαι
τὰ ὅπλα, to level their weapons.

προβάτον, ου, *n.* (προβαίνω) that
which goes forward; hence, an
animal; commonly *pl.*, sheep.

προβουλεύω, -εύσω, -βεβούλευκα,
(πρό, βουλεύω) to plan before;
(τινός) to deliberate for anyone,
consult the interests of anyone.

πρόγονος, ου, *m.* (πρό, γίγνομαι) a
progenitor, ancestor.

προδεδάκασιν, *pf.* (προδίδωμι).

προδίδωμι, -δώσω, -δέδωκα, 1 α.

προέδωκα, (πρό, δίδωμι) to give
up, abandon; betray.

προδιώκω, -διώξω, -δεδίωκα, (πρό,
διώκω) to pursue further, con-
tinue the pursuit.

προδότης, ου, *m.* (προδίδωμι) a
traitor.

προδοῦναι, 1 α. *inf.* (προδίδωμι).

προδράμειν, 2 α. *part.* (προτρέχω).

προδῶ, 2 α. *subj.* (προδίδωμι).

προεῖδον, 2 α. (προοράω).

πρόειμι, (πρό, εἶμι) to go before,
go forward, advance.

προεῖπον, 2 α. (no *pres.* in use) to
say beforehand, announce.

προελαύνω, -ελάσω, προελήλακα,
(πρό, ἐλαύνω) to drive forward;
ride forward.

προεληλυθόντων, *pf. part.* (προ-
έρχομαι).

προέρχομαι, -ελεύσομαι, -ελλήλυθα,
2 α. προήλθον, (πρό, ἔρχομαι)
to go before, come forward.

προέχω, -έξω, -έσχηκα, 2 α. προ-
έσχον, (πρό, ἔχω) to have be-
fore; surpass, have the advan-
tage.

προήλθον, 2 α. (προέρχομαι).

προθυμέομαι, -ήσομαι, (πρό, θυ-
μέομαι) to be eager, be earnest-
ly desirous.

προθύμια, ας, *f.* (πρόθυμος) eager-
ness, zeal, good-will.

πρόθυμος, ος, ον, (πρό, θυμός) wil-
ling, eager, zealous.

προθυμότερον, *adv.* (*comp.* of προ-
θυμῶς) more zealously, more
eagerly.

προΐεναι, *pr. inf.* (πρόειμι).

προΐημι, προήσω, 1 α. προήκα, (πρό,
ΐημι) to send forward or be-
fore; *M.* to give up, betray;
throw away.

προΐοντες, *pr. part.* (πρόειμι).

προΐστημι, προστήσω, προέστηκα,
2 α. προύστην, (πρό, ΐστημι) to
place before; *intr.* to stand be-
fore, command.

προκαλύπτω, -ψω, -κεκάλυφα, (πρό,
καλύπτω, to cover) to cover
over, conceal.

προκατακαίω, -καύσω & Att. -καύ-
σομαι, -κέκαυκα, (πρό, κατά,
καίω) to burn up before, lay
waste before (an advancing
enemy).

προκαταλαβοῦσιν, 2 α. *part.* (προ-
καταλαμβάνω).

προκαταλαμβάνω, -λήψομαι, -εί-
ληφα, -μμαι, (πρό, κατά, λαμ-
βάνω) to seize upon before-
hand.

προκατελημμένην, *pf. part. P.*
(προκαταλαμβάνω).

Προκλής, έός, *m.*, Procles.

προμετωπίδιον, ου, *n.* (πρό, μέτω-

πον, forehead) a covering for the forehead, a frontlet.
Πρόξενος, ου, *m.*, Proxenus, one of the Grecian generals.
προῖτο, 2 *a. opt.* *M.* Att., for προεῖτο, (προῖτημι).
προοράω, -όσομαι, -εἰράκα, 2 *a.* προεῖδον, (πρό, ὁράω) to see before, see in front.
προπέμπω, -ψω, -πέπομφα, (πρό, πέμπω) to send forward.
προπονέω, -ήσω, (πρό, πονέω) to labour for or in behalf of.
πρός, *prep.* with *gen.*, *dat.*, & *acc.*
 — (1) *with gen.*, by, on the side of, in the presence of; on the part of; — (2) *with dat.*, near, close to; in addition to; — (3) *with acc.*, to, towards, against; in respect to; according to; for, for the purpose of.
πρός ὑμῶν, on your part. **πρός θεῶν καὶ πρὸς ἀνθρώπων**, in the sight of gods and of men. *As adv.*, besides. **πρὸς δ' ἔτι**, and further still.
προσάγω, -άξω, -ήξα, 2 *a.* προσήγαγον, (πρός, ἄγω) to lead to or against; march against.
προσαιτέω, -ήσω, -ήτηκα, (πρός, αἰτέω) to ask in addition. **προσαιτούσι μισθόν**, they ask for additional pay.
προσβολή, ἥς, *f.* (πρός, βάλλω) a throwing against; an attack.
προσδεῖ, -δεήσει, *impers.* (πρός, δεῖ) it is necessary in addition.
προσδίδωμι, -δώσω, -δέδωκα, (πρός, δίδωμι) to give in addition, add.
προσδοκάω, -ήσω, -δεδόκηκα, to expect, wait for.
πρόσειμι, *imp.* προσήειν, 2 *a. part.* προσιών, (πρός, εἶμι) to come on, advance, go to.
προσελάσας, 1 *a. part.* (προσελαύνω).
προσελαύνω, -ελάσω & Att. -ελάω, -ελάσκα, (πρός, ελαύνω) to ride or march to, towards, or against, to ride up. *ἔτι*

προσῆλυνε, was still on the march.
προσέλθοντες, 2 *a. part.* (προσέρχομαι).
προσέρχομαι, -ελεύσομαι, -εἰλήλυθα, 2 *a.* προσῆλθον, (πρός, ἔρχομαι) to come to, go over to.
προσέχω, -έξω, -έσχηκα, 2 *a.* προσέσχον, (πρός, ἔχω) to hold to. **τὸν νοῦν προσέχειν**, *lit.* to hold the mind to, *i. e.* pay attention to.
προσῆσαν, *plpf.* (πρόσειμι).
προσῆκω, (πρός, ἥκω) to come to, belong to; be related to; *impers.* προσῆκει, it is becoming.
πρόσθεν, *adv.* (πρό) before, formerly; *as prep.* with *gen.*, in front of. **τὸ πρόσθεν**, previously. **εἰς τὸ πρόσθεν**, forward. **τὸ πρόσθεν τῶν δυνάμεων**, the front of the army. **τὰ πρόσθεν**, the front, the van. **πρόσθεν** — *πρίν*, until. **πρόσθεν ἢ**, sooner than.
προσίη, *imp. subj.* (πρόσειμι).
προσίημι, -ήσω, 1 *a.* προσήκα, (πρός, ἵημι) to send to, allow to come to; *M.* to allow to come to oneself; admit.
προσιόντες, 2 *a. part.* (πρόσειμι).
προσκαλέω, -καλέσω, -κέκληκα, (πρός, καλέω) to call to, call on.
προσκυνέω, -ήσω, (πρός, κυνέω, τὸ kiss) to prostrate oneself before, worship; bow before, salute.
προσλαμβάνω, -λήψομαι, -είληφα, 2 *a.* προσέλαβον, (πρός, λαμβάνω) to take or engage in addition; to lay hand to the work.
πρόσδοδος, ου, *f.* (πρός, ὁδός) a way to; *pl.* income, revenue.
προσδμνύμι, -ομνύμαι, -ομώμοκα, (πρός, δμνύμι) to swear besides or in addition.
προσποιέω, -ποιήσω, -πεποίηκα, (πρός, ποιέω) to make over, add; *M.* to lay claim to; win over; pretend.

προσπολεμέω, -ήσω, -πεπολέμηκα, (πρός, πολεμέω) to carry on war against; attack.

προστάττω, -τάξω, -τέταχα, 2 a. προστέταχον, (πρός, τάττω) to enjoin upon (τινί τι).

προστερνίδιον, ου, n. (πρό, στέρνον, the breast) a breastplate.

προστίθημι, -θήσω, -τέθεικα, (πρός, τίθημι) to put to or near; M. to join oneself to; agree to, consent.

πρόσω, adv. (πρό) forwards; far off. πρόσω τῶν πηγῶν, far from their sources. τοῦ πρόσω, farther.

προσώμοσαν, 1 a. (προσόνυμι).

πρόσωπον, ου, n. (πρός, ὤψ, the eye) the face; pl. the looks.

προτεραίος, α, ον, (πρότερος) preceding. τῇ προτεραίᾳ (sc. ἡμέρᾳ), on the day before.

πρότερον, adv. (πρότερος) before, previously.

πρότερος, α, ον, (πρό) sooner, earlier, former.

προτιμάω, -ήσω, -τετίμηκα, (πρό, τιμάω) to honour before; M. to gain honour before.

προτρέχω, -δραμῶμαι, -δεδράμηκα, 2 a. προὔδραμον, (πρό, τρέχω) to run before, run forward.

προὔδεδωκεσαν, for προεδεδώκεσαν, pl. pf. (προδίδωμι).

προφαίνω, -φᾶνῶ, 1 a. προέφηνα, (πρό, φαίνω) to show before; M. to appear before, appear.

προφασίζομαι, -ίσομαι & -ιοῦμαι, (πρόφασις) to take as an excuse, allege as an excuse.

πρόφασις, εως, f. (προφαίνω) an excuse, pretext.

προφύλαξ, ἄκος, m. (πρό, φύλαξ) an advanced guard, a picket.

προχωρέω, -ήσω, -κεχώρηκα, (πρό, χωρέω) to move forward, advance; prosper; to be convenient, useful.

πρωί, adv. (πρό) early, in the morning.

πρωιαίτερον, adv. (comp. of πρωί) earlier than usual, very early.

πρωτεύω, -εύσω, (πρῶτος) to be the first, to hold the first place.

πρῶτον, adv. (πρῶτος) first, at first, for the first time. τὸ πρῶτον, at first.

πρῶτος, η, ον, (πρό) first, foremost, most eminent. πρῶτος ἡγγεῖλα, I was the first to announce. τοὺς πρώτους, the foremost, the van.

πτάρνυμαι = πταίρω, fut. πτάρῶ, 1 a. ἐπτᾶρα, 2 a. ἐπτᾶρον, to sneeze.

πτέρυξ, ὕγος, f. (πτέρον, a feather) a wing.

πυκνός, ἦ, ὄν, compact, close.

πύλη, ης, f., one wing of folding doors or gates; pl. πύλαι, a gate, an entrance, a pass.

πυνθάνομαι, πεύσομαι, πέπυσμαι, 2 a. ἐπυνθόμην, to learn by inquiry, ascertain. τοῦτ' ἐπυνθάνετο, he made this inquiry.

πῦρ, πυρός, n., fire.

πυράμις, ἴδος, f. (πῦρ) a pyramid.

Πυράμος, ου, m., the Pyramus, a river of Cilicia.

πυρός, ου, m., generally pl. πυροί, wheat.

πῶ, enclit., yet, hitherto, up to the present time. οὐπω, μήπω, not yet. οὐδέπω, not even yet. οὐ πρότερον — πῶ, never till now, never before.

πωλέω, -ήσω, πεπώληκα, to sell.

πῶποτε, adv. (πῶ, πότε) at any time.

πῶς, adv., how?

πῶς, enclit. adv., somehow, in some way, in any way. ὧδέ πως, in some such way as this. ἄλλως πως — ἦ, in any other way than.

P.

ῥάδιος, α, ον, easy; — comp. ῥᾶων, super. ῥᾶστος.

ῥαδίως, *adv.* (ῥάδιος) easily; —
comp. ῥᾶον, *sup.* ῥᾶστα.

ῥαθυμέω, -ήσω, (ῥάδιος, θυμός) to
be of easy disposition, lead a
life of ease.

ῥαθυμία, *as, f.* (ῥάδιος, θυμός) in-
dolence, sloth.

ῥᾶον, *adv.* (*comp.* of ῥαδίως).

ῥᾶστος, (*sup.* of ῥάδιος).

ῥᾶων, *ων, on*, (*comp.* of ῥάδιος).

ῥέω, ῥεύσομαι & Att. ῥύσομαι,
ῥέρρηκα, 2 *a.* ῥέρρην, to flow.

ῥιπτέω, collateral form of ῥίπτω,
used only in *pres.* and *imp.*

ῥίπτω, ῥίψω, ῥρίφα, -μμαι, 1 *a.*
ῥρίψα, to cast, cast away.

ῥύμα, ἄτος, *n.* (ῥύω = ἑρύω, to
draw) a drawing, what is
drawn. ἐκ τόξου ῥύματος, at
the distance of the drawing of
a bow, *i. e.* a bow-shot.

ῥώμη, *ης, f.* (ῥώνυμι) strength,
force.

ῥώνυμι, ῥώσω, *pf. P.* ἔρρωμαι, 1 *a.*
P. ἔρρώσθην, to strengthen.

Σ.

σαλπίζω, -ξω, 1 *a.* ἐσάλπιγξα,
(σάλπιγξ, a trumpet) to sound
the trumpet. ἐπεὶ ἐσάλπιγξε,
when (one) sounded the trum-
pet, the trumpet sounded.

Σάμιος, *ου, m.*, a Samian.

Σάρδεις, *εων, f. pl.*, Sardis, capital
of Lydia.

σατραπέω, -έσω, (σατράπης) to
rule as satrap.

σατράπης, *ου, m.*, a satrap, a Per-
sian governor of a province.

Σάτυρος, *ου, m.*, the Satyr (Sile-
nus).

σαφής, *ης, ἐς*, clear, plain.

σαφῶς, *adv.* (σαφής) clearly, ma-
nifestly.

σεαυτοῦ or σαντοῦ, *ης, οὔ, refl.*
pron., of thyself.

σημαίνω, σημᾶν, σεσημαγκα, 1 *a.*
ἐσήμηνα, (σήμα, a sign) to give
a sign, to show. ἐπειδὴν δὲ

σημήνῃ τῷ κέρατι, and when
(the trumpeter) shall give a
signal with the horn.

σημεῖον, *ου, n.* (σήμα, a sign) a
token, signal; ensign. ἀπὸ τοῦ
αὐτοῦ σημείου, at the same sig-
nal. τὸ βασίλειον σημεῖον, the
royal standard.

σημήνῃ, 1 *a.* *subj.* (σημαίνω).

σῆσάμον, *ου, n.*, the seed of the
sesame plant, sesame.

σιγή, *ης, f.*, silence.

σίγλος, *ου, m.*, a siglos, a Persian
coin worth about a shilling.

Σικυνώνιος, *ου, m.*, a Sicyonian,
native of Sicyon.

Σιλᾶνος, *ου, m.*, Silānus.

σίνομαι, *dep.* (seldom used except
in *pres.* and *imp.*) to harm, in-
jure.

σιταγωγός, *ος, ου*, (σίτος, ἔγω) car-
rying grain. σιταγωγὰ πλοῖα,
corn ships.

σιτίον, *ου, n.* (σίτος) corn; *pl.*
food, provisions.

σίτος, *ου, m., pl.* τὰ σῖτα, corn,
grain, bread. σίτος μελλίνης,
bread made of panic. σίτον
ἐπορίζετο ἐκ τῶν ὑποζυγίων,
supplied themselves with food
from (*i. e.* by slaughtering) the
baggage cattle.

Σιττάκη, *ης, f.*, Sittāce, a city of
Babylonia, near the Tigris.

σιωπάω, -ήσομαι, σεσιώπηκα, (σι-
ωπή, silence) to keep silence,
be silent.

σκεδάννυμι, σκεδάσω & Att. σκεδῶ,
pf. P. ἐσκέδασμαι, to scatter,
disperse.

σκέπασμα, ἄτος, *n.* (σκεπάω, to
cover) a covering, shelter, tent-
cover.

σκέπτέος, *α, ου, verb. adj.* (σκέπ-
τομαι) to be considered. σκεπ-
τέον εἶναι (*sc. ἡμῖν*), we must
consider.

σκέπτομαι, σκέψομαι, ἔσκεμμαι,
1 *a.* ἐσκέφθην, (*pres.* and *imp.*
seldom used, supplied by σκο-
πέω) to view, consider.

σκευάζω, -άσω, *pf. P. ἐσκεύασμαι*, (σκεύος) to prepare.

σκεύος, εος, *n.*, a vessel, utensil; *pl. σκεῦη, ὦν*, baggage.

σκευοφόρεω, -ήσω, (σκεύος, φέρω) to carry baggage.

σκευοφόρος, ος, ον, (σκεύος, φέρω) baggage-bearing; *as subst.*, σκευοφόρος, ου, *m.*, a baggage-carrier. τὰ σκευοφόρα, beasts of burden.

σκηνέω, -ήσω, *1 a. ἐσκήνησα*, (σκηνή) to dwell in a tent, encamp.

σκηνή, ἥς, *f.*, a tent.

σκηνώω, -ώσω, ἐσκήνωκα, (σκήνος = σκηνή) to encamp.

σκήνωμα, ἄτος, *n.* (σκηνώω) an encampment.

σκηπτός, οὔ, *m.* (σκήπτω, to let fall upon) a thunderbolt.

σκηπτούχος, ου, *m.* (σκήπτρον, a sceptre, ἔχω, to hold) a sceptre-bearer.

σκοπέω, -ήσω, ἐσκόπηκα, (σκοπός) to view, observe, consider.

σκοπός, οὔ, *m.*, a scout, spy.

σκοταῖος, α, ον, (σκότος) dark. σκοταῖοι προσιόντες, advancing in the dark.

σκότος, ου, *m.*, & σκότος, εος, *n.*, darkness.

Σκύθης, ου, *m.*, a Scythian.

Σόλοι, ων, *m. pl.*, Soli, a city of Cilicia.

Σούσα, ων, *n. pl.*, Susa, the spring residence of the Persian kings.

Σοφαίνετος, ου, *m.*, Sophænētus, one of the Grecian generals.

σοφία, *as, f.* (σοφός) wisdom, skill.

σοφός, ἡ, ὅν, wise; —*comp.* -ώτερος, *sup.* -ώτατος.

σπανίζω, -ίσω & Att. ἰῶ, (σπάνις, scarcity) to lack, be in want of.

σπάνιος, α, ον, scarce.

σπάω, σπάσω, ἐσπάκα, -σμαι, *1 a.* ἐσπάσα, to draw (*e.g.* a sword).

σπένδω, σπείσω, ἐσπείκα, to pour out a libation; *M.* to pour libations mutually; make a truce or treaty. εἴ τῳ σπείσαιτο, if he made a treaty with anyone.

σπεύδω, σπεύσω, to make haste, be in haste.

σπολάς, ἄδος, *f.*, a leathern corslet.

σπονδή, ἥς, *f.* (σπένδω) a libation; *pl. σπονδαί*, libations (made in concluding a treaty), *hence*, a treaty, truce. ἐν ταῖς σπονδαῖς, during the truce. σπονδὰς λύνειν, to break a treaty.

σπουδάζω, -άσω and -ᾶσομαι, ἐσπούδακα, (σπουδή) to be busy, be in earnest.

σπουδαιολογέω, -ήσω, (σπουδαῖος, λέγω) to speak seriously, hold earnest conversation with.

σπουδαῖος, α, ον, (σπουδή) earnest, serious, weighty.

σπουδή, ἥς, *f.* (σπεύδω) earnestness, zeal.

στάδιον, ου, *n.*, *pl. οἱ στάδιοι* or τὰ στάδια, (ἵστημι) a stadium, about a furlong.

σταθμός, οὔ, *m.* (ἵστημι) a halting-place; a day's journey or march, a stage.

στασιάζω, -άσω, ἐστασιάκα, (στάσις, a sedition) to rebel; form a party against.

στείβω, στείψω, to tread. παρὰ τὰς στειβομένας ὁδοὺς, along the frequented roads.

στέλλω, στελῶ, ἐσταλκα, *1 a.* ἐστεῖλα, to array, equip.

στενός, ἡ, ὅν, narrow; —*comp.* -ότερος, *sup.* -ότατος.

στενοχωρία, *as, f.* (στενός, χώρα) a narrow place.

στέργω, στέρξω, ἐστοργα, to love, have affection for.

στερέω, στερήσω, ἐστέρηκα, to deprive.

στερομαι, στερησομαι, to want, be deprived of.

στέρνον, ου, *n.*, the breast.

στερρῶς, *adv.*, firmly, rigidly.

στέφανος, ου, *m.* (στέφω, to encircle) a wreath, garland, crown.

στήναι, *2 a. inf.* (ἵστημι).

στήσας, *1 a. part.* (ἵστημι).

στίβος, ου, *m.* (στείβω) a beaten way, track.

στῖφος, εὖς, *n.* (στειβω) a dense mass, a compact body.
 στλεγγίς, ἴδος, *f.*, a flesh-scraper (used in the bath), Lat. strigil.
 στολή, ἦς, *f.* (στέλλω) a robe.
 στόλος, οὐ, *m.* (στέλλω) equipment; an army; an expedition.
 στόμα, ἄτος, *n.*, the mouth; the front, the van.
 στρατεία, ἀς, *f.* (στρατεύω) an expedition, a campaign.
 στράτευμα, ἄτος, *n.* (στρατεύω) an army.
 στρατεύω, -εύσω, ἐστράτευκα, (στράτος, an army) to make an expedition, march; *M.* to take the field.
 στρατηγέω, -ήσω, ἐστρατήγηκα, (στρατηγός) to be general, to lead, command. τὴν στρατηγίαν στρατηγεῖν, to undertake the command.
 στρατηγία, ἀς, *f.* (στρατηγός) the office of a general, generalship, strategy.
 στρατηγός, οὐ, *m.* (στράτος, an army, ἄγω) a general, commander, military governor.
 στρατιώτης, οὐ, *m.* (στρατιά, an army) a soldier.
 στρατοπεδεύω, -εύσω, ἐστρατοπέδευκα, (στρατόπεδον) to encamp.
 στρατόπεδον, οὐ, *n.* (στράτος, an army, πέδον, ground) an encampment, a camp.
 στραφέντες, 2*a.* *part. P.* (στρέφω).
 στρεπτός, οὐ, *m.* (στρέφω) a neck-lace.
 στρέφω, στρέψω, ἔστροφα, *pf. P.* ἔστραμμαί, 2*a.* *P.* ἐστράφην, to twist, turn, face about.
 στρουθός, οὐ, *m.* & *f.*, a bird. στρουθὸς ὁ μέγας, the great bird, the ostrich.
 στυγνός, ἡ, ὅν, (στυγέω, to hate) hateful, severe, repulsive. τὸ στυγνόν, the sternness.
 Στυμφάλιος, οὐ, *m.*, a Stymphalian, native of Stymphālus, a city of Arcadia.

σύ, *gen.* σοῦ, *dat.* σοί, *acc.* σέ, *pers. pron.*, thou.
 συγγενής, ἡς, ἐς, (σύν, γένος) of the same race. οἱ συγγενεῖς, kinsmen.
 συγγίγνομαι, -γενήσομαι, -γεγένημαι, 2*a.* συνεγενόμην, (σύν, γίγνομαι) to be with, associate with; have an interview with; have intercourse with.
 συγκαλέω, -καλέσω, -κέκληκα, (σύν, καλέω) to call together, assemble.
 συγκατακαίω, -καύσω, -κέκαυκα, (σύν, κατά, καίω) to burn up together with.
 συγκαταστρέφω, -στρέψω, -έστροφα, (σύν, κατά, στρέφω) to assist in subjugating; *M.* to make subject to.
 συγκύπτω, -κύνω, -κέκῦφα, (σύν, κύπτω) to bend, bend together.
 Συέννεσις, εὖς, *m.*, Syennesis, king of Cilicia.
 σῦκον, οὐ, *n.*, a fig.
 συλλαμβάνω, -λήψομαι, συνείληφα, 2*a.* συνέλαβον, (σύν, λαμβάνω) to lay hold of, seize on, apprehend.
 συλλέγω, -λέξω, συνείλοχα, *pf. P.* συνέλεγμαί, 2*a.* *P.* συνέλεγχην, (σύν, λέγω, to gather) to collect, gather.
 συλλογή, ἡς, *f.* (συλλέγω) a levy.
 συμβαίνω, -βήσομαι, -βέβηκα, 2*a.* συνέβην, (σύν, βαίνω) to come together, occur, happen. τὰ συμβάντα, the events which happened.
 συμβάλλω, -βάλλω, -βέβληκα, 2*a.* συνέβαλον, (σύν, βάλλω) to throw together, collect; *M.* to contribute (of one's own). χρήματα συνεβάλλοντο αὐτῷ, they contributed money for him.
 συμβεβλημένος, *pf. part. P.* (συν-βάλλω).
 συμβουλεύω, -εύσω, -βεβούλευκα, (σύν, βουλεύω) to advise; *M.* to confer with, consult.

σύμβουλος, ου, *m.* (συμβουλεύω)
an adviser.

σύμμαχος, os, ον, (σύν, μάχη)
fighting with, auxiliary. τὰ
σύμμαχα, aids, resources.

σύμμαχος, ου, *m.* (σύν, μάχη) an
ally.

συνμίσγειν, -μίσγω, *pf. P.* συμμέ-
μιγμαι, (σύν, μίγνυμι) to unite
with, join.

συνμίσγειν, 1 *a. opt.* (συνμίσγειν).
σύνπας, πаса, παν, (σύν, πᾶς) al-
together. τὸ σύνπας, on the
whole.

συνπέμπω, -πέμψω, -πέπομφα,
(σύν, πέμπω) to send with.

συνπίπτω, -πεσοῦμαι, -πέπτωκα,
2 *a.* συνέπεσον, (σύν, πίπτω) to
fall together, meet, grapple
with.

σύνπλεως, ως, ων, (σύν, πλέω,
full) quite full, filled.

συνπολεμέω, -ήσω, -πεπολέμηκα,
(σύν, πολεμέω) to carry on war
in alliance with, aid in war.
συνεπολέμει Κύρῳ πρὸς —, he
aided Cyrus in war against —.

συνπορεύομαι, -εὔσομαι, (σύν, πο-
ρεύω) to go with, accompany.

συνπραττω, -πράξω, -πέπραχα,
(σύν, πράττω) to cooperate
with.

συνπροθυμέομαι, -ήσομαι, (σύν,
προθυμέομαι) to join in a de-
sire.

συνφέρω, συνοίσω, συνενήνοχα,
pf. P. συνενήνεγμαι, (σύν, φέρω)
to bring together; conduce,
be expedient.

σύν, *prep. with dat.*, with, in
company with, in connection
with.

συναγείρω, -ερῶ, -αγήγεργα, (σύν,
αγείρω) to bring together, col-
lect.

συνάγω, -άξω, -ήγα, 2 *a.* συνήγα-
γον, (σύν, ἄγω) to lead together,
bring together.

συναδικέω, -ήσω, -ηδικήκα, (σύν,
ἀδικέω) to participate in wrong-
doing.

συναίρῳ, -αίρῳ, -ήρακα, 2 *a.* συν-
εἶλον, (σύν, αἰρέω) to seize in a
body, bring together. ὥς συν-
ελόντι εἰπεῖν, to speak concisely.

συνακολουθέω, -ήσω, συνηκολού-
θηκα, (σύν, ἀκολουθέω) to follow
with, accompany.

συναλλάττω, -αλλάξω, -ήλλαχα,
-γμαι, (σύν, ἀλλάττω) to ex-
change with; reconcile. συν-
αλλαγέντι πρὸς τοὺς οἴκοι, after
being reconciled with those at
home.

συναναβαίνω, -βήσομαι, -βέβηκα,
2 *a.* συνανέβην, (σύν, ἀνά, βαι-
νω) to go up with.

συναντάω, -ήσω, (σύν, ἀντάω, to
meet) to meet.

συνάπειμι, (σύν, ἀπό, εἶμι) to go
away with, at the same time
with.

συνάπτω, -άψω, -ήφα, (σύν, ἔπτω)
to join together. μάχην τινὶ
συνάπτειν, to join battle with
anyone.

σύνδειπνος, ου, *m.* (σύν, δείπνον)
a companion at table.

συνεῖδον, 2 *a.* (συνοράω).

συνειλημένοι, *pf. part. P.* (συν-
αίρῳ).

συνειλήφασιν, *pf.* (συναίρῳ).

σύνειμι, -έσομαι, (σύν, εἶμι) to be
with. οἱ συνόντες, one's asso-
ciates.

σύνειμι, (σύν, εἶμι) to go or come
with or together. μαχούμενος
συνήει, advanced to battle.

συνεκβιβάζω, -άσω, (σύν, ἐκ, βι-
βάζω, to lift up) to assist in
extricating.

συνέλαβε, 2 *a.* (συλλαμβάνω).

συνεληλύθατε, *pf.* (συνέρχομαι).
συνελθόντες, 2 *a. part.* (συνέρχο-
μαι).

συνελόντι, 2 *a. part.* (συναίρῳ).

συνέμιξα, 1 *a.* (συνμίσγειν).

συνενηνεγμένα, *pf. part. P.* (συν-
φέρω).

συνεπείχομαι, -εὔσομαι, -ηῦγμαι,
(σύν, ἐπί, εὔχομαι) to vow in
addition.

συνεπισπεύδω, -εύσω, (σύν, ἐπί, σπεύδω) to assist in hastening.

συνέπομαι, -έπομαι, *impr.* συνειπόμην, 2 a. συνεσπόμην, (σύν, ἔπομαι) to follow with, follow.

συνεργός, ὁς, ὅν, (σύν, ἔργον) working with.

συνεργός, οὗ, *m.* (σύν, ἔργον) a helper, coadjutor.

συνέρχομαι, -ελεύσομαι, -ελήλυθα, 2 a. συνήλθον, (σύν, ἔρχομαι) to go or come with, come together.

συνεσπειραμένην, *pf. part. P.* (συσπειράομαι).

συνεστάθῃ, 1 a. *P.* (συνίστημι).

συνήει, 2 *plpf.* (σύνειμι).

συνήκολουθεῖ, *impr.* (συνακολουθέω).

συνήλθον, 2 a. (συνέρχομαι).

συνθέμενοι, 2 a. *part. M.* (συντίθημι).

σύνθημα, ἄτος, *n.* (σύν, τίθημι) anything agreed on, a preconcerted signal, watchword.

συνθοῖτο, 2 a. *opt. M.* (συντίθημι).

συνιδεῖν, 2 a. *inf.* (συνοράω).

συνίστημι, συστήσω, συνέστηκε, (σύν, ἵστημι) to place with or together; *P.* to be brought together with, to be introduced to.

σύννοδος, οὗ, *f.* (σύν, ὁδός) a coming together; meeting, collision, onset.

σύννοια, *pf., plpf.* συνήδειν, (σύν, οἶδα) to share in the knowledge of. σύννοια ἐμὰντῶ & σύννοια αἰὼν, I am conscious.

συνοράω, -όφωμαι, -εῶράκα, 2 a. συνείδον, (σύν, ὁράω) to see at once, take in at a glance.

συνουσία, *as, f.* (σύν, εἶμι) the being together, intercourse.

συντάττω, -τάξω, -τέταχα, 2 a. συνέταχον, (σύν, τάττω) to range together, draw up; *M.* to form in military order.

συντίθημι, -θήσω, -τέθεικα, (σύν, τίθημι) to place or put together; *M.* to contract, covenant with.

φίλιαν συνθέμενοι, having concluded friendship.

σύντομος, ὁς, ὅν, (σύν, τέμνω) cut off, abridged, short; — *comp.* -ώτερος, *sup.* -ώτατος.

συντράπεζος, οὗ, *m.* (σύν, πρᾶπεζα) a table-companion, mess-mate.

συντυγχάνω, -τεύξομαι, -τετύχηκα, 2 a. συνέτυχον, (σύν, τυγχάνω) to fall in with.

συνωφελῶ, -ήσω, -ωφέληκα, (σύν, ὠφελῶ) to join in helping, assist.

Συρακόσιος, οὗ, *m.*, a Syracusan, native of Syracuse, in Sicily.

Συρία, *as, f.*, Syria.

Σύριος, *a, ὁν*, Syrian.

Σύρος, οὗ, *m.*, a Syrian.

συσκευάζομαι, -ᾶσομαι, (σύν, σκευάζω) to pack up.

συσπᾶω, -ᾶσω, συνέσπακα, (σύν, σπᾶω) to draw together, sew together.

συσπειράομαι, *P. (Act. not used) pf.* συσπειράμαι, (σύν, σπείρα, a coil) to be formed in close order or array.

συσπουδάξω, -ᾶσω, (σύν, σπουδάξω) to unite with in making haste, expediting.

συστρατεύω, -εύσω, σύνεστράτευκα, (σύν, στρατεύω) to join in an expedition.

συστρατηγός, οὗ, *m.* (σύν, στρατηγός) a fellow-general.

συστρατιώτης, οὗ, *m.* (σύν, στρατιώτης) a fellow-soldier.

συστρατοπεδεύομαι, -εύσομαι, (σύν, στρατοπεδεύομαι) to encamp together.

συχνός, ἡ, ὅν, held together; continuous; long; much.

σφάγιον, οὗ, *n.* (σφάζω) a victim for sacrifice. τὰ σφάγια, the omens from the motions of the victims.

σφάζω, & Att. σφάττω, σφάξω, *pf. P.* ἐσφαγμαι, to slaughter, sacrifice.

σφείς, σφείς, σφέα, *pers. pron.*, they.

σφενδονάω, -ήσω, (σφενδόνη) to sling, use the sling.

σφενδόνη, ης, *f.*, a sling.

σφενδονήτης, ου, *m.* (σφενδόνη) a slinger.

σφόδρα, *adv.* (σφόδρος) very, exceedingly. ἀκούειν σφόδρα, to listen to implicitly. σφόδρα πειθαμένους, obeying implicitly.

σφοδρός, ὁ, ὄν, vehement, excessive. σφοδρὰ ἐνδεia, pressing want.

σχεδιά, *as, f.*, a raft.

σχεδόν, *adv.* (σχεῖν, ἔχω) nearly, almost. σχεδόν τε, about the time when.

σχῆμα, ἄτος, *n.* (ἔχω) shape, form.

σχῆσει, *fut.* (ἔχω).

σχίζω, -ίσω, to cleave, split.

σχολάζω, -ᾶσω, (σχολή) to be at leisure.

σχολαίως, *adv.* (σχολαῖος, at leisure) leisurely, slowly.

σχολή, ης, *f.*, leisure. σχολῇ, leisurely, slowly.

σῶζω, σώσω, σώσωκα, -σμαι & -μαι, 1 *a. P.* ἐσώθην, to save, rescue, preserve; *M.* to save oneself; *P.* to come off in safety, return in safety.

σωθῶμεν, 1 *a. P.* (σῶζω).

Σωκράτης, ους, *m.*, Socrates, (1) an Athenian philosopher, the friend and teacher of Xenophon; (2) an Achaean, one of the Grecian generals.

σῶμα, ἄτος, *n.*, the body. τὰ ἐαυτῶν σώματα, their own persons.

σῶος, α, *on*, safe.

Σώσις, εως, or Σωσίας, ου, *m.*, Sosis or Sosias, one of the Grecian generals.

σωτήρ, ἦρος, *m.* (σῶζω) a saviour, preserver, deliverer.

σωτηρία, *as, f.* (σωτήρ) deliverance, rescue.

Σωτηρίδας, α, *m.*, Soteridas.

σωτήριος, ος, *on*, (σωτήρ) saving, bringing deliverance; *as subst.*, a means of safety. τὰ σωτήρια

(*sc. ἱερὰ*), sacrifices commemorative of deliverance.

σωφροσύνη, ης, *f.* (σῶος, φρήν, mind) soundness of mind, self-control, practical wisdom.

T.

τάδ', for τάδε.

τάλαντον, ου, *n.*, a balance; anything weighed; hence, a certain amount of money, a talent, about £240.

ταμιεύω, -σω, (ταμίς, a distributor) to parcel out, divide off.

Ταμῶς, ὁ, *m.*, Tamos.

ταξίαρχος, ου, *m.* (τάξις, ἄρχω) a commander of a company.

τάξις, εως, *f.* (τάττω) military order; a rank (of soldiers); a company.

ταπεινός, ὁ, ὄν, humble, submissive.

τάπιτήδεia, for τὰ ἐπιτήδεia.

ταράττω, -ξω, *pf. P.* τετάραγμαi, to disturb, throw into disorder.

τάραχος, ου, *m.* (ταράττω) disorder, confusion.

Ταρσοί, ὦν, *m. pl.*, Tarsi, the chief city of Cilicia; otherwise, Ταρσός, ου, *f.*, Tarsus.

τάττω, τάξω, τέταχα, -γμαi, 2 *a.* ἐτάχον, to arrange, draw up in military order; to order; appoint; *M.* to place oneself.

τῶν πρὸς τοῦτο τεταγμένων, of those appointed for this work.

ταῦρος, ου, *m.*, a bull.

ταύτη, *adv.* (*dat. sing. fem.* of οὗτος) in this or that way, on this or that side; in this respect.

τάφος, ου, *m.* (θάπτω, to bury) a grave, tomb.

τάφρος, ου, *f.* (τάφος) a ditch.

τάχα, *adv.* (ταχύς) quickly, soon.

ταχέως, *adv.* (ταχύς) quickly, rapidly.

ταχῆναι, 1 *a. inf. P.* (τάττω).

τάχιστα, *adv.* (*sup.* of ταχύ).

τάχος, εὖς, *n.* (ταχύς) speed.
 ταχύ, *adv.* (ταχύς) quickly, speedily. ὡς τάχιστα, as quickly as possible. ἢ ἐδύνατο τάχιστα, as quickly as he was able. ἐπειδὴν τάχιστα, as soon as ever;—*comp.* θάττον, *sup.* τάχιστα.
 ταχύς, εἶα, ὅ, quick. διὰ ταχέων, by rapid movements. τὴν ταχίστην ὁδόν, by the shortest road. τὴν ταχίστην, most speedily, with the least possible delay;—*comp.* θάττων, *sup.* τάχιστος.
 τέ, *enclit.* & *conj.*, and, *Lat. que.*
 τέ—τέ, τέ—καί, both—and.
 not only—but also.
 τέθνηκε, *pf.* (θνήσκω).
 τεθνηκότες, *pf. part.* (θνήσκω).
 τέθριππον, *ov. n.* (τέτταρα, ἵππος) a four-horse chariot.
 τεθυμωμένους, *pf. part.* (θυμόμαι).
 τεθωρακισμένος, *pf. part. P.* (θωρακίζω).
 τεῖχος, εὖς, *n.*, a wall, fortress. τὸ Μηδίας τεῖχος, the Median wall.
 τεκμήριον, *ov. n.* (τεκμαίρομαι, to infer from indications) a sign, proof.
 τέκνον, *ov. n.* (τεκεῖν, 2 *a. inf.* of τίκτω, to beget) a child.
 τελευταῖος, *a. ov.* (τελευτή) last.
 τελευτάω, -ήσω, τετελεύτηκα, (τελευτή) to end, finish; (*sc.* βίον) to die.
 τελευτή, ἥς, *f.* (τελέω) end, termination; death.
 τελέω, τελέσω & *Att.* τελῶ, τετέλεκα, -σμαι, (τέλος) to perform, finish; pay.
 τέλος, εὖς, *n.*, an end. τὰ τέλη, the chief magistrates (as holding the last or highest station in civil life).
 τέλος, *adv.*, finally, at last.
 τέμνω, τεμῶ, τέμνηκα, 2 *a.* ἐτάμον & *Att.* ἔτεμον, to cut.
 πεταγμένος, *pf. part. P.* (τάττω).
 τέταρτος, *η, ov. num. adj.*, fourth.

τετρακισχίλιοι, *αι, α, num. adj.*, four thousand.
 τετρακόσιοι, *αι, α, num. adj.*, four hundred; *sing.* ἄσπις τετρακοσία, four hundred shield (= men).
 τετυρημένον, *pf. part. P.* (τυρπᾶω).
 τετρωμένος, *pf. part. P.* (τιτρώσκω).
 τετταράκοντα, *ind. num. adj.*, forty.
 τέτταρες, *es, α, num. adj.*, four. ἐπὶ τεττάρων, four deep.
 Τευθρανία, *as, f.*, Teuthrania, a city and a small territory in Mysia.
 τεύξομεθα, *fut.* (τυγχάνω).
 τέχνη, ἥς, *f.*, art, contrivance, skill.
 τῇδε, *adv.* (τῇ, δέ) in this way, thus, in the following manner.
 τήμερον, *adv.* (ἡμέρα) to-day.
 τιάρα, *as, f.*, a tiara.
 Τίγρης, ἡτος, *m.*, the Tigris.
 τίθημι, θήσω, τέθεικα, 1 *a.* ἔθηκα, 1 *a. P.* ἐτέθην, to put, set, place; institute; *M.* to put, set, place (for oneself). τὰ δπλα τίθεσθαι signifies (1) to stack or pile arms; (2) to lay down one's arms, surrender; (3) to get under arms, draw up in battle array. ἐν τάξει θέσθαι τὰ δπλα, and εἰς τάξιν τὰ δπλα τίθεσθαι, to draw up (the men) under arms.
 Τιμασίων, ὠνος, *m.*, Timasion.
 τιμάω, -ήσω, τετίμηκα, (τιμή) to honour.
 τιμή, ἥς, *f.*, honour.
 τιμιος, *a. ov.* (τιμή) honourable.
 τιμωρέω, -ήσω, τετίμωρηκα, (τιμωρός, avenging) to punish; *M.* take vengeance upon.
 τιμωρία, *as, f.* (τιμωρέω) vengeance, punishment.
 τὶς, τίς, τί, *gen.* τινός or τοῦ, *indef. pron.* (distinguished by accent from τίς, τίς, τί, *inter.*) a certain one, some one; any-

one, one. *τι*, somewhat, in some respect. *μελανία τις*, a certain blackness. *χαλκός τις*, some piece of brazen armour. *τι τῆς φάλαγγος*, a certain part of the phalanx.
tis, τίς, τί, gen. τίνος or *τοῦ, inter. pron., who? which? what? n. τί, why? how?*
Τισσαφέρνης, ους, m., Tissaphernes, satrap of Ionia.
τιτρώσκω, τρώσω, pf. P. τέτρωμαι, to wound.
τλήμων, ονος, m. & f. (τλάω, τλήσμαι, to suffer) suffering, wretched,
τοί, enclit. particle, intens., indeed, truly.
τοιγαροῦν, adv. (τοί, γάρ, οὖν) wherefore, accordingly.
τοίνυν, adv. (τοί, νύν) therefore, then, accordingly; moreover.
τοιόσδε, τοιάδε, τοιόνδε, (τοιός, δέ) such like, such as.
τοιούτος, τοιαύτη, τοιοῦτον & τοιοῦτο, (τοιός, οὗτος) such, Lat. talis. *ἐν τοιούτῳ τοῦ κινδύνου προσιόντος*, in such a situation of impending danger.
τολμάω, -ήσω, τετόλμηκα (τόλμα, daring) to dare.
Τολμίδης, ου, m., Tolmides.
τόξευμα, ἄτος, n. (τοξεύω) an arrow.
τοξεύω, -εύσω, τετόξευκα, (τόξον) to shoot with the bow; to hit with an arrow.
τοξική, ἥς, f. (τόξον) the use of the bow, archery.
τόξον, ου, n., a bow.
τοξότης, ου, m. (τόξον) an archer.
τόπος, ου, m., a place, region.
τοσούδε, τοσήδε, τοσόνδε, (τόσος, so much) so great, so much.
τοσοῖδε ὄντες, being so many, such (an *inconsiderable*) number.
τοσοῦτος, τοσαύτη, τοσοῦτον & τοσοῦτο, so much, so far; *pl.* so many. *τοσοῦτος τὸ βάθος*, so much in depth, *i.e.* so deep.

τοσοῦτον εἶπε, spoke thus. *δοφ θάπτον — τοσοῦτω*, the more quickly — the more. *τοσοῦτον μόνον — δσον*, only so far — that.
τότε, adv., then, at that time.
δτε — καὶ τότε, when — then also. *ἄριστος τῶν τότε*, best of the men of that time.
τομπᾶλιν, adv. (τὸ ἐμπᾶλιν) back again.
τοῦπισθεν, adv. (τὸ ὑπισθεν) backwards.
τουτοῖ, for τοῦτου, gen. (οὗτος).
τράγημα, ἄτος, n. (τρώγω, to gnaw) an eatable; *generally pl. τραγήματα*, sweetmeats.
Τράλλεις, εων, f. pl., Tralles, a city of Lydia.
τραῦμα, ἄτος, n. (τιτρώσκω) a wound.
τράχηλος, ου, m., the neck.
τραχύς, εἶα, ὅ, rough, harsh.
τρεῖς, τρεῖς, τρία, gen. τριῶν, num. adj., three.
τρέπω, τρέψω, τέτροφα, 2 a. ἐτράπον, pf. P. τέτραμμα, to turn, divert; *M.* to turn oneself, to turn (*intr.*). *τρέπειν εἰς φυγὴν*, to put to flight. *ἡ (ὁδὸς) πρὸς ἄρκτον τετραμμένη*, the way (turned) to the north.
τρέφω, θρέψω, τέτροφα, pf. P. τέθραμμαι, 2 a. P. ἐτράφη, to nourish.
τρέχω, θρέξομαι & δραμοῦμαι, δεδράμηκα, 2 a. ἐδράμον, to run.
τρέω, τρέσω, to tremble, quake (for fear); to shrink from.
τριακοντα, ind. num. adj., thirty.
τριακόσιοι, αι, α, num. adj., three hundred.
τριήρης, εος, f. (τρίς, & root ἄρ- in ἀραρίσκω, to fit) a trireme, a galley with three banks of oars.
τρίς, adv., thrice.
τρισάσμενος, η, ον, (τρίς, ἄσμενος, glad) thrice glad, thrice willing.
τρισκαίδεκα, ind. num. adj. (τρίς, καί, δέκα) thirteen.

τρισχίλιοι, αι, α, num. adj. (τρίς, χίλιοι) three thousand.

τρίτος, η, ον, third. τὸ τρίτον, the third time.

τρόπαιον, ου, n. (τροπή) a trophy (a monument erected in token of victory, at the spot where the enemy turned to flee).

τροπή, ἥς, f. (τρέπω) a turning to flee, flight, rout.

τρόπος, ου, m. (τρέπω) a turn, direction; manner, way of life; temper. τὸνδε τὸν τρόπον, in this way. ἐκ πάντος τρόπου, in every way. πρὸς τοῦ Κύρου τρόπου, in keeping with the character of Cyrus.

τροφή, ἥς, f. (τρέφω) nourishment, support.

τρύπαω, -ήσω, τετρύπηκα, (τρύπα, a hole) to bore.

τρωτός, ἡ, όν, (τιτρώσκω) vulnerable.

τυγχάνω, τεύξομαι, τετύχηκα, 2 a. ἐτύχον, to obtain; meet with; reach, hit; with part., to happen, chance. παρὼν ἐτύγχανε, he happened to be present. ἐτύγχανον λέγων, I was just saying.

Τυριαῖον, ου, n., Tyriæum.

τυρός, ου, m., a cheese.

τυχεῖν, 2 a. inf. (τυγχάνω).

τύχη, ἥς, f. (τυγχάνω) chance, luck, fortune.

τι, for τιτί.

τῷδε, adv. (dat. sing. of ὅδε) in the following manner.

Υ.

ὕβριζω, -ίσω & f. M. -ιοῦμαι, ὕβρικα, (ὕβρις) to be insolent; (τινά) to insult.

ὕβρις, εως, f., insolence.

ὕδωρ, ὕδατος, n., water.

υῖός, ου, m., a son.

ἔλη, ἥς, f., a wood, forest; under-wood, brushwood.

ὕμετερος, α, ον, (ὁμεῖς) your, yours.

ὕπ', for ὕπό.

ὕπάγω, -άξω, -ῆχα, 2 a. ὑπήγαγον, (ὕπό, ἔγω) to lead on slowly, advance slowly; M. to lead on deceitfully; suggest craftily.

ὕπακούω, -ακούσομαι, -ακήκοα, (ὕπό, ἀκούω) to give ear to, listen to.

ὑπαρχος, ου, m. (ὕπό, ἄρχω) a lieutenant.

ὕπάρχω, -άρξω, -ῆρχα, (ὕπό, ἄρχω) to begin (with part.); to be, exist; to be inclined towards, favour. ὑπάρχει ἡμῖν, we have.

ὑπείμι, -έσομαι, (ὕπό, εἰμί) to be under.

ὕπελαύνω, -ελάσω & Att. -ελαῶ, -ελλήλακα, (ὕπό, ἐλαύνω) to ride up.

ὕπεμενον, imp. (ὕπομένω).

ὕπέρ, prep. with gen. & acc.—(1) with gen., over, above, beyond; for, in behalf of; on account of;—(2) with acc., above.

ὕπερβολή, ἥς, f. (ὕπέρ, βάλλω) a passing over, passage.

ὕπερδέξιος, os, ον, (ὕπέρ, δεξιός) above the right. χωρίον ὑπερδέξιον, an elevated position on the right.

ὕπερέχω, -έξω, -έσχηκα, 2 a. ὑπερέσχον, (ὕπέρ, ἔχω) to be above, project above.

ὕπερθεν, adv. (ὕπέρ) above.

ὕπερβύηλος, os, ον, (ὕπέρ, ὑψηλός) exceedingly high.

ὕπέσχετο, 2 a. M. (ὕπισχνέομαι).

ὕπηγετο, imp. M. (ὕπάγω).

ὕπήκοος, os, ον, (ὕπό, ἀκούω) listening to, obedient, subject to.

ὕπην, imp. (ὕπείμι).

ὕπηρέτω, -ήσω, ὑπηρέτηκα, (ὕπηρέτης) to serve; provide with, furnish.

ὕπηρέτης, ου, m. (ὕπό, ἐρέτης, a rower) a sailor; helper, attendant, servant.

ὕπι·χρέομαι, ὕποσχέσσομαι, ὑπέσ-

χημαι, 2 a. ὑπασχόμεν, (ὑπό, ἰσχω = ἔχω) to promise.

ὑπνος, ου, m., sleep.

ὑπό, prep. with gen., dat., & acc.

—(1) with gen., by, through;

—(2) with dat., under, under the authority of, subject to;—

(3) with acc., under, towards.

ὑποδεής, ἥς, ἐς, (ὑπό, δέομαι, to want) insignificant; — comp.

ὑποδεέστερος, inferior.

ὑποδέχομαι, -δέξομαι, -δέδεγμαι, (ὑπό, δέχομαι) to receive.

ὑποζύγιον, ου, n. (ὑπό, ζυγόν, a yoke) a beast of burden, draught cattle.

ὑπολάβων, 2 a. part. (ὑπολαμβάνω).

ὑπολαμβάνω, -λήψομαι, -έληφα, 2 a. ὑπέλαβον, (ὑπό, λαμβάνω) to take under one's protection, receive. ὑπολαμβάνειν τὸν λόγον, to take up the word, reply.

ὑπολείπω, -λείψω, -λέλοιπα, (ὑπό, λείπω) to leave behind.

ὑπομαλακίζομαι, -ισομαι, (ὑπό, μαλακίζω, to soften) to grow soft or timid, become cowed.

ὑπομένω, -μενῶ, -μεμένηκα, (ὑπό, μένω) to remain behind, halt.

ὑπόμνημα, ἄτος, n. (ὑπό, μνησκειν) a remembrance, reminiscence.

ὑπόπemptos, os, on, (ὑποπέμπω) sent secretly, sent as a spy.

ὑποπέμπω, -ψω, -πέπομφα, (ὑπό, πέμπω) to send treacherously, send as a spy.

ὑποσχόμενος, 2 a. part. M. (ὑπισχνέομαι).

ὑποπτεύω, -εύσω, imp. ὑπάπτειον, (ὑπό, & root ὑπ- in ὑψομαι) to suspect, be apprehensive of.

ὑποστήναι, 2 a. inf. (ὑφίστημι).

ὑποστρατηγός, ου, m. (ὑπό, στρατηγός) a lieutenant-general.

ὑποστρέφω, -στρέψω, (ὑπό, στρέφω) to turn about, turn aside; elude.

ὑποφαίνω, -φάνῶ, -πέφαγκα, 1 a. ὑπέφηνα, (ὑπό, φαίνω) to ap-

pear a little; commence to dawn.

ὑποχείριος, os, on, (ὑπό, χεῖρ) under the hand of, subject to.

ὑποχος, os, on, (ὑπέχω) held under, subject to.

ὑποχωρέω, -ήσω, -κεχώρηκα, (ὑπό, χωρέω) to withdraw, (τινί) to recede before anyone; retreat.

ὑποψία, as, f. (ὑπό, & root ὑπ- in ὑψομαι) a suspicion. ὑποψίαν παρέχειν, to occasion suspicion.

ὑς, ὅς, m. & f., a swine.

ὑστεραίος, α, on, (ὑστερος) following, subsequent. τῇ ὑστεραίᾳ (sc. ἡμέρᾳ) on the following day.

ὑστερέω, -ήσω, (ὑστερος) to be late, arrive too late for.

ὑστερον, comp. adv. (ὑστερος) later, afterwards; — sup. ὑστᾶτα.

ὑστερος, α, on, later. ὑπέμενον ὑστεροι, remained behind.

ὑφ', for ὑπό.

ὑφιστάμεθα, ft. M. (ὑφίστημι).

ὑφίστασθαι, pr. inf. (ὑφίστημι).

ὑφίστημι, ὑφίσσω, ὑφεικα, 1 a. ὑφηκα, (ὑπό, ἵστημι) to send down, put under; yield; M. to relax, give up.

ὑφίστημι, ὑποστήσω, ὑφίστηκα, 2 a. ὑπέστην, (ὑπό, ἵστημι) to put under; withstand.

ὑφορᾶω, ὑπόψομαι, (ὑπό, ὁράω) to look upon with suspicion, suspect.

ὑψηλός, ἡ, ὄν, (ὑψος) lofty. τὸ ὑψηλόν, the eminence.

ὑψος, εος, n., a height.

Φ.

φαγεῖν, 2 a. inf. (ἔσθίω).

φαιδρός, ὁ, ὄν, (φαίνω) bright, cheerful.

φαίη, 2 a. opt. (φημί).

φαίνω, φάνῶ, πέφαγκα, 1 a. ἐφηνα, 2 a. ἐφάνον, (2 pf. πέφηνα, intr.) to show; P. & 2 pf. A., to appear; with inf. φαίνομαι = to seem, with part. = to be evi-

dent. φάνητε, show yourselves. οὐ φθονῶν ἐφαίνετο, he plainly did not envy.

φάλαγξ, αγγος, *f.*, a phalanx, the main body of the army.

Φαλίνοσ, ου, *m.*, Phalinus.

φανέντοσ, 2 *a. part. P.* (φαίνω).

φανέροσ, δ, όν, (φαίνω) plain, manifest. ἐπιβουλεύων μοι φανέροσ, manifestly plotting against me. φανέροσ ἦν πειρώμενοσ, it was manifest that he endeavoured. ἐν τῷ φανερώ, openly.

φανερῶσ, αὐτο. (φανέροσ) openly.

φάνητε, 2 *a. imper.* (φαίνω).

φάσκω, ἱμρ. ἐφασκον, (= φημί) to say.

φέρω, οἶσω, ἐνήμεχα, 1 *a.* ἤνεγκα, 2 *a.* ἤνεγκον, *pf. P.* ἐνήμεγμαι, 1 *a. P.* ἤνέχθην, to bear, carry, endure. χαλεπῶσ φέρειν, to bear with difficulty, be annoyed at. μισθὸν φέρειν, to receive pay. τιμὴν φέρειν, to bring honour. φέρειν καὶ ἀγειν, to plunder and harry. ἡ ὁδὸσ ἐπὶ — φέρει, the road leads to —.

φεύγω, φεύξομαι & Att. φευξοῦμαι, πέφευγα, 2 *a.* ἐφύγον, to flee. τοὺσ φεύγοντασ, the exiles.

φημί, φήσω, 2 *a.* ἐφην, to say, speak; say yes. ἐφην δ' Ὀρόντησ, Orontes answered in the affirmative. οὐ φάναι, to say no, deny.

φθάνω, φθάσω & φθήσομαι, ἐφθάκα, 1 *a.* ἐφθάσα & ἐφθην, to be beforehand with, anticipate. φθάσαι βουλόμενοι πρὶν πάθειν, wishing to act before suffering. βουλόμενοσ φθάσαι πρῶτοσ, wishing to get over first.

φθάσαι, 1 *a. inf.* (φθάνω).

φθέγγομαι, φθέγξομαι, 1 *a.* ἐφθεγγάμην, to utter a loud cry, shout.

φθονέω, -ήσω, (φθόνοσ) to envy.

φθόνοσ, ου, *m.*, envy.

φιλαίτεροσ, α, ου, (*comp.* of φίλοσ).

φιλέω, -ήσω, πεφίληκα, (φίλοσ) to love.

Φιλήσιοσ, ου, *m.*, Philesius.

φιλία, ασ, *f.* (φιλέω) friendship.

φίλιοσ, α, ου, (φίλοσ) friendly.

φιλιπποσ, οσ, ου, (φίλοσ, ἵπποσ) fond of horses.

φιλόθηροσ, οσ, ου, (φίλοσ, θήρα, the chase) fond of the chase.

φιλοκερδέω, -ήσω, (φίλοσ, κέρδοσ, gain) to be greedy of gain.

φιλοκίνδυνοσ, οσ, ου, (φίλοσ, κίνδυνοσ) fond of danger.

φιλομαθήσ, ἡσ, ἐσ, *gen. eos.* (φίλοσ, & root μαθ- in μαθάνω) fond of learning; — *comp.* -έστεροσ, *sup.* -έστατοσ.

φιλοπόλεμοσ, οσ, ου, (φίλοσ, πόλεμοσ) fond of war.

φίλοσ, η, ου, loved, dear, friendly; — *comp.* φίλτεροσ, ὑλαίτεροσ, φιλίων; *sup.* φίλτατοσ, φιλαίτατοσ, φίλιστοσ.

φίλοσ, ου, *m.*, a friend.

φιλόσοφοσ, ου, *m.* (φίλοσ, σοφία) a philosopher.

φιλοτιμέομαι, -ήσομαι, 1 *a.* ἐφιλοτιμήθην, (φίλοσ, τιμή) to be fond of honour, be ambitious; be jealous. φιλοτιμηθέντεσ, being jealous.

φιλοφρονέομαι, -ήσομαι, 1 *a.* φιλοφρονησάμην & φιλοφρονήθην, (φίλοσ, φρονέω) to be friendly towards, treat as a friend.

φλυᾶρέω, -ήσω, (φλυᾶροσ, a trifler) to talk nonsense.

φλυᾶρία, ασ, *f.* (φλυᾶρέω) nonsense; *pl.* absurdities.

φοβερόσ, δ, όν, (φόβοσ) formidable, terrible; — *comp.* -ώτεροσ, *sup.* -ώτατοσ.

φοβέω, -ήσω, (φόβοσ) to frighten; *M.* to fear.

φόβοσ, ου, *m.*, fear. τὸν ἐκ τῶν Ἑλλήνων εἰσ τοὺσ βαρβάρουσ φόβον, the fear which the Greeks inspired in the barbarians.

φοινίκεοσ, α, ου, *contr.* οὖσ, ἡ, οὖν, (φοίνιξ) purple, crimson.

φοινικιστήσ, οὖ, *m.* (φοίνιξ) one clothed in purple, a courtier.

φοίνιξ, ἴκοσ, *m.*, a purple red; a

palm tree. ἡ βάλανος τοῦ φοίνικος, the date. οἶνος φοινίκων, palm wine.
 φορέω, -ήσω, πεφόρηκα, (φέρω) to carry, bear; wear.
 φράζω, φράσω, πέφρακα, to say, relate; bid, direct.
 φρονέω, -ήσω, πεφρόνηκα, (φρήν, mind) to think, have an insight, understand. μέγα φρονεῖν, to be high-minded, proud.
 φρόνημα, ἄτος, *n.* (φρονέω) mind, spirit, courage.
 φρόνιμος, *ος, ον*, (φρονέω) prudent, intelligent; self-possessed.
 φροντίζω, -ίσω & Att. -ῖω, (φρήν, mind) to think, reflect; provide; be anxious.
 φρούραρχος, *ου, τ.* (φρουρά, a guard, ἄρχω) a commander of a garrison.
 φρουρέω, -ήσω, (φρουρά, a guard) to keep watch, guard. φρουρούμενος, held under guard.
 φρούριον, *ου, *n.** (φρουρέω) a garrisoned fort, fortress.
 Φρυγία, *ας, *f.**, Phrygia. ἡ μεγάλη Φρυγία, Great Phrygia, in the interior of Asia Minor. Φρυγία μικρά, Lesser Phrygia, called also Troas, in the N.W. corner of Asia Minor.
 Φρύξ, Φρυγός, *τ.*, a Phrygian, native of Phrygia.
 φυγάς, ἄδος, *τ.* (φεύγω) a fugitive, an exile.
 φυγή, *ἡς, *f.** (φεύγω) flight.
 φυλακή, *ἡς, *f.** (φυλάττω) a guard, garrison; guard station.
 φύλαξ, ἄκος, *τ.* (φυλάττω) a watch, sentinel; *pl.* guards.
 φυλάττω, φυλάζω, πεφύλαχα, to guard; keep guard; *M.* to be on one's guard; *with acc.* to guard oneself against. φυλακὰς φυλάξειν, to keep guard.
 φυσάω, -ήσω, to blow, inflate.
 φύσκος, *ου, τ.*, Phycus, a river of Assyria.
 φύω, φύσω, πέφυκα, 2 *a.* ἔφυν, 2 *a.* *P.* ἐφύην, to produce; *pf.*,

plpf., & 2 *a.* *A. intr.*, to come into being; be born.
 Φωκαῖς, ἴδος, *ς, *f.**, a Phocæan woman, native of Phocæa.
 φωνή, *ἡς, *f.**, a voice, a language.
 φῶς, φωτός, *τ.*, light.

X.

χαίρω, -ήσω, κεχάρηκα, *pf. P.* κεχάρημαι & κέχαρμαι, 2 *a.* *P.* ἐχάρην, to rejoice.
 χαλεπαίνω, -ᾶνω, (χαλεπός) to be harsh; be angry, be indignant.
 χαλεπός, *ή, ον*, hard, difficult; harsh, severe; violent, dangerous. τὸ χαλεπόν, the sternness, severity. τὰ χαλεπώτατα, things the most cruel;—*comp.* -ώτερος, *sup.* -ώτατος.
 χαλεπῶς, *adv.* (χαλεπός) hardly, with difficulty. χαλεπῶς φέρειν, to be annoyed at.
 χαλινῶς, -ώσω, κεχαλίνωκα, (χαλινός, a bridle) to bridle.
 χαλκός, *ου, τ.*, copper, bronze, brass; a piece of armour.
 Χάλος, *ου, τ.*, the Chalus, a river of Syria.
 χαράδρα, *ας, *f.** (χαράττω, to carve) a ravine.
 χαρίεις, εἶσα, *εν*, (χάρις) graceful, pleasing, ingenious.
 χαρίζουαι, -ῖσομαι & Att. -ιοῦμαι, κεχαρίσμαι, (χάρις) to favour, gratify.
 χάρις, χάριτος, *acc.* χάριν & χάριτα, *ς, *f.** (χαίρω) favour; gratitude. χάριν ἀποδιδόναι, to repay a favour. χάριν εἶσεται, will know gratitude, be grateful. χάριν ἔχειν, to feel gratitude towards. τοῖς οὖν θεοῖς χάρις, thanks be then to the gods.
 Χαρμάνδη, *ἡς, *f.**, Charmande, a city on the Euphrates.
 χειμών, ὦνος, *τ.*, winter, cold.
 χεῖρ, χειρός, *ς, *f.**, the hand. εἰς χειρὰς ἐλθεῖν τινί, to come into the power of anyone. οἱ ἐκ

- χειρὲς βάλλοντες, those casting from the hand, i. e. slingers and javelin-throwers. ψέλια περὶ ταῖς χερσίν, bracelets on their wrists.
- Χειρίσσοφος, ου, *m.*, Cheirisophus, one of the Grecian generals.
- χειροπληθής, ἥς, ἐς, (χείρ, πλήθω, to be full) filling the hand. χειροπληθέσι τοῖς λίθοις, with stones as large as the hand can hold.
- χείρων, ων, ου, (*comp.* of κακός).
- Χερρόνησος, ου, *f.*, Att. for Χερσόνησος, (χέρρος, main-land, νήσος, an island) the Cherronēsus, or Chersonēsus, the peninsular north of the Hellespont.
- χῆν, χηνός, *m.* & *f.*, a goose.
- χθές, *adv.*, yesterday.
- χίλιοι, αι, α, *num. adj.*, a thousand.
- χίλος, οὔ, *m.*, grass, fodder, forage.
- χίμαιρα, ας, *f.*, a she-goat.
- Χίος, Χία, Χίον, Chian, of Chios.
- χιτών, ὄνος, *m.*, a tunic.
- χοῖνιξ, ἴκος, *f.*, a chœnix = about a quart.
- χορτος, ου, *m.*, fodder, grass.
- χόρτος κοῦφος, dry grass, i. e. hay.
- χράσμαι, χρήσομαι, κέχρημαι, to use, make use of, employ (*with dat.*); to have; find; have intercourse with, conduct oneself towards, treat. σφόδρα πειθόμενοις ἐχρήτο, he found them very obedient. στρατεύματι ἀληθινῷ ἐχρήσατο, he had a real army. τοῖς δόλοις ὡς ἀνάνδροις χρῆσθαι, to treat the conscientious as unmanly.
- χρή, χρήσει, *imp.* ἐχρήν & χρήν, *impers.*, it behoves, it is necessary.
- χρήζω, (in Att. only in *pres.* and *imp.*) to wish, desire.
- χρήμα, ἄτος, *n.* (χράσμαι) anything which one needs or uses; *pl.* goods, possessions, money.
- χρήναι, *imp.* (χρή).
- χρήσταιτο, 1 *a. opt.* (χράσμαι).

- χρήσιμος, η, ου, & ος, ου, (χράσμαι) useful.
- χρόνος, ου, *m.*, time. πολλοῦ χρόνου, within a long time.
- χρύσεος, α, ου, *constr.* χρυσοῦς, ἡ, οὖν, (χρυσός) golden.
- χρυσίον, ου, *n.* (χρυσός) a piece of gold; gold, gold coin.
- χρυσός, οὔ, *m.*, gold.
- χρυσοχάλινος, ος, ου, (χρυσός, χάλινός, a bridle) with gold-studded bridle.
- χώρα, ας, *f.*, a position, place; land, country. κατὰ χώραν ἔθεντο τὰ ὅπλα, put up their arms in their place. ἐκ χώρας δρμαμένους, rushing forth from a fixed position. πληθει χώρας, in extent of country.
- χωρέω, -ήσω & -ήσομαι, κεχώρηκα, (χώρος, a place) to contain; move, proceed; make room for.
- χωρίον, ου, *n.* (χώρα) a place, position.
- χωρίς, *adv.*, & *prep.* *with gen.*, apart, apart from; without. ἐκάθισαν χωρίς, kept separate.

Ψ.

- Ψάρος, ου, *m.*, the Psarus, a river of Cilicia.
- ψέλιον, ου, *n.*, a bracelet.
- ψευδής, ἥς, ἐς, *gen.* eos, (ψεύδω) false; *n. pl.* ψευδή, falsehoods.
- ψεύδω, ψεύσω, *pf.* P. ἔψευσμαι, to deceive, defraud; disappoint; M. to be false, to act or speak falsely. ἐψεύσθη τοῦτο, in this he was deceived.
- ψηφίζομαι, -ίσσμαι & Att. -ιοῦμαι, ἐψήφισμαι, (ψῆφος) to give one's vote with a pebble, vote, pass a resolution; *with acc.*, to vote for, sanction by vote.
- ψῆφος, εος, *n.*, a pebble (used for balloting); hence, a vote.
- ψιλός, ἡ, ὄν, (ψάω, to rub) rubbed, bare; without defensive armour, light-armed.

ψιλώω, -ώσω, ἐψίλωκα, (ψίλος) to rub off, make bare; *P.* to be left bare, be deserted.
 ψυχή, ἥς, *f.* (ψύχω, to breathe) breath, life, heart, soul.
 ψῦχος, εὖς, *n.* (ψύχω, to breathe) cold; *pl.* ψύχη, cold.

Ω.

Ω, a particle often prefixed to the *vocative*, but less emphatic than the English O!

ᾧδε, *adv.* (ᾧδε) thus, so; in the following manner. ᾧδέ πως, somehow in this manner.

ῥετο, *imp.* (οἶμαι).

ώθew, ὠσω, 1 *a.* ἔωσα, to push.

ῥκεῖτο, *imp.* *P.* (οἰκέω).

ῥκοδομημένον, *pf. part. P.* (οἰκοδομέω).

ῥκουν, *imp.* (οἰκέω).

ῥκτειρον, *imp.* (οἰκτεῖρω).

ῥμνυτε, *imp.* (δμνύμι).

ῥμολόγητο, *pl. pf. P.* (δμολογέω).

ῥμός, ἡ, ὄν, raw, crude; coarse, repulsive.

ῥμος, *ou, m.*, the shoulder.

ῥμοσα, 1 *a.* (δμνύμι).

ῥνέομαι, -ήσομαι, ἐώνημαι, *imp.* ἐωνούμην, to buy, purchase. ῥνουμένους ἔξειν τὰ ἐπιτήδεια, to have provisions by purchasing them.

ῥνιος, *a, ou*, (ῥνος, value) for sale. τὰ ῥνια, market-wares.

ῥνις, ἴδος, *f.* Opis, a city of Assyria.

ῥπλισμένος, *pf. part. P.* (δπλίζω).

ῥρα, *as, f.*, time, time of day, hour; *pl.* ῥραι, the seasons.

ῥραίος, *a, ou*, (ῥρα) ripe, in the prime of youth.

ῥρμημένους, *pf. part. P.* (δρμάω).

ῥρμώντο, *imp. M.* (δρμάω).

ῥς, *adv.*, so, thus, (distinguished by accent from ῥς = how).

ῥς, *adv. & conj.*—(1) *adv.*, how, as, as if, as though; about. ῥς ἀποκτενῶν, as if about to put (him) to death. ῥς ἐπιβουλεύοντος Τισσαφέρνους, on the ground that Tissaphernes was plotting. ῥς φίλον, as a friend. ῥς ἐπὶ Πισιδας, as if against the Pisidians. ῥς τάχιστα, as quickly as possible. ῥς δισχιλίοι, about six thousand. ῥς ἐπὶ τὸ πολὺ, ῥς ἐπὶ τὸ πλεῖστον, for the most part, generally.—(2) *conj.*, that, as, when, because; in order that, so as, so that.—*With acc.*, used like a *prep.* (= εἰς or πρὸς) to (used only before the names of persons).

ῥσαύτως, *adv.* (ῥς, αὐτως, in this wise) just so, in like manner.

ῥσιν, *pr. subj.* (εἰμὶ).

ῥσπερ, *adv.* (ῥς) just as, just as if.

ῥστε, *conj.*, with *indic.*, that, so that, consequently; with *inf.*, so as, for the sake of. ῥστε μήποτε αὐτοὺς δύνασθαι, so that they might never be able. πονεῖν ῥστε πολεμεῖν, to toil for the sake of engaging in war.

ῥτειλή, ἥς, *f.* (οὐτάω, to wound) a scar.

ῥτίς, ἴδος, *f.* (οὖς, ὠτός, the ear) a bustard.

ῥφελε, 2 *a.* (δφείλω) O that, would that! ῥφελε Κύρος ζῆν, would that Cyrus were alive!

ῥφελέω, -ήσω, ῥφέληκα, (δφελος) to benefit, assist.

ῥφέλιμος, *os, ou, & η, ou*, (ῥφελέω) useful, beneficial, profitable.

ῥραχέτο, *imp.* (οἶχομαι).

Educational Works

BY

A. K. ISBISTER, M.A., LL.B.

THE COLLEGE EUCLID; Comprising the First Six and the portions of the Eleventh and Twelfth Books read at the Universities. Chiefly from the Text of Dr. SIMSON. With a New Arrangement of the Figures and Demonstrations; the Enunciations of the Propositions separately for Self-Examination, apart from the Text; Notes and Questions on each Book; and a Series of Geometrical Problems for Solution from the most recent University Examination-Papers. 12mo, price 4s. 6d.

THE SCHOOL EUCLID: Comprising the First Four Books. With Questions, Geometrical Exercises, &c. Books I.—IV. Fourth Edition. 12mo, price 2s. 6d.

THE SCHOOL EUCLID, Books I. & II. 12mo, price 1s. 6d.

THE SCHOOL EUCLID, Book I. 12mo, price 1s.

THE COLLEGE AND SCHOOL EXAMINER IN EUCLID, containing the Enunciations of all the Propositions in the College and School Editions, Questions on the Definitions, Arithmetical and Algebraical Demonstrations of the Propositions of Books II. and V., and a large collection of Geometrical Problems for Solution. Designed for Class and Self-Examination; and adapted to all Editions of Euclid. 12mo, price 9d.

HIGH SCHOOL EDITION OF THE

FIRST BOOK OF ARITHMETIC of the Irish National Board. With numerous additional Examples, and Selections from recent Examination-Papers set at the College of Preceptors, London University, Civil Service, and Oxford and Cambridge Local Examinations. 12mo, price 1s.; with ANSWERS, 1s. 6d.

THE ELEMENTS OF BOOK-KEEPING, by Single and Double Entry. New Edition. 12mo, price 9d.

SET OF EIGHT ACCOUNT BOOKS, adapted to the above. Oblong 4to, 6d. each.

MERCANTILE COPY-BOOKS, engraved in the best Business Hand; comprising a complete Course of Book-Keeping, with Models of Business Forms. Oblong 4to, price 1s.

No. I. Business Forms. 1. Bills of Parcels and Book-Debts. 2. Invoices. 3. Account Sales. 4. Receipts. 5. Promissory Notes and Drafts. 6. Bills of Exchange.

No. II. Day-Book and Cash-Book.

No. III. Ledger, Index, and Balance Sheet.

THE GEOMETRICAL COPY-BOOK; Arranged for writing out the Propositions of Euclid in the abbreviated and symbolical form adopted in the Universities and Public Schools. Second Edition. Two Quarto Copy-Books, price 6d. each.

FIRST STEPS TO EUCLID: Comprising the Propositions of Book I. prepared for writing out, with a recapitulation of the steps of the Demonstration appended to each. Forming a Text-Book for the above. 12mo, price 1s. 6d.

OUTLINES OF THE ENGLISH LANGUAGE; comprising an Advanced Course of English Grammar, with a Sketch of the History of the Language from its origin in the Anglo-Saxon. 12mo, price 1s. 6d.

The object of this work is to supply a more minute analysis and classification and a fuller history of the origin and growth of the language than can be found in the ordinary treatises on English Grammar. It may be used as a companion work to any of the common text-books on English Grammar, or taken up as a second and more advanced course on the subject after the "Elements."

THE ELEMENTS OF ENGLISH GRAMMAR and ANALYSIS, Simplified for Beginners. With an Appendix of Exercises, comprising a short Course of English Composition. 12mo, 1s. 6d.; or, in Two Parts, price 9d. each.

A FIRST BOOK OF ENGLISH GRAMMAR, GEOGRAPHY, and ENGLISH HISTORY; with Arithmetical Tables, Lists of Kings, Dates, &c. 12mo, 6d.

FIRST STEPS IN READING AND LEARNING: a Reading-Book for Beginners, designed to utilise the time of those learning to read, by presenting, in a Series of Easy Reading and Writing Lessons, the most attractive Stories of Scripture and English History, beginning with words of one syllable, together with a First Course of English Grammar, Geography, Spelling, and Arithmetic, interspersed with Moral Lessons and Simple Poetry for Repetition. 12mo, 1s. 6d.

CÆSAR'S COMMENTARIES on the GALLIC WAR.

BOOKS I.—V. With Notes, Critical and Explanatory, a Vocabulary of all the Words in the Text, and Easy Reading Lessons for Beginners. Fifth Edition, with Map. 12mo. price 3s. 6d.

BOOKS I.—VII. do. do. 4s. 6d.

Do. (without the Reading Lessons) ... 4s. 0d.

BOOK I. (separately, with Vocabulary, &c.) 1s. 6d.

XENOPHON'S ANABASIS. Books I.—III. With Reading Lessons for Beginners, Notes, and a Vocabulary of all the Words in the Text. New Edition. 12mo, price 3s. 6d.

THE ILLUSTRATED SPEAKER; or, Self-Instructor in Elocution; comprising a Choice Selection of Pieces for Reading and Recitation. Illustrated by Diagrams and Figures exhibiting to the Eye the appropriate gestures and positions.

[In preparation,

APPROVED SCHOOL-BOOKS

By the Rev. JOHN HUNTER, M.A.

MODERN ARITHMETIC: a Treatise adapted for School Work and for Private Study; containing numerous improvements in aid of the Preparation of Candidates for Public Examinations. 12mo. 3s. 6d. *KEY just ready.*

EXERCISES in the FIRST FOUR RULES of ARITHMETIC, constructed for the Application of New Artificial Tests, by which the Teacher may expeditiously ascertain the Correctness of the Results. Third Edition.....12mo. 6d.

SOLUTIONS of QUESTIONS in ARITHMETIC and BOOK-KEEPING used in the Civil Service Examinations of 1862, and published in the Appendix to the Eighth Report of the Commissioners: with a SUPPLEMENT containing Examples in Account-States, &c. 12mo. 1s. 6d.

EXAMINATION-QUESTIONS in BOOK-KEEPING by DOUBLE ENTRY, preceded by full Directions for the True Stating of Dr. and Cr.; with ANSWERS, providing the means of solving all the Problems and Exercises relating to Account-Books in the Civil Service and other Examination-Papers 12mo. 2s. 6d.

HUNTER'S EXAMINATION-QUESTIONS and DIRECTIONS, as above, separated from the ANSWERS.....12mo. 1s.

RULED PAPER for the various Forms of Account-Books required in HUNTER'S Examination-Questions in Book-keeping, 5 sorts, price 1s. 6d. per Quire.

PROGRESSIVE EXERCISES in BOOK-KEEPING by DOUBLE ENTRY, including Account-States, Partnership Accounts, Private Journal, and Ledger, &c. 12mo. 1s. 6d.

MERCANTILE EXERCISES in ADDITION of MONEY and in the CALCULATION of PER-CENTAGES; including numerous Examples of a General and Simple Method of treating Per-Centage Problems, with Answers to the Exercises 12mo. 1s. 8d.

EXAMINATION-QUESTIONS on COLEN'S ELEMENTS of ALGEBRA, PART I. 12mo. 2s. 6d.

An EASY INTRODUCTION to the HIGHER TREATISES on the CONIC SECTIONS 12mo. 3s. 6d.—KEY, 2s.

ELEMENTS of PLANE TRIGONOMETRY, for Beginners; with numerous Problems, and Tables of all the Natural Sines, &c. required for the Solution of the Exercises 18mo. 1s.—KEY, 9d.

ELEMENTS of MENSURATION, simplified for the use of Beginners; with numerous Original Problems and Progressive Exercises. New Edition, Revised and Stereotyped 18mo. 9d.—KEY, 9d.

TREATISE on LOGARITHMS: With Copious Tables of Selected Logarithms; explaining simply the Nature and use of Logarithms and Logarithmic Tables, the Principles and Methods of their Construction, and their Application: With numerous Examples and Exercises 18mo. 1s.—KEY, 9d.

London: LONGMANS, GREEN, and CO. Paternoster Row.

